DE CLUB „VAN ZESSEN KLAAR".

Stoomdrukkerij A. J. MICHIELSEN — Amersfoort.

De Club „Van Zessen Klaar".

OORSPRONKELIJK JONGENSBOEK

DOOR

C. JOH. KIEVIET,

Schrijver van: *Het Slot op den Hoef, Fulco de Minstreel, In Woelige Dagen, enz.*

Geïllustreerd door C. KOPPENOL.

BIBLIOTHEEK EN LEESZALEN
DER GEMEENTE ROTTERDAM 83-42

AMERSFOORT,
VALKHOFF & VAN DEN DRIES.

p 12618/595
B 1000 847 76 2
1 ex.
Informatiecentrum Jeugdlektuur
Gemeente Bibliotheek Rotterdam

HOOFDSTUK I.

Eene prettige thuiskomst.

Flap! De schooldeur viel achter ons dicht met een zwaren slag, en als een zwerm stormvogels ijlden wij, de jongere leerlingen van de Hoogere Burgerschool te Haarlem, de straat op. Zoo stil, als het daar een oogenblik geleden ook mocht geweest zijn, zoo rumoerig was het er nu.

„Hoera! Hiep, hiep, hoera!" riep een van de jongens, en hij wierp zijn pakje boeken zoo hoog in de lucht als hij kon, en ving het behendig weer op. En dat was het sein tot een algemeenen vreugdekreet, zóó luid, zóó uit den grond van het hart, dat het daverde.

„Hoera, hiep, hiep, hoera! Leve de vacantie!" klonk het van alle kanten.

„De groote vacantie!" liet er een op volgen.

Maar dat was mijn vriend Karel Holm nog niet goed, nog niet innig genoeg. Het drukte bij lange na nog niet al het geluk uit, dat zijn hart vervulde, en met eene stem, die ver boven alle andere geluiden uitklonk, riep hij, met den hoed boven zijn hoofd zwaaiende:

„De gró-ó-ó-ó-ó-ó-te vacantie! Hoera! Lang zal zij leven!"

„En nog veel langer worden!" riep ik tot aanvulling, want geen enkele kreet scheen ons volkomen juist en afdoend toe.

Maar de uitroep van Karel verkreeg toch den meesten bijval, als het naastkomende aan de volmaaktheid van uitdrukking.

„Ja, ja, de gró-ó-ó-ó-ó-ó-te vacantie!" klonk het rondom ons, en het aantal o's werd bij de minuut grooter.

De meeste voorbijgangers moesten hartelijk om onze uitgelatenheid lachen, zeker omdat zij zich met ons verheugden over het groote geluk, dat ons deel was, maar er waren ook wel enkele mopperaars onder hen, die met een knorrig gezicht en gefronste wenkbrauwen zoo snel mogelijk voorbij liepen, uit vrees zeker, dat zij met ons in eene onzachte aanraking mochten komen, en ons vrij verstaanbaar toebeten:

„Wat eene heidensche bende!"

Maar wij namen dat niemand kwalijk. Wij waren niet in eene stemming, om iemand iets kwalijk te nemen. Integendeel, zelfs over onzen teekenmeester, dien wij nooit anders dan Passer noemden en aan wien wij allen een onuitsprekelijken hekel hadden, zouden wij op dit oogenblik een zacht oordeel geveld hebben, indien wij daartoe geroepen waren geweest. Maar dat waren wij niet. Wij dachten trouwens ook niet aan hem. Wij wisten maar één

ding, en dat was, dat de groote vacantie was aangebroken, dat de schooldeur zoo even achter ons dichtgeflapt was, en dat zij in geen acht weken zou geopend worden, althans voor ons.

Op een hoek van de straat liepen onze wegen uiteen. Handen werden gedrukt, hoeden werden gezwaaid, beste wenschen werden geuit, en eindelijk loste de geheele bende, na een herhaald tot weerziens, zich op in de groote menigte van de goede, oude stad.

Alleen Karel Holm en ik bleven bij elkander. Wij staken schuin de Groote Markt over, liepen de Groote Houtstraat door en stapten met veerkrachtigen tred den Haarlemmerhout in.

O, wat waren wij gelukkig!

Nu was dan toch de groote vacantie begonnen, eindelijk! Wat hadden wij al lang en vurig naar dit oogenblik verlangd, wat hadden wij menigmaal de dagen geteld, die ons nog van dat heerlijke tijdstip scheidden, wat hadden wij al plannen gevormd, luchtkasteelen gebouwd!

En wat hadden wij ook geducht in de benauwdheid gezeten, want evenmin als men in Luilekkerland komt, zonder den rijstebrijberg etend te hebben doorgeworsteld, of worstelend te hebben doorgegeten, — hoe moet ik het zeggen? — evenmin komt men in het onvergelijkelijke bezit van eene gro-o-o-o-o-te vacantie, zonder de verschrikkelijke overgangsexamens te hebben doorgemaakt. O, die

overgangsexamens, dat zijn de nachtmerries voor veertienjarige jongens.

Met welk een angst zien zij ze naderen, met welk eene spanning nemen zij er aan deel. Geen wonder trouwens, want — ik vraag u, wat komt er van de groote vacantie terecht, wanneer men voor zijn overgangsexamen gezakt is? Thuis ontevreden gezichten, althans teleurgestelde ouders, weinig pleizier, en een onvoldaan gevoel, eene zekere landerigheid bij de gedachte, dat men nog eens een vol jaar alles door moet maken, wat reeds achter den rug kon liggen. En bij her-examen in één of meer vakken? Dan mag men studeeren, terwijl onze kameraden pret hebben en uitgaan, dan mag men van den vacantietijd een studietijd maken. En bovendien blijft dan de kans om opnieuw te worden afgewezen als een Damocles-zwaard boven het hoofd hangen. Neen, die overgangsexamens zijn verschrikkelijk, en dan heb ik ze met één woord geprezen.

Maar voor ons, voor Karel Holm en mij, was geen gevaar meer te vreezen. Wij waren beiden in de tweede klasse overgegaan met vlag en wimpel, ten minste wat mij betreft. Karel had het meer moeite gekost, niet omdat hij dommer is dan ik, neen, dat volstrekt niet, maar omdat hij een echt vroolijke Frans is, die zoo weinig mogelijk studeert, en zoo véél mogélijk pret maakt. Hij heeft dan ook het eerste halfjaar slecht gewerkt, en had natuurlijk het tweede halfjaar dubbel werk, om zijne schade in te halen. En dat was hem nog bijna mislukt, want....

Maar dat doet er niet toe. Wij waren beiden geslaagd en hadden in geen enkel vak her-examen.

Daar lag dan de groote vacantie voor ons in al hare heerlijkheid! O, zij beloofde eene zee van genot. Acht weken lang, want zij duurde acht weken, hadden wij geen boek in te zien, geen thema te maken, geen vergelijking (met of zonder graten, zou Karel zeggen) op te lossen, geen les te leeren. Acht weken lang konden wij wandelen, stoeien, varen, vliegeren en uitgaan. Ja, uitgaan ook, want oom Jan, die heereboer in de Beemster is, had mij stellig beloofd, dat ik bij hem mocht komen logeeren.

„O Karel, wat een genot!" kon ik niet nalaten uit te roepen, bij de overpeinzing van zooveel heerlijks! „Eene heele reeks van pretjes kan ik je zoo wel voor de vuist opnoemen!"

„Eene reeks!" riep Karel uit. „Eene meetkunstige reeks! En dat we nu allebei overgegaan zijn in de tweede maakt de vacantie volkomen! Jongens, wat heb ik in de rats gezeten, want ik schoot veel meer bokken op het examen, dan ik oplustte. Ik wed, dat Pa en Moe zóó blij zijn, dat ik geslaagd ben, dat zij van blijdschap niet weten, wat zij moeten doen. Jongen, Dorus, 't is toch wel prettig om geregeld te studeeren; dan behoef je ook nooit voor je examens te zakken. Ik zal het stellig blijven volhouden."

„Daar heb-je gelijk aan, — natuurlijk!" liet ik er op volgen, maar die beloften van Kareltje kende ik wel. Hij had altijd goede voornemens, maar —

toen wij nog school gingen op ons dorp, bij meester Roosdorp, liet deze ons voor schoonschrift dikwijls het voorbeeld naschrijven: „Beloften en voornemens zijn goedkoop, maar de duurte ligt in het volbrengen." En zoo iemand, dan had Karel altijd last met het laatste. Voornemens en plannen had hij genoeg, en goede ook, maar het volbrengen bleef bij hem wel eens achterwege.

Zooals ik zeide stapten wij met veerkrachtigen tred verder. Wij woonden wel twee uur van de stad, op een flink dorp in de bekende bloembollenstreek. Mijn vader zelf was ook bloemist; Karel was de zoon van een architect. Elken morgen gingen wij naar de stad, en 's avonds kwamen wij weer thuis. Die reisjes deden wij altijd te voet, en dat was wel een heele trippel, maar wij bleven er gezond en frisch bij, ja, ik geloof zelfs, dat wij er krachtiger en meer gehard door werden. Voor ziekte behoefden wij althans nooit te verzuimen. En mochten onze kennissen op het dorp het hoofd al eens schudden en ons met medelijden nakijken, als wij in een flinken storm op marsch gingen en de regendroppels ons in het gezicht vlogen, wij zelf hadden er nooit verdriet in, en gingen altijd welgemoed op weg.

„Na regen komt zonneschijn," was Karel gewoon te zeggen, „en 't is beter, dat wij nu druipen, dan later, als wij examen doen."

Maar nu deden wij onzen tocht opgewekter dan ooit. Wat konden wij dan ook eene prettige tijding thuisbrengen en wat was er heerlijkers te

bedenken, dan eene vacantie van acht weken?

Karel zong soms uit volle borst, en dan deed ik even hard mede. Wij hoorden de vogels kwinkeleeren, zagen de ooievaars hoog in de lucht zweven, hoorden het geroep van den koekoek, dat altijd zoo prettig klinkt buiten, en genoten van den heerlijken zonneschijn, die ons niet hinderde, omdat wij op een weg liepen, die aan weerskanten met hooge boomen beplant was en door een dicht bladerdak beschermd werd.

Karel en ik waren al vrienden geweest, zoolang wij elkander kenden, en dat was, hoe jong wij ook mochten zijn, al verscheidene jaren. Want wij waren met ons zesde jaar gelijk op de dorpsschool gekomen, waren naast elkander op dezelfde bank geplaatst en hadden na dien tijd altijd bij elkander gezeten. Een jaar geleden hadden wij samen ons admissie-examen gedaan voor de Hoogere Burgerschool, en waren er ook samen doorgekomen. En nu reeds een jaar lang maakten wij samen elken dag den tocht heen en terug naar de stad. Ik behoef dus niet te vertellen, dat wij dikke vrienden waren, en dat wij altoos bij elkander gevonden konden worden. Zoolang wij op de dorpsschool gingen, hadden wij eigenlijk nog drie vrienden; dat waren Gerrit, Arnold en Jan Doreman, de drie jongens van den dokter bij ons op het dorp. Wij vormden in dien tijd een echt prettig, vroolijk vijftal, en hebben in die dagen menig stukje uitgehaald. Maar toen wij naar de school te Haarlem gingen,

zijn onze wegen uit elkander geloopen, want de jongens van den dokter, zooals wij ze altijd noemden, waren naar eene kostschool gezonden te Velp, waar een oom van hen Directeur van was. Maar nu begon voor hen natuurlijk ook de groote vacantie, en wij hadden dus het heerlijke vooruitzicht, dat het oude vijftal weer compleet zou worden.

„Heb-je ook gehoord, wanneer ze thuiskomen?" vroeg Karel, toen ik hunne namen noemde.

„Neen, dat weet ik niet precies, maar spoedig, dat is zeker. De dokter verwachtte elken dag bericht."

„Jongen, jongen, wat zullen we een pret maken!" riep Karel, terwijl hij mij in vervoering zoo'n harden klap op den schouder gaf, dat mijne beenderen haast kraakten.

„Als jij mijn schouderblad ten minste niet stuk slaat, want dan mag ik wel twee maanden aan den dokter," antwoordde ik met een pijnlijk gezicht.

„Daar moet je tegen kunnen!" meende Karel. „Ik ben vandaag in eene stemming om alles te kunnen verdragen! Zeg, wat gaan we morgen doen?"

„Roeien en hengelen!" riep ik uit. „Pa heeft gezegd, dat hij mij nu ook wel het zeil durft toevertrouwen, natuurlijk als ik voorzichtig ben. Zeg jô, wat zullen we er doorgaan! O, dat is zoo prettig. Als het een beetje hard gaat, helt de boot heelemaal over en dan komt er eene breede streep wit schuim achter het roer. En ik verzeker je, dat er gang in onze boot zit."

„Niet zooveel als in die van den veldwachter. Dat ding gaat eerst vlug!" meende Karel.

„Geen wonder!" klonk mijn antwoord op min of meer ontevreden toon, want volgens mijn oordeel was er geen betere boot dan de onze. „Dat ding is er ook op gemaakt om stroopers te achterhalen en moet veel gang hebben, dat spreekt van zelf. Maar eene zeilboot is het niet, want het heeft een vlakken bodem en zou spoedig omslaan, als er een zeil op stond. Neen, Kareltje, als roeiboot gaat ze vlugger dan de onze, maar als zeilboot moet ze het onderspit delven."

„Zeg jô, daar krijg ik een idée," riep Karel uit, en zijne hand ging alweer in de hoogte, om op mijn schouder neergelaten te worden, reden genoeg voor mij, om een weinig op zijde te gaan.

„Nu, wat dan?" vroeg ik.

„Wel, jij hebt eene boot, de veldwachter heeft eene boot, en bij Valk, den timmerman, zijn er twee. Dat maakt al vier."

„Ja. Wat zou dat? Er zijn er nog wel meer, want . . . ."

„O ja, bij Klomp, den scheepmaker kunnen we er ook nog wel een stuk of drie krijgen. Zeg, weet je, wat we doen? We gaan zeeroover spelen, en dan echt! Elke boot heeft een kapitein en eenige matrozen, roovers natuurlijk!"

„Juist, en dan komt er een groot koopvaardijschip, zeg Karel, daar kunnen we de kleine aak van de Boo voor nemen; dan vragen we of Adriaan ook meêdoet."

„Krek! Juist! Prachtig!" riep Karel uit. „Dat is dan het groote koopvaardijschip, dat door de roovers aangevallen wordt. En dan kom jij met volle zeilen op, en stelt dan het oorlogschip voor, dat —"

„Precies, een kruiser, met de vlag in top! Kerel, wat zal dat mooi wezen! Als we maar mogen!"

„Wel ja, jô, dat mag wel! Waarom zou het niet mogen? En dan krijgen de zeeroovers klop!"

„Dat is te zeggen, als ze niet enteren en op het koopvaardijschip overspringen. Enfin, dat zullen we wel zien. Morgenavond zullen we het doen!"

„Ja, en voor morgenochtend heb ik ook een plannetje. Dan gaan we kievitseieren zoeken!"

„Kievitseieren? Waar moeten we die dan vinden?"

„Achter den Rietpoel, in den polder. Daar krioelt het van de kieviten, en daar liggen de eieren haast opgeschept, vertelde Gerrit, de knecht van den smid. Die is er ook geweest."

„Zou het al niet te laat in het jaar zijn?" vroeg ik. „Ik geloof, dat ze al broeden om dezen tijd."

„Gekheid!" zei Karel op een toon van gezag. „Er zijn nog eieren genoeg te vinden. Om negen uur kom ik bij je en dan gaan we er op los. Jongen, daar heb ik zoo'n zin in."

„Ik ook wel, maar toch geloof ik, dat de boeren in den polder het niet willen hebben, dat je op hun land komt. Onlangs heb ik gehoord, dat zij den veldwachter last gegeven hebben, om alle eierenzoekers te bekeuren."

„Daar geloof ik geen woord van. Iedereen mag kievitseieren zoeken. Ze komen immers bij honderdtallen aan de markt? Waar zouden die dan vandaan komen, als ze niet gezocht mochten worden?"

„Dat is waar!"

„In elk geval, wij gaan!" zei Karel, die niet gewoon was, zich bang te maken vóór den tijd. „Zeg Dorus, wat schieten we flink op! Ginds zie ik den toren al om den hoek. Over een kwartier zijn we thuis!"

Nu, we liepen dan ook als steltloopers, onder de vogels bedoel ik. En weldra hadden we het vroolijke dorpje bereikt, waar ons zooveel genot wachtte.

Zoodra we het dorp binnengekomen waren, zwaaide Karel in de vreugde zijns harten nog eens dapper met zijnen hoed, riep nog eens uit volle borst „Hoera!" en had nu weldra zijne woning bereikt. Mijn huis lag nog een minuut of wat verder. Maar eerst ging ik even met Karel mede, om getuige te zijn van de blijdschap zijner ouders, en dat was waarlijk prettig om te zien. Hoe schitterden hunne oogen, toen Karel vertelde, dat hij zonder her-examen overgegaan was, en met welk een trots blikten die beide ouders op hun eenig kind neer. Zijne moeder kuste hem, dat het klapte en zijn vader klopte hem goedkeurend op den schouder.

En toen ging ik ook naar huis, als een pijl uit den boog. Ik was het eenige kindje niet, want ik was de oudste uit een groot huisgezin, maar — o,

de ontvangst was niet minder hartelijk. Ik kon de vreugde op Vaders en Moeders gelaat lezen, en hoor het Moe nog zeggen :

„Wel jongen, wat eene heerlijke vacantie krijg je nu!" En dat was ik volkomen met haar eens.

HOOFDSTUK II.

Een heerlijke morgen.

„Pa, als straks Karel Holm komt, mogen we dan gaan varen ?"

„Ja wel, maar voorzichtig wezen, hoor. En denk ook wat om het bootje ; het is pas geverfd, en ziet er keurig netjes uit."

„Ik beloof het u, Pa. En mogen we zeilen ook ?"

Ik zag, dat er bij die vraag een klein wolkje van bezorgdheid over Moe's gelaat trok, wat mij niet kon verwonderen, daar ik wist, hoe bang zij voor zeilen was.

Pa weifelde een klein oogenblikje, en zeide toen :

„Jawel, je moogt wel zeilen ook, maar bedenk het wel, dat een ongeluk spoedig gebeurd is. Ik weet, dat je voorzichtig van aard bent en geen dwaze dingen zult doen. Maar in Karel Holm stel ik zooveel vertrouwen niet. Beloof me dus, dat je uiterst voorzichtig zult zijn."

„Ik beloof het u, Pa, — en Moe, wees u maar niet bang of ongerust. Er is hier in den omtrek nergens zulk diep water, dat er gevaar voor verdrinken te

vreezen is. Als we heel ongelukkig waren, zouden we met een nat pak thuis kunnen komen, meer niet. Maar heusch, ik zal „erg" voorzichtig wezen, daar kunt u op rekenen."

„En bovendien," sprak Pa met een geruststellend knikje tot Moe, „die jongens zwemmen immers als waterratten! Zelfs al vielen ze allebei over boord, dan zouden ze nog niet verdrinken."

„Ja, ja, dat is waar," sprak Moe. „Hoe lang kun je wel achter elkander zwemmen, Dorus?"

„O Moe, zoo lang als ik wil, zou ik denken. Als we moede worden, gaan we eenvoudig op onzen rug liggen en rusten dan weer heerlijk uit."

Dat gesprek hielden wij onder het ontbijt, en nog geen kwartier later kwam Karel het erf opstappen.

Wat zag hij er kranig uit!

De sportkiel hing hem luchtig om de schouders, de strohoed stond hem losjes op de krullende haren, en zijne kuiten, die wel een paar boomstammetjes geleken, waren alleen bedekt door zijne kousen. Hij had een paar stevige vuisten, die onzacht terecht konden komen, als hun meester om de eene of andere reden boos was. Een trommeltje met boterhammen hing aan een riem over den eenen schouder, en een paar nieuwerwetsche hengelstokken met een vischnetje droeg hij over den anderen.

„Goeden morgen, Mevrouw! Goeden morgen, Mijnheer! Dag Dorus. Zoo, jongens!"

Dat was zijn groet, terwijl hij Pa en Moe de hand gaf. Mij sloeg hij natuurlijk over. Handjes-geven deden wij mekaâr alleen bij hooge noodzakelijkheid. En ik beloof je dat zijne wijze van groeten in overeenstemming was met zijne geheele persoonlijkheid. Verlegenheid kende hij niet, men kon hem achter in de gang wel hooren. Toch was hij geen schreeuwer of bluffer. Heusch niet, 't was een echte, flinke jongen, dien ik met gepasten trots als mijn vriend mocht beschouwen, wat ik dan ook deed.

„Goeden morgen, Karel! Wel gefeliciteerd met den goeden afloop van je examen, hoor! Jongen, we zijn er zoo echt blij om," zei Moe vriendelijk. Zij hield zooveel van Karel.

„Ik ook, Mevrouw!" klonk het vrij komisch terug. „Dank u wel!"

„En nu zullen jelui gaan varen, hè?" vroeg Pa. „Kan ik er op aan, dat je geen dwaze dingen zult doen?"

„Zeker, Mijnheer! Wij zijn zoo jong niet meer!"

„Neen, neen, maar toch nog jong genoeg, om een ongeluk te krijgen, als je niet oppast. Ik reken op jelui, hoor."

„We zullen wel oppassen, Mijnheer. Zeg Dorus, er waait een lekker windje. Ga je meê, of ben-je nog niet klaar? Ik heb mijn karpertuig meêgenomen, en wat gekookte aardappelen zitten in mijn trommeltje. Ik visch vandaag alleen op karper."

„Zoo, houd-je niet van snoek?" vroeg mijn zusje Caroline met een fijn lachje. Dat twaalfjarige juffertje kon soms wel eens meer ondeugend uit den hoek schieten.

„Dank-je, vandaag niet! Zij hebben mij te veel graten.”

„Dan hoop ik, dat je er voor bewaard moogt blijven,” klonk het antwoord.

„Heel vriendelijk van je, jongejuffrouw!” zei Karel lachend. „Zeg Dorus, neem-je boterhammen mede? Dan kunnen wij wegblijven tot aan het middagmaal.”

„Ik zal ze gauw voor je maken,” zei Moe. „Maar Dorus, vergeet niet, vandaag naar tante Dora te gaan. Je weet, hoe ze er op gesteld is, dat je bij haar komt.”

„Ik zal er voor zorgen, Moe. Na den eten dan!”

Tien minuten later waren wij reisvaardig. Het zeil, de mast en de riemen werden met kwalijk ingehouden vreugde naar de boot gedragen, de hengels met al de benoodigdheden onder het middelbankje geschoven, zoodat de boveneinden ver over de achterbank zacht zweepend boven het water zweefden, en — toen stapten wij aan boord.

Onze boot lag achter het huis, aan het einde van den tuin. Vlak naast ons woonde de Haas, een joodsche vleeschhouwer. Deze had ook eenen zoon van onzen leeftijd. Toen wij in het bootje stapten, natuurlijk met de noodige luidruchtigheid, zagen wij, hoe Jacob, zoo heette die jongen, met jaloersche blikken naar ons stond te kijken. Maar omdat wij nooit met hem omgingen, kwam ook de gedachte niet in ons hoofd op, hem uit te noodigen om ons te vergezellen. 't Was toch eigenlijk wel gek, dat

Jacob nooit bij ons was, vooral nu hij ook vacantie had. Hij ging op eene kostschool en was zeker ook den vorigen dag met groote vacantie thuisgekomen.

Wat zou het aardig voor hem geweest zijn, als hij met ons mede had kunnen gaan.

Maar reeds op de dorpsschool was er eene verwijdering tusschen ons ontstaan, waarvan de reden was, dat wij hem nog al eens plaagden en uitscholden, omdat hij een jood was. En dat plagen kon hij in het geheel niet hebben. Menigmaal had hij den plaaggeest een flink pak slaag gegeven, maar toen kwam hij van den regen in den drop, want wij, Christenjongens, trokken natuurlijk partij voor elkander en zoo kreeg hij meer klappen, dan hem lief kon zijn.

Wij noemden hem dan ook nooit anders dan het Joodje, en ja, — eigenlijk handelden wij al heel onchristelijk met hem, dat moet ik, nu ik ouder en wijzer geworden ben, gulweg bekennen. Van lieverlede kwam hij met al de jongens van het dorp op een gespannen voet, wat er niet beter op werd, toen het bleek, dat hij ons allen met het leeren de baas was, en elk jaar met den eersten prijs ging strijken. Dat konden wij in het geheel niet verdragen. En omdat hij uit de eenige joodsche familie kwam, die bij ons op het dorp woonde, had hij het dikwijls kwaad te verantwoorden. Ik herinner mij nog heel goed, hoe eens, toe hij weer den eersten prijs had gekregen, een mooi boek in eenen fraaien prachtband, Willem Kooi om twaalf uur met voor-

dacht zoo ruw tegen hem aanliep, dat zijn mooie boek hem uit de hand viel en in een modderplas terecht kwam. Want het had juist hard geregend.

O, ik zie nog, hoe hij bleek van ergernis het boek uit het water opraapte, hoe hij het met tranen in de oogen een kort oogenblik aanstaarde, het toen neèrwierp en in ongekende woede op Willem Kooi aanvloog. En toen gaf hij hem zulk een geducht pak slaag, dat het eigenlijk een lust was om te zien. Niemand van ons hielp Willem. Wij vonden zelf, dat 't Joodje gelijk had. En toen zijn drift wat bedaard was, raapte hij zijn boek op, en riep ons toe:

„Jelui bent lafaards, gemeene lafaards! Maar al scheur je dit boek ook aan flarden, toch heb ik den eersten prijs! Die eer kan-je mij met je allen niet ontnemen!"

Hij ging met de houding van een koning naar huis, en wij hadden geen van allen den moed, hem iets te doen. Eigenlijk voelde ik toen in den grond van mijn hart berouw, dat ik hem ook zoo dikwijls geplaagd had, want om de waarheid te zeggen, vond ik hem op dat oogenblik een kranigen jongen.

Zijn vader vond toen zeker, dat er een einde aan moest komen. Eene week later ging 't Joodje van school en verliet hij ons dorp. Zijn vader had hem op eene kostschool gedaan.

En nu stond hij daar in den tuin, toen wij in het bootje stapten. Ik had hem in geen jaar gezien.

„Kijk!" zei ik tegen Karel. „Daar staat het Joodje ook. Heeft hij daar geen fiets bij zich?"

„Waarlijk. Zoo'n jodenjongen!" riep Karel uit. „Die is ons allen de baas! Hè, wat zou ik er ook graag een hebben!"

„En ik!" zuchtte ik uit den grond van mijn hart. „Maar zeg, Karel, zouden we hem niet vragen om meê te gaan?"

„Wie? — Hem?"

„Ja, hem natuurlijk."

„Doe wat je wilt, maar dan blijf ik thuis!" zei Karel kortaf, die het blijkbaar nog niet goed vergeten kon, dat 't Joodje hem eens eene geweldige afstraffing gegeven had, omdat hij hem wat al te erg sarde.

„Nu, kan hij het dan helpen, dat hij een jood is? En is een jood goed beschouwd minder dan wij? Waarom dan?"

„Dat kan me niets schelen, maar we hebben nooit met hem omgegaan en hem eigenlijk alleen beschouwd als een voorwerp om mede te vechten. Waarom zouden we hem nu uit eigen beweging medenemen?"

„Nu, vooruit dan maar!" riep ik, want ik zag wel, dat Karel niet te bewegen was, mijn voorstel aan te nemen.

Zoo staken wij dan van wal.

Karel greep de riemen en ik ging aan het roer zitten. En weldra kliefden wij de baren, dat wil zeggen, de kabbelende golfjes van de vliet, die achter ons dorp stroomde. Het bootje gleed heerlijk tusschen de met ruischende riethalmen begroeide oevers door.

Zoodra wij in den wind kwamen, buiten het dorp, zetten wij den mast in het middenbankje, heschen het zeil omhoog, staken de giek in den daarvoor bestemden haak, bonden het touw aan het klampje bij de achterbank — en daar vulde de wind het zeil en werden wij door een flink briesje voortgedreven. 't Was heerlijk op het water. Het zonnetje scheen zoo echt lekker, de zilveren golfjes kabbelden zoo lieflijk, de rietvinken karrekiekten zoo gezellig, de waterjuffers dansten zoo vroolijk om ons heen, in één woord, we genoten met volle teugen.

Ik hield het roer en Karel zat voor mijne voeten op den bodem van het vaartuigje. Wij spraken weinig, maar keken droomerig naar het water, dat door de snelle beweging tegen ons bootje werd opgestuwd, en naar de dwarrelende kolkjes, achter ons roer. Wij kwamen, zonder het te weten, in eene droomerige stemming, die zeker opgewekt werd door het lieflijk geruisch van het riet en het zacht flonkeren van het water. Toch was ik nog niet slaperig genoeg, om niet af en toe met een beetje berouw aan 't Joodje te denken, dien wij zoo onbarmhartig hadden achtergelaten.

„Waar gaan we heen?" vroeg ik eindelijk.

„Naar den Poel. Jongen, daar zit zooveel visch, en als we genoeg hebben van het hengelen, gaan we kievitseieren zoeken. Vind-je dat ook niet?"

„O ja, 't is mij wèl! Ik vind alles goed. Zeg jò, wat varen wij heerlijk, hé? 't Is jammer, dat er niet wat meer wind is. Als het goed waait, helt de boot zoover over, dat het water bijna over boord stroomt. Pa heeft zoo wel eens gevaren."

„En ons drukt hij op het hart, voorzichtig te zijn!" merkte Karel lachend op.

„Nu ja, maar dat is ook niet gevaarlijk. Pa zegt, dat onder deze boot eene flinke kiel zit, en dat ze daardoor niet gemakkelijk kan omslaan. 't Bootje is geheel op het zeilen gemaakt. Je weet, hoe 'n liefhebber Pa daarvan is."

„Dat is waar. Toch houd ik vol, dat de boot van den veldwachter veel meer gang heeft."

„Dat bootje heeft een platten bodem, en daardoor roeit het natuurlijk veel lichter. Maar meer gang heeft het niet, dat durf ik tegen iedereen volhouden."

„Nu, ik wil dat niet tegenspreken. In elk geval is deze boot bijzonder mooi, zoo heelemaal wit met die smalle roode versiering onder het boord. En daarbij dat witte zeil en die witte riemen. Ik wed, dat het bij een flinken wind in de verte wel wat op een witten vogel gelijkt."

„Juist, dat vindt Pa ook. Daarom heeft hij het ook „de Zeemeeuw" genoemd, al heeft het nog nooit zout water gezien. Ik vind dat een prachtigen naam."

„Kijk! Daar ginds rijdt 't Joodje op zijne fiets! Jongen, wat kan hij het goed!" riep Karel opeens uit. „Hè, wat zou ik er toch graag een hebben!"

„En wat een gang heeft zoo'n ding! Hij is nu al haast uit het gezicht. Daar is onze Zeemeeuw niets bij!"

„Dat zou ik meenen!"

Zoo bereikten wij eindelijk den Poel, of eigenlijk den Rietpoel, want zoo heette hij. 't Was een groot, vierkant water, waarin breede rietschooten waren. 't Heette daar verbazend vischrijk te zijn, en — als men hierin op het uiterlijk kon afgaan, moest dat wel waar zijn. Want er lagen groote vakken kroos, met weer open vakken helder, gerimpeld water er tusschen. En meermalen zagen wij groote visschen boven de oppervlakte van het water springen.

Met een kennersblik zocht Karel eene geschikte plaats op, en toen streken wij het zeil. Het bootje had juist nog gang genoeg, om ter bestemder plaats te komen. Daar liep het zacht met den boeg in het riet. Wij staken een van de riemen in den modderigen grond en bonden het bootje daaraan vast. Toen grepen wij de hengels, deden een stukje aardappel aan elken haak en legden in.

Eerst meende ik met wormen te gaan visschen, maar Karel vond, dat het gedurig ophalen en weer inleggen te veel beweging zou maken en dat daardoor de karper afgeschrikt en verjaagd zou worden.

Karel zat op de voorbank en ik bij het roer.

Voortdurend tuurden wij op onze dobbers. Karel had twee hengels, en ik één. Ik hield er niet van, om met twee hengels tegelijk te visschen. En ik heb ook nooit opgemerkt, dat Karel meer ving dan ik.

Maar nu had hij toch het eerst „beet". Zachtkens bewoog de dobber op en nêer. 't Was haast niet

te zien, maar 't was toch zoo. De mijne lag onbeweeglijk.

„'k Heb al tuk!" fluisterde hij met geestdrift.

„Ik nog niet!" zei ik zacht terug.

„Hij bijt niet door; hij zeurt er maar een beetje aan!" klonk het even later op verdrietigen toon.

„Dobber dan heel zacht een beetje op en nêer. Dan terg je hem en zal hij wel toebijten!" was mijn raad.

Karel deed het, maar zonder het gewenschte gevolg. De karper (want dat het een karper moest zijn, stond bij hem vast!) scheen òf geen grooten eetlust te hebben, òf hij vertrouwde de zaak niet. Althans, hij beet niet door.

„'t Is een zuiger!" mopperde Karel boos. „Hij zuigt er de kantjes maar af en vertikt het, om door te bijten. Maar ik zal hem wel krijgen. Wacht maar!"

Hij haalde zijn hengel op, deed er den aardappel af en stak er een veel kleiner stukje aan. Toen ging zijn snoer weer heel zacht te water.

„Zie zoo," mompelde de looze visscher. „Als hij nu maar eventjes doorzuigt, zit hij aan den haak! Wacht, ha, kijk, daar begint hij weer. Mooi zoo! Toe maar! Nog eventjes harder, en dan ben je binnen. Wacht! Daar gaat hij!"

Inderdaad verdween Karels dobber onder water.

Karel trok op, in de vaste overtuiging, dat hem dit wel mislukken zou, daar hij stellig een karper

aan den haak had, maar o jé, daar ging zijn snoer met het grootste gemak omhoog, en — spartelde een klein bliekje in het heldere zonnelicht!

„Zoo'n kleine aap!" riep Karel nijdig uit, terwijl hij het beestje van den haak nam en het weer in het water wierp. Hij maakte daarbij meer beweging, dan mij lief was, want het bootje schommelde heen en weer, zoodat de visch, zoo die er mocht zijn, wel op de vlucht moest. Maar toch kreeg ik korten tijd later zelf ook beet. En het duurde niet lang, of mijn dobber verdween onder water, en toen ik wilde ophalen, bleek mij dat onmogelijk, en werd het water zoo hevig beroerd, dat ik niet behoefde te twijfelen, of ik had eenen flinken karper aan den haak.

„Laat vieren! Laat vieren!" riep Karel mij toe, want hij was een hengelaar in zijn hart en verheugde zich in mijn geluk evenzeer, alsof hij zelf een karper te pakken had.

Ik volgde zijn raad dadelijk op. Mijn snoer liep aan het boveneinde van den stok door een ijzeren ringetje en was aan het benedeneinde een groot aantal malen om een katrolletje gewonden, en daaraan bevestigd. Ik liet den karper dus „den vrijen teugel," en volgde met mijne blikken zijn weg.

Eindelijk gaf het beest blijken van vermoeidheid, en kon ik langzamerhand het snoer, dat bijna geheel afgerold was, weer beginnen op te winden. Dat moest natuurlijk met veel beleid geschieden,

want werd het wat ruw of met onbedreven hand gedaan, dan zou de karper in verzet komen en zich losrukken.

Dus langzamerhand begon ik het snoer in te halen, en van lieverlede kwam mijne prooi dichter bij de boot. Dat Karel gereed stond om hem met het netje op te scheppen, behoef ik niet te zeggen. Hij was nog opgewondener dan ik zelf.

„Houd-je goed! 't Is bepaald een kolossale! Zachtjesaan, Dorus, niet te wild!"

Zoo stond hij te commandeeren, en toen eindelijk de visch dicht bij de schuit was en ik het snoer strak aantrok, stak hij het net onder water. Een geweldig gespartel volgde en toen kwam sinjeur binnen boord!

„Jongen, wat een visch!" riep Karel vol bewondering uit, en ik beschouwde met trots mijne vangst

Zoo'n gelukje was eene aanmoediging.

Met vernieuwden lust wierpen wij onze snoeren in het water. Eerst bemerkten wij geen teeken van leven, maar dat was ook geen wonder, want die karper had zooveel beweging gemaakt, dat zijne kameraden er wel van geschrokken moesten zijn. Maar eindelijk kwamen ze weer.

Nu was Karel de gelukkige! En 't was weer een mooie, hoor. Als het zoo doorging, zouden wij lang niet platzak thuis behoeven te komen.

Eindelijk hoorden wij de torenklok in de verte twaalf uren slaan.

Toen werden de hengels binnengehaald en de

boterhammen uit het achterbankje, waarin een kastje was, te voorschijn gebracht.

„Een heerlijke morgen, Dorus!” zei Karel uit den grond van zijn hart.

„Dat zou ik meenen!” was mijn antwoord.

HOOFDSTUK III.

Een angstige middag.

„Als we nu straks eerst eens kievitseieren gingen zoeken?” vroeg Karel, toen hij aan zijne tweede boterham begon.

„Ik vind alles goed, heb ik je immers gezegd?”

„Juist, dat is waar ook. Als het ons verveelt, kunnen we weer gaan hengelen. Er zit hier nog karper genoeg, die graag gevangen wil worden. Zulke domkoppen!”

„Als jij een visch was, was je geen greintje verstandiger, mannetje. Maar zeg, als ik mij goed herinner, is het om de een of andere reden toch waarlijk verboden, om nu eieren te zoeken. Zouden wij er geen kwaad mede kunnen?”

„Wel heb ik in mijn leven, wat ben jij toch bang! Om welke reden zou het nu verboden zijn, te doen, wat immers iedereen doet?”

„Nu, ik geef er mij aan over. Zeker weet ik het ook niet, dat moet ik toegeven. Enfin, we zullen dan maar gaan. Je bent immers klaar?”

„Nog even een glas melk. Zie zoo, ik ben tot je

dienst. Laten we de boot ginds aan den wal leggen, want hier kunnen we onmogelijk door het riet heenboren."

Zoo gezegd, zoo gedaan. We brachten de boot op de bedoelde plaats, legden haar stevig vast, wat wel noodig was, daar de wind onder het hengelen vrij wat sterker was geworden, en stapten aan land.

„Ho! Wacht even!" riep Karel zich bedenkende. „Zouden we geen netje meênemen, om er de eieren in te dragen?"

„Als we ze maar eens vinden!" zei ik lachend, want hoe het kwam, weet ik niet, maar ik had niet veel vertrouwen in onze zoekerij. Ik zou het voor geen geld aan Karel gezegd hebben natuurlijk, maar in mijn hart was ik zelfs min of meer ongerust, dat we in moeilijkheden zouden komen.

„Kijk! Daar vliegen er twee!" riep Karel, terwijl hij met zijn vinger omhoog wees, om mijne attentie op de vlugge, sierlijk gekuifde luchtbewoners te vestigen.

„Daar duikt hij!" vervolgde Karel opgetogen. „En waar hij duikt, moet je gaan zoeken, want daar ligt zijn nest! Kom, zeg, laten we gaan!"

„Dan heeft hij stellig meer dan één nest!" zei ik vrij ontnuchterend, „want zie, daar duikt hij weer, nu op eene andere plaats, en ja — daar ginds doet hij het nog eens. Jongen, Karel, 't is goed, dat je een net medegenomen hebt, om de eieren te dragen, want we zullen er heel wat vinden. Kijk, daar duikt hij alweer; nòg een nest dus!"

„Zeg, als je me voor den gek houdt, moet je me

vooraf waarschuwen, als je wilt," mopperde Karel, wiens geestdrift bij mijne spotternij aanmerkelijk bekoelde. „'t Is immers algemeen bekend, dat ze iederen keer, als ze over hun nest vliegen, eene duikeling maken!"

„Juist, dat is waar, maar ze zijn veel verstandiger of eigenlijk slimmer, dan je denkt, want juist om je op een dwaalspoor te brengen, doen ze niet anders dan duikelen, en dat nog wel op verschillende plaatsen. Maar zeg, zie je dat? Daar vliegt er een op! Ginds bij dien greppel!"

„Ja, ik zag het ook! Laten we daar gaan kijken."

Werkelijk vonden wij na een langdurig zoeken nu een nest, met vier eieren nog wel. Dat was een buitenkansje!

„Laten we gauw onderzoeken, of ze nog niet vuil zijn!" zei ik, want tot mijne teleurstelling bemerkte ik bij het oprapen, dat zij warm waren. „Ik denk, dat hij er op zat te broeien."

Wij gingen naar de sloot en hielden onze hand, elk met twee eitjes er op, onder water. Maar helaas, ze bleven drijven, wat het duidelijkste bewijs was, dat ze vuil waren. Wat was dat eene teleurstelling.

„Willen we ze weer in het nest leggen?" vroeg ik. „Wij hebben er toch niets aan."

„'t Is mij goed. Zeg, wat is dat jammer, hê?"

„Of het. Maar straks zijn we misschien gelukkiger. Zouden deze eieren nu toch nog uitkomen?"

„Ik denk het wel. In dat kleine oogenblikje kunnen ze onmogelijk geheel afgekoeld zijn. Als de

vogel er weer gauw op gaat zitten, zal het niet hinderen."

We legden de eieren weer in het nest en zetten onzen tocht op het groote weiland voort. Maar we waren lang zoo fortuinlijk niet als bij het visschen. We vonden niets. Zoo kwamen we eindelijk geheel achter op het land. En daar, ja waarlijk, daar vonden we nog een nest met vijf eieren, en goede ook. Nu was ons netje toch niet geheel voor niemendal medegenomen. En op onzen terugtocht konden we twee andere akkers afzoeken, en hadden dus kans, om er nog meer te vinden.

„Zouden we nog verder gaan?" vroeg Karel. „Als we over deze sloot springen, kunnen we verscheidene akkers afloopen."

„Maar als we er inspringen, krijgen we een nat pak in plaats van kievitseieren," zei ik, met een blik op den breeden plas, die ons van den overkant scheidde.

„Durf jij niet? Ik best, hoor!" zei Karel.

Hij nam een flinken aanloop en — — ja, hij was er over, al was het dan ook bij het randje af.

„Hê, hê, dat scheelde een beetje, hoor!" zei hij, met niet weinig trots, dat de groote sprong hem gelukt was. „Nu jij, Dorus!"

Maar ik kon nog niet besluiten, om den sprong te wagen, want ik wist, dat Karel verder kon springen dan ik, en hem was het bijna mislukt. Toch zou ik er misschien een paar natte voeten aan gewaagd hebben, als ik op dat oogenblik in de verte

het Joodje weer niet had zien naderen, die mij toescheen met de hand te wenken.

„Is dat het Joodje niet?" vroeg ik aan Karel. „'t Is net, of hij ons wenkt. Wat zou dat moeten beteekenen?"

„Dat weet ik niet," zei Karel. „Ja, 't is zoo! We kunnen hem hier onmogelijk beschreeuwen; de afstand is te ver. Kijk, daar springt hij van de fiets, en wenkt met zijne hand naar het water. De boot kan toch niet losgeraakt zijn en misschien wegdrijven?"

„Maar dat is haast niet mogelijk!" riep ik uit. „Wat zou hij toch moeten hebben? Hij doet niet anders dan wenken en naar het water wijzen. Er is bepaald toch iets aan de hand. Of zou hij het niet tegen ons hebben?"

„Ja, ongetwijfeld! Er is hier niemand anders. Ha, wacht, kijk eens, Dorus, wat gaat daar tusschen die twee rietbosschen door? Ik mag eene boon wezen, als dat geen veldwachter is. Zoo'n braaf Joodje! Zie je 't, Dorus?"

„Ja, — ja, nu zie ik hem ook. Als de drommel, jô, naar de boot terug! Dien veldwachter is het om ons te doen, geloof dat gerust. Dat is kranig van 't Joodje, hê?"

„Dat is het!" zei Karel, die een geweldigen aanloop nam en pardoes tot aan zijne knieën in het water sprong.

„Vooruit maar, naar de boot!" riep hij, uit het water tegen den hoogen wal opkruipende. „Ik kom wel!"

„Neen baas, we zijn samen gegaan en komen samen weer thuis, dat is mijne spreuk. Zie zoo, nu op een loopen, hoor. We moeten eerder bij de boot zijn, dan de veldwachter! Daar gaan we!"

En inderdaad, daar gingen we. Jongen, jongen, was dat loopen! We namen stappen, of we zevenmijls laarzen aan de beenen hadden, en naast mij hoorde ik voortdurend het water in Karels schoenen sopperen. Het netje met de vijf eieren bengelde hem nog over den schouder, met het gevolg, dat de eieren al spoedig tot struif geklopt werden en we er gemakkelijk advokaat van hadden kunnen maken, als het maar juist geen netje geweest was, waarin ze gedragen werden.

't Scheen wel, of we nu juist de kieviten moesten zien, want telkens vlogen ze voor ons op.

„Toch allemaal vuile eieren!" had Karel nog den tijd mij toe te schreeuwen. „Loopen, jô, anders wint hij het nog!"

Nu behoefde hij dat waarlijk tegen mij niet te zeggen, want ik was hem geregeld eene schrede voor en zou den afstand tusschen ons nog wel grooter hebben kunnen maken, omdat hij het netje droeg, natuurlijk. Dat voorwerp was wel licht, maar moest hem in het loopen toch belemmeren.

„'t Gaat best!" riep ik hem toe. „Wij komen vóór en zullen het nog wel winnen!"

Pfff! wat een wedren! Het zweet breekt mij nog uit als ik er aan denk. En dat we geducht in den angst zaten, behoef ik niet te vertellen. Dat die

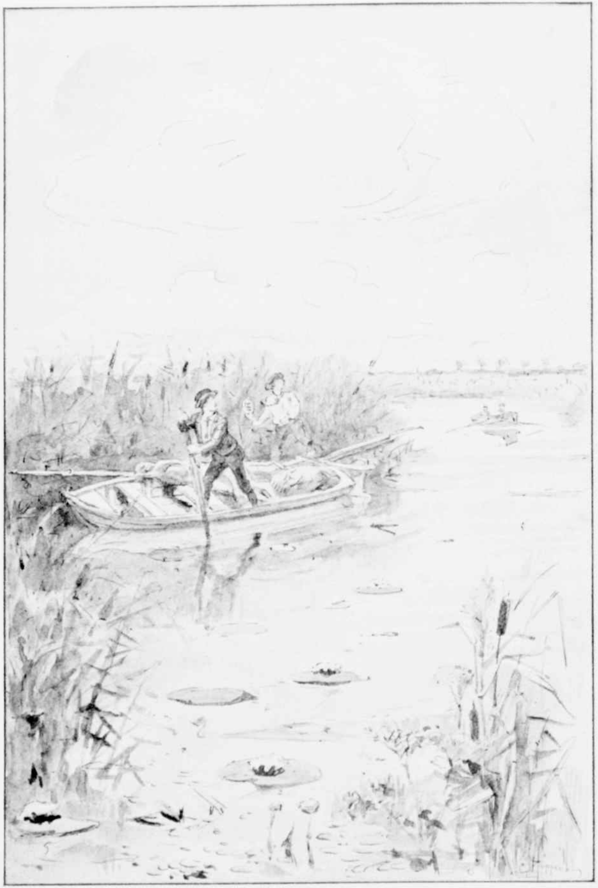

akelige veldwachter nu ook juist op onzen weg moest komen. Ongelukkiger konden wij het ook niet treffen. Gelukkig! Daar zagen wij onze boot reeds. Aan den overkant stond het Joodje op den weg, achter den Rietpoel, zeker om den uitslag van onzen wedloop af te wachten. Daar had hij gelijk aan. Wij zouden dat ook gedaan hebben.

Nog een oogenblik, en bons, daar sprongen wij aan boord. Een harde ruk maakte den riem uit de modder los en geen twee minuten later zat Karel al op de riemen. Hij zwoegde van vermoeidheid, en ik ook, maar tijd om te rusten hadden wij niet. De veldwachter zat ons daarvoor veel te dicht op de hielen. En een enkele blik overtuigde ons, dat hij roeide uit alle macht. De golven gingen voor zijn bootje uit, en het scheen wel, of hij het bij elken riemslag oplichtte.

„Zie je nu, hoe licht dat ding vaart!" riep Karel mij toe. „Hij wint hard op ons. Binnen een kwartier zijn we gesnapt!"

Ja, 't was zoo, tot mijne spijt moest ik het erkennen. Wij verloren terrein en gingen onzen ondergang tegemoet.

„'t Is de veldwachter van ons dorp niet!" zei ik een oogenblik later. „'t Is er bepaald een uit eene naburige plaats."

„Dat kan wel, maar of je van de kat of van den kater gebeten wordt, dat komt al vrijwel op hetzelfde neêr," bromde Karel. „Voor den drommel, wat roeit hij hard! Ik wou, dat hij de kramp in

zijne vingers kreeg, al was het maar voor een kwartiertje. Dan waren wij buiten schot!"

„Wacht, ik zal je helpen!" zei ik, want nu kreeg ik het idée, om de riemen op te duwen. Ik knielde voor Karel neêr, in een vrij aardig plasje, natuurlijk, want Karel was ver van droog, en hielp hem roeien. Ha, nu kregen wij ook gang, hoor! Niet zoo'n beetje! En het scheen ons toe, dat de veldwachter begon te verflauwen. Maar of dat wel zoo was, durf ik niet met zekerheid zeggen, doch een feit was het, dat de afstand tusschen de twee booten vrijwel dezelfde bleef. Dat duurde zoo eenige minuten, toen wij tot de overtuiging kwamen, dat wij toch nog terrein verloren. En daarbij kwam nog, dat wij moede begonnen te worden en de blaren op onze handen kregen. Want wij, jongeheertjes van de Hoogere Burgerschool hadden een zacht velletje, dat niet aan den arbeid gewoon was.

En toen werd de afstand snel minder. Wij zagen het oogenblik naderen, dat wij ons gewonnen moesten geven.

„'t Is eene ellendige boot, die Zeemeeuw van jelui!" bromde Karel. „Er zit net zooveel gang in als in een sleepersknol. Nu, Dorus, waar blijf je nu met je bewering, dat deze meer gang had, dan die daar achter ons? Over vijf minuten heeft hij ons."

„Nu ja, met het roeien wel, maar met het zeilen — hola, een idée, Karel. Vlug, als de drommel! Het zeil overeind! Er is wind genoeg om het van hem te winnen. Als hij ons maar niet inhaalt, voordat we het zeil geplaatst hebben!"

„Daar zeg je zoo iets!" riep Karel opgetogen uit, en als door eenen electrischen vonk getroffen, sprong hij van het bankje op.

„Een, twee, — hoepla!"

Daar stond de mast.

Het zeil was gelukkig niet geheel om den mast gerold met het strijken. We hadden dat niet gedaan, omdat wij van plan waren toch nog verder te gaan. Dat kwam ons nu goed te stade, want in minder dan geen tijd was het zeil ontplooid, de giek in den haak geslagen en het touw vastgesjord. Ik greep het roer, en — daar gingen we.

We waren in de grootste spanning, wat de uitslag van deze kuur zou zijn, want de veldwachter was ons nu zoo dicht op de hielen, dat wij hem duidelijk hoorden bevelen, stil te houden. Maar daar hadden we heel geen plan op.

Zooals ik reeds gezegd heb, was de wind aanmerkelijk sterker geworden. Het zeil stond dan ook geheel bol, en de Zeemeeuw, ik zag het met trots, vloog als een zwaluw over het water. Het bootje helde sterk over, en sneed er doorheen als een mes. Het water stond hoog tegen den boeg op en achter het roer werden tallooze kolken gevormd en teekende eene breede streep van schuim ons spoor.

Eerst bleef de afstand vrijwel dezelfde, en Karel vond al weer reden om te zeggen, dat de boot geen gang had. Maar hij zag niet, hoe bovenmatig de

veldwachter zich inspande. Als hij zoo voortging, zou hij weldra zoo vermoeid worden, dat hij het op moest geven.

Inderdaad zagen wij nu spoedig, dat wij begonnen te winnen, en nu begon Karel in zijne handen te wrijven van pleizier.

„Ha, ha! Daar gaat de dappere man!" riep hij uit, terwijl zijne oogen schitterden van pret. „Jongen Dorus, wat is dat eene heerlijke boot! Hij snijdt er door als eene stoomboot! Dat had ik niet gedacht! Kijk hem eens roeien! Och man, doe toch zooveel moeite niet. 't Is toch verloren spel voor je. Kijk, kijk, Dorus, daar ginds gaat het Joodje ook nog. Wat zal hij er een pleizier in hebben, dat wij den dans zoo mooi ontspringen. 't Is toch fideel van hem, dat moet ik zeggen!"

„Dat is het zeker!" was mijn antwoord, terwijl ik het roer zoo vast omklemd hield, alsof ik een overwinnend veldheer was, die slechts met moeite zijn vurig ros in bedwang kon houden.

„Wij hebben hem altijd gemeen behandeld, Karel. En hij zou gelijk gehad hebben, als hij ons niet gewaarschuwd had. Ik zeg, dat hij een kranige jongen is!"

„Boe, 't lijkt wel, of de wind nog sterker wordt. En onze vijand geraakt hoe langer hoe verder achter!"

„Dat noem ik nog eens eenen heerlijken tocht, Karel!" zei ik met niet weinig pret over het gelukken van onze vlucht.

„Zóó hebben wij nog nooit in de rats gezeten,

als zoo even. Hij zou ons haast gesnapt hebben!"

„Ja, wij hebben ons behoud alleen aan de Zeemeeuw te danken," stemde Karel toe. „'t Is een prachtige tocht!"

„Aan „de Zeemeeuw" en aan het Joodje!" zei ik, mijne beenen welbehaaglijk zoo ver uitstrekkende, als mogelijk was.

„Wat hebben wij het nu gemakkelijk, hè? De wind knapt dat zaakje heel netjes voor ons op!"

„Hoera, kijk, kijk, hij geeft het op! Hoera, leve de Zeemeeuw!" schreeuwde Karel opeens uit volle borst, terwijl hij overeind sprong en lustig met zijnen hoed zwaaide.

Inderdaad wendde de veldwachter den steven en keerde naar het dorp terug. Wat zal de goede man het land gehad hebben. Maar wij hadden schik, niet zoo'n beetje. Wij moesten lachen van inwendige pret, en onze oogen flikkerden van pleizier.

„Dat noem ik nog eens een interessant avontuur!" zei Karel. „Ik wed, dat alle jongens van onze klas er jaloersch op zullen zijn, als ze het hooren."

„Dat zullen ze zeker!" beaamde ik. „Maar zeg, waar zijn onze kievitseieren?"

„Aan struif geklopt, mannetje. Kijk maar eens hier in het netje. Ik zal het maar uitwasschen! Of heb-je trek?"

„Merci!"

„Ik heb met dat al nog een paar vervelend natte beenen opgeloopen. Maar zeg eens, hoe moeten wij nu thuiskomen? Want je begrijpt toch zeker

wel, dat die veldwachter het zoo maar ineens niet opgeeft?"

„Dat geloof ik. Hij zal ons aan den ingang van het dorp wel opwachten, maar dan heeft hij toch buiten den waard gerekend. Als wij nog tien minuten doorzeilen, kunnen we de Zandsloot ingaan. Daar hebben we zijwind en kunnen heerlijk zeilen tot aan het bloembollenveld van Koning. Daar vlak achter ligt grond van Pa, waar we de boot gerust kunnen vastleggen. Dan gaan we dwars door het bosch wandelende naar huis, en halen morgen-ochtend de boot terug."

„Juist; goed bedacht. Ik wist wel, dat je zoo dom niet was, als je er uitzag."

„Neen, dat is juist het verschil tusschen jou en mij," meende ik te mogen antwoorden op zijne vriendelijke opmerking.

„Zoo, die bal is goed teruggeslagen," vond Karel. „Wil-je wel gelooven, dat het mij niets zou spijten, als we morgen weer zoo'n avontuurtje hadden?"

„Als het goed afliep, met alle pleizier!" zei ik.

Korten tijd daarna sloegen wij de Zandsloot in en kwamen met zijwind spoedig aan onzen tuin. Daar legden wij de boot aan wal, en sloegen den weg in naar het dorp.

HOOFDSTUK IV.

Nog een avontuur.

Met de hengels over den schouder stapten wij het bosch in, dat van de andere zijde naar het dorp leidde. Karel droeg den trommel met mondvoorraad, en ik had het netje met onze karpers over den schouder. Dat was nog eene heele vracht, want wij hadden er vijf gevangen, en die vijf waren lang niet van de kleinste.

Wij verkeerden in eene recht prettige stemming, waaraan Karel meermalen uiting gaf, door mij een gevoeligen klap op den schouder te geven, met den uitroep:

„Jongen, wat hebben we toch een schik gehad!"

Even later opperde hij weer het plan om straks eerst even te gaan kijken, of de veldwachter inderdaad aan den ingang van het dorp nog op den loer lag.

Nu vond ik dat stukje trouwens wel wat al te sterk, want ik was geen Karel Holm, die van alles durfde en van alles mocht doen. Eigenlijk was hij een door en door verwende jongen, van wien zijne

ouders bijna alles mooi vonden, wat hij deed. Hij was hun eenig kind, en later heb ik begrepen, dat hunne liefde voor mijn vriend geheel in zwakheid was ontaard, die hen blind maakte voor zijne verkeerdheden. Dat was met mij heel anders, want behalve ik waren er nog drie zusjes en twee broertjes, en hadden mijne ouders dus wel wat anders te doen, dan ons te verwennen. Integendeel, Pa was zelfs streng voor ons, en zou het stellig in het geheel niet dulden, dat ik den veldwachter ging bespotten.

Maar Karel zag daar niet veel kwaads in. Ik geloof, dat hij het zelfs wel aardig vond.

Ik zei hem dus, dat ik in het geheel niet van plan was, om hem daarbij te vergezellen.

„Goed hoor, dan zal ik hem toch in allen gevalle je complimenten doen, en zeggen, dat de Zeemeeuw van jelui is!"

„Je zult toch wel wijzer wezen, hoop ik?"

„Ik hoop het voor jou ook, Dorusje! Zeg jô, wat zou-je raar opkijken, als hij jelui van avond eene visite kwam maken. En wie weet, wat hij nog doet!"

„Als jij geen dwaze streken uithaalt, zal hij wel stilletjes naar zijn dorp terugkeeren en ons met vrede laten," zei ik. „Hij kent ons immers niet?"

Zoo koutende wandelden wij stevig voort over het gulle zandpad, dat door het bosch voerde. Toen schoot het mij opeens te binnen, dat we eigenlijk alweer op verboden terrein waren, want de eigenaar liet aan niemand toe, zich in het bosch te begeven.

Hij had daarom aan alle ingangen een bord aangeslagen, waarop met duidelijke letters te lezen stond:

„VERBODEN TOEGANG.
Artikel zooveel van de Wet!"

Welk artikel dat was ben ik nu al vergeten, maar ik weet wel, dat die borden voor ons, jongens, nog al schrikwekkend waren. Te meer, omdat wij wisten, dat Baron Van den Kasteele, zoo heette de eigenaar, een man was, die niet met zich liet spotten. Hij was een buitengewoon stroef en lastig man, van wien niemand veel hield. Om te maken, dat zijn bevel niet overtreden werd, had hij een boschwachter in dienst genomen, die om zijne strengheid algemeen gehaat was. Hij heette Burts, en was een man met buitengewoon lange beenen en dito vingers. Die beenen schenen er alleen op geschapen te zijn, om ons achterna te zitten en in te halen, en wie eenmaal den greep van die lange, magere vingers aan den kraag van zijne jas voelde, behoefde geen hoop meer te koesteren, dat hij los zou komen. O, wat hadden wij een hekel aan dien man, en onze afkeer van hem werd nog grooter, toen wij hoorden, dat hij een zoogenaamde „stille koddebeier" was, en het recht had, om je voor den rechter te brengen.

Nu hadden wij, jongens, een rechtmatigen afkeer van alles wat „stil" gebeurde, zoo in het geheim, of zooals wij dat zeiden, „in het geniep!" En dikwijls voer ons een rilling over den rug, als wij zijne lange beenen onverwachts hier of daar om een hoek

zagen verschijnen. Dan sloeg ons menigmaal de schrik om het hart. Maar dan waren we natuurlijk bezig ons te vermaken met iets, wat eigenlijk niet goed door den beugel kon.

En toen mij op onze wandeling door het heerlijke, koele bosch de herinnering aan dat „Verboden Toegang"! te binnen schoot, en ik in mijne gedachte dien langen Burts al achter een dikken boomstam zag staan, kreeg ik opeens kippevel van mijn onverstandigen raad, om dwars door het bosch naar het dorp terug te keeren. Maar het was nu al te laat, en bovendien, een andere weg stond niet voor ons open. Wij liepen òf in het hol van den leeuw, alias in de armen van den vertoornden veldwachter, òf hadden alle kans, den gevreesden stillen koddebeier tegen het lijf te loopen. En het laatste was minstens even erg als het eerste.

„Weet je, wat ik daar bedenk, Karel," zei ik met een kloppend hart, „daar heb ik heel niet aan gedacht, maar we loopen op verboden grond. Als Burts ons nu eens tegenkwam, wat moesten we dan toch beginnen?"

„Wel, ik zou zeggen: „Dag Burts!" En dan zou ik hem beleefd eene hand geven, en vragen, hoe hij het maakt en of zijne vrouw en kinderen nog welvarende zijn. En dan zou hij al heel onbeleefd moeten wezen, als hij niet zei: „Dank-je wel, van 't zelfde." Want dat zeggen zulke menschen altoos."

Ik schoot onwillekeurig in den lach bij dat dwaze antwoord, en zei:

„Je vat de zaak nog al van den gemakkelijken kant op Karel, dat moet ik zeggen."

„Och ja, je moet maar denken: „Er worden meer vliegen gevangen met stroop, dan met azijn."

„Ja wel, maar toen straks de veldwachter ons op de hielen zat, had je niet veel praats, als je het nog weet."

„Hoor eens, geen zorgen voor den tijd. Burts is er op dit oogenblik niet, en dus behoeven we nog niet bang voor hem te zijn. Hei, kijk eens, wat is dat? Wat moet dat beest?"

Inderdaad zagen wij nu wat aardigs.

Plotseling schoot vlak naast ons een vrij groote vogel te voorschijn, die op eene zonderlinge wijze voor onze voeten heen en weer begon te loopen en voortdurend een angstig geschreeuw deed hooren.

„'t Is een fazantenhen!" riep ik, want ik herkende haar dadelijk.

Maar Karel hoorde mij niet eens. Hij was al druk bezig zijn best te doen om den vogel te grijpen, wat heel gemakkelijk scheen, daar het dier vlak voor onze voeten liep en bijna niet voor ons uitweek. Toch viel het Karel niet mede, zoo vlug als hij zich telkens in veiligheid wist te brengen, als Karel naar hem greep. In zijn ijver struikelde deze zelfs over een boomwortel, die een weinig boven den grond gegroeid was en dien hij niet gezien had. Het gevolg was, dat hij natuurlijk geheel en al tegen zijn zin, in een boschje brandnetels terecht kwam, die hem alles schonken, wat zij te geven hadden.

Met een tal van witte plekken in zijn gezicht en op zijne handen kroop de brave Karel er uit te voorschijn en zelfs over den vogel dacht hij op dit oogenblik niet meer. Hij kreeg de tranen in de oogen van de pijn, maar hij zei niets.

En ik moest wel lachen, of ik wilde of niet. Die dappere Karel was daar dan ook al erg ongelukkig te land gekomen. De fazantenhen verwijderde zich nu snel van ons, en vluchtte het bosch in, waarheen ik haar nasnelde. En nu zag ik de reden van haar zonderling gedrag, want pas was zij in het boschje aangekomen, of zij liet een eigenaardig geklok hooren en nu kwamen van alle kanten hare kuikens toeloopen. Ongetwijfeld was het alleen hare vrees geweest, dat wij hare jongen zouden deren, die haar tot deze vrij zonderlinge daad gevoerd had.

Karel had intusschen veel meer pijn dan praats, maar langzamerhand begon het eerste te verdwijnen en kwam het laatste terug.

„Hê, ik had haar haast!" zei hij. „Als jij me geholpen hadt, zouden we behalve de karpers nog een heerlijken fazant thuisgebracht hebben."

„Dat is wel mogelijk," zei ik, „maar Pa en Moe zouden mij lang niet vriendelijk hebben ontvangen. Ik hoor Pa al zeggen :

„Dat staat gelijk met strooperij, jongen. Breng dien fazant dadelijk naar den Baron terug en vraag hem excuus!"

„Mijn Pa zou hem opgegeten hebben," meende Karel te moeten opmerken. „Kom, laten wij onzen tocht vervolgen. 't Is al drie uur en om vijf uur eten we. Toch jammer, dat we dien fazant niet gesnapt hebben!"

Wij gingen verder. 't Liep heerlijk in het bosch, want het was er lekker koel; de zonnestralen konden er niet in doordringen. En aan eene verfrissching ontbrak het ons ook niet, want telkens ontdekten wij heele bosschen braamstruiken, die een tal van heerlijke, blauwe bessen droegen. En zelfs aardbeitjes schitterden hier en daar tusschen het magere, lange boschgras. Neen, het was er heerlijk, al hadden wij dan ook geen ander gezelschap, dan wat schichtige hazen en konijnen, die zich, zoodra zij ons zagen, zoo snel mogelijk uit de voeten maakten.

Karel keek ze telkens met een zucht van spijt na. Hij zou ze zoo graag gevangen hebben. Ik ben er heilig van overtuigd, dat hij, indien hij later geen arts geworden was, stellig een strooper zou geworden zijn.

Zoo naderden wij al heel aardig het einde van het bosch, en zou onze tocht zonder stoornis volbracht zijn geweest, als Karel met zijne scherpe oogen niet in den top van een hoogen boom een kraaiennest had ontdekt.

„Kijk, kijk!" riep hij opgetogen uit, „kijk eens daar in dien boomtop! Een prachtig kraaiennest! Daar moeten eieren in liggen, jô!"

Hij drukte met zooveel kracht op het woordje moeten, dat het scheen, of hij door het nest kon heenzien.

„Nu behoeven wij toch niet zonder eieren thuis te komen, al zijn het geen kievitseieren. Maar wat is die stam dik. Daar kan ik zoo nooit in komen!"

„Maar Karel!" vroeg ik ongerust, „je bent toch niet van plan om in den boom te klimmen en het nest uit te halen? Je weet toch even goed als ik, waar wij zijn?"

„Zeker, Dorus, we zijn in het bosch van Baron Van den Kasteele, en alles wat we hier zien, is van hem, dat kraaiennest incluis. Maar ik weet heel toevallig, dat hij volstrekt niet van kraaieneieren houdt en ze daarom nooit eet. Bovendien heeft hij een afkeer van kraaien, omdat zij roofvogels zijn. Ergo, ik bewijs hem een grooten dienst, als ik dat nest uithaal. Kom, zeg, geef me eens een pootje?"

Tegen zulk eene logische redeneering was ik niet opgewassen. Ik wierp mijn hengel en mijn vischnet bij de hengels van Karel, en ondersteunde hem met al de kracht van mijn veertienjarigen leeftijd. Hij kwam er juist hoog genoeg mede, om den ondersten tak te grijpen, en dat was voldoende ook. Want mocht hij op de school ver van nº. 1 zijn, in de gymnastiekzaal was hij de premier. Hij trok zich behendig omhoog, greep met zijne rechterhand een hoogeren tak en zette weldra zijn voet op den ondersten.

„Mooi zoo!" riep hij mij toe. „Nu heb ik vasten grond onder mijne voeten, en binnen vijf minuten

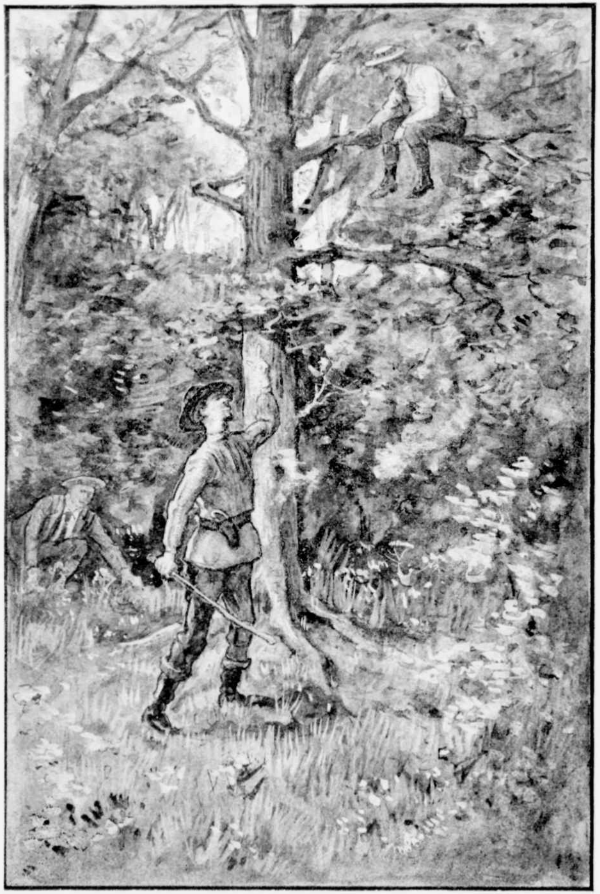

ben ik weer bij je. Wij deelen ze samen, hoor!"

Ik keek eerst eens angstig in het rond, of er ook onraad te bespeuren was, wat ik het meest vreesde in de gedaante van Burts, den stille, en nam voor alle voorzichtigheid mijn hengelstok en het netje met de karpers weer over den schouder. Maar toen ik niets verdachts zag, volgde ik met mijne blikken de behendige klauterij van mijn makker, die al heel aardig het nest naderde.

Nu kwam er nog een lastig oogenblik voor hem, want het nest lag niet bij den diksten stam. Het was op een hoogen zijtak gebouwd, en Karel zou het, dat zag ik duidelijk, niet dan met veel omzichtigheid kunnen bereiken.

Voorzichtig begon hij zich op dien tak voort te schuiven. Ik hield mijn hart vast uit vrees, dat hij vallen zou, en had alleen oogen en ooren voor hem. Dat was jammer, erg jammer, want nu zag ik niet, dat het grootste gevaar ons dreigde. Burts namelijk had ons in het oog gekregen, en was langs een kleinen omweg door het kreupelhout nadergeslopen.

„Ik heb ze, hoor! Er zijn er vijf!" riep Karel mij van uit den hoogte toe.

Op dat oogenblik hoorde ik een sterk geritsel achter mij, als van iemand, die opsprong, en klonken mij als een donderslag uit een onbewolkten hemel de woorden toe:

„En ik heb er twee!"

Genadige hemel! Dat was de stem van Burts, den stille! Het bloed stolde mij bijna in de aderen

van den schrik. Tegelijkertijd voelde ik een stevigen greep aan het netje, dat ik over den schouder had.

„H-h-h-h-h-h!" zuchtte ik in de hevigste ontsteltenis, en mijne knieën beefden, maar toch deed ik instinctmatig eene poging om mij te redden. En de eenige kans op redding was de vlucht.

Ik trachtte het dan ook op een loopen te zetten, maar die ellendige Burts hield mijn netje zoo stevig beet, dat ik niet weg kon komen, of — ik moest het loslaten. En weg waren dan onze verrukkelijke karpers!

Die gedachte schoot mij pijlsnel door het hoofd, maar ik had geen keus. Voordat Burts gelegenheid had gehad, mij in plaats van het netje te grijpen, liet ik het los en koos ik het hazenpad!

En loopen kon ik, dat durf ik te zeggen.

Burts gaf zijne vervolging dan ook spoedig op, want tegen een veertienjarigen jongen kon hij het niet volhouden, vooral niet, toen ik in gebogen houding door een kreupelboschje vloog. Die toer was hem te sterk.

Hij keerde dus naar den boom terug, waarin Karel met zijn vijf kraaieneieren zat. En deze had geen voldoenden tijd gehad, om den vasten grond te bereiken.

Zoodra hij Burts terug zag komen, klom hij weer naar boven, waar hij op een dikken tak ging zitten afwachten, wat er verder gebeuren zou.

Burts legde het netje met de karpers op eene veilige plaats, ongetwijfeld met het loflijke voor-

nemen, ze straks mede naar huis te nemen, en keek toen naar boven, naar Karel.

In diens hengelstokken had hij gelukkig geen erg. Anders zou hij ze stellig bij de karpers hebben gelegd.

„Zeg eens, mannetje, zou-je niet eens naar beneden komen?" vroeg hij op bevelenden toon aan Karel.

„Het is mijn voornemen niet, hier altoos te blijven," gaf Karel ontwijkend ten antwoord, en zijn toon klonk zeer beleefd.

„Ik zeg, dat je er dadelijk uit moet komen!" riep Burts nijdig terug. „Hoor-je me niet?"

„Pardon, zoo vroeg u het niet," riep Karel terug. „En zooals u merkt, versta ik u zeer goed. Verder heb ik er heel geen plan op, mijn plaats hier te verlaten, zoolang u niet totaal uit het gezicht is. Ik zit hier heel goed!"

Burts werd verbazend boos.

„Dat zullen wij zien, brutale bengel!" riep hij Karel toe. „Als je er niet dadelijk uitkomt, schiet ik je er uit! Hoor-je dat?"

„In eens zóó erg?" vroeg Karel vriendelijk. „Dat meent u niet."

Ik was doodelijk bang, dat Karel den man zóó boos zou maken, dat het hem later geducht berouwen zou. Maar Karel zag de zaak blijkbaar beter in dan ik, want Burts schoot werkelijk niet. En toen ik opmerkte, dat Burts in het geheel niet meer aan mij dacht, besloot ik eene poging te doen, om onze

karpers weer terug te krijgen. Ik kroop op handen en voeten langs denzelfden omweg, dien Burts had moeten nemen om ons te bereiken, en kwam onopgemerkt bij de karpers. Haastig raapte ik het net op en kroop weer even zacht terug.

Karel had mij gezien en had er braaf pret in. Hij begon ten minste het wijsje te fluiten van de woorden:

„Dat's mooi geweest,
Dat's mooi geweest,
Dat's drommels mooi geweest!"

Intusschen deed Burts alle moeite, om Karel door verschillende dreigementen zoo bang te maken, dat hij den boom verlaten zou, maar dat gelukte hem niet.

Integendeel, Karel gaf de duidelijkste blijken, dat hij zich daar bijzonder op zijn gemak gevoelde, want hij nam eene boterham uit zijn trommeltje en begon die op te peuzelen.

„Ook een stukje?" vroeg hij vriendelijk aan Burts, en zijn toon klonk zoo genadig, of hij een vorst was, die, op zijn troon gezeten, aan een van zijne onderdanen een genoegen wilde doen.

„Aartsbengel, hoe heet je? Hoe is je naam?" bulderde hij den onverstoorbaar kalmen Karel toe.

„U schijnt mijnen naam al te kennen," gaf Karel ten antwoord. „Hoe noemde u mij daar ook weer?"

Maar nu was het geduld van Burts uitgeput.

Hij nam een sprong en greep den ondersten tak. Toen trok hij zich in de hoogte en begon in den

boom te klimmen. Nu was Karel, ik zag het met schrik, onherroepelijk verloren. En Karel zag het gevaar ook, want hij schoof zoover mogelijk op den zijtak, waarop hij zat.

Burts naderde hem met spoed.

„Ik zal je wel krijgen, rakker!" riep hij Karel toe, en volgens mijne meening had hij gelijk.

„Arme Karel!" dacht ik. „Je bent er gloeiend bij!"

Nu was Burts den tak genaderd, en waarlijk, hij klom er op. Maar op dit oogenblik liet Karel zich achterover vallen, zoodat hij met zijne knieën nog aan den tak bleef hangen, precies zooals hij dat aan den rekstok gewoon was. En toen Burts vlak bij hem was, liet hij zich los, zoodat hij viel, maar nu was de lagere tak dicht genoeg bij hem om dien te kunnen grijpen, wat hij dan ook met de grootste behendigheid deed.

Burts keek hem met een starren blik na en zijn mond stond open van verbazing.

Hij had blijkbaar niet op Karels gymnastische behendigheid gerekend.

„Nu heeft hij na-kijk!" riep Karel mij toe, en als eene kat klom hij naar beneden.

De hengels behoefde hij niet op te rapen, want dat had ik al gedaan, en eer Burts uit den boom was, waren wij al uit het gezicht.

Zulk loopen als dien dag hadden wij nog nooit gedaan. Maar we kwamen toch nog op etenstijd thuis.

HOOFDSTUK V.

Tante Dora.

Och, och, wat hebben we nog lang pret gehad over dat verbaasde gezicht van Burts! Zoo dwaas als hij toch dien Karel nastaarde, toen hij daar zoo handig uit dien boom klauterde. Als Karel me aan het lachen wilde maken, had hij mij maar eenvoudig aan te kijken en zijnen mond en zijne oogen zoo wijd mogelijk open te zetten. Dan kon hij zeker zijn van het succes, want dan stelde ik mij dadelijk weer dat gezicht van Burts voor en moest ik wel lachen, of ik wilde of niet.

En toen Karel dat eenmaal wist, maakte hij er steeds gebruik van op oogenblikken, die mij het minst welkom waren. Eens b.v. was ik een avondje bij hem gevraagd en gebruikte ik bij hem het avondboterhammetje, tegelijk met Mijnheer en Mevrouw. En toen onder het bidden mijne oogen die van mijn waarden vriend ontmoetten, ja wel, hoor, daar begon het spelletje. Dadelijk gingen zijne oogleden omhoog en daalde zijne onderkaak tot op zijn boord. Had ik mij toen maar kunnen bedwingen, dan was

het niets geweest, want zijne ouders hadden de oogen dicht, — maar dat was mij ten eenen male onmogelijk. Ik proestte het uit, ... en kreeg eene kleur tot achter mijne ooren van schaamte. Zoo'n bengel! Zelfs in de kerk durfde hij het probeeren, maar toen wist ik mij gelukkig vrij goed te bedwingen.

Na den maaltijd kwam hij mij afhalen, om het dorp eens in te gaan. Maar ik zei hem, dat ik naar tante Dora ging.

,,O, dat is niets, dan ga ik meê!" was zijn antwoord.

En zoo gingen wij samen op weg. Tante woonde aan het andere einde van het dorp, in een mooi villatje, geheel door een prachtigen tuin en daaromheen door opgaand hout omringd. Hare woning was aan alle kanten met klimop begroeid, waartusschen hier en daar het heldere wit van de gepleisterde muren zichtbaar was. Bij de deur gingen aan weerskanten wilde wingerds omhoog, tot aan de lijst van de goot. En op het balkon was het één bloem, al bloem.

Karel praatte bijna over niets anders dan over onze avonturen van dien morgen. En het bleek mij, dat hij inderdaad nog even was gaan kijken, of de veldwachter nog altijd op ons loerde. Dat was evenwel het geval niet geweest, zeer tot zijne spijt.

,,Dorusje," zei hij opeens tegen me, ,,weet je, wat mij nu nog het meest van alles goed doet?"

,,Neen, — wat bedoel je?"

„Wel, dat die Burts zoo koud van onze karpertjes afgekomen is. Het zou me tot mijn laatsten snik gespeten hebben, als hij ze opgegeten had in plaats van wij!" liet hij er plechtig op volgen. „Als dat gebeurd was, zou ik mij op hem gewroken hebben."

„Hoe dan?" vroeg ik.

„Dat weet ik nog niet, en dat is ook niet noodig, want hij heeft ze niet opgegeten maar wij zullen dat morgen doen. Daar heb jij eigenlijk de eer van, Dorus, al is het ook het eenige, wat ik dezen dag in je te prijzen heb. Je knapte dat zaakje leuk op. Wacht, daar ginds komt het Joodje aan. Ik ben nieuwsgierig, of hij wat zeggen zal."

„Nu nog mooier! Niet hij moet iets zeggen, maar wij!" meende ik, terwijl ik nog eens met dankbaarheid bedacht, hoe hij ons door zijne tijdige waarschuwing uit de klauwen van den gevreesden vijand had gered.

„Ja, wij ook, dat spreekt vanzelf!" zei Karel.

Nu was het Joodje ons genaderd, maar hij scheen geen plan te hebben om ons aan te spreken. Want hij week voor ons uit den weg en wilde met een korten groet voorbij loopen.

„Hola Joodje, wacht eens even!" riep Karel.

Nu weet ik wel, dat wij hem de laatste jaren nooit anders dan bij dien naam genoemd hadden, maar toch deed het mij zeer, dat ik Karel hem nu weer bij dien naam hoorde aanspreken. 't Joodje bleef staan, maar hij keek niet vriendelijk. Ik zag dat zijne neusvleugels trilden, en herinnerde mij nog

zeer goed van vroeger, dat zij dat altijd deden, als hij boos was.

„Wat is er?" vroeg hij kortaf.

Maar nu zag ik, dat Karel het niet dwaad met hem meende en hem eenvoudig uit gewoonte weer zoo genoemd had. Want hij liep met groote schreden op hem toe en gaf hem zoo'n harden klap op den schouder, dat Jacob eenige oogenblikken later nog pijnlijke bewegingen maakte.

„Ik wou je bedanken voor je tijdige waarschuwing!" zei Karel op zijn ronden, hartelijken toon. „Zonder jou waren we er leelijk bij geweest. Wat gaven we hem een langen neus, hê?"

„Is het anders niet? Dat is geen dank waard. Ja, ik had er niet weinig schik in, dat jelui den dans zoo netjes wisten te ontspringen. Maar het scheelde een beetje. Met roeien zouden jelui het verloren hebben. Gelukkig, dat je nog tijd hadt, om het zeil op te zetten."

„En toen gingen we, hoor!" riep Karel opgetogen uit. „Aan „de Zeemeeuw" dankten we onze redding!"

„En aan jou," voegde ik er bij. „Wij vonden het fideel van je, en we zijn tot wederdienst bereid, dat verzeker ik je."

„Meen je dat?" vroeg 't Joodje, terwijl hij ons ernstig aanzag, eerst mij en toen Karel, en het scheen mij toe, of die zwarte oogen dwars door mijn corpus heen in mijn hart wilden lezen.

„Ja, dat meen ik!" zei ik.

„Natuurlijk!" zei Karel. „Waarom zouden we het niet meenen?"

„Nu, dan verzoek ik jelui, je voortaan te willen herinneren, dat ik een naam heb, en dat het algemeen gebruikelijk is, iemand bij zijn naam te noemen. Bonjour!"

Hij draaide zich om en ging heen, en hoe het kwam, weet ik niet, maar onwillekeurig moest ik weer aan het Joodje denken van een groot jaar geleden, dat met een mooien prijs vol moddervlekken, maar met de houding van een koning, van ons wegliep en ons vrij beteuterd liet staan.

Dat was nu ook het geval. Hij was al een heel eindje bij ons vandaan, eer wij van onze verbazing bekomen waren, en wij staarden hem na met dezelfde verwondering, waarmede Burts ons 's middags had nagestaard.

„Die is raak!" zei Karel. En op zijne gewone manier mij de schuld gevende, liet hij er brommend op volgen:

„Waarom noem jij hem ook altijd 't Joodje?"

Neen maar! Nu werd het mij toch wel wat te erg!

„Hoor eens, Karel!" zei ik, en ik bleef midden op den weg staan, „zeg jij me nu eens, wie hem met den naam van 't Joodje aansprak, jij of ik?"

„Wel, ik, dat weet ik wel!" zei Karel, „maar als jij het niet voor eene gewoonte hadt, om hem altijd zoo te noemen, zou ik er niet aan gedacht hebben, hem op die manier aan te spreken."

„Dat is eene wondermooie verklaring!" meende ik te mogen opmerken. „Maar ik zou hem zoo nooit noemen, als hij het hooren kon."

„Vroeger toch wel!" zei Karel.

„Ja, maar nu niet meer!"

„Zoo, dan ben-je niet weinig veranderd."

„Dat ben ik ook, want ik heb respect voor hem gekregen."

„Ik ook!" zei Karel. „Zeg Dorus, dan varen we bij slot van rekening, net als van morgen, in één schuitje. Alles is dus in orde, en voortaan noemen we hem geen Joodje meer, maar Jacob."

„Afgesproken," zei ik.

En nu zetten we onzen tocht voort naar tante Dora, wier villa „Klein maar rein", want zoo heette hare woning, wij weldra bereikten.

Laat ik nu eerst eens vertellen, wie tante Dora was.

Tante Dora was eigenlijk mijne oud-tante, want zij was de tante van mijne Moe. Zij was ongetrouwd en mocht, geloof ik, wel rijk genoemd worden. In mijne jongensoogen was zij natuurlijk schatrijk, maar of dat nu wel waar was, durf ik niet met zekerheid te zeggen. In elk geval werd zij door de dorpsbewoners daarvoor toch gehouden. En wie haar nu door het dorp had zien wandelen, en daarbij had opgemerkt, hoe eerbiedig de smid met zijne opgestroopte mouwen, zijn gespierden, groven arm ophief, om daarmede zijn vuil, berookt petje voor haar af te nemen, hoe de winkeliers achter hunne groote ruiten zelfs het hoofd voor haar ontblootten, hoe

diep de burgemeester, de dokter, de onderwijzers, ja het geheele dorp den hoed of de pet voor haar afnamen, dan zou hij ongetwijfeld de gevolgtrekking hebben gemaakt, dat tante Dora òf heel rijk, òf heel bemind moest zijn.

En nu ben ik er trotsch op te kunnen zeggen, dat mijne tante zoo bemind was op ons dorp, en dat zal iedereen begrijpen, als ik wat meer van haar verteld heb.

Tante Dora was de goedheid in eigen persoon. Altijd was zij vroolijk en opgeruimd, en nooit zag ik haar knorrig of boos. Leed kon zij niet zien, en daarom — ja, 't schijnt wel gek, maar 't was toch zoo, — daarom zocht zij het altijd op. En ik geloof, dat zij juist dáárom zoo bij iedereen bemind was. Was de winter koud en streng, zoodat de sneeuw een voet dik over de aarde lag en eene ijskorst het water bedekte, en het geheele dorp bijna zich aan het ijsvermaak had overgegeven, dan was tante in hare kracht. Want dan, o zij wist het zoo goed, omdat zij er persoonlijk kwam, dan werd er in zoo menig stulpje zulk eene bittere armoede geleden. Dan waren er zoovele krachtige mannen, die werkeloos moesten nederzitten, omdat er niets te verdienen viel, en het machteloos moesten aanzien, hoe de kinderen tevergeefs aan moeder vroegen om een stukje brood, en het moesten aanhooren, hoe moeder dan met tranen in de stem antwoordde: „Van avond, kinderen, als je naar bed gaat. Dan krijg je ieder nog eene snede." O, dan werden

soms die vuisten in wanhoop samengeknepen en vloeide onopgemerkt een traan in den ordeloozen, ongeknipten baard.

Maar als dan het vriendelijke gelaat van tante Dora in die stulp vol jammer en wanhoop verscheen, en Hanna, hare oude, doove dienstbode, met hare groote sluitmand voor den dag kwam, o, dan was er aan alle ellende een einde. Want tante Dora deed de zaken nooit half af.

„Zoo Geurts, waarom niet aan het werk?" was dan de vriendelijke vraag. „Of is er niets te doen?"

„Niets, juffrouw Dora, er is geen cent te verdienen. O, hoe gaarne zou ik het willen!"

„Wel, wel, wat tref ik dat goed. Want mijn tuin ligt vol sneeuw en in de paden ligt ze ook wel een voet dik, zoodat ik onmogelijk bij mijne kippen en duiven kan komen, want hunne hokken staan achter in den tuin, maar dat weet je wel, niet waar? Wil-je nu morgen de sneeuw daar komen wegscheppen? En als dat gedaan is, heb ik nog een paar andere karweitjes ook voor je."

„Als-je-blief, Juffrouw, graag. Ik zal er zijn, Juffrouw."

„En vrouw Geurts, ik heb nog een paar oude dekens over; zou je die van mij willen hebben, want anders moeten ze in de lorrenmand, en dat zou toch zonde wezen, want zoo slecht zijn ze nog niet."

„Alsjeblief Juffrouw," en dan kwamen de tranen in de oogen der arme, die wist, hoe koud hare kinderen het 's nachts hadden, en hoe dicht de stumpers bij elkaar kropen, om warm te worden."

„En dan zou ik graag willen, dat je de volgende week een paar dagen bij me kwam werken, vrouw Geurts, want Hanna wordt al wat oud; op haar kan ik alles niet laten neerkomen."

En dan ging tante Dora weg met een vriendelijken groet, en de arme menschen keken haar zoolang na als zij konden, alsof mijne goede tante een engel uit den hemel was, wat zij dan ook haast wel mocht heeten.

Nu moet niemand denken, dat tante's weldaden zich alleen tot het huisgezin van Geurts bepaalden. O neen, dat gezin was er een uit vele! Daar wisten de winkeliers van mêe te praten, die elke week de opdracht kregen, om allerlei eetwaren te bezorgen bij menschen, die ze niet besteld hadden. Maar dezen wisten wel, van wie ze kwamen.

O, tante Dora was zoo goed! Dicht bij ons dorp woonden twee menschen, een man en eene vrouw, die bekend stonden om hunne buitengewone slordigheid en — vuilheid. De man ging elken dag uit bedelen, en menigeen gaf hem een cent, om maar weer gauw van hem ontslagen te worden. Maar de meeste van die centen gingen regelrecht naar de herberg, want oude Teun was een erkende dronkaard. En huishoudgeld voor zijne vrouw hield hij bijna niet over. Dat hinderde hem niet veel, want evenals de meeste drinkers at hij weinig, maar met zijne vrouw was dat niet het geval. Zij dronk niet en lustte wel eene boterham. Doch meestentijds had zij er geen.

Het zag er zeldzaam armoedig in hare woning uit. Een gordijn voor het eenige raam was eene weelde, die zij zich niet veroorloofde; maar het zag er zwart van de spinnewebben, zoodat de spotvogels op het dorp beweerden, dat niemand zulke fijne gordijnen had als zij.

De tafel was stuk en stond op drie pooten; de vierde was op een kouden winterdag voor brandhout gebruikt; ook stoelen zocht men er tevergeefs. Eén stoel stond er, dat is waar, waarvan de biezen zitting geheel verdwenen was. Een plankje was er overgelegd, om te maken, dat de bewoners er niet doorzakten. Toen oude Teun eens thuiskwam en ver van nuchter was, had hij niet opgemerkt, dat het plankje er niet oplag, zoodat hij er met een smak doorheen zakte, toen hij ging zitten. En het mooiste was, dat hij niet meer kon oprijzen; daarvoor had hij te veel drank gebruikt. En zijne vrouw had geen lust om hem te helpen, want zij was boos, omdat hij al zijn geld weer had verdronken, terwijl zij geen stuk brood in huis had.

Hoe dat afgeloopen zou zijn, als tante Dora niet juist binnen gekomen was, weet ik niet. Misschien zat hij er dan nu nog. Maar tante verloste hem uit zijne moeilijke positie, en gaf de vrouw eene geduchte bestraffing.

„Het is alles uwe schuld," zeide ze op gestrengen toon. „Zie eens, hoe door en door vuil en slordig er hier alles uitziet. Foei, je moest je schamen! Is het wonder, dat je man naar de herberg gaat

en daar zijn geld verdrinkt? Als ik je man was, zou het mij hier ook te vuil en te slordig wezen."

Nu, tranen geen gebrek, en woorden niet minder, dat behoef ik niet te zeggen. Als het mondje van die vrouw open kwam, waren de sluizen harer welsprekendheid geopend en werd er. gespuid, dat verzeker ik.

Maar tante luisterde er niet lang naar. Ze ging naar huis en kwam een uur later met Hanna en eene groote mand terug, en toen gaf zij vuile Jans, zoo werd de vrouw van Teun gewoonlijk genoemd, eerst eene flinke boterham, die spoedig verdwenen was. Maar nu moest Jans ook aan het werk, niet zoo'n beetje! Eerst werd de vloer gedweild, waarvoor tante eene dweil had medegebracht, en het water werd daarbij niet gespaard. Toen werden de spinnewebben weggeveegd, de tafel van het vuil gereinigd en de wanden schoongemaakt. Tante had een oud gordijn, dat evenwel nog heel goed was, medegebracht, en hing dat met behulp van Hanna voor het raam. Kortom, het huisje werd met bezemen gekeerd, en zag er wel arm, maar heel netjes uit, toen tante en Hanna vertrokken. Dat er brood en melk in de kast achterbleef, behoeft geen vermelding.

„Nu Jans, houd het nu zoo netjes, en zeg aan Teun, als hij morgen wakker wordt, (want hij was naar bed gegaan om zijn roes uit te slapen,) dat hij eerst bij mij moet komen. Wanneer jij zorgt, dat het er in je huis knap en zindelijk uitziet, zal Teun wel wat minder naar de herberg gaan."

En den volgenden morgen was Teun present. Hij werd in de keuken gelaten, en kreeg daar, in plaats van een fooitje, wat hij verwacht had, eene geduchte bestraffing. Tante wees hem op vriendelijken, maar toch gestrengen toon op zijn slecht levensgedrag en op de treurige gevolgen daarvan.

„Kom," zei ze, „toon eens, dat je flink en ferm bent, dat je een man bent, die aan eene verkeerde neiging een einde durft maken. Als ik zie, dat je daartoe werkelijk je best wilt doen, zal ik voor u beiden doen, wat ik kan, dat beloof ik je. Maar nu kan werkelijk niemand je helpen."

Hare woorden hadden wel terdege indruk op den ouden man gemaakt, en na dien tijd hadden die twee oudjes een veel gelukkiger leven.

Dat hadden zij aan tante Dora te danken. En nog veel meer dan dat, want tante deed haar werk nooit half.

Zoo zou ik nog heel wat meer staaltjes van mijne goede, oude tante Dora kunnen vertellen, als ik niet vreesde, dat ik vervelend zou worden. Ik zal het daarom niet doen. Hetgeen ik nu verteld heb, is dunkt mij genoeg, om haar en haar groot, edel hart voldoende te leeren kennen. En niemand zal er zich meer over verbazen, dat zij zoo vriendelijk, haast zou ik zeggen, zoo eerbiedig door iedereen op ons dorp gegroet werd.

Karel en ik vonden het dan ook volstrekt niet onpleizierig haar een bezoek te moeten brengen. Integendeel, wij deden het gaarne, en stapten welgemoed haar schoon aangelegd tuintje binnen. Wij beklommen de drie treden van het bordes, en haalden de schel over.

HOOFDSTUK VI.

Een prettig begin en — een verdrietig slot.

Oude Hanna deed ons open. Haar horen vergezelde haar natuurlijk, zooals altijd als zij naar de schel liep, want zonder dat instrument zou zij onmogelijk hebben kunnen hooren, wat de menschen te zeggen hadden. De goede ziel was potdoof, misschien nog wel erger, als dat mogelijk is. 't Was een buitengewoon goedig vrouwtje, dat al vele jaren bij mijne tante had gediend. Zooals alle doove menschen had zij een eigenaardigen spreektrant, want zij richtte hare vragen gewoonlijk zoo in, dat men er alleen maar ja of neen op te zeggen had. En meestal voegde zij dat bevestigend of ontkennend woordje er zelf al op een vragenden toon achter. Wij jongens hadden nog wel eens schik met haar, want zij verstond ons nooit, en gaf dan dikwijls de malste antwoorden.

„Zoo, jongens!" zei ze bij wijze van groet, toen we de vestibule binnenstapten.

„Jongens?" zei Karel op quasi beleedigden toon, maar schertsend, dat spreekt van zelf, „en dat tegen

ons, Hanna? Tegen twee jongeheeren uit de tweede klasse van de Hoogere Burgerschool?"

Hanna hield haar oor aan het eene einde van den horen en Karel bulderde die woorden uit in den trechter aan het andere einde, maar tevergeefs. Hanna verstond hem niet.

„Boerenkool?" vroeg zij met een paar groote oogen. „Houd-je zoo van boerenkool, Karel? Daar is het nu de tijd niet voor."

Ik proestte het uit van het lachen, maar Karel hield zich goed.

„Neen Hanna, in boerenkool heb ik geen trek!" bulderde hij door den horen.

„Boerenkool met spek? Ja, ja, dat is een goed eten, Karel, daar kan men oud bij worden. Mijn vader zaliger was daar kaseweel ook een groote liefhebber van. Och ja, waar blijft de tijd? Die goede man is nu ook al, laat eens zien, al zeuven en veertig jaar dood. Och ja, zoo gaat het, komen en gaan, niet waar? Dat is het menschelijk leven."

Ik moet zeggen, dat Karel zich cordaat hield, want hij vertrok geen spier op zijn gezicht en stond met allen ernst naar de goede oude te luisteren.

„Dat is al een heele tijd, Hanna!" dreunde het met zwaar basgeluid door den horen, want Karel hoopte zich op die wijze verstaanbaar te maken.

„Eene kleine meid?" vroeg Hanna. „Dat geloof ik, kind, want ik was toen nog maar dertien jaar. Mijne moeder was toen al drie jaar dood. En toen moest ik onder vreemden, weet je. Dat was

een heel begin voor zoo'n kleine stumper, als ik was."

Het deed mij werkelijk goed, dat ik eens ferm kon uitlachen, want ik stond achter Hanna's rug, en hooren kon ze me niet. Maar Karel had het er kwaad mede, al hield hij zich best. Hij knikte ernstig toestemmend met het hoofd en scheen geen plan te hebben, verdere pogingen te doen, om zich verstaanbaar te maken.

„En komen jelui Tante eens opzoeken? . . . Ja?" vroeg zij, zelf toestemmend met het hoofd knikkende.

Wij knikten ook.

„Tante is niet thuis. Dat is jammer, hè . . . ja?" zei Hanna met dezelfde hoofdbeweging.

Wij knikten weer.

„Wij hebben vacantie!" schreeuwde ik door den horen.

„Welk kaassie? Wat bedoel je met een kaassie, Dorus? Is het voor je Moe? . . . . Ja?"

En weer knikte de oude ziel bevestigend, hoewel zij mij toch vragend aanzag. Zij scheen te denken, dat ik een kaasje voor Moe kwam halen.

„Wij komen niet om een kaasje!" gilde ik nu door het instrument. En ik schudde wel tien malen met mijn hoofd van neen.

„O, zoo, zoo, zoo. Niet? Dus geen kaassie? Zoo, zoo!"

Gelukkig, nu wist Hanna het. Maar Karel had het nu op zijne beurt kwaad achter Hanna's rug, geloof dat! Hij stond te schokken van het lachen.

„Ja, ja, 't is tegenwoordig weer erg met die doofheid, Dorus! Dat is een verdriet."

„Dat is het zeker!" stemde ik bulderend toe. „'t Is een verschrikkelijke last voor je!"

„Och ja, dat heb ik ook al eens geprobeerd, maar 't helpt niet, . . . 't helpt niet! Wat ik er al niet voor geprobeerd heb, is niet om te zeggen, maar 't geeft allemaal zooveel als niemendal. De horen helpt mij altijd nog maar het best!" zei Hanna, die mij alweer niet verstond, en de oude ziel streek liefkoozend met hare rimpelige hand over het onhandige instrument. Want zij had nog zoo'n ouderwetschen, van wel een halven meter lang.

„Waar is Tante heen?" gilde ik met al de kracht, waarover ik op dat oogenblik te beschikken had.

„Helsche steen? Helpt ook al niet, jongen, en branden wil ik er heelemaal niet aan. Als ik op mijn ouden dag mijne ooren nog moest verliezen ook, was mijne ellende niet te overzien."

Nu werd het mij toch te erg. Ik proestte het uit, en Karel niet minder.

„O, zeg ik weer wat geks?" vroeg Hanna goedig lachend. „Ja, ja, zeker weer verkeerd verstaan, ... ja?"

Wij knikten ook! Maar spreken konden wij niet.

„Dat moet je me maar niet kwalijk nemen, jongens, dat gebeurt me wel eens meer."

Nu, dat vonden wij ook. Maar hier kwam aan ons gesprek, als ik het zoo noemen mag, een einde, want een sleutel werd in de deur gestoken, het

slot werd omgedraaid, de deur geopend, en — tante Dora trad binnen.

„Wel, wel, wel, wel, wat hoor ik daar lachen! Jelui houdt de oude Hanna toch niet voor den gek?"

„Volstrekt niet, Tante, heusch niet."

„Mooi, dat mag ook niet, hoor!" zei Tante, en zij dreigde vriendelijk lachend met den wijsvinger.

„Een paar goede jongens, Juffrouw!" zei Hanna goedig knikkend. „En hij —" hier wees zij op Karel, — „houdt bijzonder veel van boerenkool met spek. We moeten hem van den winter eens ten eten vragen, Juffrouw! Ik kan ze heel lekker koken."

Tante knikte van ja, en stapte haastig de kamer binnen, ons wenkende om haar te volgen, want zij zag wel, dat wij onzen lachlust onmogelijk konden bedwingen.

En Hanna slofte naar de keuken terug. Wij hoorden haar nog overluid mompelen, zooals zij dat wel meer voor eene gewoonte had:

„Goede jongens! Vriendelijke jongens! Alle twee!"

In de kamer gekomen kuste Tante mij hartelijk op allebei mijne wangen, en Karel gaf zij eene hand.

„Gaat zitten, jongens! Ik vind het echt prettig, dat je mij eens komt opzoeken. En hoe bevalt jelui de vacantie? Is het begin al goed geweest?"

„Onverbeterlijk, Juffrouw Dora!" zei Karel, terwijl hij met een blik naar mij zijne oogleden en zijne onderkaak in tegengestelde richting bewoog, wat voldoende was, om mij in eene lachbui te doen schieten.

„Ja, dat merk ik," zei Tante. „Wat heb jelui uitgevoerd?"

„Eerst hebben we gevaren, en daarna zijn we door het bosch van den Baron naar het dorp teruggekeerd."

„Durfde je dat te doen? Je wist toch wel, dat de Baron onvriendelijk genoeg is, om zijn bosch voor iedereen gesloten te houden?"

„Ja Juffrouw, en dan heeft hij nog een boschwachter, die ook niet erg pluis is!" zei Karel, terwijl hij alweer met zijne oogleden en zijne onderkaak dezelfde grappige beweging maakte.

Natuurlijk met het bedoelde gevolg, want ik schoot weer in den lach. Ik durfde nu ook niet nalaten, Tante onze avonturen te vertellen, waar zij braaf schik in had. Alleen vond zij de wijze, waarop Karel van dien tak geduikeld was wel wat erg gevaarlijk voor het behoud van zijne armen en beenen, en zij raadde hem aan, om voortaan liever niet meer in boomen te klimmen, die onder toezicht van een boschwachter stonden.

„En het Joodje .... Jacob de Haas, bedoel ik, is ook weer thuis," zei Karel, zichzelven verbeterende. „Hij is ons allemaal weer de baas!"

„Ja? — hoe bedoel je dat, Karel?" vroeg Tante, die met genoegen hoorde, hoe hij den naam 't Joodje in Jacob de Haas veranderde. Want die scheldnaam was haar altijd eene ergernis geweest, waarover zij ons al dikwijls onderhouden had.

„Hij heeft eene fiets, Juffrouw, eene mooie, en

vlug, dat hij het kan! Daar zoudt u van opkijken!"

„Ook al goed, om armen en beenen te breken!" zei Tante, terwijl ze mij aanzag. „Niet waar, Dorus, jij vindt het immers ook eene gevaarlijke liefhebberij?"

„O neen, Tante, in het geheel niet. Hè, wat wou ik er graag een hebben. 'k Zou den koning te rijk zijn!" riep ik uit den grond van mijn hart.

„Nu, ik vind ze dan wèl gevaarlijk, hoor!" zei Tante. „Ze zijn goed om een ongeluk te krijgen, en de jongens van hun werk af te houden. Als ze dan later voor hunne examens staan, weten ze niets en komen er niet door!"

„Dat is waar, Juffrouw!" beaamde Karel. „Ik geloof, dat ik niets anders deed dan rijden, als ik er een had. Hè, wat zou ik trappen!"

„Juist, trappen en wild rijden en ongelukken begaan en ziek worden! Neen, dan weet ik wat beters, Dorus, ga eens naar Hanna, en vraag haar, of ze nog wat in de kast heeft."

Ha, dat beloofde iets!

In een wip was ik de kamer uit en bij Hanna in de keuken. Zij zette den horen aan haar oor, en ik schreeuwde:

„Hanna, heb-je nog iets voor ons in de kast?"

„Ja, ik zal je helpen," zeide Hanna.

Zij verdween achter eene deur en kwam met een grooten witkwast terug, wat Tante zeker wel niet bedoeld had. Hanna moest me weer verkeerd hebben verstaan. Wat hadden wij nu aan een witkwast?

Maar ik vond het misverstand te grappig en ging dus met het voorwerp naar de kamer terug, waar ik met een luid gelach ontvangen werd.

„Hanna meent zeker ons hiermede een pleizier te doen, Tante," zei ik met een onschuldig gezicht.

„Och, malle jongen!" riep Tante. „Dat weet je toch wel beter! Zeg aan Hanna, dat ze je de pruimen moet geven, die ze in de keukenkast heeft."

„En doe je boodschap goed, hoor," riep Karel mij na, die bepaald grooten trek kreeg, nu hij van pruimen hoorde.

„Hanna, dezen kwast niet! Pruimen! — Pruimen!" riep ik door den horen. „Prui.... mennn!"

„O, ja, ja, nu begrijp ik het," zei Hanna, en werkelijk bleek het mij, dat ze mij nu goed had verstaan. Want zij kwam met eene groote schaal pruimen uit de kast te voorschijn, die ik mij haastte naar binnen te brengen.

„Wat een prachtstukken van pruimen zijn dat!" mompelde Karel in verrukking, toen hij ze zag.

„Nu jongens, gaat dan je gang maar," zei Tante. „Dat is mijne belooning voor het goede examen, dat je gedaan hebt. Weinig, maar uit een goed hart!"

En zij knikte ons vriendelijk toe.

„Zóó'n pruim is niet weinig!" vond Karel, die er de grootste uitpikte en haar vol verrukking aan alle kanten bekeek.

„'t Lijkt wel eene perzik!" zei hij, maar toen keek hij niet langer en weldra was het prachtstuk den weg van alle pruimen gegaan. „Hè, Juffrouw, wat

lekker!" zuchtte hij met een verlangenden blik op de schaal. Mijn vriend Karel had op dat oogenblik werkelijk een van zijne zeldzame aanvallen van bescheidenheid, en durfde niet toetasten, zonder nog eens aangemoedigd te worden.

Maar Tante begreep hem wel, en een vriendelijk knikje van haar kant was voldoende, om hem opnieuw de vingers naar eene andere te doen uitsteken.

Maar ik liet mij ook niet lang noodigen.

En toen wij er, naar Tante's meening, genoeg hadden doen verdwijnen, vonden wij het tijd om weer op te stappen.

Wij besloten, nu naar dokter Doreman te gaan, om te vragen, wanneer de jongens thuis zouden komen. Maar wij kwamen hem onderweg al tegen. In de verte zagen wij hem al aankomen, waar wij ons onmogelijk in konden vergissen, want er was er maar een op het geheele dorp, die een figuur had als hij. Dokter Doreman namelijk was buitengewoon klein en buitengewoon dik. Ik heb wel eens hooren vertellen van iemand, die zóó corpulent was, dat hij zijn hondje niet kon zien, toen het hem bij de knieën opsprong, en maar onophoudelijk bleef doorfluiten, om het tot zich te lokken. Nu, zoo iets zou met dokter Doreman ook wel hebben kunnen gebeuren, want hij was verbazend gezet. 's Zomers liep hij altijd te puffen en te blazen van de warmte, en zóó koud kon het niet zijn in den winter, dat hij eene dikke jas droeg. Die was hem veel te warm.

Dokter Doreman was een algemeen geacht man, die tegen iedereen, arm of rijk, dat was hem onverschillig, even vriendelijk was, en nooit werd hij tevergeefs geroepen, zelfs midden in den nacht en bij de felste koude niet. Hij ging, waar zijn plicht hem riep. Maar ons, jongens, kon hij wel eens geducht te pakken nemen, en als hij daar kans toe zag, zou hij het nooit nalaten. Daar had hij altijd buitengewoon veel pret in. Zelfs den dapperen Karel had hij eens terdege beet gehad en in de benauwdheid gebracht. Dat was op een winter, een paar jaren geleden. Toen had Karel geducht veel last van winterteenen, zoodat hij zijne schoenen niet aan kon hebben van de pijn. Ten einde raad ging hij er mede naar dokter Doreman, die zijne voeten nauwkeurig onderzocht en hem met een dood-ernstig gezicht allerlei vragen stelde. Eindelijk stond hij op en nam eene tang ter hand, waarmede hij altijd kiezen trok.

„'t Komt enkel en alleen van je kiezen, jongen; die deugen niet en moeten er allemaal uit. Iemand met jouw kiezen mòèt wel winterteenen krijgen. Doe je mond maar even open, dan zal ik ze er uithalen. In een paar uren is alles afgeloopen."

Karel werd bleek van schrik, want hij was van niets zoo bang als van kiezentrekken. Dat was hem éénmaal overkomen, en toen had het hem zooveel pijn gedaan, dat hij in stilte de plechtige gelofte had afgelegd, het nooit weer te laten doen.

En hemel, nu al zijne kiezen op eenmaal, dat was

verschrikkelijk! Hij begon te beven als een juffrouwsschoothondje en was niet te bewegen zijn mond open te doen.

Natuurlijk had dokter Doreman de grootste pret, vooral omdat hij wist, hoe 'n baas Karel anders was. Maar zijne pret werd nog veel grooter, toen Karel plotseling opstond, en veel vlugger dan hij met zijne pijnlijke voeten gekomen was, het hazenpad koos. Wat werd hij thuis uitgelachen!

's Middags stuurde de dokter hem een zalfje, waarbij hij veel baat vond. Maar de dokter kon hem nog lang daarna niet tegenkomen, of hij vroeg hem:

„Wel Karel, hoe gaat het met je teenen?"

En dan lachte Karel maar eens met een zuurzoet gezicht.

Maar nu was de dokter dat voorval al vergeten; hij zinspeelde er althans nooit meer op.

„Zoo, jongens! Hoe gaat het?" vroeg hij, toen we bij hem waren, en zonder het antwoord op die vraag af te wachten, liet hij er op volgen: „In het genot van de groote vacantie zeker? Dàt noem ik nog eens een heerlijke tijd!"

„Ja dokter, dat vinden wij ook! Wanneer komen de jongens thuis, of heeft u nog geen bericht gehad?"

„Morgen, met den trein van eenen in Haarlem. Jelui moet ze maar tegemoet varen met je boot, Dorus!" zei de dokter, en hij keek ons bij die woorden erg ondeugend aan. „Ik zou ze zelf wel gaan halen met het rijtuig, maar ik heb er onmogelijk den tijd voor. Er zijn buitengewoon veel zieken. Nu, amuseert je maar goed! Dag jongens!"

„Dag dokter!"

Zoodra mijnheer Doreman ons niet meer hooren kon, zei Karel:

„Dat vertrouw ik niet, Dorus; de dokter keek weer net, als — als bij eene gelegenheid, die ik maar niet noemen zal, en toen had hij mij geducht te pakken. Zijne oogen lachten nu weer net als toen, en dan heeft hij wat in den zin, geloof dat!"

„O, je bedoelt dat geval met je winterteenen en je kiezen?" vroeg ik plagend, want ik wist, dat hij aan die episode uit zijn leven liever niet herinnerd wilde worden.

Karel keek me woedend aan, maar hij zei niet anders dan:

„Dat doet er niet toe, maar ik vertrouw hem niet."

Doch 's avonds kwamen wij Dries, den koetsierhuisknecht van den dokter tegen, en in het voorbijloopen vroegen we hem:

„Zeg Dries, komen de jongens morgen met den trein van eenen in Haarlem aan?"

„Ja, of het nu juist om één uur is, weet ik niet, want ik ben geen wandelend spoorboekje," zei Dries, die zijn heer ten volle waardig was, „maar de drie hachjes komen wel ongeveer om een uur daar aan."

„Mooi, dan is het in orde!" zeiden we gerustgesteld.

En den anderen morgen waren Karel en ik al vroeg in de weer om de boot te gaan halen. Tegen elf uur staken wij, van de noodige boterhammen

voorzien van wal en zetten koers naar Haarlem. Wij waren natuurlijk niet weinig in onzen schik, dat het vijftal nu weer spoedig compleet zou zijn en vonden het van onzen kant eene aardige verrassing voor de drie reizigers, dat wij ze met de boot kwamen afhalen. Wat zouden zij dat prettig vinden!

Intusschen moesten we ons terdege voor het bereiden van die verrassing inspannen, want het woei flink en we hadden tegenwind. Maar dat was niet erg, want nu konden we terug zeilen, en dat vonden we veel prettiger dan het omgekeerde.

Het roeien viel ons echter niet mede, want onze handen waren nog pijnlijk van den vorigen dag, doch toen we een poosje aan den gang geweest waren, werd het beter omdat de blaren toen overgingen in eelt. En van dat oogenblik af waren we in staat, om zoo lang te roeien als wij wilden.

Elk kwartier vervingen wij elkander.

Eindelijk zagen wij de torens van de stad voor ons oprijzen, zoodat het niet lang meer kon duren, of wij moesten onze vrienden zien naderen.

Wij besloten daarom op een luw plekje tusschen het riet halt te houden en onze trommeltjes eens na te kijken, want wij hadden geduchten honger gekregen van het roeien.

Daarna zetten wij den tocht weer voort. Ik zat op de riemen en Karel hield het roer.

„Ginds komen drie fietsrijders aan,” zei hij tegen me. „Zeg Dorus, ik kan je niet zeggen, hoeveel

lust ik krijg om er ook een te hebben. Maar wat drommel, weet je, wat ik geloof? 't Zijn Gerrit, Arnold en Jan Doreman, wat ik je zeg! Kijk maar!"

Ik liet mijne riemen aan de pennen drijven en stond op.

„Waarlijk! Ik geloof het ook!" riep ik uit, en het mooi was in eens geheel van ons tochtje af. Weg was de verrassing.

Zij waren ons nu genaderd en zwaaiden met den stroohoed. Weldra sprongen zij van de fiets.

„Bonjour! Bonjour!" riepen ze ons toe, en wij groetten terug.

Ik greep de riemen en roeide naar den kant, waar wij „de Zeemeeuw" vastlegden, en sprongen aan wal.

„Kom-je ons halen?" vroegen ze, toen we hun de hand gegeven hadden. „Wist je dan niet, dat we per fiets kwamen?"

„Wel neen, hoe zouden wij dat ook weten? Je Pa zei ons gisteren nog, dat we jelui met de boot moesten gaan halen, omdat je dat zoo prettig zoudt vinden. — Zeg Dorus, zie je wel, dat hij ons toch weer te pakken heeft gehad?"

„Net iets voor Pa!" lachte het drietal. En Arnold, die ook veel van dergelijke grappen hield, vroeg op deelnemenden toon:

„Ik hoop, dat je geen blaren in je handen gekregen hebt van het roeien? Dat zou me spijten."

„Dat zal wel!" zei Karel knorrig. „Die karretjes zien er netjes uit, hè?"

„Dat geloof ik!" zei Gerrit, de oudste van het drietal. „Ze zijn ook nog zoo goed als fonkelnieuw."

„Nu, het doet me pleizier, dat jelui er alle drie een hebt, want nu zal ik er ook wel een krijgen. En wat is nu je plan: varen of rijden?"

„Rijden!" meende Jan, en Gerrit en Arnold meenden het ook, maar zeiden het niet.

„Zouden onze fietsen in je boot kunnen, Dorus?" vroegen ze.

„Ik denk, dat het moeilijk zal gaan," was mijn antwoord.

„Het beste is, dat jelui gaat rijden en wij varen," liet ik er met een zucht op volgen, want — o, ik zag eene zee van ellende voor mij in het verschiet. Dat kwam door die fietsen. Want nu de jongens van Doreman er een hadden, zou Karel er stellig ook wel een krijgen, en waar bleef ik dan? Wie zou er mij een geven? Mijne ouders konden het niet, want Pa kon zooveel geld niet missen, dat wist ik wel vooruit. En als Karel er nu ook een had, zouden zij alle dagen uit rijden gaan en — kon ik stilletjes thuis blijven. O, ik voelde, dat ik veel verdriet zou krijgen. Ik werd er stil van.

De Doremannetjes sprongen op de fiets en wij stapten in de schuit. De mast werd geplaatst en het zeil geheschen. Karel had het heel druk over de fiets, die hij nu wel krijgen zou, maar ik zei niets. Zelfs in ons zeilpartijtje had ik geen behagen, al ging het er ook prachtig door.

Mijn pleizier was geheel en al verdwenen!

HOOFDSTUK VII.

Mijn verdriet en mijn nieuwe vriend.

Ik had goed gezien.

's Avonds begon mijn verdriet al. Karel kwam opgetogen bij ons binnenvliegen, en riep mij toe:

„Dorus! Ik mag er een hebben. Pa en Moe vinden het goed. Morgen gaan wij naar Haarlem, om er een te koopen. Zeg, vindt je het niet heerlijk? Ik kan je niet zeggen, hoe blij ik ben!"

Nu, dat kon ik mij best begrijpen. En neen, ik misgunde hem zijn geluk niet, waarlijk niet; daarvoor hield ik te veel van hem, en bovendien, het zou erg flauw vàn me geweest zijn, maar toch, zijne vreugde was mijn verdriet, en ik voelde de tranen in mijne oogen komen bij de gedachte, hoe al mijne vrienden eene fiets zouden hebben en ik niet.

Karel zag, dat ik er verdriet van had, en Moe zag het ook. Ik wist, hoe graag zij er mij een gunde, en hoe gaarne zij zich zelfs opofferingen zou hebben getroost, om er mij een te verschaffen. Maar het kòn niet, het was beslist onmogelijk. Wij hadden een groot huishouden, en al verdiende Pa goed zijn

brood, eene dergelijke weelde voor een van zijne kinderen kon hij zich niet getroosten. Moe streek mij liefkoozend over mijne haren, en trachtte mij te troosten.

„Kom Dorus, je kunt immers toch nog wel genoegen hebben, al is het ook zonder fiets? Wat hebben jelui gisteren niet een genoeglijken dag gehad, en toen was er nog van geen rijwiel sprake. Je hebt immers je boot toch nog, en je vrienden!"

„Mijne vrienden zijn voor mij verloren, Moetjelief!" zei ik, moeite doende om haar glimlachend aan te zien, ten einde haar in den waan te brengen, dat ik het zoo erg niet vond. „Zij gaan natuurlijk dagelijks tochtjes maken, dat spreekt van zelf, en het zou flauw van mij zijn, hun dat kwalijk te nemen. In hun geval zou ik dat ook doen. Maar u heeft gelijk, Moe, ik kan mij ook op eene andere wijze wel vermaken. Mijne boot en mijn hengel blijven mij in elk geval getrouw."

„En bovendien mag je immers bij Oom Jan gaan logeeren, in de Beemster; dat is ook erg prettig, niet waar?"

„En je moogt het op mijne fiets leeren, jô!" riep Karel mij toe, terwijl hij me een geduchten klap op mijn schouder gaf, om zijne belangstelling te toonen. „Maar nu ga ik naar de Doremannetjes, om mij te oefenen. Ga-je meê?"

Ja, dat wilde ik wel. Ik woonde alle buitelingen bij, die Karel maakte, en dat waren er vele, want hij wilde het spoedig kunnen en trapte maar raak.

Maar zelfs toen hij een geduchten smak tegen een boom deed, zoodat hij een bult op zijn voorhoofd kreeg, wel zoo groot als een stuiter en versierd met al de kleuren van den regenboog, kreeg ik toch het rechte pleizier nog niet. Ik wist te goed, dat al deze voorbereidende oefeningen slechts konden dienen om mijne verdere vacantiedagen te vergallen. Toch deed ik ook de noodige pogingen om het te leeren. Eerst wilde ik dat niet doen, omdat ik er toch nooit een zou krijgen, maar op het laatst bezweek ik voor de verleiding en begon mij ook te oefenen. Maar Karel schoot er veel vlugger mede op dan ik, waarvan de reden wel niet ver te zoeken was. Dienzelfden dag kon hij al heel aardig rijden en het leed bij ons geen twijfel, of hij zou er in een paar dagen geheel mede klaar zijn.

De Doremannetjes vonden dat heel prettig, want zij waren groote liefhebbers en verheugden zich er in, dat zij nu een tochtgenoot zouden hebben op hunne toertjes. Dat zij mij beklaagden uit den grond van hun hart, behoef ik niet te zeggen, en zij deden inderdaad alle moeite om mij te troosten. Van Arnold mocht ik op diens wiel rijden op Zondagmorgen, want dan moest hij toch naar de kerk. Doch daar ik in hetzelfde geval verkeerde, stelde ik mij van dat genot niet veel voor. Van Gerrit mocht ik elken morgen vroeg de fiets gebruiken, als hij nog niet op was, en van Jan elken avond, als zij van hunne toertjes waren teruggekeerd. Maar om nu geheel alleen te fietsen, neen, daar is volstrekt geen aardigheid aan.

Het was dus geen wonder, dat ik verdrietiger en mistroostiger dan ooit naar huis terugkeerde. Zelfs Tante Dora, die 's avonds bij ons was, vermocht niet mij te troosten. Nu waren hare troostgronden dan ook niet van de beste kwaliteit. Zoo beweerde zij o. a. dat het veel beter was geen fiets te hebben, dan eene longontsteking op te loopen; dat het beter was, van zijne beenen gebruik te moeten maken, dan met gebroken armen of beenen thuis gebracht te worden, ja, zij meende zelfs, dat het veel gelukkiger was, zonder vrienden de vacantie door te moeten maken, dan mèt vrienden den hals te breken.

Ik hield werkelijk dolveel van Tante Dora, maar toen zij zóó zat te praten, nog wel toen Pa er bij was, op wien ik mijne laatste hoop nog gevestigd had, neen, toen kwam er wrevel in mijn hart, en voor het eerst van mijn leven keek ik Tante lang niet vriendelijk aan. Maar dat scheen zij niet op te merken, want zij knikte mij heel vriendelijk toe, en scheen te meenen, dat ik mij na hare woorden wel bijzonder getroost zou gevoelen.

Den volgenden dag begon het lieve leventje al.

Het was in den namiddag. Den geheelen dag had ik in mijn eentje rondgezworven, want de Doremannetjes waren naar de stad gereden, om getuigen te zijn van den koop, dien Karel ging sluiten, in gezelschap van zijne ouders natuurlijk. Zij meenden dat hun goede raad daarbij nog heel wat gewicht in de schaal kon leggen, en waren met Karel afgesproken, dat zij met hun vieren den terugtocht zouden maken. Karel was er nog wel niet bijster vlug op, maar dat hinderde niet. Dat zou wel terecht komen.

Eerst was ik gaan varen, maar zoo geheel alleen verveelde mij dat heel gauw. Och, och, wat heb ik toen in mijne eenzaamheid menigen traan gestort. Zelfs toen ik zeilende terugkwam, liepen de waterlanders mij langs de wangen. Daarna was ik gaan hengelen en eindelijk zat ik mij voor het raam in onze voorkamer te vervelen.

Daar kwamen op eens vier fietsers aan; zij leken wel een wervelwind. Vlak voor ons huis hielden zij stil, en Karel wenkte mij toe, dat ik naar buiten zou komen, om zijn wiel te bewonderen. Hij had eene kleur tot achter zijne ooren, en zijne oogen tintelden van genot.

„Hoe vind-je haar?" riep hij mij toe. „Prachtig, niet waar? En vlug! En licht! Als een veertje, hoor je! Jongen, jongen, wat een gang zit er in. En ik kan het al even goed, als zij!"

Hier wees hij op zijne drie vrienden.

„Dat is volkomen juist," zei Gerrit, die zich altijd nog al plechtig en omslachtig uitdrukte. Gerrit was eigenlijk een deftigheidje onder ons, jongens. „Karel rijdt inderdaad al niet onaardig, en hij is de kunst, want fietsen is eene kunst, dat durf ik volhouden, al heel spoedig machtig geworden."

„Hij trapt als een kleêrmaker op zijn naaimachine!" zei Arnold, die minder deftig was. „En die doet het vlug!"

„Hij rijdt al best!" stemde Jan toe.

„Wil je ook eens probeeren?" vroeg Karel. „En voel eens hoe licht dit machinetje is!"

Ik voldeed aan het laatste verzoek en stapte er op, om te gaan rijden. Maar ik slingerde nog zoo, dat ik den heelen weg noodig had, in de breedte wel te verstaan, want de lengte was mij nog te machtig. Maar toen ik zag, met hoeveel angst Karel mij nastaarde, of ik zijne fiets ook beschadigen zou, sprong ik er maar weer gauw af.

„'t Is een prachtstuk," zei ik. „'t Is de mooiste van de vier." En met een zucht liet ik er op volgen: „Veel pleizier er mede!"

„Dank-je," zei Karel, en tot de Doremannetjes liet hij er op volgen: „Komt jongens, ga-je meê?"

Met een gevoel van de diepste ellende keek ik ze na. Daar gingen nu mijne vrienden en mij lieten ze alleen. O, 't was vreeselijk! Maar — ik kon het mij best begrijpen en mocht het hun niet kwalijk nemen.

Op dit oogenblik kwam Tante Dora voorbij. Zij keek de vier jongens hoofdschuddend na en zei tegen me:

„Wees maar blij, dat jij er geen hebt, Dorus, want dat loopt met hen nooit goed af!"

Dat moest er waarlijk nog bijkomen, dat ik blij moest zijn. O, tante, tante, ik heb u op dat oogenblik wel ik weet niet waar gewenscht!

Ik ging achter het huis in het priëel zitten en schreide eens ferm uit. Ik snikte daarbij veel harder

dan ik zelf wel wist, want in den tuin naast ons hoorde men mij.

Opeens hoorde ik mij toeroepen:

„Wat scheelt er aan, Dorus? Heb-je je bezeerd?"

't Was Jacob de Haas, ... 't Joodje. Het hinderde mij, om de waarheid te zeggen, niet weinig, dat hij mij gezien had, terwijl ik als een kleine jongen zat te schreien, want daar schaamde ik me toch voor. Ik veegde met mijn zakdoek de tranen van het ijzeren tafeltje af, waar ik met mijn hoofd op gelegen had, en zei:

„Neen, ik heb me niet bezeerd."

„Zoo, des te beter. Ik dacht het maar."

't Joodje wilde heengaan, want hij hield er niet van, zich aan iemand op te dringen. Maar dat wilde ik niet hebben.

„Neen, pijn heb ik niet," zei ik haastig, „maar ik heb het land, niet zoo'n beetje!"

„Is het waar? Dan weet ik wel, waarom!" zei hij.

„Waarom dan?" vroeg ik nieuwsgierig.

„Och, dat is gemakkelijk te raden, Dorus. Zijn gisteren de Doremannetjes niet per fiets thuis gekomen, en zag ik zoo even niet, dat Karel Holm er ook een heeft?"

„Dat is het juist, zie je, en ik heb er geen! O, dat ik geen wiel heb, is nog het ergste niet, maar dat ik nu opeens al mijne vrienden kwijt ben, dat is verschrikkelijk!"

„Dat wil ik wel gelooven," zei 't Joodje na een oogenblik wachtens, en nu schoot het mij plotseling

te binnen, hoe hij, 't Joodje, nu al sedert jaren altijd alleen was, hoe hij niemand zijn vriend kon noemen en hoe wij hem altijd links hadden laten liggen.

Ik keek hem een oogenblik in de donkere, ernstige oogen, en voelde nu eerst goed, hoe slecht wij ons altoos jegens hem gedragen hadden.

„Ik kan me begrijpen, dat je het land hebt," zei hij eenvoudig. „Zoo iets is ook ver van prettig. Ik weet er van meê te praten, Dorus."

Maar opeens liet hij zijn ernstigen toon varen en zei vroolijk lachend :

„Zeg, aan vrienden kan ik je natuurlijk niet helpen, maar aan eene fiets wel. De mijne is uitstekend in orde en rijdt heel licht. Als je lust hebt, mag-je het er gerust op leeren, en als je soms met je vrienden eens een tochtje wilt maken, kun-je haar met alle pleizier van mij leenen."

Ik moet eerlijk bekennen, dat ik op dat oogenblik mijne oogen moest neerslaan van schaamte. Ik durfde hem werkelijk niet in de eerlijke, oprechte kijkers te zien. Wat was dat aanbod vriendelijk, royal, zou ik haast zeggen, en dat nog wel tegenover een jongen, die hem nooit anders dan leelijk behandeld had.

„Dat is fideel van je, Jacob !" zei ik zacht. „Maar je hebt je wiel immers zelf noodig ?"

„Och, dat is waar, maar je weet niet, hoe spoedig het verveelt om altijd alleen te rijden. Je kunt haar gerust van mij leenen. Het nieuwtje is er bij mij al af !"

„Dan wil ik graag, dolgraag !" zei ik verheugd. „Wanneer mag ik het leeren ?"

„Wanneer je wilt, al was het nu," antwoordde Jacob. Ik liet het mij geen tweemaal zeggen en in een wip was ik over de haag, die de beide tuinen van elkander scheidde.

Inderdaad, zijne fiets was mooi en ze liep licht. En dan had Jacob nog de vriendelijkheid, om mij behulpzaam te zijn bij het leeren en hij had daar den slag van. Och, och, wat draafde hij achter mij aan om het zadel vast te houden en te zorgen, dat ik niet viel. Hij zag zoo rood als een kreeft, maar scheen zich, ondanks de vermoeienis, toch best te vermaken.

„Trap dan toch !" riep hij telkens. „Je trapt te langzaam en zult daardoor juist vallen."

En dan trapte ik, dat het een aard had. Na een uur bezig geweest te zijn, kon Jacob mij bijna niet bijhouden, maar dat was ook niet meer noodig, want toen was ik het kunstje machtig.

Ik moet eerlijk bekennen, dat ik hem een prettigen kameraad vond. Zijne ouders kwamen ook nog een poosje in den tuin en waren heel vriendelijk voor me. Ze schenen het wel prettig te vinden, dat ik bij Jacob was.

Eindelijk kwam het uur van scheiden. Ik keek hem even weifelend aan, want ik was bang een weigerend antwoord van hem te zullen ontvangen, en vroeg toen :

„Zeg, heb-je lust, morgen met mij te gaan varen ?"

„En kievitseieren te zoeken?" vroeg hij lachend.

„Neen, dat liever niet."

„Komen je vrienden niet?" vroeg hij.

„Dat denk ik niet, en als ze komen, zal ik — voorstellen, jou ook onder de vrienden te rekenen," zei ik.

„Dat behoeft niet," antwoordde Jacob kortaf. „Als ze niet met mij willen omgaan, ben ik niet van plan, mij op te dringen. Maar ik wil morgen graag met je varen, heel graag zelfs. Om hoe laat?"

„Negen uur?" stelde ik voor.

„Dat is goed. Laten wij dan morgen-ochtend gaan varen en 's middags weer fietsen. Je zult het heel gauw kunnen, en dat is altijd gemakkelijk, ook al heb-je er zelf geen."

„Goed, graag! Dat is afgesproken."

Met een paar vermoeide beenen ging ik naar huis, want de spieren moeten er eerst aan wennen. En wat ik 's nachts al droomde, dat weet ik niet, maar ik droomde ook van Jacob de Haas, en dat was mij nog nooit gebeurd.

HOOFDSTUK VIII.

Ons boottochtje.

Jacob was op tijd present. Zonder eenig spoor van verlegenheid maakte hij bij mijne ouders zijn compliment en hij deed dat zoo bedaard en netjes, dat mijn brave vriend Karel er een voorbeeld aan had kunnen nemen. En toen stapten wij in „de Zeemeeuw."

„Waar gaat de tocht heen? vroeg hij.

„Waarheen je wilt," zei ik.

„Dan stel ik voor dat we naar het eiland van Baron van de Kasteele gaan. Die plaats vind ik verrukkelijk mooi, en te voet ga ik er liever niet heen, omdat het daar overal „verboden toegang" is. Maar met de boot mogen we er gerust varen."

„'t Is mij wel," zei ik, terwijl ik niet zonder eenigen angst aan Burts dacht. „Maar weet je zeker, dat wij daar varen mogen? Mij dunkt, dat de toegang daar voor roeibootjes even goed verboden zal wezen als voor voetgangers."

„Dat geloof ik niet," zei Jacob. „Ik heb er meer dan eens vaartuigen gezien, zoowel groote als kleine."

„Nu, ik vind het goed, maar Burts is anders ver van gemakkelijk, dat hebben Karel Holm en ik dezer dage terdege ondervonden. Als je daar eens bij geweest waart! Jongen, jongen, wat hebben we in de benauwdheid gezeten. Hij had ons waarlijk haast gesnapt!"

„Is het waar?" vroeg Jacob nieuwsgierig. „Toe, vertel me dat eens?"

En nu verhaalde ik hem ons avontuur in geuren en kleuren; hij had er verbazend veel pret in.

Wij gingen dus naar het eiland. Eigenlijk zou ik dat woord met eene hoofdletter moeten schrijven, want de bedoelde plaats was niet alleen eene boschpartij, die geheel door water omringd was, maar zij werd ook nooit anders genoemd dan het Eiland, en onder dien naam was zij algemeen bekend. 't Was het mooiste plekje uit het geheele bosch en men behoefde het maar te zien, om te begrijpen, dat de aanleg van deze partij den baron een schat van geld moest hebben gekost. Het Eiland was ongeveer een kwartier loopens in omtrek en door een flink, breed vaarwater omringd, welk water ook weer door bosch werd begrensd. Het Eiland was dus een bosch in een bosch. En prettig, dat het er was, o men moest het gezien hebben, om het te kunnen begrijpen! De oevers waren dicht met bloemhout begroeid, zooals de rijk bloeiende vogelkers, seringen, blauwe zoowel als witte, schoone meidoorns, witte en roode, dubbele en enkele, rubressen en sneeuwballen, jasmins en nog vele andere heesters,

en bijna elk stammetje was met kamperfoelie en klimop omslingerd. Den geheelen zomer door kon men zich vergasten aan de welriekendste geuren. Achter dien bloeienden muur van heestergewassen rezen de schoonste boomen omhoog. Statige beuken breidden er de breede takken uit, dennen en sparren wuifden er de altijd groene toppen. Duizenden bij duizenden vogels leefden er ongestoord in de takken, en sjilpten en zongen er, dat het een lust was om te hooren. 't Was er een waar vogelparadijs.

Op ééne plaats was het geurende bloemhout weggenomen en had de baron een koepel laten bouwen, die een prachtig uitzicht opleverde op de omgeving. In dien koepel kon de eenzelvige, norsche man soms dagenlang vertoeven, zonder naar zijne woning terug te keeren, naar men zeide.

Buiten het dorp gekomen voeren wij eene zijvaart in, die dwars door het bosch voerde en in verbinding stond met een ander kanaaltje, dat op de ringvaart uitliep, die het Eiland omringde.

„Zouden we bij het Eiland hengelen mogen ook?" vroeg ik, nog altijd een weinig ongerust, dat ik mij weer op verboden terrein bevond.

„Met den hengel mag men, naar ik meen, overal visschen. Maar het komt mij niet onwaarschijnlijk voor, dat het hier zelfs veroorloofd is, netten te gebruiken. Zie maar!"

Bij die woorden wees Jacob mij een bootje aan, dat voor ons uitvoer, en waarin blijkbaar twee

visschers zaten. Ook toonde de bouw van het vaartuigje duidelijk aan, dat het een visschersbootje was.

,,'t Is mogelijk," zei ik peinzend, ,,maar 't is nog waarschijnlijker, dat die twee mannen stroopers zijn. Zie maar, hoe zij telkens onderzoekend rondom zich kijken. Ik geloof werkelijk dat het stroopers zijn."

,,Ja, nu je het zegt, geloof ik het ook!" riep Jacob uit. ,,Zeg Dorus, dat vind ik aardig. Wie weet, wat wij van morgen nog beleven. Als die twee mannen inderdaad stroopers zijn, bewegen zij zich op hoogst gevaarlijk terrein, want dit water loopt bij het Eiland dood. Dit kanaaltje is de eenige toegang immers?"

,,Ja, dat is zoo. Als ze gesnapt worden, zitten ze als muizen in eene val. Ze komen er nooit uit! Laten wij ze in het oog houden. Burts zal ze ongetwijfeld opmerken, want die man ziet alles. Zouden wij durven hengelen?

,,Ik wel," zei Jacob. ,,Hengelen is nergens verboden om dezen tijd van het jaar."

,,Ik geloof het niet."

,,Goed. Toch waag ik het er op."

Wij volgden nu de twee visschers, die inderdaad naar het Eiland roeiden en daar de netten begonnen uit te zetten.

Wij besloten een schuilhoekje te zoeken, waar wij ongezien zouden kunnen hengelen en toch alles konden zien, wat er mocht gebeuren.

En zoo'n plaatsje vonden wij heel spoedig. Dicht aan den oever groeide een groote treurwilg, die

zijne neerhangende takken ver over het water uitstrekte. Bovendien was die plaats zoo dicht met struikgewas bezet en groeide er zóóveel riet, dat onze boot geheel onzichtbaar werd.

Wij zaten er recht gezellig en hielden de beide visschers goed in het oog. Dat zij stroopers waren behoefden wij niet meer te betwijfelen, want telkens hielden zij met hun arbeid op, om onderzoekend in het rond te zien. Zij hadden eene prachtige vangst. De netten waren telkens zoo zwaar, dat zij moeite hadden om ze in te halen.

Ook wij haalden menig vischje op, want rondom het Eiland was het zeer vischrijk. Zij waren wel niet groot, die wij vingen, maar wij vischten ook slechts met brooddeeg, en dan laten zich alleen bliekjes en vorens verschalken. Maar 't vischte toch recht prettig, want wij hadden nauwelijks ingelegd, of we konden alweer ophalen.

,,De beestjes hebben honger vandaag," zei Jacob, die zich blijkbaar recht gelukkig gevoelde, nu hij ook eens een kameraad had. ,,Zij bijten in hunne boterham, of zij in geen drie dagen gegeten hebben."

Zoo hadden wij ongeveer een uur in onzen schuilhoek doorgebracht, toen mijne aandacht getrokken werd door twee mannen, die ik in de verte behoedzaam zag naderen. Ongetwijfeld wilden zij onopgemerkt naderbij komen, want zij liepen in gebogen houding en verborgen zich zooveel mogelijk achter heesters en struikgewas.

,,Kijk eens, Jacob, daar ginds achter dat boschje!"

fluisterde ik, want ik voelde mij ver van rustig in dit bosch. „Zie je daar niets?"

Jacob keek.

„'t Is Burts, ik ken hem aan zijn vreemden stroohoed," zei hij. „En hij heeft zijn zoon bij zich, geloof ik. O, zeg, ze hebben stellig de visschers in het oog gekregen. Dat vind ik eene grap, Dorus! Wie weet, wat wij nog te zien krijgen!"

„'t Is gelukkig, dat wij onze boot gedraaid hebben, zoodat wij niet behoeven te keeren, als we het noodig vinden, om te vluchten."

„Gekheid!" meende Jacob. „Wij behoeven niet te vluchten. Dat wij gehengeld hebben, heeft niemand gezien, zoodat wij daarvoor onmogelijk beboet kunnen worden, zelfs al was het strafbaar, wat ik niet geloof. Laten wij onze hengels eenvoudig neerleggen en afwachten, wat er gebeuren zal. Kijk, de stroopers hebben hunne vervolgers nog niet opgemerkt, want ze gaan rustig met hun gevaarlijk werkje voort. Zouden wij ze waarschuwen?"

„Waarom? Neen, dat doe ik niet. En voor alle zekerheid zal ik onze boot losmaken, dan kunnen we dadelijk het hazenpad kiezen, als dat noodig mocht worden. Maar die visschers waarschuw ik niet. Dat zou trouwens niet veel baten, want ze kunnen toch niet meer weg komen. Zie maar, de „Stille" neemt zijn weg hier langs. Nu kunnen ze hem niet meer ontsnappen."

„Dat is waar! Maar nu moet hij ons ook opmerken, want van de landzijde zijn we zichtbaar genoeg!"

„Dat is waar!" riep ik opspringende uit. „Zeg Jacob, ik heb geen lust, om weer in de handen van Burts te vallen. Ga jij aan het roer zitten, dan zal ik de riemen nemen. Wij gaan er van door!"

Mijn plan scheen Jacob maar half te bevallen.

„Maar dan zien we niets van hetgeen ze doen!" protesteerde hij opstaande, om naar het achterbankje te gaan.

„Waarom niet? Wij laten de Zeemeeuw midden in de vaart drijven, dan kan Burts niet bij ons komen en zien we alles nog beter dan hier. Bovendien doen we geen kwaad en hebben hem in het geheel niet te vreezen."

„Uitstekend!" riep Jacob uit, en het volgende oogenblik verlieten wij onzen schuilhoek.

Burts zag ons dadelijk. Hij kwam regelrecht op ons af en riep ons toe aan den wal te komen. Blijkbaar vond ook hij het niet noodig zich langer te verbergen. Maar de beide visschers werden hem tot hun niet geringen schrik gewaar. Zij begonnen althans met de grootste haast hunne netten in te halen, wat nog al eenigen tijd in beslag nam.

„Aanleggen!" riep Burts ons toe, en zijne stem klonk zoo bevelend, dat de schrik mij min of meer om het hart sloeg.

„Niet doen, jô!" fluisterde Jacob mij toe, zoodat Burts hem niet hooren kon. „Hij heeft niets over ons te commandeeren en heeft het recht niet, ons aan wal te laten komen."

Ik vond, dat Jacob gelijk had.

„Waarom?" vroeg ik op beleefden toon aan Burts, die met zijn zoon aan den oever stond en de beide visschers geen minuut uit het oog verloor.

Mijne eenvoudige vraag bracht Burts blijkbaar een weinig in verwarring, want hij zeide:

„Waarom? — Waarom? — Wel, omdat ik het wil! Denk je soms, mannetje, dat ik je niet herken? Ben jij het dan niet, die dezer dagen in het bosch eieren uithaalde?"

„Neen, Burts, die ben ik niet. Ik geef u de verzekering, dat ik nooit in mijn leven eieren heb uitgehaald in het bosch van den Baron. Dààrom dus behoef ik niet aan den wal te komen."

„Dat zijn maar praatjes!" riep Burts mij boos toe. „Heb ik je dan zelf niet betrapt, toen je met nog een anderen kwâjongen in den boom zat? Kom aan den wal, zeg ik je, of het zal je berouwen, dat beloof ik je!"

„De andere jongen zat in den boom, Burts, maar ik niet, zooals u weet," antwoordde ik boos, want Burts wist, dat hij onwaarheid sprak. „Ik heb geen eieren uitgehaald en behoef er dus ook geen berouw over te hebben."

„Goed zoo!" fluisterde Jacob mij toe. „Je praat als een advocaat! Laat je niet bang maken!"

„En ik zeg je, dat je beiden in den boom hebt gezeten!" schreeuwde Burts woedend. „Kom aan wal!"

„Is dat waar?" vroeg Jacob fluisterend.

„Neen, niet waar!" zei ik.

„Laat hem dan maar praten!" raadde hij aan met het gewichtig gebaar van een rechtsgeleerde, die alle artikelen van de wet kent en een van zijne cliënten gerust wil stellen.

„Hoor eens, Burts, ik heb geen kwaad gedaan en je hebt niets over ons te zeggen, heelemaal niets! En daarom ben ik ook in het geheel niet van plan, om aan te leggen, al beveelt u dat ook honderdmaal. Ik doe het niet!"

„Daar gaan ze, Vader!" riep plotseling de jonge Burts, die de visschers naar de riemen zag grijpen.

„Ja, ik heb ze in het oog," zei Burts. En met een woedenden blik op ons riep hij met gebalde vuist uit:

„Wacht maar, mannetjes, ik zal jelui wel krijgen!"

Daarna gingen zij met groote schreden op de visschers af, die de netten hadden ingehaald en wilden vertrekken. Zij hadden ze spoedig bereikt.

„Legt aan, mannen! Ik ben Burts, de boschwachter."

De visschers spraken geen woord, maar roeiden stevig door. Ongetwijfeld waren zij van plan zich in het minst niet aan Burts te storen en langs denzelfden weg terug te keeren, dien zij gekomen waren.

„Hoor-je me niet!" schreeuwde Burts, die met zijn zoon de boot volgde en tot zijne spijt niet in de gelegenheid was, hen te naderen, omdat hij geen boot tot zijne beschikking had. Nu begrepen wij plotseling ook, waarom hij ons geboden had aan te leggen. Hij zou dan van onze Zeemeeuw gebruik

hebben gemaakt, om naar de visschers te roeien, en hun eigendom in beslag te nemen. „Hoor-je me niet? Ik beveel je in naam van de wet, aan te leggen en je naam op te geven. Ik ben Burts, boschwachter en onbezoldigd rijksveldwachter. Je mòèt aanleggen."

Maar de visschers schenen wel potdoof te zijn. Ze gaven geen antwoord en roeiden met groote, forsche slagen door. Hunne boot schoot als een snoek door het water, en de beide Burtsen hadden moeite, om haar bij te houden, omdat zij hun weg langs een ongebaand pad moesten nemen, dwars door varens en heestergewassen heen.

Wat keek die Burts nijdig, toen hij zijne prooi zoo ontsnappen zag. Als hij maar eene schuit gehad had!

Maar die had hij niet en hij verkeerde nu in de onmogelijkheid, de stroopers te bemachtigen.

Opeens stond hij stil en fluisterde zijn zoon iets toe. En nu zag ik dezen op een draf vooruitsnellen. Burts zelf vertraagde zijn tred en kreeg een min of meer tevreden uitdrukking op zijn gelaat. Hij moest er iets op gevonden hebben, daaraan behoefde ik niet te twijfelen.

Ik zag onderzoekend om mij heen, om te ontdekken, wat de Burtsen nu in hun schild voerden. En nu zag ik het al spoedig. Op eenigen afstand van ons lag eene kleine pont, die diende om de menschen van den eenen oever naar den anderen te voeren. En die pont was er zoo op ingericht,

dat men haar altijd gebruiken kon, van welken kant men ook naderde. De ketting was aan de beide oevers in den grond bevestigd en zoo lang genomen, dat hij op den bodem van het water lag, zoodat de schepen er altijd gemakkelijk over konden varen.

Ongetwijfeld had Burts nu zijn zoon vooruitgezonden, om den ketting op te halen en op die wijze den doortocht te belemmeren.

Dat was slim van hem bedacht, en ik maakte Jacob op den list van den koddebeier opmerkzaam.

„Drommels!" riep hij uit, toen hij het goed begreep. „Als hij er vroeg genoeg aankomt, zitten de twee stroopers als hazen in de knip, en — wij ook!"

„Wij ook?" vroeg ik met verbazing, want daaraan had ik niet gedacht. „Je hebt gelijk, jô, roeien wat we kunnen! Pak aan!"

Jacob roeide en ik duwde de riemen op, want dat was ik beter gewoon, dan hij. Maar ik verzeker, dat Jacob kracht ontwikkelde. Het water liep tegen den oever op, van den gang, dien we hadden.

Toch stond het te vreezen, dat wij te laat zouden komen, want de jonge Burts liep als een harddraver. Eén ding was gelukkig: hij moest een omweg nemen, omdat de weg langs den oever ten eenen male onbegaanbaar was. Dat kon ons geluk zijn. Maar we mochten geen seconde verloren laten gaan.

Dat deden wij dan ook niet. Het zweet gutste ons langs het gelaat, want het was een warme dag; maar dat was niets, als wij maar niet te laat

kwamen. En daar hadden we veel kans op.

De twee visschers waren ons kort op de hielen.

De jonge Burts liep als een opgejaagd konijn; ja, hij liep zelfs zich zelven voorbij, want op eene plaats, waar de braamstruiken wat erg dicht stonden, bleef hij er met zijn voet tusschen steken en viel pardoes voorover op den grond. Dat vonden we verbazend grappig en we moesten wel lachen, hoe we ook in den angst zaten. En we hadden er voordeel van ook, want de weinige seconden, die Burts junior daar in de scherpe struiken lag te spartelen, lieten wij niet ongebruikt voorbij gaan. Wij roeiden, of we op een wedstrijd waren, en de twee visschers volgden ons voorbeeld getrouw na. Ze konden ons niet inhalen, zoo spanden we ons in.

Maar toch kwamen we te laat!

De jonge Burts was het eerst aan den ketting, en hij begon dien vlug in te palmen. Nu hadden we één geluk. Het pontje lag aan den overkant van Burts, zoodat hij eerst den ketting moest inpalmen, daarna het vaartuig naar zich toetrekken en dan eerst met den ketting aan de andere zijde van het pontje den toegang kon versperren. Want zulk een veer moet twee kettingen hebben, aan elk boord een; anders kan het niet van de beide oevers gebruikt worden. Juist had hij den ketting strak getrokken en begon hij het vaartuigje over te halen, toen wij in ijlende vaart kwamen aanroeien.

„Gesnapt, mannetjes!" grinnikte Burts junior ons toe, en ik vond hem op dit oogenblik zoo onuitstaanbaar, dat ik hem met alle liefde een klap om zijne ooren had willen geven, als ik maar gedurfd had.

Bah! Wat vond ik het vernederend om zoo gesnapt te worden! Ik kon het niet uitstaan, doch er was niets aan te doen.

„Wij zijn verloren, Jacob!" zei ik moedeloos.

„Nog niet! Roei naar den overkant!" zei Jacob kortaf.

Ik begreep volstrekt niet, wat hij wilde, maar volgde zijn bevel toch op. In elk geval stonden wij dan toch aan den tegenovergestelden oever van Burts junior, en dat gaf een min of meer bevredigend gevoel.

Maar Jacob had een ander plan.

Hij sprong aan den kant, en greep den anderen ketting, dien hij strak trok.

„Helpen, Dorus! Laten wij zien, wie het sterkst is!" riep Jacob mij toe. En dat liet ik geen tweemaal zeggen.

Ik stak een riem achter de Zeemeeuw, om te maken dat zij niet wegdreef, en hielp Jacob trekken. Maar nu kwam Burts senior zijn zoon helpen, en zeker zouden wij het verloren hebben, als ik niet op de gedachte gekomen was, den ketting om een boom te slaan. Nu mocht senior nog harder trekken dan junior, maar los kregen zij hem niet.

„Goed gewerkt, jongens!" riep een van de visschers ons toe. „Wij kunnen er niet door, dat is waar, maar zij kunnen niet bij ons komen, dat is

ook waar. We moeten nu eenvoudig afwachten, wie het meeste geduld heeft."

Het pontje dreef nu op het midden van het water en de kettingen aan weerskanten stonden gespannen. Wel hadden wij den ketting aan onze zijde kunnen laten vieren, en zouden daardoor een oogenblik op onze vervolgers winnen, maar die tijd was te kort, om te ontsnappen, temeer, daar de Burtsen dan in het pontje konden stappen en ons aanhouden. In dat vaartuigje lagen daarvoor stokken genoeg, en dat die stokken aan het einde van haken voorzien waren, hadden wij al lang opgemerkt. Dat ging dus niet, en er schoot ons niets anders over, dan geduld te oefenen en te wachten. Naderen konden ze ons niet, dat was onmogelijk, maar ontsnappen konden we ook niet. We zaten in de val.

De Burtsen waren blijkbaar ook besloten om te wachten, want zij hadden hun ketting ook aan een boom bevestigd en namen op eene kleine hoogte plaats, zeker om te zien, of er ook hulp zou komen opdagen.

Zoo ging er een half uur voorbij. Dat wij geducht in spanning verkeerden, behoeft geen vermelding.

Maar toen zagen wij iets, dat onze spanning in bepaalden angst deed verkeeren. In de verte namelijk naderde eene groote zandschuit, die blijkbaar door een van de werklieden van den Baron bestuurd werd. Dat konden wij opmaken uit de blijdschap, die op het gelaat van de twee Burtsen te lezen stond. Zij wreven zich de handen van genoegen.

De twee stroopers keken nu in het geheel niet vroolijk meer. Eerst hadden zij er niet weinig pret in gehad, dat wij den dans zoo mooi ontsprongen waren, maar nu was er geen redding meer mogelijk. Binnen een kwartier zou de zandschuit ons genaderd zijn en moesten we in de handen van Burts vallen.

Wij gaven allen den moed op, — Jacob uitgezonderd.

Die liep peinzend langs den oever heen en weer en luisterde weinig, naar hetgeen wij zeiden.

Opeens stapte hij in de Zeemeeuw en stak van wal. Hij roeide naar het pontje en klom er in. Daar begon hij elken schakel van den ketting met aandacht te beschouwen, en riep ons na een oogenblik toe:

„Ik heb het gevonden! Heb-jelui geen nijptang?"

„Ja wel!" zei een van de visschers. „Wat wil-je daarmede?"

„Ik kan dezen schakel wel ombuigen, hij is al vrij los. Dan trekken wij het pontje naar onzen oever en kunnen doorvaren. Maar spoedig!"

„Jij bent een slimmerd!" riep de visscher hem toe. En weldra stapte ook hij in zijne boot en roeide naar het pontje.

Jacob nam den nijptang en geen twee minuten later was de ketting verbroken, natuurlijk tot onbeschrijflijk groote ergernis van de Burtsen. Zij liepen gejaagd langs den oever heen en weer en wenkten den zandschipper toe, dat hij zich haasten moest. Zij zwaaiden met hunne armen of het molenwieken waren. Maar tevergeefs!

Wij sprongen in de booten en roeiden over den verbroken ketting heen. Wat hadden wij een pleizier.

„De tocht naar Chattam!" riep Jacob mij toe, zich van pret de handen wijvende.

„Eene roemrijke overwinning!" was mijn antwoord. „Toe jô, roeien, zoo hard we kunnen. Burts is niet te vertrouwen, voor hij geheel uit het gezicht is!"

Als een woedende tijgerkat liep hij langs het water, maar het baatte hem niets. Hij moest het stil toezien, dat niet alleen wij ontsnapten, want dat was zoo erg niet, daar wij feitelijk niets kwaads hadden gedaan, maar ook, dat de twee stroopers hunne gerechte straf ontliepen, en dat was erger, want die hadden haar inderdaad wel verdiend.

Wij voeren langs de zandschuit heen, waarvan de stuurman ons vroeg, wat Burts toch wilde. Hij begreep er blijkbaar niets van. Toen we hem voorbijgevaren waren, zeiden we:

„Burts had u willen verzoeken, ons tegen te houden, weet u, maar dat zal nu zoo gemakkelijk niet meer gaan."

De schipper lachte er om. Hij behoorde zeker niet tot de kwaadsten.

Buiten het bosch gekomen, heschen wij het zeil en voeren naar het dorp terug. Wij verkeerden, nu ons avontuur zoo gelukkig afgeloopen was, in de prettigste stemming en raakten er niet over uitgepraat.

De twee stroopers wuifden ons hun afscheid toe en sloegen eene andere richting in. Blijkbaar beschouwden zij ons als goede kameraden, wat eene

twijfelachtige eer voor ons was. Maar veel dachten we daar niet over na.

Na koffietijd ging ik mijne oefeningen op de fiets van Jacob voortzetten, en tot mijn genoegen mocht ik constateeren, dat ik 's middags, toen ik naar huis ging om te eten, de kunst machtig was.

Jacob en ik hadden een recht prettigen dag gehad en hij was een goed kameraad geweest.

Toch genoot ik eerst met volle teugen, toen 's avonds Karel Holm en de Doremannetjes mij kwamen afhalen om te gaan zwemmen. Zij hadden dien dag een prachtigen rit gemaakt naar de ruïne van Brederode, en hadden al weer plan gemaakt voor een nieuwen tocht naar het slot van Teylingen, bij Sassenheim.

O, wat speet het mij, dat ik niet met hen meê kon. Vooral nu ik ook kon fietsen.

Ik vertelde hun ons avontuur natuurlijk in kleuren en geuren, en zij vonden het kranig van Jacob, dat hij ons zoo slim had weten te redden.

Maar ik had graag dat geheele avontuur cadeau willen geven als ik met hen mede had kunnen gaan.

O, bij al mijn pleizier had ik toch veel verdriet!

HOOFDSTUK IX.

Mijn verjaardag.

Zoo gingen eenige dagen voorbij.

Overdag vermaakte ik mij met Jacob, en 's avonds kwamen mijne andere vrienden bij me, maar dan bleef Jacob altoos thuis. Ik begreep heel goed, waarom hij dat deed. Zij hadden hem vroeger op school zooveel geplaagd, dat hij nu zelfs den schijn wilde vermijden, alsof hij om hunne vriendschap bedelde. Indien zij met hem wilden omgaan, zou de toenadering van hun kant moeten komen. Hij had te veel gevoel van eigenwaarde, om zich ongevraagd bij het clubje in te dringen.

't Is gemakkelijk te begrijpen, dat ik van mijne vacantie maar half genoot. Hoe prettig de tochtjes ook waren, die ik met Jacob maakte, toch bleef ik altijd hunkeren naar het gezelschap van mijne vrienden, die ik elken morgen met leede oogen op de fiets zag stappen en wegrijden. Wat moesten zij wel genieten.

Zoo kwam mijn verjaardag.

Ik was al heel vroeg wakker, want Moe had de

gewoonte van de verjaardagen altoos feestdaagjes te maken. Er werden wel geen partijen gegeven, dat is waar, maar er heerschte toch den geheelen dag zulk eene feestelijke stemming, dat men er geheel van onder den indruk kwam.

Ik werd met gejuich begroet, toen ik de woonkamer binnentrad. Moe kuste me op elke wang, Pa drukte mij de beide handen en mijne broertjes en zusjes volgden onder luid gejuich hun voorbeeld. Bij mijn ontbijtbord stond een prachtige ruiker, dien Moe zelf geplukt en geschikt had en ik kreeg een mooi horloge ten geschenke, waar ik heel blij mede was.

Karel Holm was de eerste van mijne vrienden, die mij kwam feliciteeren. Hij deed dat op zijne gewone, hartelijke wijze en gaf mij een mooien hengel cadeau, met snoer en alles, wat er bij hoorde. Hij had geen beter geschenk voor mij kunnen bedenken. En toen kwamen de Doremannetjes, die zeker met Karel geraadpleegd hadden en mij een mooi schepnet offreerden.

„Om karpers te vangen!" riep Karel uit. „Je bent nu ingespannen, Dorus. Willen we binnen kort nog eens een dag gaan visschen?"

„Goed, — heel graag!" zei ik. „Wanneer?"

„Vandaag niet, want we gaan naar Haarlem fietsen," zei Karel.

„En morgen ook niet, want dan zouden we immers het Noordzee-kanaal gaan bekijken?" zei Gerrit.

„En overmorgen gaan we door de Haarlemmermeer naar Amsterdam," voegde Arnold er bij.

„En den daaropvolgenden dag is ons plan, naar Leiden te gaan, om het museum voor Natuurlijke Historie een bezoek te brengen," zei Jan.

„Dat is waar!" gaf Karel toe. „Maar later dan, Dorus, er komen nog dagen genoeg!"

Ja, dat was zoo, maar intusschen waren en bleven mijne vrienden voor mij verloren. O, bij al mijn geluk op dezen dag, had ik moeite, om mijne tranen te bedwingen.

Ik zag, dat Karel medelijden met me had.

„Zeg, jongens, laten we dan morgen gaan visschen. In de vacantie krijgen we nog gelegenheid genoeg, om het Noordzee-kanaal te gaan zien."

„O neen, dat moet je niet doen," riep ik uit. „Jelui behoeft om mij volstrekt niet thuis te blijven. Dat wil ik in het geheel niet hebben."

„Bovendien heb ik dat kanaal nog nooit gezien," zei Gerrit Doreman, „en ik zou het voor ons allen heel leerzaam en nuttig vinden, om daar eens een kijkje te gaan nemen."

Nu, het kwam niet tot eene vaste afspraak, en zij gingen heen zonder tot een besluit te zijn gekomen.

Toen zij vertrokken waren kwam Jacob de Haas mij gelukwenschen. Hij bracht een mooi zakpotlood voor mij mede, wat ik heel aardig van hem vond. En hij féliciteerde mij bijzonder hartelijk.

Om een uur of negen zagen we Tante Dora den tuin instappen, en weldra kwam ze binnen.

„Goeden morgen, goeden morgen!" riep zij ons allen toe, en toen kwam ze op mij af. „Wel, jarige

Dorus, van harte geféliciteerd met je feest, mijn jongen! Word nog maar heel dikwijls jarig, en leef lang en gelukkig!"

En de goede, oude Tante kuste mij bijna bij elk woord dat zij sprak. Toen haar wensch uitgesproken was, nam zij haar mandje op, dat zij zoolang op den grond had gezet, en zeide:

„Nu heb ik nog wat voor je medegebracht ook, Dorus! Bij een jarige behoort een geschenk. Kijk eens hier! Daar zijn twaalf paar nieuwe kousen voor je, die ik zelf heb gebreid. Ja, ja, dat dacht je niet, hé? Ben je daar nu niet blij mede?"

„Zeker Tante, heel blij, ik dank u wel!" gaf ik met de grootste verbazing ten antwoord, want ik gaf evenveel om nieuwe kousen als Tante om een hoogen hoed. En bovendien was ik een dergelijk geschenk van Tante niet gewoon. Bij vroegere gelegenheden had ik heel andere cadeaux van haar gehad. Eens b. v. een mooien vlieger, wiens weerga uren in het rond niet gevonden werd; verleden jaar was het eene prachtige passerdoos, die ik op de Burgerschool noodig had, kortom, zij had mij altijd verrast met dingen, waarmede een jongen zoo recht gelukkig kan zijn.

En nu twaalf paar nieuwe kousen!

Ja, ik wist wel, dat Tante heel dikwijls aan onze kleeding een handje medehielp, omdat wij een groot gezin hadden, maar dat deed zij altijd, zonder er ons, kinderen, mede te bemoeien. Nu scheen Tante evenwel van haar gewonen regel af te wijken.

Doch neen, weer ging de mand open en daalde Tantes hand er in neer. 't Is te begrijpen, dat mijne verwachting nu weer opnieuw gespannen werd.

„En dan heb ik nog wat voor je, Dorus," zei ze met een verrukt gezicht. En lachende voegde zij er aan toe: „Ja, ja, ik weet het wel, het liefst zou je eene fiets van me gehad hebben, maar daar kom ik niet in, Dorus, daarvoor houd ik veel te veel van je. Ik zou eene weddingschap durven aangaan, dat de jongens van den dokter en Karel Holm nu al met gebroken ledematen op bed liggen, en jou wil ik liever compleet houden. En daarom geef ik je liever dit Dorus, daar heb je wat aan en je blijft er gezond in. Kijk eens, zes nieuwe flanelletjes, echt lekker warm. Daar kun-je dezen winter genot van hebben, zou ik meenen! Wel, wat zeg je er van?"

„Ik dank u wel, Tante, u — heeft me goed bedacht," was mijn antwoord met eene kleur tot achter mijne ooren. O, als Jacob er nu maar niet bij geweest was, want ik zag aan zijne oogen, dat hij er pret in had.

„Omdat je naar mij vernoemd bent, Dorus," zei Tante met een kus. „Een naamgenootje moet altoos iets extra's hebben, niet waar? En daarom heb ik hier nog iets voor je."

Ik keek met groote oogen naar hare hand, die weer met een pakje uit de mand opsteeg. Nu zou het komen, de eigenlijke verrassing, daaraan twijfelde ik niet. Ik brandde van nieuwsgierigheid. O, ik wist wel, dat tante nog iets zou hebben, dat ook een jongen prettig vindt. Daarvoor kende zij ons te goed.

Tante ontknoopte het pakje met een gelukkigen glimlach en ik lag haast met mijn neus boven op hare handen. Wip, daar sprong het pakje uit elkaar, alsof er iets veerkrachtigs in zat, en — daar lagen zes gesteven, helderwitte halsboordjes voor me op de tafel.

„Dààr, die zijn ook nog voor jou!" zei Tante op haar gulsten toon.

Mijne teleurstelling was even groot als mijne verbazing; ik begreep er letterlijk niets van.

„Mooi, Tante, heel mooi," zei ik plichtmatig, maar ik moet er ongetwijfeld uitgezien hebben als een onschuldig offer, dat ter slachtbank werd gevoerd, want iedereen schoot in den lach, zelfs Moe, die deze geschenken toch wel heel mooi moest vinden.

Alleen Tante behield den gullen trek op haar gelaat; zij zag er uit als iemand, die de weldaden als het ware om zich heen strooit.

Ik gaf haar een kus en reikte haar de hand.

„Hartelijk dank, Tante, voor al uwe geschenken," zei ik.

„Ja, dat weet ik wel, je bent een lieve jongen!" zei Tante, terwijl ze mij streelde. „Wat zul-je er nu netjes uitzien met die nieuwe boordjes en die fijne kousen, veel en veel netter dan met zoo'n winderige sportblouse. Foei, ik mag ze niet zien, die leelijke dingen. Maar komaan, nu moet ik naar huis. Wil je mij eens een genoegen doen, jarige Dorus?"

„Zeker wel, Tante. Met alle pleizier!"

„Ga dan maar met me mede naar huis. Ik heb eene heele bezending breiwol aangekregen, die ik vandaag wil opkluwen. Wil-je een paar uurtjes de strengen voor mij ophouden?"

O jé, daar ging onze prettige morgen, want ik had met Jacob afgesproken, een grooten boottocht te gaan maken. Ik keek hem met een bedrukt gezicht aan en zei tegen Tante:

„Zeker Tante, ik wil u heel graag een poosje helpen." Maar van dat „heel graag" meende ik niemendal. Ik had er zelfs al mijne nieuwe kousen, flanelletjes en boordjes voor willen geven, als ik van dat vervelende werkje ontslagen had kunnen worden, maar dat ging niet. Het gekste was nog, dat niemand medelijden met mij scheen te hebben, dan alleen Jacob. Pa zat te lachen, dat hij er van schudde, en waarlijk, mijne lieve Moe, die mij zelf zoo iets niet zou gevraagd hebben, zeide:

„O ja, Tante, dat kan hij best doen; hij heeft toch vacantie en weet met zijn ledigen tijd geen raad."

En zij lachte daar nog bij! Hoe dat mogelijk was, heb ik mij pas later kunnen begrijpen.

Tante zelf lachte zoo vergenoegd, of ze mij het grootste pleizier van de wereld aandeed.

„Hij doet het stellig heel graag!" zei Moe nog, toen wij de deur uitstapten.

Hoe kon Moe het zeggen!

Jacob ging natuurlijk naar huis. Zijn morgen was

door die verschrikkelijke wol ook totaal verknoeid. Want dat de geheele morgen er mede gemoeid was, behoefde ik niet te betwijfelen. Tante breide het heele jaar door kousen, die ze in den winter aan de arme menschen gaf, en als ze wol opdeed, was dat wel een halfmudsmand vol. O, het draaide mij al voor de oogen als ik er aan dacht. Het eerste half uur ging dat wel, maar dan kon ik bijna niet langer blijven zitten, en eindelijk werd het me dan, of de heele kamer meedraaide. Enfin, er was niets aan te doen. Ik zat eenmaal in het geval en er schoot mij niets anders over, dan er mij met moed door te slaan.

Wij hadden spoedig „Klein, maar Rein" bereikt. Oude Hanna féliciteerde mij met mijn verjaardag en gaf mij zooveel groote, blauwe pruimen, dat ik mijne zakken vol had. En toen stuurde Tante mij in het salon, waar de vreeselijke wolmand mij al dadelijk bij mijn binnenkomen toegrijnsde.

Maar wat zag ik daar? Zou Tante nu waarlijk op haar ouden dag nog gaan fietsen? Of oude Hanna? Daar stond zoo waarlijk de mooiste fiets, die ik ooit in mijne droomen had gezien, tegen den wand, vlak achter de wol. 't Was een prachtig wiel, met luchtbanden, lantaren en signaalhoorn, splinternieuw!

Ik schoot onwillekeurig over mijne dwaze gedachte in den lach, maar kon toch onmogelijk bedenken, hoe in deze woning eene fiets kon komen. Wat zou Tante daar een vreeselijken hekel aan hebben.

In gedachten zag zij stellig al weer gebroken armen en beenen.

Zou er misschien visite voor haar gekomen zijn?

Maar neen, dan zou Tante het wel gezegd hebben. Doch stil, ze kwam binnen. Nu zou ik het wel hooren.

„Wel Dorus, vind-je dat geen fijne wol?” vroeg ze, en hare goede, trouwe oogen lachten recht ondeugend.

„Ja Tante, maar o, wat is dat eene prachtige fiets! Zoo'n mooie heb ik nog nooit gezien! Van wie is die, Tante?”

„Die fiets?” vroeg Tante onverschillig. „Ben je daar zoo nieuwsgierig naar?”

„Ja, Tante, ik kan mij maar niet begrijpen, hoe hier eene fiets kan wezen. Zoo'n gevaarlijke machine,” liet ik er lachend op volgen.

„Dan zal ik je dat eens vertellen, mijn jongen. Die fiets is van mijn neefje Dorus, en is een verjaarsgeschenk van zijne tante Dora. Maar hij moet mij beloven, er nooit armen of beenen op te breken, want dan neem ik haar weer dadelijk terug.”

Ik kon mijne ooren niet gelooven.

Met open mond en groote oogen staarde ik Tante aan. Ik voelde, dat ik doodsbleek werd van blijdschap en kon geen woord uitbrengen. Mijne oogen dwaalden van Tante naar de fiets en van de fiets naar Tante, maar ik zei niets en deed ook niets. Ik stond als aan den grond vastgenageld!

Toen voelde ik, dat mijne kleur terug kwam en dat ik zelfs begon te gloeien over mijn geheele gelaat.

Tante keek mij maar lachend aan. Zij genoot van mijne blijdschap, die ondeugende Tante met hare gebroken armen en beenen, flanelletjes, boordjes en nieuwe kousen. Wat had zij mij eene verrassing bereid!

Eindelijk werd ik mijzelven weer meester, en met tranen in de oogen viel ik haar om den hals.

„O Tante, wat maakt u me gelukkig!” riep ik uit. „Wat ben ik u dankbaar! En wat is ze prachtig! 't Is de mooiste van allemaal!”

Met dat woord bedoelde ik natuurlijk alleen de fietsen van mijne vrienden.

„Zoo, dus je vindt haar mooi? Dat doet me genoegen. Willen we nu aan de wol beginnen, of... wil je liever de fiets eens gaan probeeren?”

„O ja, Tante, veel liever!”

„Nu, ga dan maar. Die wol zal wel in orde komen zonder jou. Ik ga met je mede naar buiten, om te zien, welke bokkesprongen je er op maken zult.”

Mijn hart klopte bijna hoorbaar, toen ik de fiets aangreep, om haar naar buiten te brengen. Deze was nu mijn eigendom, o, 't was niet, om te gelooven. En ik vloeide over van dankbaarheid jegens die goede Tante, die mij de laatste dagen en van morgen niet het minst, zoo geducht te pakken had gehad.

Ik omhelsde haar nog eenmaal en bracht mijn geschenk toen voorzichtig naar buiten. Wat was ik bang haar te beschadigen.

En nu sprong ik er op.

„Pas toch op, Dorus, wees toch voorzichtig!" riep Tante mij nog toe, natuurlijk om mij te plagen. Ha, wat ging dat heerlijk! Ik was den koning te rijk.

„Dag Dorus! Veel pleizier er mede!" zei Tante toen ik wegreed.

„Dag Tante! O, wat ben ik blij! Ik wil wel eene heele week wol voor u ophouden!" riep ik haar nog toe. Voort vloog ik, als een pijl uit den boog naar huis, om mijn schat te laten zien.

Maar daar waren zij allen in het geheim, dat bemerkte ik al spoedig. Nu begreep ik, hoe Moe mij zoo goedmoedig kon laten gaan, om den geheelen morgen strengen wol op te houden, en waarom Pa zoo lachte.

Enfin, dat alles was nu zoo prachtig afgeloopen. Welk eene vreugde wachtte mij nu nog in deze vacantie.

Om te beginnen deed ik dezen eersten dag al vast niets anders dan fietsen met Jacob de Haas. Mijne andere vrienden waren niet thuis.

Maar 's avonds liet ik hun mijn geschenk zien, en zij stemden volmondig toe, dat de mijne de mooiste was.

Die lieve Tante Dora!

HOOFDSTUK X.

Met ons vijven.

Wat was ik blij dat ik den volgenden dag het tochtje naar het Noordzee-kanaal mede kon maken. Het kostte mij wel veel moeite, mijne kameraden bij te houden, maar ik spande al mijne krachten in en daardoor mocht het mij toch gelukken. 't Was een prettige tocht. Karel reed vooraan, dat spreekt van zelf. Al had hij zijne fiets ook later gekregen dan de Doremannetjes, hij was ze er nu al ver de baas op, en kon veel sneller rijden dan zij. Bovendien was hij een echte waaghals, die meer dan eens in gevaar verkeerde om een ongeluk te krijgen. Afstappen voor een rijtuig deed hij zelden of nooit, zelfs al moest hij er bijna voor in 't water vallen. Wij waren telkens bang, dat hij een ongeluk zou krijgen. Maar hij zelf was nergens bang voor. Ja, 't was een heerlijke tocht. Wij reden de Haarlemmermeer door naar Halfweg, en vervolgden onzen weg door den Ypolder naar het kanaal. Eigenlijk viel dit ons tegen. Wij hadden het breeder en grootscher gedacht en meenden er meer scheepvaart te zullen

zien. Maar wij troffen het goed, want er werd juist een prachtig groot stoomschip, dat naar Batavia moest, door een klein sleepbootje naar Ymuiden getrokken. Er waren vele militairen aan boord, die lustig zongen. Ook klonk er hoornmuziek, zeker om de jongelieden te bemoedigen, die thans voor vele jaren hun geboortegrond en allen, die hun dierbaar waren, verlieten, om in het verre Indië te gaan strijden voor het vaderland.

't Was al laat in den middag, toen wij de terugreis aanvaardden. Karel, onze voorman, trapte er lustig op los, en hij zong daarbij uit volle borst het Wilhelmus, dat hij aan boord van het schip had hooren spelen. De Doremannetjes volgden zijn voorbeeld in alles na, maar ik had moeite, om hen bij te houden. Mijne beenen werden zoo zwaar als lood en mijne lichte fiets scheen mij toe, wel een gewicht van honderd pond te hebben. Maar ik hield mij toch goed. Alleen zong ik niet, dat was het eenige verschil tusschen mijne makkers en mij.

Maar dicht bij Halfweg kon ik niet meer. De groote tocht had te veel van mijne nieuwelingskrachten gevergd. Had ik nu maar willen bekennen, dat ik verplicht was een poosje te rusten, dan zou het zoo erg niet geweest zijn, maar dat deed ik niet. Ik spande al mijne krachten in, om mij groot te houden en volgde zelfs de anderen, toen zij tegen eene tamelijk hooge brug opreden, maar toen ik haar bijna bereikt had, kon ik niet meer. Ik hield mijn stuur niet stevig meer vast, begon te slingeren,

raakte in den kant, verloor daardoor mijne tegenwoordigheid van geest, en plonste hals over kop, met fiets en al, het water in. Ik herinner mij nu nog, hoe tijdens mijn val Tante Dora voor mijn geestesoog verrees en mij scheen toe te roepen: „Daar heb je 't nu al!" Maar lang duurde die verschijning niet, want ik zakte heel diep onder water. Toen ik weer boven kwam, stond Karel Holm al onder aan den waterkant, om mij te helpen. Ook de Doremannetjes sprongen van de fiets en kwamen schielijk toeloopen.

Nu, veel gevaar was er niet, want ik kon zwemmen als eene waterrat, en deed dat dan ook. Met enkele krachtige slagen was ik aan den oever, waar Karel mij eene hand toestak en mij er uittrok. Nu was de beurt aan de fiets. Gelukkig was deze niet ver in het water gevallen, zoodat het ons mogelijk was, het achterwiel te grijpen. Wij trokken haar voorzichtig naderbij en brachten haar op het droge.

Daar stond ik, met een nat pak! Ik had geen drogen draad meer aan het lijf, en kreeg in minder dan geen tijd een plas om mij heen van belang.

Karel keek mij erg boos aan.

„Daar heb je 't nu al!" begon hij knorrig. „Heb ik het je niet gezegd?"

Ik staarde hem aan met een echt zondaarsgezicht, want ik had het land, dat ik zoo'n treurig figuur maakte, maar dat hij mij eene voorspelling gedaan had, of mij voor een of ander dreigend gevaar had

gewaarschuwd, daarvan was ik mij niets bewust. Ik kon daarom ook in de verste verte niet begrijpen, wat hij bedoelde.

„Wat dan?" vroeg ik klappertandend, want dat doe ik altoos, als ik uit het water kom.

„Wel, wat doe je meê te rijden, als je het nog niet kunt? Waarom blijf je niet thuis? Daar sta je nu met een nat pak, en je fiets zit vol met modder."

„Zou ze niet stuk wezen?" vroeg ik angstig, want om Karels gemopper gaf ik niet veel.

„Dat geloof ik niet," zei Gerrit. „Ze ziet er niet uit, alsof er iets aan *caduc* is."

Gerrit gebruikte nog al graag vreemde woorden, en of hij die altoos wel even goed te pas bracht, weet ik zoo precies niet.

„Komt jongens, laten we de poetslappen nemen en de fiets opknappen," riep Arnold. „Zóó kan ze niet blijven."

„Dat is goed," zei Jan, die nog al veel pret in het geval had, „en als de fiets in orde is, gaan we Dorusje aflappen. Dat zal hem goed doen."

Zij begonnen natuurlijk allen te lachen, behalve ik, want ik had in het geheel geen pleizier. Was ik nu nog maar dicht bij huis geweest, dan zou het niet zoo erg geweest zijn, maar ik was dicht bij Halfweg, en moest nog een heelen rit maken. Brrr, wat stond ik te klappertanden.

„Waarom blijf je ook achteraan?" bromde Karel. „Als je naast mij gereden hadt, zou ik je immers

gegrepen hebben? Maar jij bent ook altijd even eigenwijs!"

„En nat is hij ook!" grinnikte Jan, terwijl hij den ketting van de modder ontdeed. „Zeg Dorus, zouden je beenen ook zoo onder de modder zitten?"

„Ga in het zonnetje liggen, Dorus, dat zal je goed doen," raadde Arnold spottend aan. „Wat een idée van je, om in het water te gaan fietsen! Dacht je soms, dat je in de Zeemeeuw zat?"

„Je ziet er *affreus* uit, Dorus," zei Gerrit met een vies gezicht. „Een prachtig *sport-costuum* waarlijk! Wat moeten we nu toch aanvangen?"

„Gaat maar naar huis!" zei ik boos over al die spotternij. „Ik zal zonder jelui wel thuis komen, al is het een half uurtje later."

„Zie zoo, je fiets is klaar," riep Karel uit. „Hier, pak aan, spring er op en rijd je warm, dat is de beste raad, dien ik weet. Zonder jou gaan we niet naar huis, maar wees nu niet meer zoo dom, om in het water te vallen."

„Hij kan het er anders gerust op wagen, want hij is toch al nat," lachte Jan, die nog altoos veel pret had. Ik gunde hem van ganscher harte ook een nat pak, met zijn gespot! Intusschen begreep ik, dat Karels raad de beste was. Ik stapte dus, natuurlijk onder luid gelach van de anderen, op mijn wiel en begon te trappen. Maar o wee, wat waren mijne beenen nu zwaar. En wat sijpelde het water mijne lage schoenen uit op den weg. De jongens lachten, dat het schaterde. En hoeveel uien zij ver-

kochten, weet ik niet meer, maar er kwam geen einde aan.

Alleen Gerrit scheen medelijden met mij te hebben. Hij vond het een *abominabel* geval voor me, zei hij.

Wat was ik blij, toen ik de torens van ons dorp in het gezicht kreeg, want ik kon bijna niet verder komen van vermoeidheid. En nog blijder was ik, toen ik mijn huis genaderd was. Ik schaamde mij wel erg over mijn nat pak, en voorzag heel wat geplaag van mijne broertjes en zusjes, en niet het minst van Tante Dora, maar kon nu toch droge kleeren aantrekken en mij wat opknappen.

Moe schrikte er eerst van, maar toen zij zag, dat alles goed afgeloopen was, bedaarde dat spoedig. Hè, wat deed mij dat schoone, droge ondergoed prettig aan, en wat heb ik mij gewasschen!

Als een geheel ander mensch kwam ik beneden, om aan tafel te gaan, want er was al gedekt. En om te toonen, dat ik het geval luchtig opnam, vroeg ik vrij onnoozel op luchtigen toon:

„Wat eten wij vandaag, Moe? Hè, wat heb ik een honger gekregen!"

„Snoek met moddersaus," gaf mijne lieve, oudste zus Carolina ten antwoord. „Houd je daarvan?"

Ik keek haar lang niet vriendelijk aan en werd geducht uitgelachen.

„Ik zal de graatjes voor jou laten liggen!" zei ik nijdig.

„Is het maal niet naar je zin?" vroeg ze. „Je kijkt zoo boos!"

„Ik zal maar niet zeggen, hoe jij kijkt," mopperde ik.

„Was het water erg nat?" vroeg mijn andere zusje, die Jane heette en ook eene duit in het zakje wilde gooien.

Ik vond het wijzer, om maar geen antwoord meer te geven, en ging na den eten al spoedig naar Karel, om uit het geplaag te komen.

„Wil je mij helpen, om mijne fiets wat op te poetsen?" vroeg ik hem. „Ik heb dat nog nooit gedaan en weet niet, hoe ik het doen moet."

„Ja wel, ik zal je wel helpen," zei hij. „Wat gelukkig, dat er niets aan gebroken is! Je hadt er wel groote onkosten aan kunnen krijgen."

„Dat zou ik gelooven! Zeg, zou je denken, dat zij met het poetsen weer even mooi wordt, als ze geweest is?"

„O ja, even mooi. Ga maar mêe, dan beginnen we dadelijk."

Onderweg zeide hij:

„Heb-je gehoord, dat er weldra een bloemencorso zal gehouden worden te Haarlem?"

„Neen! Wanneer?"

„Aanstaanden Zondag. 't Stond in de courant. Pa heeft het voorgelezen. Er zal een groote optocht gehouden worden van wielrijders. Alle fietsen moeten met bloemen versierd zijn, en er zullen duizenden menschen komen. 't Zal bepaald prachtig worden. Ik mag er heen, hebben Pa en Moe gezegd. Ga-je ook meê?"

„Als ik mag, dolgraag, dat begrijp-je! Waar gaat die optocht langs?"

„Zij gaan van Haarlem uit, over Heemstede, Bennebroek en Hillegom naar Lisse, en terug. De mooiste versieringen zullen worden bekroond. En er komen fietsen van allerlei soort, van de eenvoudigste, zooals ze voor een dertig jaar gebruikt werden af, tot de nieuwste soorten toe. 't Zal mooi wezen om te zien. Het feest gaat uit van den wielrijdersbond."

„Dan moesten we met ons allen gaan," zei ik. „Dat zal prettig wezen."

„Als jij ten minste niet in het water rijdt," zei Karel.

„'t Is te hopen van niet; maar jij kunt ook wel een ongeluk krijgen," zei ik knorrig, want het geplaag begon mij te vervelen.

„Onmogelijk! Maar kijk, ginds komt Jacob de Haas aan. 't Is voor hem niet prettig, dat jij ook eene fiets gekregen hebt. Hij is nu weer geheel alleen."

Dat was waar. Ik had in de vreugde mijns harten den geheelen dag niet naar hem omgekeken, ja, ik had zelfs niet aan hem gedacht, dat beken ik met schaamte. Ik was zoo blijde geweest, dat ik nu weer met mijne oude vrienden kon omgaan, dat ik mijn trouwen makker van de laatste dagen geheel vergeten was. Dat was heel leelijk van me en had hij niet aan mij verdiend. Wat was hij vriendelijk jegens mij geweest en wat hadden wij

samen veel pleizier gehad. En nu had ik hem zoo ondankbaar mogelijk in den steek gelaten en gedaan, alsof hij niet op de wereld bestond.

Ik kreeg eene kleur van schaamte, nu ik hem zag naderen en wist niet, hoe ik mij houden moest. Jacob zou zoo iets niet gedaan hebben, daar was ik van overtuigd. Ik besloot daarom, dadelijk naar hem toe te gaan en hem te zeggen, dat ik er spijt van had.

Maar toen ik hem genaderd was, had ik er den moed niet toe, want hij keek mij verwijtend aan en ging mij met een korten groet voorbij.

Ik bleef nog een oogenblik weifelend op den weg stilstaan en meende hem terug te roepen. Eigenlijk hoopte ik, dat hij om zou kijken en dan zou ik het zeggen. Maar hij liep bedaard voort, en omkijken deed hij niet.

O, het speet mij meer dan erg, dat ik mij zoo ondankbaar tegenover hem gedragen had. Mijn genoegen was geheel en al verdwenen.

„Wat sta-je hem na te kijken?" vroeg Karel. „Wat wil-je van hem hebben?"

„Niets!" zei ik. „Kom, laten we gaan."

Wij waren nu spoedig thuis. Karel deed vlug den ketting van mijne fiets en begon hem droog af te vegen.

„Anders gaat hij heel spoedig roesten," zei hij. „Zoo is het met de spaken van de wielen ook. Veeg ze goed droog af en ga er dan met een doekje met olie over. Dan blijven ze mooi."

Ik deed wat mij gezegd werd, maar dacht onder mijn werk onophoudelijk aan Jacob. Hij had mij met een verwijtenden blik aangezien, maar ook had ik duidelijk opgemerkt, dat er iets droevigs op zijn gelaat lag uitgedrukt. En dat kon ik maar niet vergeten.

Karel begon de wielen schoon te maken en het nikkel van de pedalen en het stuur op te poetsen.

Hij deed alles even vlug en handig, zoodat mijn schat er na een uurtje zoo prachtig uitzag als ooit. Geen spoor was er van mijn ongelukkigen val overgebleven, wat mij zeer verheugde. Want het zou me erg gespeten hebben, wanneer er nu reeds iets aan bedorven was.

Toen we klaar waren, besloten we naar de Doremannetjes te gaan, om den avond verder bij hen door te brengen.

Juist toen wij bij het tuinhek kwamen, ontmoetten wij Tante Dora.

„Dag jongens! Hoe gaat het?" vroeg zij lachend.

„Best, Tante!" zei ik min of meer verlegen. „Wij hebben vandaag een tochtje gemaakt naar het Noordzee-kanaal."

„Dat is heel aardig. Waren zij het nog aan het uitdiepen?"

„Uitdiepen, Tante?" vroeg ik verwonderd. „Wat bedoelt u? Ik begrijp u niet."

„O, ik dacht het maar, omdat ik zoo'n modderlucht ruik," zei ze leuk. „Maar dan vergis ik mij zeker."

Karel begon te lachen en ik rook ook lont. Tante

was al van het gebeurde ingelicht; mijn lieve zusje had zeker uit de school geklapt.

„Ik heb er niets van gezien, Tante," zei ik kleurend.

„Waarvan, Dorus, van de modder?" vervolgde mijn plaaggeest. „Als je gebruik wilt maken van mijn droogzolder, wil ik je daartoe heel graag verlof geven. Zeg dan maar aan Hanna, dat ze je den weg wijst."

Nu werd het mij toch te erg, want Tantes toespeling was zoo duidelijk mogelijk.

„Willen we maar gaan, Karel," zei ik lachend. „Tante wil mij, evenals de natte wasch, op den droogzolder hangen. En daar heb ik niet veel lust in."

Tante ging lachend ons huis in, en wij vervolgden onzen weg. Opeens kreeg Karel een idée, dat merkte ik aan zijn onvermijdelijken klap op mijn schouder.

„Zeg jô!" riep hij opgetogen uit. „Weet je, wat wij doen moeten? Laten we eene club vormen, eene fietsclub. Dat zal aardig wezen!"

Ik wreef mij op de plaats, waar zijne hand terecht gekomen was, want hij deed dat altoos bijzonder hardhandig, en zei:

„Goed bedacht, Karel, en dan moeten we jou voorzitter maken! Een goedkooperen kunnen we nooit krijgen."

„Waarom?" vroeg hij met een paar groote oogen.

„Omdat jij geen voorzittershamer noodig hebt. Je kunt het met je vuisten wel af, dat heb ik weer duidelijk kunnen opmerken. Hoe zou je het vinden, als je die vervelende gewoonte nu eens afleerde?"

„Dat zou prettig voor jou wezen, wil ik gelooven,"

zei hij lachend. „Maar 't is ook je eigen schuld. Waarom loop je altoos zoo dicht naast me? Maar zeg, vind-je het geen mooi idée? We moeten het dadelijk gaan doen."

Nu, ik had er ook wel zin in, en toen we de Doremannetjes ons plan meedeelden, werd het met gejuich begroet.

„'t Is een *magnifique* voorstel!" zei Gerrit, gewichtig met het hoofd knikkend. „Ik voel er heel veel *ambitie* voor."

„Ik ook!" zei Arnold. „Komt, jongens, laten we naar het priëel gaan, achter ons huis, dan kunnen we de zaak dadelijk haar beslag geven. Ik ben er sterk voor."

„Vooruit dan maar!" riep Karel, die even driftig van aard was als Arnold.

Maar Gerrit vond, dat zoo iets zoo spoedig niet kon gaan. Wij moesten er, naar hij meende, rijpelijk over *discussieeren* en daarna eerst eene *conclusie* nemen.

Enkele minuten later zaten wij om de tuintafel geschaard. Wij zagen er alle vijf op dat oogenblik zeer gewichtig uit en gevoelden ons ook zoo.

HOOFDSTUK XI.

Van zessen klaar.

Toen we een klein poosje elkander hadden aangekeken, zonder iets te zeggen, want niemand wist goed, hoe hij beginnen moest, zei Karel opeens met een paar korte knikjes om zich heen:

„Zie, zoo! Ik zou zeggen, zooals we hier nu zitten, vormen we eene club. En daarmede is de zaak beklonken. Jij, Gerrit, bent natuurlijk de president, en de anderen zijn de leden. Vind-je dat niet goed?"

Wij konden ons met deze kordate oplossing van de zaak zeer goed vereenigen. Alleen Gerrit had er bezwaar tegen.

„Neen, dat gaat zoo niet. Wie heeft nu ooit van zijn leven op deze wijze eene club zien oprichten! Dat is natuurlijk al te dwaas. Je begint bij het einde, Karel. Eerst dienen we behoorlijk over de zaak te *discussieeren* en daarna pas kunnen we ons als *geconstitueerd* beschouwen."

„Gekheid!" vond Karel. „Als er gediscussieerd moet worden, moet jij dat maar doen, Gerrit. Daar

hebben wij geen slag van; ik althans in het geheel niet. Maar 't is mij goed, hoor. Als de club maar opgericht wordt, is mij alles goed."

„Weet je wat? Laten wij Gerrit voorloopig tot President benoemen. Hij weet het best, hoe wij zoo'n oprichting in orde moeten krijgen," zei ik.

En dat vonden ze allen goed.

„Wacht even," zei Jan, „dan zal ik den hamer uit het schuurtje halen, want een hamer hoort er bij."

„Gebruik Karels vuisten maar, Gerrit, die zijn stevig genoeg," meende ik.

Maar Gerrit hoorde mij blijkbaar niet. Hij zat diep in gedachten verzonken, en peinsde waarschijnlijk over zijne openingsrede. Arnold had er schik in, want hij zat hem lachend aan te kijken.

Nu kwam Jan terug met een gewonen ijzeren spijkerhamer, dien hij met eene diepe buiging aan Gerrit overhandigde.

Gerrit nam hem op en sloeg er driemaal zoo geweldig mede op het vermolmde tuintafeltje, dat de splinters in het rond vlogen. Hij stond op, en begon:

„Mijne Heeren! — Hm — hm! — 't Is op dit oogenblik voor ons eene gewichtige ure ....."

„Dat kan niet!" viel Jan hem in de rede. „Een oogenblik is geen uur."

„Dat doet er niet toe!" zei Gerrit boos, en met een geweldigen slag op het kranke tafeltje vervolgde hij:

„Eene gewichtige ure! Want wij zijn thans in dit gebouw samengekomen, om ...."

„Een mooi gebouw!" viel Arnold in. „Weet jij nog niet, wat een gebouw is?"

Gerrit beukte al weer met zijn hamer, tot groot ongenoegen van het oude tafeltje, dat aan eene dergelijke hardhandigheid niet gewoon was en pijnlijk kraakte.

„Ik verzoek u met nadruk, Mijne Heeren!" schreeuwde Gerrit, „mij niet in de rede te vallen. Ik zei dan, dat wij hier in dit gebouw, want een gebouw is het, al zegt Arnold ook, dat het niet waar is, — samengekomen zijn, om te beraadslagen over het *constitueeren* van eene sportclub. Het is dus voor ons een hoogst gewichtig oogenblik. Sport toch is .... is .... ik zeg, sport is ...."

„Prettig!" viel Karel in. „Zeg maar van prettig, jô!"

„Juist, prettig!" vulde Gerrit aan, met eene buiging in de richting van Karel. „Sport is prettig! Sport is gezond, sport is *hygiënisch*, sport is in harmonie met den geest van onze negentiende eeuw, in één woord: sport is .... is .... ik herhaal, sport is ...."

„Sport!" vulde Karel nogmaals aan, die met bewondering naar Gerrits welsprekendheid en zijne vreemde woorden zat te luisteren. Ik geloof, dat hij het heel mooi vond.

„Precies, sport is sport!" voleindigde onze President, maar hij sloeg weer geweldig met zijn hamer op het tafeltje, en zei tegen Karel:

„Ik verzoek u, Mijnheer Holm, mij niet in de rede te vallen. Wij kunnen wel gelijk zingen, maar

niet gelijk praten. Bovendien, het behoort niet!"

Nu, dat was erg ondankbaar van onzen President, want zonder Karels tijdige tusschenkomst zou hij zijn zin nooit tot een goed einde gekregen hebben. Maar Karel zei niets. En Gerrit vervolgde:

„Sport is sport, Mijne Heeren, en eene club is...."

„Eene club!" waagde Jan op te merken.

„Eene club is eene vereeniging van verschillende elementen," vervolgde Gerrit met de grootste deftigheid, „die te zamen denzelfden tak van sport beoefenen."

Deze zin liep zoo mooi van stapel, dat Gerrit zelf er pleizier in had Hij zag ons triomfantelijk aan en veegde met een gewichtig gelaat zich de zweetdroppels van het voorhoofd. Want eene redevoering houden was voor hem wel eene aangename, maar daarom nog in het geheel geen gemakkelijke taak. Daarna vervolgde hij:

„Er zijn verschillende soorten van clubs. Zoo bestaan er voetbal-clubs, zwem-clubs, gymnastiek-clubs, en nog vele andere clubs, maar wij zijn hier te zamen gekomen om te spreken over de oprichting van eene fiets-club, Mijne Heeren! Ik...."

„Kom jô, zeur toch zoo niet met je „Mijne Heeren!" viel Karel in. „Wij zijn immers geen Heeren!"

„Dat doet er niet toe!" schreeuwde Gerrit, „maar het hoort nu eenmaal zoo. In elke vergadering wordt het zoo gedaan!"

„Nu goed, doe jij het dan ook maar. Ga dan maar voort, of is het al uit?"

„Neen, nog niet. Mijne Heeren, ik zeg u dank voor de eer, die u mij bewees, door mij voorloopig tot Voorzitter van deze vereeniging te benoemen. Ik open deze vergadering met den hartelijken wensch, dat onze *discussies* vruchtbaar mogen zijn, en dat onze sportclub.... hm, hm,.... dat onze sportclub.... hm,.... dienstbaar moge zijn.... hm,.... hm.... aan het heil van.... van...."

„Van het vaderland!" zei Karel. „Goed zoo, jô, dat heb-je er kranig afgebracht. Ik wou niet graag, dat ik het je na moest doen. Je spreekt als een dominé."

Gerrit ging zitten. De lof, dien Karel hem toezwaaide en ons applaus deden hem blijkbaar goed, want hij zag er zeer tevreden en gevleid uit. Den hamer, het zichtbare teeken van zijne presidale waardigheid, hield hij angstvallig omklemd.

„Ja, ja, zoo voor de vuist te spreken valt lang niet meê," zei hij met een bescheiden blik. „Het is ook lang ieders werk niet, al zeg ik het zelf. Maar laten we nu verder gaan. Wie van u vraagt het woord?"

Bij deze woorden kraakte het arme tafeltje weer onder een zwaren hamerslag. Gerrit voerde zijn wapen lang niet voor niemendal. De vrees maakte zich van mij meester, dat onze vergaderingen dokter Doreman wel eens op onkosten konden jagen, want die tafel zou het niet lang kunnen uithouden.

„Ik vraag het woord," zei ik daarom.

„De Heer Dorus Volmaar heeft het woord," zei Gerrit.

„Ik maak mij ongerust over dit tafeltje, jongens," zei ik.

„Als Gerrit altijd op diezelfde plaats blijft zitten, zal zijn hamer waarschijnlijk altijd op hetzelfde plekje van de tafel terecht komen, en ik betwijfel, of deze dat wel kan doorstaan. Ik stel daarom voor, dat Gerrit af en toe op eene andere plaats gaat zitten. Dan worden de slagen meer regelmatig over het geheele tafeltje verdeeld en kan zij het langer uithouden."

„Dat is eene beleediging!" schreeuwde Gerrit. „Als Dorus denkt, dat hij het beter kan, laat hij dan voorzitter wezen. Maar hij behoeft mij niet voor den gek te houden of mij te beleedigen."

„Dat was mijne bedoeling ook niet; ik meen het in ernst. Dit tuinhuisje schijnt mij toe eene uitstekende plaats voor onze bijeenkomsten te zijn, maar als jij nu de tafel aan splinters slaat, wat niet jou schuld zou zijn, maar die van de tafel, dan zal dokter Doreman ons hartelijk voor onze bezoeken bedanken. Daarom moest je nu een poosje op mijne plaats gaan zitten, en ik op die van jou. Dan heeft de tafel minder te lijden."

„Dat is nog zoo dom niet van Dorus," zei Karel. „Er is alles voor en niets tegen te zeggen. Ik zou nu maar van plaats verwisselen, Gerrit. De tafel lijkt mij aan dien kant sterker toe ook."

Gerrit legde er zich bij neer en ging op mijn stoel zitten.

„Komt, Heeren, laten wij de vergadering voortzetten!" zei hij met een bescheiden klapje op de tafel.

„Dat is goed," zei Karel, „maar dan wilde ik eerst wel eens weten, hoe ver wij nu gevorderd zijn. Is de club er nu al of is ze er nog niet? Dat moeten wij eerst uitmaken."

„Juist!" beaamde onze President. „Wilt ge allen tot de club toetreden?"

„Natuurlijk," zei Arnold. „Daarvoor zijn we immers hier gaan zitten?"

„Koesteren de andere Heeren dezelfde meening?" vroeg Gerrit.

„Ja, ja, vooruit maar!" riep Karel. „Nu vraag je naar den bekenden weg."

„Nu, dan verklaar ik onze club voor *geconstitueerd*," riep Gerrit met een hamerslag op zijn deftigsten toon uit. „Dan is nu aan de orde de verkiezing van een bestuur."

„Jij bent de President, dat spreekt van zelf!" zei Karel. „Niemand van ons kan zoo goed het woord voeren als jij!"

Een donderend applaus gaf onze goedkeuring te kennen.

Gerrit boog vereerd naar alle zijden en nam de benoeming aan.

„Nu moeten we een Secretaris benoemen," stelde hij voor.

„Gekheid!" zei Karel. „Wij vormen geen club om te gaan schrijven, maar om te fietsen. Een Secretaris hebben wij niet noodig."

„Dat gaat niet, eene club zonder Secretaris is geen club!" zei Gerrit. „Wij moeten een President, een Secretaris en een Penningmeester hebben."

Wij gingen nu over tot de verkiezing van de twee ontbrekende bestuursleden, met het gevolg, dat Karel tot Penningmeester en ik tot Secretaris werd benoemd.

„En nu gaan we over tot het samenstellen van een reglement!" riep onze President uit. „Wat zal ons eerste artikel wezen?"

„Dat weet ik wel," zei Karel. „Schrijf op, Dorus: Artikel I. Er bestaat eene fietsclub genaamd . . . ja, hoe moet onze club heeten? Ik weet op 't oogenblik geen naam, die mij bevalt."

„*Vélo*!" zei de President.

„Wat beteekent dat?" vroegen Jan en ik tegelijk.

Maar onze President wist het zelf niet, zoodat we besloten, de pasgeborene een anderen naam te geven.

„'t Is toch een mooi, vreemd woord!" zei Gerrit niet zonder spijt, dat wij van zijn voorstel niets wilden weten.

„Laten we de club „Fiets" noemen," stelde Karel voor. „Dat is kort en krachtig."

„Maar erg algemeen. Neen, dan stel ik den naam *Excelsior* voor. Dat is een mooi woord!" zei Gerrit.

„Steeds hooger! Steeds hooger!" riep Arnold met plechtigen ernst uit. „De menschen kunnen wel denken, dat wij in luchtballons zitten in plaats van op fietsen. Neen, de hoogte moeten we niet in. Onze President begint domheden te verkoopen."

„Geef jij met al je verstand dan een beteren naam," zei Gerrit boos.

„Ik weet er geen!" zei Arnold. „Maar beter geen naam dan een bespottelijken, zou ik denken."

„Ik stel voor . . ." viel ik de twistenden in de rede.

„Onze secretaris heeft het woord!" riep Gerrit.

„Ik stel voor met het kiezen van een naam te wachten, totdat we met het reglement klaar zijn. Dan kunnen we dat op ons gemak doen."

Dat voorstel werd aangenomen.

„Artikel II!" zei Karel. „Wie weet een mooi artikel?"

„Ik!" zei Jan. „Tijdens de vergaderingen moeten de fietsen van de leden aanwezig zijn, om het vergaderlokaal op te sieren!"

„Goed zoo!" riep Karel uit. „Dat is een prachtig artikel. Schrijf op, Dorus!"

„'t Staat er al," zei ik.

„Artikel III!" riepen Karel en Arnold tegelijk uit.

Maar nu viel de hamer van onzen President dreunend op het tafeltje neer. De schilfers vlogen er af.

„Eén voor één!" gebood hij. „Arnold heeft het woord."

„Artikel III!" zei Arnold. „De leden betalen geen contributie. Alleen hij, die het droge element verwisselt voor het natte, zonder dat daarvoor eene wettige reden bestaat, betaalt tien cents boete."

Dat was een steek op mij. De anderen hadden er verbazend veel pret in, maar ik niet. Het artikel werd met algemeene stemmen op één na aangenomen.

„Schrijf het op, Dorus!" zei mijn plaaggeest Karel.
„Artikel IV," riep Karel. „De leden moeten elkander in nood en dood bijstaan."
„Aangenomen!" klonk het uit vier monden tegelijk. Dat artikel vond ik veel mooier dan het vorige.
„Artikel V: De leden zijn den President onvoorwaardelijk gehoorzaamheid verschuldigd!" stelde Gerrit voor.
„Dank-je hartelijk!" zei Karel. „Daar moet ik niets van hebben!"
Arnold was er ook sterk tegen.
Jan vroeg, of Gerrit een klap van een molenwiek had gehad, en ik weigerde pertinent het artikel zoo op te schrijven.
„Wat denk-je wel van ons?" vroeg Karel met vurige blikken aan onzen President.
„Jelui begrijpt me verkeerd," bracht Gerrit min of meer ontsteld over zooveel verzet in het midden. „Ik bedoel natuurlijk, dat ik als President de verschillende signalen geef, b. v. van afstappen, van opstijgen ...."
„Excelsior, steeds hooger!" spotte Arnold bij het woord opstijgen.
Maar Gerrits hamer bracht hem met een nijdigen klap op de molmgaatjes tot zwijgen.
„Geen flauwiteit, Arnold!" zei hij knorrig. „Opstijgen, halthouden, *traineeren* of langzaam rijden, wat hetzelfde is, uitwijken, enzoovoort. En nu bedoel ik, dat die signalen stipt *geregardeerd* moeten worden."

„Dat spreekt van zelf!" zei Karel. „Schrijf het dan maar op, Dorus."
Ik schreef: „Artikel V: De signalen van den President moeten stipt opgevolgd worden."
„Zie zoo, nu hebben we al heel wat artikeltjes," vond Karel. „Zouden we er nog niet genoeg hebben?"
„Gekheid!" zei Jan. „Ze kosten geen cent. Schrijf maar op, Dorus: Artikel VI. De Penningmeester is verplicht, met de gelden uit de kas de noodlijdende leden bij te staan."
„Dat zou jij wel willen, Jantje!" riep Arnold uit. „Dat is een prachtig artikel, hoor! Dan kunnen we wel zeggen: „Alle boeten zijn ten bate van het lid Jan," want hij is altijd noodlijdend. Waarom maak jij ook altoos dadelijk je zakgeld op? Neen Jantje, zoo dom zijn we niet!"
„Als jelui denkt, dat ik dit voorstel uit eigenbelang doe, trek ik het dadelijk in," zei Jan knorrig.
„Dat is ook maar het beste, Jantje!" vond Karel. „Zeg jongens, ik vind, dat we nu artikeltjes genoeg hebben. Wij kunnen er later nog altijd nieuwe bijvoegen."
„Juist, dat vind ik ook. Bij het overschrijven in het net zal ik nog wat ruimte daarvoor overlaten."
„Goed!" zei de President. „Wij kunnen dan nu het reglement als afgehandeld beschouwen. Dat schiet al mooi op. Wie van jelui heeft thans nog iets in het midden te brengen?"
„Ik!" klonk mijn antwoord. „Ik stel voor, dat we Jacob de Haas als lid in onze club opnemen."
„Jacob de Haas?" riep Gerrit verwonderd uit.

„'t Joodje? vroegen Jan en Arnold tegelijk op spottenden toon.

Karel zei niets.

„Ja, 't Joodje!" zei ik met warmte. „Hij is deze laatste dagen zeer vriendelijk voor mij geweest en ik vind hem een kranigen jongen. Ik zou niet weten, waarom hij geen lid van onze club kon wezen."

„Omdat we nooit anders met hem gedaan hebben dan vechten!" zei Arnold lachend. „Maar dat kon hij goed. Ik heb ten minste wel eens geducht slaag van hem gehad."

„Juist!" zei Jan. „Wij hebben immers nooit met hem omgegaan. Welke reden hebben we dan, om het nu te doen?"

„Dat is ook mijne meening," zei Gerrit op zijn deftigsten toon. „Ik begrijp ook niet wat ons nu zou kunnen nopen, hem als lid van onze club aan te nemen. Voorheen hebben we hem immers altoos *genegeerd?*"

Ik begon mij ongerust te maken, dat mijn plan mislukken zou. Want de Doremannetjes hadden blijkbaar niet veel lust in mijn voorstel. Maar gelukkig kwam Karel mij te hulp.

„Genegeerd, zeg je?" voegde hij Gerrit toe. „Genégerd bedoel je zeker? En dan ben-je niet ver bezijden de waarheid. Wij hebben hem altoos schandelijk behandeld, en dat verdiende hij niet."

„Juist zoo, Karel!" zei ik uit den grond van mijn hart, want ik was hem dankbaar voor de hulp, die hij mij verleende. „Wat heeft hij mij een paar dagen

geleden netjes uit de handen van Burts gered. En wat was hij vriendelijk voor me, toen ik nog geen fiets had en ik niet meer met jelui kon omgaan."

„En wat heeft hij ons knaphandig voor dien veldwachter gewaarschuwd, toen we aan het kievitseieren zoeken waren!" zei Karel. „Neen, jongens, hij heeft dubbel en dwars verdiend, in onze club opgenomen te worden."

„Als hij wil, ten minste!" voegde ik er bij, want ik twijfelde er nog aan, of hij wel lid zou willen worden.

„Waarom zou hij niet willen?" vroeg Gerrit ongeloovig.

„Omdat wij het er naar gemaakt hebben," zei Karel kortaf. „Uit zichzelven zal hij nooit om het lidmaatschap van onze club vragen, en daar heeft hij gelijk aan. Ik zou het ook niet doen. Maar daarom juist moeten wij hem dat lidmaatschap uit eigen beweging aanbieden. Dan zal hij waarschijnlijk niet weigeren."

„Nu, 't is mij goed," zei Arnold. „Hoe meer zieltjes, hoe meer vreugd, en als hij werkelijk zoo'n fideele jongen is, als Karel en Dorus zeggen, weet ik geen enkele reden, om hem uit te sluiten. Ik ben er dus voor!"

„Mij is het ook goed," zei Jan.

„En ik zal er mij dan bij dienen neer te leggen, want er zijn er nu al vier voor, om hem toe te laten," sprak de President. „Jacob de Haas is dus lid van onze club. Wie zal het hem meedeelen?"

„Mij dunkt, wij moesten hem met ons allen gaan uitnoodigen," stelde ik voor. „Dat is voor hem het prettigste."

„Goed!" riep Karel uit. „Laten we dan gaan."

„Ja, maar eerst moeten we nog een naam voor onze club zoeken," zei ik. „Hoe vinden jelui den naam „Van zessen klaar"? 't Komt nu juist uit, dat wij zes leden hebben, en al zeg ik het zelf: wij mogen er alle zes zijn!"

„Mooi gevonden!" riep Karel uit.

„Ja, dat vind ik ook!" zei Arnold.

„En ik ook!" voegde Jan er bij.

„Ja," zei Gerrit, „onaardig is hij niet, dat geef ik toe, maar ik zag liever een mooi latijnsch woord gekozen. Dat klinkt beter, dunkt mij."

„Gekheid!" zei Karel. „Wij zijn Hollandsche jongens en houden ons bij de Hollandsche taal. Wie van jelui is tegen den naam „Van zessen klaar?"

Bom, daar viel de hamer van den President met een zwaren slag op het tafeltje neer.

„Mijnheer Holm!" riep Gerrit verstoord uit: „U treedt in de rechten van den President. 't Is aan mij, die vraag te doen, niet aan u!"

„Doe haar dan!" zei Karel droogjes.

„Wij zijn er allen voor!" klonk het van rondom.

Gerrit stond op, en sprak:

„Dan, mijne Heeren, is onze club thans *geconstitueerd* en naderen wij het einde van onze eerste vergadering. Met den wensch, dat ... hm, hm, ... dat de levensdraad van onze club „Van zessen klaar" ... hm ... van ... ik zeg, hm, hm, dat de levensdraad van ... van ...

„Van elastiek mag blijken!" zei Arnold ondeugend, want hij had er verbazend veel pret in, dat Gerrit niet uit zijne woorden kon komen.

De President keek hem toornig aan, en hief den hamer op, om het vrijpostige lid Arnold tot de orde te roepen. Maar toen hij bemerkte, dat hij nog altijd het slot van zijn zin niet kon vinden, bedacht hij zich, en zeide:

„Juist, je haalt mij de woorden uit den mond. Dat de levensdraad van onze club „Van zessen klaar" elastisch moge blijken, sluit ik deze vergadering!"

Een daverend applaus weerklonk door het tuinhuisje, en daarna stonden wij allen op en begaven ons naar de woning van Jacob de Haas.

De meid deed open, en toen deze hoorde, dat wij Jacob wilden spreken, ging zij hem roepen. Met een verwonderd gelaat en eene hoogroode kleur wachtte hij af, wat wij te zeggen hadden.

Gerrit voerde het woord.

„Wij komen je melden," zei hij, „dat wij dezen avond eene fietsclub hebben opgericht, die den naam draagt: „Van zessen klaar." Daar wij niet twijfelden of je zoudt het prettig vinden, van die club lid te zijn, hebben we besloten, je het lidmaatschap aan te bieden."

Tot nog toe ging het heel goed, maar nu liet Gerrit er met groote deftigheid op volgen:

„Het spreekt vanzelf, dat je hiermede zeer vereerd zult zijn. Wij twijfelen dan ook niet aan je antwoord."

Maar nu had onze President de zaak geheel verknoeid. Jacob werd een beetje bleek om den neus, en er schoten een paar vurige blikken uit zijne oogen.

„Vereerd ben ik zeer zeker," zei hij na een oogenblik, „maar ik wensch geen lid van jullie club te worden." En bitter liet hij er op volgen: „Ik zou bang zijn, het aanzien van je club schade aan te brengen door mijne toetreding. Ik zal het dus niet doen."

Maar nu kwam Karels hand met de noodige kracht op zijn schouder neer, en op den fideelsten toon klonk het Jacob toe:

„Gekheid, jô! Wij hebben je vroeger leelijk behandeld, zonder dat daar redenen voor bestonden. En daar hebben we nu spijt van. Om je dat te toonen, hebben we je lid van onze club gemaakt, zonder dat je het vroeg, en daarom, bedank nu niet, jô, dat zou me spijten."

„Mij ook, Jacob!" voegde ik er bij. „Laten wij met ons zessen vrienden worden. Wat vroeger gebeurd is, moeten wij vergeten. Wil je?"

Ik stak Jacob de hand toe, en hij legde er de zijne in.

„Als dat de bedoeling is, dan graag!" riep hij uit, en nu gaf hij allen de hand. „Het verleden is vergeten en van nu aan zullen wij vrienden zijn!"

Van dezen avond af werd Jacob onze trouwe

metgezel en makker. En hij toonde lang niet de minste te zijn. Met de grootste hulpvaardigheid stond hij altoos gereed, ons van dienst te zijn. Hij was hartelijk en gul van aard, en hoe meer wij hem leerden kennen, hoe meer het ons bleek, dat hij een edel hart in zich omdroeg. Het duurde maar kort, of wij hielden allen even veel van hem, en wij konden het ons later nooit begrijpen, hoe wij hem vroeger zoo geplaagd konden hebben.

De naam 't Joodje had voor goed afgedaan.

HOOFDSTUK XII.

Eene moeilijke keuze.

Toen ik 's avonds thuis kwam, lag er een brief voor me, dien de post gebracht had. Wat vond ik dat prettig! Hij droeg het postmerk Beemster en was van Oom Jan.

Deze schreef:

„*Beste Dorus!*

Daar heb ik waarlijk vergeten, je te féliciteeren met je verjaardag. Dat spijt me heel erg, voornamelijk omdat ik dien voor jou zoo gewichtigen dag de vorige jaren ook onopgemerkt heb laten voorbijgaan. Zoo graag had ik dit jaar eens eene uitzondering op den regel willen maken. Maar enfin, 't is eenmaal zoo, en je moet maar denken: beter laat, dan nooit. Alle heil, hoor mijn jongen!

Wij zitten hier midden in den hooibouw, zoodat je begrijpt, dat ik het erg druk heb. Wanneer je lust gevoelt, mij wat te komen helpen, zal me dat hoogst aangenaam wezen, en als je wilt, magje wel een vriendje meêbrengen. Vele handen

maken licht werk, zegt het spreekwoord. Je kunt komen, wanneer je wilt. Schrijf mij maar wanneer. En den datum van heengaan zal ik je later wel zeggen. Maar vergeet niet, dat werken hier je voorland is, hoor!

In afwachting van je antwoord, en met de hartelijkste groeten voor je huisgenooten en Tante Dora, blijf ik met pleizier je

OOM JAN.

Daar was nu de uitnoodiging om te komen logeeren in *optima forma*, zou onze President zeggen. Wat was ik er blij mede! Want Oom Jan was een onovertreffelijke gastheer, die op zijn duimpje wist, wat een jongen graag wilde. Met dien hooibouw meende hij het zoo erg niet, dat begreep ik wel. Het meeste hooi zou ook wel al binnen zijn. Maar het hooifeest zou nog wel moeten komen, daaraan twijfelde ik niet. En dat was altoos een prettige avond. Dan gaf hij aan al zijne werklieden een huiselijk feestje, en onthaalde hen op alles, wat zij graag lustten. Van bedanken voor die uitnoodiging was dan ook geen sprake, dat behoef ik niet te zeggen. Alleen was het voor mij een heel moeilijk vraagstuk, wie van mijne vijf vrienden nu de uitverkorene moest wezen, die mij zou vergezellen. Ja, wien moest ik kiezen?

Moest het Karel wezen?

Maar dan had Jacob alle reden om te denken, dat ik hem bij de anderen achterstelde. En ook de

Doremannetjes zouden dan zeker jaloersch worden en mij mijne keus kwalijk nemen.

Moest ik dan Jacob kiezen?

Dat ging al evenmin, want dan had Karel weer alle reden om boos te zijn.

Eén van de Doremannetjes dan?

Ja, dat zou kunnen, maar wie van hen moest dan de gelukkige zijn? Het liefst koos ik uit dat drietal Arnold, omdat Gerrit altoos zoo deftig en Jan de jongste was. Arnold was precies van mijn leeftijd. Maar dan zou Gerrit het mij kwalijk nemen, dat wist ik zeker.

Neen, ik wist er waarlijk geen raad mede. Daarom ging ik Moe eens raadplegen.

Maar Moe wist het ook niet. Zij was het volkomen met mij eens, dat ik in een moeilijk geval verkeerde.

„Wel jongen," zei mijn zusje Caroline, „vraag het aan je vrienden zelven! Of laat er hen om loten. Dat is de eerlijkste oplossing."

Zij had gelijk en ik riep het vijftal samen in het tuinhuisje, den volgenden morgen.

„Wij moeten eene vergadering hebben," zei ik, „want ik verkeer in een moeilijk geval."

„Goed," zei Gerrit. „Wacht dan even, dan zal ik den hamer uit den spijkerbak halen."

Hij kwam weldra terug, gaf den gebruikelijken hamerslag op de tafel, en zeide:

„Mijne Heeren, ik open deze vergadering met een hartelijk welkom aan ons nieuwe lid Jacob. Van

ganscher harte hoop ik, dat hij en de club „Van zessen klaar" elkander goed mogen bevallen!"

„Bravo!" riep Karel. „Goed gezegd, President, maar dat heb-je niet van jezelven, dat maak je mij niet wijs!"

Gerrit keek meer dan boos, en zeide:

„Ik vind het erg flauw van je, Karel, om mij bij elken mooien zin, dien ik zeg, te beleedigen."

„Had-je dat dan heusch zelf bedacht?" vroeg Karel.

„Zeker, ik zelf!"

„Nu, ga dan maar door, want dan maak ik je mijn compliment, hoewel ik het haast niet kan gelooven. Ga maar door, man!"

„Dan noodig ik den Secretaris uit, de notulen der vorige vergadering te lezen," zei Gerrit.

„Die heb ik nog niet. Ik heb van morgen nog geen tijd gehad, om ze te schrijven. Maar eene dringende zaak maakte het noodig, dat wij eene vergadering hadden."

„Wat dan?" vroeg Arnold, die zijne nieuwsgierigheid niet bedwingen kon.

„Ja jô, zeg het maar dadelijk!" zei Jan.

„Ik geef het woord aan den Heer Dorus!" riep Gerrit op zijn deftigsten toon.

Maar nu schoot Jacob geweldig in den lach.

„Wat is er?" vroeg Karel.

„Ik lach om den *Heer Dorus*," zei Jacob tusschen zijn lachen door. „Die twee woorden passen nu juist bij elkander als eene vlag en eene modderschuit."

„O," zei ik een beetje geraakt. „Dan is het woord *Heer* volgens jou zeker de vlag en de naam *Dorus* de modderschuit. Dank-je wel voor je vriendelijkheid!"

„Juist, zoo bedoel ik het," gaf Jacob ten antwoord.

„Ik vind het wel een beetje flauw om hier van den Heer die en die te spreken. Wij kunnen best eene club vormen, zonder zoo mal te doen."

„Precies mijne meening," viel Karel in. „Wij zijn jongens en geen Heeren. Gerrit moest wijzer zijn."

„Ja, maar hij is het niet!" plaagde Arnold.

Bom, daar viel de hamer.

„Goed, als jelui dat met alle geweld wilt, zal ik je voortaan bij je naam noemen. Ik verzoek Dorus thans te spreken en de anderen te zwijgen. Dorus heeft het woord."

Ik haalde nu den brief uit mijn zak en las hem voor. Onder de diepste stilte werd ik aangehoord.

„Dat is geen zaak, die onze club betreft!" zei Jacob, toen ik ophield. „Dit is eene zuiver persoonlijke zaak, die Dorus alleen aangaat. De club heeft er niets mede te maken."

Karel knikte toestemmend.

„Dat is zoo," zei hij.

„Ik ben van hetzelfde gevoelen," zei de President. „Ik stel daarom voor, dat wij dezen brief voor kennisgeving aannemen, en . . ."

„Met je verlof!" viel ik hem in de reden. „Ik ben het in 't geheel niet met jullie eens, en meen, dat deze zaak wel degelijk de club betreft. Of is

het niet waar dat je allen hoopt, de vriend te zullen zijn, die mij vergezellen zal?"

„Ik wil graag genoeg!" zei Karel.

„En ik!"

„Ik ook!"

Zij riepen om het hardst, dat zij meê wilden.

„Nu," vroeg ik, „wien moet ik dan kiezen?"

„Mij!" zei Arnold, „want ik kan hooien als de beste, is het niet waar, Gerrit? Heb ik verleden jaar niet een geheelen dag gehooid als een werkman?"

„Dat doet er niets toe," zei Gerrit. „Ik ben de oudste en ben bovendien President van onze club. Als zoodanig heb ik het meeste recht, om meê te gaan."

„Als dat waar is, stel ik dadelijk voor, om je als President te ontslaan," zei Karel. „Daarvoor hebben we je niet gekozen, Gerritje. We hebben jou President gemaakt, omdat je het best spreken kunt, maar hier is het om iemand te doen, die hooien kan. Spreken is geen vereischte, is het niet waar, Dorus?"

„Neen, geen vereischte," zei ik. „Maar wien moet ik nu kiezen?"

„Mij!" zei Karel, „want wij gaan het meest met elkander om."

„Mij, omdat ik de jongste ben!" zei Jan. „Gerrit wil gekozen worden, omdat hij de oudste is. Dan heb ik er evenveel recht op, omdat ik de jongste ben."

„Dat is waar," zei Jacob. „Tot mijne spijt weet ik voor mijne verkiezing geen enkelen grond te noemen."

„Ik wel," viel ik in, „op grond van onze vriendschap heb-jij evenveel recht als de anderen."

„Dat kan zijn, maar als je mij niet meeneemt, bedank ik als lid van de club," zei Gerrit.

„Zie je nu wel, dat het eene zaak is, die onze club betreft?" vroeg ik. „Als ik den een kies, worden de anderen boos, en het gevolg zou kunnen wezen, dat de levensdraad van onze club knapte, zooals Gerrit zeggen zou. Daarom breng ik deze zaak in de vergadering. Ik vraag jelui om raad, want ik weet er geen einde aan."

„'t Is waar, dat het een lastig geval is, jô!" zei Karel.

„Ja, je verkeert wel in een moeilijk *parket*," zei de President.

„Kies mij!" ried Arnold aan, „dan ben-je klaar."

„Ik had gedacht, dat het misschien het beste zou zijn, indien jelui er om lootte."

„Gevonden!" zei Karel. „Laten we er om loten, dat is eerlijk, en dan heeft niemand iets meer in te brengen. Neem vijf grasssprieten, Dorus. Die den langsten trekt, is de gelukkige."

Dat werd algemeen goedgevonden.

Ik nam vijf grashalmen en hield de boveneinden daarvan stijf tusschen duim en vinger geklemd.

Ieder moest er nu een uittrekken.

Gerrit was zoo gelukkig, een lang sprietje te bemachtigen. Karel trok een kleintje, Jacob ook. Nu moesten Arnold en Jan nog trekken. Maar Jan deed het zoo wild, dat zijn halmpje brak. Nu zou

hij het stellig toch niet gewonnen hebben, want dat Gerrit den langsten getrokken had, wist ik zeker, maar Jan verkoos zich bij mijne uitspraak niet neêr te leggen en hem zijn ongelijk bewijzen kon ik niet, want de stukjes waren mij uit de vingers gevallen.

Er schoot dus niets anders over, dan nog eens te loten. Dat was in het geheel niet prettig voor Gerrit, want het was voor allen vrij duidelijk, dat hij het gewonnen had. Maar er was niets aan te doen.

Ik nam nu vijf stukjes papier, schreef op een daarvan de woorden „de gelukkige," vouwde ze zorgvuldig toe en schudde ze in mijn strooien hoed door elkander. Toen moesten zij alle trekken.

Nu was Jacob de gelukkige.

Gerrit keek erg sip, wat geen wonder was, maar tot onze verbazing keek Jacob ook lang niet vroolijk. Hij stond met het papiertje in de hand en zei geen woord.

„Geféliciteerd, Jacob!" zei Karel op zijn gulsten toon.

Maar Jacob schudde het hoofd.

„Neen," zei hij, „doe dat niet. Gerrit had het gewonnen, daar ben ik in mijn hart van overtuigd. Het komt mij niet toe. Hier, Gerrit, neem jij dit papiertje, en ga naar de Beemster. Ik maak er liever geen gebruik van."

„Dat is fideel van je!" zei Karel.

„Dat is het," stemde Gerrit toe. „Maar ik wil voor Jacob niet onderdoen, en bedank ook voor

het reisje, hoe graag ik ook zou willen gaan. Jacob heeft het eerlijk gewonnen, en daarmede is het uit."

„Ik ga niet," hield Jacob vol.

„Weêr overloten!" stelde Arnold voor. „Driemaal is scheepsrecht, en dan heb ik ook nog een kansje.

„Ik weet het beter," zei Karel. „Laat Dorus het geval aan zijn oom schrijven en hem verzoeken, uitspraak te doen. Dat is de eerlijkste oplossing, dunkt me. Is dat niet zoo?"

Dat voorstel vond bijval. Ik verzocht aan Gerrit om een velletje papier, eene enveloppe en een inktstelletje, en schreef in hun bijzijn dadelijk aan oom Jan, in welk een moeilijk geval wij verkeerden.

De brief droeg aller goedkeuring weg, en wij besloten, hem met ons allen op de post te brengen.

„Heeft iemand nog iets in het midden te brengen?" vroeg onze Voorzitter, reeds met den hamer in de hand, om de vergadering te sluiten.

„Ja," zei Karel, „ik! Volgens artikel II van ons reglement moeten tijdens de vergaderingen de fietsen van de leden in dit tuinhuisje aanwezig zijn ter opluistering. Op dit oogenblik zie ik er geen enkele. Alle leden worden dus beboet."

„Dat is waar ook!" klonk het van alle kanten. „Hoeveel boete moeten wij betalen?"

„Tien cent!" zei Karel op zijn eigen handje, want later zag ik, dat het reglement de grootte van de boete niet bepaalde.

Maar wij offerden goedwillig, al was het dan ook met een smartelijk gevoel, ons dubbeltje.

Alleen Jan niet; hij was platzak en vroeg uitstel.

„Tot morgen, langer niet!" zei Karel.

Daarna gingen wij gezamentlijk mijn brief op de post brengen.

Twee dagen later kwam het antwoord al. Ik brak hem haastig open, en las:

Beste Neef!

Ik durf mij aan geen uitspraak wagen. Maar daar ik hier handen te kort kom, en je club „Van zessen klaar" heet, zooals je schrijft, wil ik hopen, dat jelui ook van zessen klaar zult zijn, en noodig daarom de geheele club uit, eenige dagen hier te komen doorbrengen. Alleen zult ge je wat moeten behelpen met slapen en hard moeten werken. Schrijf maar, wanneer je komt.

Tot ziens!

OOM JAN.

Dat gaf wat eene vreugde! Ik weet niet, wie het meest in zijn schik was.

De toestemming van de ouders werd gemakkelijk verkregen, en na eenige bespreking schreven wij aan Oom Jan, dat we besloten waren, den volgenden Dinsdag per fiets over te komen. Dat wij ons wilden behelpen met slapen, spreekt van zelf. Des noods zouden we in het hooi overnacht hebben. Doch zoo erg zou het wel niet worden, dat begreep ik wel. Oom Jan had een groot huis en zou ons niet noodigen, als hij ons niet geschikt onder dak kon bren-

gen. Wij besloten eerst naar het bloemencorso te gaan, dat den eerstvolgenden Zondag gehouden zou worden, 's Maandags thuis te blijven, om onze fietsen netjes in orde te brengen, en 's Dinsdags op reis te gaan. Wat stelden wij ons een genot van dat reisje voor! En wat vonden wij het dezen keer eene buitengewoon prettige vacantie! Niet om te zeggen, hoe prettig!

HOOFDSTUK XIII.

Naar het bloemencorso.

't Werd Zondag, de dag van het wielrijdersfeest.

Wij waren al vroeg uit de veeren, om te zien, welk weer het was. Maar 't viel ons niet mede, want de lucht was grauw en er woei een halve storm. Regen viel er niet, dat is waar, maar 't was toch hoogst onpleizierig weer. En 't liet zich aanzien, dat het den geheelen dag zoo blijven zou, want geen enkel blauw plekje vertoonde zich aan den hemel. 't Zag er in één woord ontmoedigend uit.

Toch bleven wij nog hopen, dat de lucht wat zou opklaren. 't Duurde immers nog lang eer het twaalf uur was, en vóór dien tijd mochten wij toch nog niet op reis gaan. Wij moesten eerst naar de kerk. Dat was eene krantvaste gewoonte, en slechts bij groote noodzakelijkheid mochten we daarvan afwijken. Over Jacob spreek ik natuurlijk niet, want die ging des Zaterdags naar Haarlem, naar de synagoge. Toch kwam hij ook wel eene enkele maal bij ons in de kerk, evenals zijn vader, dien wij er ver-

scheidene malen in het jaar zagen zitten. Op Oudejaarsavond was hij er bijna altoos.

Dien morgen luisterden we meer naar het gieren van den wind dan naar de woorden van den prediker. Soms scheen het ons toe, dat de natuur wat tot rust kwam, en dan klopte ons hart van blijdschap, maar even later bulderde de wind weer tegen de kleine ruitjes, die nog in lood gevat waren, en dan rammelden ze al onze hoop weer heen.

En wat duurde de kerk dien morgen lang! Er scheen geen einde aan te komen. Tersluiks keek ik telkens op mijn horloge, om den tijd op te nemen. Maar er scheen haast geen beweging in die wijzers te zijn. Meer dan eens geloofde ik werkelijk, dat mijn horloge stil stond, en dan boog ik mij voorover om te luisteren. Maar neen, het ging toch, en eindelijk, eindelijk was de godsdienstoefening afgeloopen.

Wij wandelden gezamenlijk naar huis. Jacob kwam ons al tegemoet. In de verte zagen wij al, dat hij met een bedenkelijk gezicht naar de lucht keek.

Wij spraken af, onze boterham zoo spoedig mogelijk op te eten en dan ten huize van onzen President bijeen te komen.

Zoo geschiedde het ook.

Nog voor twaalven waren wij present, allen met onze nieuwe sportpet op het hoofd. Elke pet was versierd met eene 6 van zilver, waar wij niet weinig trotsch op waren. Wij blonken als het ware van hoogmoed. En gewichtig, dat we ons voelden, nu

we als leden van onze club „Van zessen klaar" onzen eersten tocht gingen maken, dat is niet om te beschrijven!

Wij hadden elk een trommeltje of een taschje met mondvoorraad aan een riem over den schouder hangen, en onze fietsen blonken, dat het een lust was, ze te zien. Wat was het jammer, dat het zonnetje niet scheen.

Daar gaf onze President het signaal van opstijgen, en in een wip zaten wij in den zadel.

„De President voorop!" riep Karel. „Dat komt hem in zijne kwaliteit toe!"

Dat voorstel deed Gerrit goed, want hij was buitengewoon met zijn voorzitterschap ingenomen. Maar Karel en wij lachten hem hartelijk uit, want wij moesten tegen een stoeren wind oprijden, en gingen dus veel liever achteraan, dan hadden wij het genot van de luwte, die hij gaf. In elk geval was de kracht van den wind dan een weinig gebroken. Vandaar dat wij Gerrit graag die eer gunden.

Maar hij had er geen erg in, dat wij hem in het ootje namen. Trouwens, Gerrit had het buskruit niet uitgevonden, dat behoef ik wel niet meer te zeggen.

Hij trapte er met moed op los, tot groote pret van zijn vijf volgelingen. Hij lag bijna met zijn neus op het stuur.

Maar na een kwartiertje begon hij te verflauwen. 't Was duidelijk te zien, dat hij moe werd.

„Geeft onze President het op?" riep Karel hem plagend toe.

Meer had Gerrit niet noodig, om weer met alle kracht aan het trappen te gaan. Doch het duurde niet lang. 't Was duidelijk te zien, dat hij het moest opgeven.

Toen kreeg Jacob medelijden met hem, en met eene vlugge beweging reed hij Gerrit vooruit.

„De President in de achterhoede!" commandeerde Arnold. Wij volgden zijn bevel op. Nu kreeg Gerrit gelegenheid om wat uit te blazen.

Om de beurt werden wij nu voorrijder, tot eindelijk, toen wij dicht bij Haarlem kwamen, de wind plotseling ging bedaren. 't Werd zelfs bladstil, maar de lucht bleef dik bewolkt. Tevergeefs zagen wij naar het zonnetje uit.

In de stad was het duidelijk te zien, dat er iets bijzonders aan de hand was, want het was er zeer druk op de straten. 't Zag er haast zwart van de menschen, zoodat wij gedwongen waren, naast de fiets te gaan loopen. En dan nog konden wij maar langzaam opschieten.

De grootste drukte evenwel heerschte op de Groote Markt. Zooveel fietsen en zooveel menschen, als dààr toen waren, heb ik nooit weer bij elkander gezien. Men kon er bijna over de hoofden loopen.

Op het midden van dat groote plein werd de stoet gevormd. Hoe de bestuurders dat in orde gekregen hebben, is mij onbegrijpelijk.

Eindelijk kwam er beweging in de lange rij, en langzaam zette de stoet zich in beweging.

Voorop reed eene fiets, die niet door middel van trappen in beweging werd gebracht, maar door loopen. De berijder raakte met zijne voeten den grond en duwde zich nu met den eenen, dan met den anderen voet voort. 't Was een koddig gezicht.

Daarop volgde een aantal wielrijders, die hunne fietsen op het schoonst hadden versierd. Zoo zag ik een meisje rijden op een wiel, dat geheel den vorm van een zwaan had; zij zat als het ware te midden van witte bloemen. 't Was prachtig om te zien.

Nu volgden weer vélocipèdes uit een later tijdperk, met dikke, houten velgen, waarom een ijzeren band gelegd was. 't Waren machines van den lompsten vorm. Ook was er eene fiets, wel zoo hoog als een huis. Hoe de berijder er beweging in kreeg en toch niet omviel, is mij nog een raadsel.

Kortom, er waren honderden bij honderden fietsen, alle om het schoonst met bloemen versierd. Drie muziekcorpsen lieten afwisselend de opwekkendste tonen hooren, en uit de geopende ramen van de bovenhuizen werden de deelnemers aan den optocht als het ware met een regen van bloemen overdekt. 't Was àl bloem, wat men zag.

Jammer, dat het begon te regenen, zoodra de stoet zich in beweging had gesteld. Hoe schoon zou het feest geweest zijn, indien het door een vroolijk zonnetje was opgeluisterd.

Maar toch heerschte er een opgewekte geest onder het publiek, en ook onze club had geen verdriet. Wij hielden ons nauw aaneengesloten en volgden langzaam den stoet, die de Groote Hout-

straat doortrok en weldra de stad verlaten zou.

Maar nu begon het harder te regenen, en de optocht ging al spoedig door een laan van parapluies. Want iedereen, die er een bij zich had, zag zich genoodzaakt haar op te steken. 't Was meer dan jammer voor al de moeite, die de deelnemers zich hadden getroost, om een goed figuur te maken.

Zoodra wij de stad achter ons hadden, besloten wij langs een omweg den stoet voorbij te rijden om hem dan later nog eens op ons gemak te kunnen beschouwen.

Maar overal waar wij kwamen was het overvol op de straten en wij konden slechts met moeite vooruitkomen. Toch gelukte het ons, eerder Hillegom te bereiken, dan de optocht. Maar hier was het zóó vol, dat wij halt moesten houden. Wij reden terug en namen druipnat even buiten het dorp tegen eene hoogte plaats, om den stoet af te wachten. Het begon hoe langer hoe harder te regenen, en 't was vermakelijk te zien, hoe treurig het met de toiletten der wachtende menschen gesteld was. De veeren op de dameshoedjes lagen alle in zwijm, de linten waren verregend en het water droop den menschen uit de kleeren. Het ongelukkigst waren zij er aan toe, die geen parapluie bij zich hadden, want zij kregen het hemelwater uit de eerste hand, en dat, hetwelk bij straaltjes van de parapluies hunner buren afdroop, uit de tweede. Maar parapluie of niet, alle menschen waren druipnat.

Eindelijk klonk het gemompel om ons heen: „Ze komen! ze komen!"

Nu ontstond er een verbazend gedrang. De veldwachters drongen de menschen zooveel mogelijk van den weg af, om ruimte voor den optocht te maken. Wij stonden mannetje aan mannetje.

Daar kwam de stoet, die minstens een half uur noodig had, om te passeeren, zoo lang was hij. En met dien stoet kwamen nog duizenden menschen mede, die de volte nog vermeerderden. 't Was nu in het gedrang bijna niet meer uit te houden. Onze fietsen hadden wij achter ons in het kreupelhout geplaatst. Daar stonden zij veilig, want gestolen konden zij niet worden, daar de dief er onmogelijk mede had kunnen ontvluchten. Wij stonden stijf tegen elkander gedrukt. Wie eenmaal zijn arm boven zijn hoofd uitstak, kon hem onmogelijk weer naar beneden krijgen, en wie zijne armen langs het lichaam had, kon ze niet opheffen. Soms werden wij geheel opgelicht en konden niet weer op den grond komen.

„Pfff!" zei Karel. „'t Is hier haast niet uit te houden van de warmte."

„Toch sta je in een stortbad!" spotte Arnold, die zijn goed humeur nooit verloor.

„Voor pleizier uit!" riep Jan. „O, ik word bijna plat gedrukt!"

„Dat zal je goed doen, want je bent toch wat te dik voor het mooi!" troostte Karel.

Naast mij stond een heer, wiens positie verre

van benijdenswaardig was. Want aan zijne andere zijde stond eene dame, die eene parapluie ophield, en nu stroomde het water, dat daar bij neêrgleed, precies tusschen den hoogen, staanden boord en den hals van den heer.

Hij deed de wanhopigste pogingen om aan dat onvrijwillige bad te ontkomen, maar hij kon zich voor- noch achteruit, links noch rechts bewegen. Hij stond daar als geplant. Hij keek ver van vroolijk.

„Och, dame, wil u zoo goed zijn, die parapluie dicht te doen?" vroeg hij met een zuur-zoeten glimlach.

„Waarom, mijnheer? Denkt u, dat ik lust heb, mij voor uw pleizier druipnat te laten regenen?" klonk het vrij snibbig terug.

„Neen, dat denk ik niet, maar het water van uwe parapluie druipt mij juist in mijn nek, en dat is ver van aangenaam."

„Gaat u dan wat achteruit, of vooruit!" zei de dame, die onbeweeglijk bleef staan.

„Dat heb ik al geprobeerd, maar ik kan niet heen of weer. Brrr, 't lijkt wel een zondvloed op mijn rug. Mag ik u verzoeken, die parapluie nu neêr te doen? Ik duld het zoo niet langer!"

„'t Is mij met den besten wil van de wereld onmogelijk, mijnheer. Ik kan mij evenmin bewegen als u. Wanneer u er kans toe ziet, geef ik u verlof, de parapluie dicht te doen."

Maar dat kon de heer niet, en hij moest geduldig in ontvangst nemen, wat over hem werd uitgestort.

't Was meer dan grappig!

Eindelijk was de stoet voorbij. Dat konden wij volstrekt niet betreuren, want de geweldige regen had alles bedorven. De bloemen waren losgeraakt en van de fietsen gevallen, de mooie costumes waren doornat en leelijk geworden en de vroolijke gezichten waren verdwenen.

Er ontstond nu een geweldig gedrang, want de stoet werd door honderden menschen gevolgd, die met kracht door de opgehoopte menschenmassa heendrongen. Op een gegeven oogenblik voelde ik mij van den grond oplichten en werd ik tegen wil en dank voortgedragen. 't Scheen mij toe, dat ik als een drenkeling op de baren van eene zee werd medegevoerd; Jan hoorde ik luidkeels om hulp roepen. Ongetwijfeld kreeg hij het te kwaad in het gedrang.

Hoe lang ik daar als een roerloos schip werd voortgesleept, kan ik niet zeggen. Maar wel weet ik, dat het een benauwd oogenblik was. Gelukkig kreeg ik eindelijk den vasten grond weer onder de voeten, en gelukte het mij met eene behendige beweging tusschen het kreupelhout langs den weg te komen. Daar wachtte ik geruimen tijd op het voorbijtrekken van de menschenmassa, waarmede wel een kwartier verstreek. Toen pas kwam er wat meer ruimte en kon ik mij langzamerhand tegen den stroom in naar mijne vroegere standplaats terug begeven. Ik begon mij ongerust te maken over mijne fiets. Als mijne makkers ook met den stroom van

menschen waren medegevoerd, stonden onze fietsen geheel zonder toezicht en konden zij gemakkelijk gestolen worden.

't Bleek mij, dat ik verder was medegesleurd, dan ik zelf vermoedde, want het duurde vrij lang, eer ik mijne clubgenooten terug zag. Zij stonden aan den kant van den weg, dicht bij onze rijwielen. Gelukkig, een enkele blik overtuigde mij, dat er geen dieven geweest waren.

„Hoera! Daar is Dorus!" riep Karel op verheugden toon. „Zeg Dorus, waar is onze President?"

„Is Gerrit er nog niet?" was mijne wedervraag.

„Neen, heb-je hem niet gezien?"

„Ik heb niets van hem gezien!" klonk mijn antwoord. „O foei, wat een menschen! Ik had geen grond meer onder mijne voeten en dreef op de menigte. Maar Gerrit zal wel komen. Laten wij hier maar een poosje wachten. 't Gaat niet gemakkelijk, om uit het gedrang te komen."

Wij hadden nu ruimte genoeg, want de straat was zoo goed als verlaten. Gelukkig hield nu ook de regen op en werd er een enkel blauw plekje aan den hemel zichtbaar.

„Hoe is het met jou, Jan?" vroeg ik aan ons jongste lid, want hij zag er niet bijzonder opgewekt uit.

„In eene feestelijke stemming, dat verzeker ik je," zei Jan knorrig. „Ik ben bijna verpletterd, bovendien ben ik doornat en is mijn oudste broer spoorloos verdwenen. Dat noemt men nu een bloemenfeest! 't Lijkt meer op een waterballet!"

„Dat is niets, Jan, er is heusch meer model aan je gekomen. Je bent er van opgeknapt!" zei Karel. „Maar waar kan onze President toch zitten? Hij blijft vervelend lang weg. Willen wij hem tegemoet rijden?"

Maar wij vonden allen, dat het beter was, op onze plaats te blijven. Hij wist, waar wij gestaan hadden en kon ons daardoor terug vinden.

Doch hij kwam maar niet. Wij begonnen ons eindelijk ongerust over hem te maken, maar bleven toch geduldig wachten.

HOOFDSTUK XIV.

Op den terugtocht.

Na een half uur evenwel, dat ons wel eene eeuw toegeschenen had, kon Karel het niet langer uithouden. Hij sprong van zijne zitplaats in het natte gras op, en zei:

„Komt jongens, wij gaan hem zoeken! Hij kan wel een ongeluk gekregen hebben."

„Ja," zei ik, „verbeeldt je eens, dat hij onder den voet geraakt is. Dan is hij stellig dood."

„Dat is wel het ergste, Dorus!" meende Jacob. „Maar ik vind het toch ook goed, dat we hem gaan zoeken. Hij kan wel erg in het gedrang geraakt en bewusteloos geworden zijn, of zoo iets. Je kunt het niet weten."

„Best mogelijk!" zei Karel. „Zoo'n gedrang als zoo even heb ik nog nooit gezien. Komt, laten we gaan."

Arnold en Jan zeiden niets, maar het was hun best aan te zien, dat zij ongerust werden over hun oudsten broer. Al plaagden zij hem dikwijls, toch bleek het nu duidelijk, dat zij hem zeer lief hadden.

Arnold zag bleek en Jan kreeg tranen in de oogen. Dat was hem niet kwalijk te nemen, want hij was de jongste.

„Artikel IV," zei Karel plechtig. „De leden moeten elkander in nood en dood bijstaan! Zonder Gerrit keeren wij niet naar huis terug!"

Wij stapten op de fiets en reden vliegensvlug naar Hillegom. Op dit oogenblik brak de zon door de wolken. Maar wij verkeerden niet in de rechte stemming, om er ons bijzonder over te verheugen. Wij dachten alleen aan onzen President, die op zoo'n geheimzinnige wijze spoorloos verdwenen was.

In Hillegom was het zeer druk op de straat. Wij stapten af, om beter te kunnen rondzien. Maar wij ontdekten Gerrit niet. 't Was ons onbegrijpelijk, waar hij gebleven kon zijn.

Karel sprak een van de voorbijgangers aan.

„Heeft u misschien ook gehoord, of er een ongeluk gebeurd is bij den optocht?" vroeg hij.

„Een ongeluk? Neen, niet van gehoord," was het antwoord.

Wij liepen verder, en zouden weldra het dorp achter ons hebben. De stoet was al vertrokken naar Lisse. Het was niet aan te nemen, dat Gerrit den stoet gevolgd kon zijn, en in het gedrang zou hij nu wel niet meer zitten. Hij moest dus teruggekeerd zijn.

Maar wij zagen hem niet. Eene groote ongerustheid maakte zich van ons meester.

Wij moesten nu nog een koffiehuis passeeren, dan nog de kerk en enkele huizen, en zouden daar-

na het dorp achter ons hebben. Vóór het café was eene groote veranda, die door eene ballustrade van den weg gescheiden was. Onder die veranda was het zeer vol. Bijna geen stoel was onbezet. Maar wij letten er niet op, daar wij er ons den tijd niet toe gunden. Gerrit zou daar toch niet zijn.

Plotseling echter hoorden wij eene bekende stem achter de balustrade zeggen:

„En zoo werd onze club *geconstitueerd* en zie je mij thans in mijne *qualiteit* van President hier aanwezig."

„Ik zie hem niet, maar hij mòèt het wezen!" schreeuwde Karel ons toe. Ook wij twijfelden niet, of het verloren schaap was gevonden.

En waarlijk, dat zat hij dood op zijn gemak met nog twee andere jongens aan een tafeltje onder de veranda, en slurpte welbehaaglijk uit zijn glas champagne-cider.

In minder dan geen tijd waren wij bij hem.

„Wat voer je hier uit? Wij loopen overal naar je te zoeken en zijn doodelijk ongerust!" beet Karel hem toe.

„Ik drink champagne-cider!" zei Gerrit doodkalm. En tot de twee vreemde jongens vervolgde hij:

„Daar heb-je nu mijne club!"

Nu bemerkte Arnold en Jan, dat de twee vreemdelingen kennissen van hen waren. Zij heetten Willem en Dirk Beukhof, woonden te Alkmaar en lagen op dezelfde kostschool als zij.

De kennis tusschen ons was spoedig gemaakt, en nu vertelde Gerrit, hoe hij in het gedrang van

ons afgeraakt was, de beide Beukhofjes had ontmoet, en met hen champagne-cider was gaan drinken, in de stellige overtuiging, dat wij wel spoedig komen zouden.

Eerst waren wij vrij boos op hem, en Karel zeide, dat men zulk een President met alle pleizier van hem cadeau kon krijgen. Maar toen wij ook door den kellner van champagne-cider voorzien waren, bedaarde onze boosheid spoedig, en dronken wij op den eeuwigdurenden bloei van onze club en op onze oprechte vriendschap voor de Beukhofs.

Wij besloten nu gezamenlijk den terugtocht te aanvaarden, want Willem en Dirk moesten voor een deel langs denzelfden weg als wij. Onderweg zouden wij dan een mooi plaatsje uitzoeken, om onze boterhammen te verorberen, zooals Karel dat uitdrukte.

„Om *pic-nic* te houden," verbeterde Gerrit deftig.

Wij hadden dat heel gevoeglijk onder de veranda kunnen doen, maar wij werden geplaagd door een beetje valsche schaamte en durfden onze trommeltjes onder zooveel menschen niet te openen.

Wij betaalden den kellner, en begaven ons naar de fietsen, die tegen de balustrade stonden. Willem en Dirk waren ook per rijwiel. De President liet zijn signaal van opstijgen hooren, en daar reden wij heen.

Door het dorp ging het langzaam, maar daarbuiten reden wij zooveel te sneller. 't Was nu prachtig weer geworden. Geen wolkje was er meer te zien

en het zonnetje scheen heerlijk. Overal op den weg lagen vertrapte en verregende bloemen. Hoe jammer toch, dat zulk een prachtig feest zoo letterlijk in het water gevallen was.

Wij passeerden Bennebroek en vonden even buiten dat dorp een mooi plaatsje om af te stijgen. Hooge boomen en daartusschen wat kreupelhout noodigden ons als het ware uit, om daar wat te vertoeven.

Wij plaatsten onze fietsen tegen de boomen langs den straatweg, en namen op enkele meters afstand daarvan in het gras plaats. De grond was door het warme zonnetje al vrij wat opgedroogd. De trommels werden geopend en wij begonnen onder allerlei grappen den inhoud op te peuzelen. Dat Willem en Dirk ook hun deel kregen, behoeft niet te worden gezegd. Trouwens, wij hadden overvloed.

Wij zaten daar recht gezellig en waren zoo vroolijk, dat vele voorbijgangers soms een oogenblik bleven staan, om naar ons te kijken. Ook onze fietsen hadden veel bekijks, voornamenlijk van menschen, die er zelf geen hadden. En dat ze de mijne de mooiste vonden, deed mij bijzonder veel genoegen. Opeens gebeurde er iets, dat ons allen met schrik deed opspringen en vooral voor Gerrit hoogst onaangenaam was.

Een van de voorbijgangers namelijk, een jongmensch van ongeveer twintig jaar, greep zonder vele complimenten zijne fiets, sprong er op en reed pijlsnel heen. Ongetwijfeld was hij een dief, die zich

op deze brutale wijze van het wiel van onzen President meester wilde maken.

Doodsbleek staarde Gerrit hem na, en wij stonden ook een oogenblik geheel beteuterd, zonder iets te doen. Maar dat duurde slechts kort.

Karel liep op eene draf naar zijn wiel, en reed den gauwdief na. Wij lieten, evenals Karel, onze trommeltjes in het gras liggen, en volgden zijn voorbeeld.

Nu was het trappen, wat wij konden! Dat de dief snel kon rijden, behoefden wij niet te betwijfelen. Hoe zou hij anders den moed gehad hebben, zulk een brutaal stuk te plegen?

Wat reden wij hard! Daar ik nog maar een beginner was, duizelde ik er soms van. Boomen, menschen, huizen, alles vlogen wij in ijlende vaart voorbij. Over Gerrit dacht niemand meer. Ook niet over de trommeltjes. Voortdurend klonken onze horens en schelletjes, om de menschen te waarschuwen, en daar dezen niet weinig van onzen woesten gang schrikten en niet begrepen, wat het doel daarvan was, werd ons menige verwensching over onze onbesuisdheid nageslingerd.

Doch daar bekommerden wij ons niet om. Wij hielden onze oogen slechts op één punt gericht, en dat punt was de dief op de fiets van onzen President.

Wat reed hij hard. Ik kon met al mijn trappen niet merken, dat ik iets op hem won. De Beukhofs deden ook alles, wat zij konden, maar zij schoten

niet harder op dan ik. Dat deed mij genoegen, want het was voor mij het bewijs, dat ik niet voor hen behoefde onder te doen.

De dief was mij echter te vlug. De afstand tusschen hem en mij werd hoe langer hoe grooter. In mijne gedachten zag ik reeds, hoe Gerrit te voet naar huis zou moeten terugkeeren.

Ook Jan Doreman kon den wedstrijd niet volhouden. Wij haalden hem in en reden met ons vieren zoo snel wij konden door. Men kon nooit weten, hoe onze hulp nog te pas kon komen.

Maar Karel, Jacob en Arnold hielden den strijd moedig vol. Zij bleven vlak in elkanders nabijheid en spoorden mekaar geregeld tot meerdere krachtsinspanning aan. Het bemoedigde hun niet weinig te zien, dat de dief niet op hen won, integendeel, de afstand scheen hun toe kleiner te worden.

Hun lichaam maakte met de beenen bijna een rechten hoek, zoo diep lagen zij over hun stuur heengebogen. En zij trapten met al de kracht, die de natuur hun geschonken had.

De dief had blijkbaar op zulke vlugge vervolgers niet gerekend. Toen hij eenmaal bemerkte, dat zij op hem wonnen, keek hij telkens een oogenblik angstig om, en dan stond zijn gezicht lang niet vroolijk. 't Was dan ook duidelijk, dat zij hem zouden inhalen. Maar hij gaf den moed nog niet op en spande zich geweldig in, om zijn voorsprong te houden. Hij reed in de richting van Haarlem. Als het hem gelukte, die stad te bereiken, zou hij waarschijnlijk gelegenheid kunnen vinden, met zijn buit te ontsnappen, want daar zou hij wel met alle steegjes en slopjes bekend zijn, waarvan zijne vervolgers nog nooit hadden gehoord. Het zou hun meer dan moeilijk vallen hem daar in het oog te houden.

Reeds waren zij Heemstede doorgereden en naderden zij den Haarlemmerhout. Binnen eenige minuten zou hij de Houtpoort binnen kunnen rijden, en dan was Gerrit's fiets naar alle waarschijnlijkheid voor den rechtmatigen eigenaar verloren.

„Houdt je goed, jongens! Trappen!" zei Karel.

„Wij krijgen hem wel!" klonk Arnolds antwoord.

„Ongetwijfeld!" zei Jacob.

Eindelijk begon de dief blijken van vermoeidheid te geven. Zijn gang werd min of meer slingerend. Maar hij bleef zich inspannen.

Ook Arnold, Jacob en Karel voelden eene groote vermoeidheid. Zij zwoegden naar adem, maar gaven den wedstrijd evenmin op als de dief. Integendeel, zij wonnen voortdurend op hem en weldra zouden zij hem hebben ingehaald.

„Wij moeten hem tusschen ons in nemen en grijpen hem dan bij den schouder!" zei Arnold.

„Goed!" antwoordde Karel. En den dief riep hij toe :

„Dat mislukt je leelijk, hè dief? Dat had-je niet van ons gedacht! Je raakt er gloeiend bij!"

Dat begreep de dief ook, en daar hij weinig lust gevoelde, om aan de politie te worden overgeleverd,

sprong hij plotseling van de fiets, die hij woedend over zijne mislukte poging tegen den grond wierp, en vlood ijlings dwars door het geboomte heen, zoo snel zijne voeten hem dragen konden.

Zijne drie vervolgers, die op deze ontknooping in het geheel niet verdacht waren, reden hem met woeste vaart voorbij, een oogenblik maar natuurlijk, want zij sprongen nu ook dadelijk van hun wiel. Tot hunne groote vreugde zagen zij de fiets van Gerrit op den grond liggen en den dief tusschen het geboomte wegvluchten.

„Gewonnen!" riep Karel triomfantelijk uit. „Dat had de rakker niet gedacht!"

„Daar ginds loopt hij!" zei Jacob, op den dief wijzende.

„Laat hem gaan! Wij kunnen hem toch niet volgen, want hij loopt langs ongebaande wegen. En bovendien, wij hebben Gerrits fiets, en dat is het voornaamste. O foei, wat ben ik moe!"

„Ik niet minder!" zei Arnold. „Ik moet bepaald een poosje rusten!"

De jongens zetten de fietsen tegen de boomen en strekten zich op het gras uit. Zij wischten zich het zweet van het voorhoofd en zwoegden naar adem. Gelukkig was het heel zacht weer geworden en liepen zij weinig kans zich eene verkoudheid op den hals te halen.

Toen de twee Beukhofs, Jan en ik hen na enkele minuten bereikten, waren zij nog niet op hun verhaal gekomen en vonden wij het beter, dat zij nog

een kwartiertje bleven uitrusten. Ook wij namen onder het geboomte plaats en hadden er niet weinig pret in, dat de brutale dief zoo leelijk van zijne fiets afgekomen was.

„Wat heb-jelui gereden!" zeiden wij tot het drietal, die allen verbazend trotsch op hunne overwinning waren. „Wij konden je onmogelijk bijhouden."

„We moesten wel zoo hard rijden, want de dief deed het ook!" antwoordde Karel. „Wat zal Gerrit blij zijn, als we hem straks zijne fiets terugbrengen."

„Waar zou hij nu wezen?" vroeg Jan. „Zou hij nog bij de trommeltjes zitten?"

„Dat denk ik niet," zei Jacob. „Hij zal ons wel gevolgd zijn, met al de trommeltjes op zijn rug."

„Te voet!" lachte ik. „Dat zal onzen President grieven!"

„Dat zou ik meenen!" zei Karel. „Maar hoe is het, jongens, ben-je nog erg moe, of kunnen we zoetjes-aan Gerrit tegemoet rijden?"

„Dat zal wel gaan! Vooruit maar weer!"

„Dan moeten wij hier afscheid nemen," zeiden Willem en Dirk Beukhof. „Want onze weg voert naar Haarlem, en jelui moet een anderen kant op."

Wij namen nu afscheid van hen en reden langzaam terug. Jacob nam de zorg voor Gerrits fiets op zich. Hij kon rijdende nog wel eene andere kar vasthouden, naar hij beweerde, en dat kon hij inderdaad.

Met het trotsche gevoel van eene afdeeling soldaten, die een verloren vaandel weer met groote

moeite op den vijand heroverd hebben, keerden wij terug.

Tusschen Heemstede en Bennebroek kregen wij Gerrit in het oog, die met hangend hoofd kwam aanstappen. De trommeltjes omgaven hem als een zwemgordel. Hij had ze met zorg over den omtrek van zijn lichaam verdeeld. Van uit de verte wuifden wij hem reeds met onze sportpetten toe en klonk ons: hoezee! hem in de ooren. En verheugd dat hij was, toen hem zijn verloren rijtuig weer werd overhandigd, o, dat is niet om te beschrijven. Hij dankte ons allen met een stortvloed van woorden en in zijne vervoering vergat hij zelfs, daar vreemde stadhuiswoorden bij te gebruiken. Hij sprak niets dan zuiver Hollandsch.

Opgewekt keerden wij naar ons dorp terug. En dat wij daar aan onze huisgenooten heel wat te vertellen hadden, behoeft niet te worden gezegd.

HOOFDSTUK XV.

De poetsdag.

's Maandags was het de algemeene poetsdag, want we wilden bij Oom Jan netjes voor den dag komen.

Wij hadden afgesproken de fietsen op te knappen in ons gewone clublokaal, alias het tuinhuisje van den dokter. „Ieder zorge, zijn eigen *ingrédienten* mede te brengen," had de President ons nog bij het scheiden toegeroepen.

Om negen uur waren wij allen present.

Wat zagen onze fietsen er uit! 't Was ze aan te zien, dat wij den vorigen dag naar het bloemencorso geweest waren. Arnold, Jacob en Karel waren geheel van hun woesten rit uitgerust. Zij waren weer zoo frisch als hoentjes en zoo vroolijk als dartelende vischjes in den helderen zonneschijn.

In een oogenblik was het vermolmde tafeltje overdekt met doosjes poetsgoed, wrijflappen, petroleumkannen en stoffers. 't Was er bijna een chaos van poetsbenoodigdheden.

„Wat ziet de mijne er verschrikkelijk uit. 't Lijkt wel eene kar, die al een paar jaren gebruikt is," zei Karel.

„Nu, de mijne niet minder!" klonk het van alle kanten.

„Laten we nu beginnen," zei de President. „Allen kunnen we niet in het tuinhuisje blijven. Een paar zullen voor den ingang plaats moeten nemen."

Zoo geschiedde het. De fietsen werden in de standaards gezet en de groote schoonmaak begon.

Eerst werd het stof van de wielen geveegd. Dat het ons als eene dichte wolk omhulde, kon ons weinig schelen. Onze wielen snorden daarbij in het rond met zulk eene duizelingwekkende vaart, of het de vliegwielen van eene machine waren. Opeens begon er een van ons te zingen. 't Was Jacob, die bijzonder vroolijk gestemd was. Hij zong het liedje van Heye:

Muizenesten in de kast,
Muizenesten in het kopje,
Weet ge wel, mijn rozeknopje,
Hoe dit bij elkander past?
Wie de handen slap laat hangen,
En het hoofdje slap er bij,
Kweekt een muizenesterij,
Die geen poesjes kunnen vangen.

Daarom wil, mijn lieve Meid!
Hoofd en kasten alle dagen
Boenen, schuren, vegen, ragen
Met de puurste keurigheid.
Booze wenschen en gedachten,
Stof en ontuigs overlast,
'k Bid je, laat in hoofd en kast
Geen van beide òòit... overnachten!"

Wij hoorden hem lachend tot het einde toe aan, want hij zong werkelijk goed.

„Hoor dien Jacob eens!" zei Jan. „Hij zingt als eene keukenmeid!"

„Of als een blinde vink," voegde Karel er bij.

„Ken-je nog meer van die liedjes?" vroeg Arnold, zijn stuur met een petroleumlap afwrijvende. „Jongens, wat zit er een roest op!"

„Ja wel, — zeg, Jan, geef me dien wollen wrijflap eens aan, — ik ken nog een mooi liedje, maar dan moet jelui de twee laatste regels herhalen. Kijk mijn ketting er eens uitzien! 't Lijkt wel, of ik in het water gereden ben, net als Dorus."

„Zing maar, Jacob, dat doe je beter dan praten," gaf ik hem ten antwoord. „Maar wie wil me eens even helpen, dat schroefje los te draaien? Ik kan er geen beweging in krijgen."

„Ik wel," zei Arnold. „'t Zit vastgeroest van den regen. Maar met petroleum gaat die roest er wel af."

„Met poetspommade niet?"

„Geen poetspommade," raadde Gerrit aan, „want dat neemt het nikkel mee. Petroleum is het beste."

„Kom Jacob, waar blijft je mopje?" vroeg Jan.

„Ik voel het al komen," zei Jacob. „Daar begin ik."

En op eene jolige wijs begon hij te zingen:

De dapp're heer van Papperlaan
Zag onverschrokken vrouwlief aan,
En sprak: »Ik ga uit jagen!"
Toen huurde hij een man of acht,

Want hazen zijn een heele vracht,
Om zoo alleen te dragen.

„Nu allen tegelijk het refrein, jongens!"

Ha, ha-ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha!
Om zoo alleen te dragen!

Dat was een vroolijk liedje. Bij het vermakelijke ha-ha-ha! lachten wij, dat het een lust was om te hooren.

Jacob zong verder:

Hij kocht een splinternieuw geweer,
Een jachtcostuum en zoo al meer,
Een viertal echte honden,
Een anker heerlijk fijnen wijn,
En alles wat van pas kon zijn
Voor negen jagersmonden.

En allen tegelijk vielen wij al poetsende weer in:

Ha, ha-ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha!
Voor negen jagersmonden!

„Ga maar voort, Jaappie, 't gaat goed zoo!" zei Karel, wiens handen van de petroleum dropen, want hij was zijn ketting aan het afschuren. Gerrit amuseerde zich kostelijk, want al had hij geen greintje muzikaal gehoor, zoodat hij gewoonlijk met een brommend geluid in alle toonaarden tegelijk zong, hij zong toch, en dat was het voornaamste.

Jacob vervolgde:

Met groote pracht en heel veel zwier
Reed Papperlaan een uur of vier,
En ging toen flink aan 't jagen.

Maar bij het eerst geweerschot — pang!
Had Papperlaan een dikke wang,
En stond geheel verslagen.
Ha, ha-ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha!
En stond geheel verslagen!"

„Die arme Papperlaan!" riep Arnold uit. „Zeg Karel, wat zal hij er fraai uitgezien hebben. Misschien had hij wel last van winterteenen."

„Zingen, Jacob, zingen!" riep Karel. „Arnold moet niet tusschen de coupletten door zijne flauwiteiten verkoopen."

Maar Papperlaan schept weder moed,
En zegt: »Komt mannen, houdt u goed,
En zie eens naar dit wonder!"
Hij zet den polsstok in de sloot,
Hij springt.... maar de afstand was te groot,
Hij duikelt kopje-onder.

Nu behoefden wij het lachen niet meer na te bootsen, want wij moesten wel lachen, of wij wilden of niet om dat grappige lied. Jacob had er heel veel succes mede.

»Ha, ha-ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha!
Hij duikelt kopje-onder."

„Evenals onze geachte Secretaris!" zei Gerrit plagend.

„Dat zegt een President, die per fiets wegreed en te voet had moeten terugkeeren, als anderen hem niet geholpen hadden," antwoordde ik geraakt. „Kijk jij maar naar je zelven, Gerritje! Ik laat me althans mijne fiets niet voor mijn neus wegkapen."

„Stil jongens, luisteren!" riep Arnold er tusschen in. „Luisteren en poetsen!"

Jacob vervolgde:

Men reikt den drenkeling de hand,
En zet hem fluks weêr op het land.
Daar staat hij als bestorven.
De dapp're heer van Papperlaan
Zag zwart, gelijk een Moriaan,
Zijn pakje was bedorven.

En uit volle borst zongen wij het refrein:

Ha, ha-ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha,
Zijn pakje was bedorven!

„'t Werd er niet beter op met den armen stakker," zei Jan. „Hij had wijzer gedaan, met thuis te blijven."

„Stil jongens," zei Jacob, „wij zijn nog niet aan het einde. Luister!"

Daar kwam een forsche brigadier
En zei: »Men mag niet jagen hier,
Mijnheer, 'k moet u bekeuren!"
Dat kostte Papperlaan veel geld,
En bovendien moest onze held
Zijn nieuw geweer betreuren!
Ha, ha-ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha!
Zijn nieuw geweer betreuren.

„Wat een sukkel!" riep Gerrit uit. „Hij was dan toch erg onnoozel!"

„Houd jij je maar stil," zei ik, „denk liever aan gisteren!" Want ik was zijne plagerij van straks nog niet vergeten.

„De poetslap, Jacob!" riep Jan. „Ik begin aan de spaken."

De poetslap werd Jan toegeworpen, en Jacob zeide: „Nu nog het laatste couplet."

»Des avonds zocht zijn vrouw naar 't wild,
Maar ach, die moeite was verspild.
't Was haast niet, om te dulden!
Daar sprong een kikvorsch uit de tasch...
»Grijp!" riep de jager, »grijp hem ras!
Hij kost mij duizend gulden!"

Onder een luid gelach, precies zooals dat bij dit liedje behoorde, zongen wij:

»Ha, ha ha-ha, ha-ha-ha, ha, ha!
Hij kost mij duizend gulden!"

Een luid applaus met onze zwarte, vette oliehanden was Jacobs loon.

„Dat was een dure kikker!" zei Karel.

„Een onbetaalbare kikker!" verbeterde Arnold. „Is de heer van Papperlaan later nog meer op de jacht geweest?"

„Dat meldt het liedje niet," zei Jacob. „Mij dunkt, hij kon het heel gevoeglijk bij dien eenen keer laten. Zeg jongens, kijk mijne fiets eens opknappen! Ik heb onder het zingen mijn tijd niet verwaarloosd."

„Wij ook niet," klonk ons antwoord. „De karretjes beginnen al een heel ander aanzien te krijgen. Wat kan zulk nikkel toch prachtig glimmen!"

„Dat geloof ik," zei Karel. „In het mijne kan ik mij wel spiegelen. Hè, wat heb ik een zin in ons reisje van morgen. Je oom is een boer, niet waar, Dorus?"

„Ja, 't is een heereboer. Hij heeft eene verbazend groote boerderij en ik weet niet, hoeveel land. O, 't is zoo'n aardige man, dat zul-je eens zien."

„En je Tante?" vroeg Jacob. „Je spreekt nooit over haar."

„Dat wil ik wel gelooven, Jaappie, want Oom is niet getrouwd. Hij heeft eene huishoudster; wij noemen haar altijd juffrouw Mina. 't Is een heel lief mensch."

„Hè," zuchtte Karel, „wat zijn die spaken vervelende dingen, om schoon te maken. Je kunt er haast niet bijkomen. Toe Jacob, zing nog eens een mopje, dat geeft een burger moed. Of is je voorraad uitgeput?"

„Neen, nog niet. Ik ken nog wel een liedje, maar ik weet niet, of je het wel mooi zult vinden. Ik heb het zelf gemaakt."

„Zelf gemaakt?" vroegen wij lachend. „Dàt zal wat moois wezen, waarmede onze dichter Jacob voor den dag komt."

„Nu, als je het liever niet hooren wilt, is het me ook goed," zei Jacob kleurend. „Ik heb het voor jullie pleizier gemaakt, en voor het mijne ook, maar het mag, wat mij betreft, met alle genoegen in den doofpot geborgen worden."

„Voor ons pleizier gemaakt?" zei ik. „Neen Jacob, dan niet in den doofpot, hoor. Kom voor den dag er mede! Je hebt ons nu nieuwsgierig gemaakt, en het zou me spijten, als je het nu niet zong. Of kan het niet gezongen worden?"

„Ja, ja, voor den dag er mede, Jacob!" werd hem nu van alle kanten toegeroepen. „Als je het voor ons pleizier gemaakt hebt, willen wij er dat pleizier ook van hebben."

„Nu, goed, dan zal ik het zingen. 't Is op de wijs van Wilhelmus van Nassauwe, oude zetting. Maar niet uitlachen, hoor!"

En nu begon Jacob te zingen:

Ziet hier de wakk're leden
Der club »Van zessen klaar."
Wij zijn steeds weltevreden,
Wij zijn steeds bij elkaar.
Geen stormwind kan ons deren,
Geen tocht is ons te zwaar,
Wij zijn zes sterke heren,
Wij zijn »van zessen klaar."

De poetslappen stonden stil, geen hand bewoog zich. Wij luisterden met de grootste bewondering naar het lied, dat Jacob zong. Ha, dat was ons uit het hart gegrepen, en nauwelijks had hij het ten einde gezongen, of wij zwaaiden de poetslappen boven onze hoofden en riepen:

„Hoera! voor onzen dichter. Lang zal hij leven!"

„Dat is drommels mooi!" zei Karel. „'t Is een prachtig lied voor onze club!"

„Daar is het ook voor," zei Jacob. „Maar er is nog meer aan. Luister:

Wij vormen met ons allen
De club »Van zessen klaar."
Met ons valt niet te mallen,

Wij steunen steeds elkaar.
Wij haten al wat slecht is,
Wij zijn oprecht en waar,
Wij doen steeds al wat recht is,
Wij zijn »van zessen klaar."

„Mooi!"

„Prachtig!"

„Magnifiek!"

Zoo waren onze uitroepen; wij waren opgetogen over zijn mooie lied, en niet minder over zijne dichtkunst.

Jacob vervolgde met gloed:

Van twist wil nimmer hooren
De club »Van zessen klaar!"
Geen tweedracht kan verstoren
De trouwe vriendenschaar.
Wij laten 't lied weerklinken,
Bij 't rijden, paar na paar,
Wij zijn echt bij de pinken,
Wij zijn »van zessen klaar."

Een donderend applaus, waar het priëel van daverde, loonde Jacob voor zijn kunststuk. Van dit oogenblik af was hij in onze oogen een genie. Hij was de trots van onze club.

„'t Is in één woord mooi, meer dan mooi!" zei Karel. „Zeg jongens, dat is het lied voor onze club, hoor. Van nu aan zingen we dat op onze tochten. 't Is prachtig!"

„Dat zeg ik ook," zei Gerrit. „Ik zelf zou het hem niet kunnen verbeteren."

Die laatste opmerking lokte een homerisch gelach uit.

„Dat behoeft ook niet, want het is al mooi genoeg," zei Karel. „Kom Jacob, zing het nog eens. Wij hebben nu eene mooie gelegenheid om het te leeren, en dan kunnen wij het morgen onderweg zingen."

Wel, wel, wat hadden wij het spoedig in het hoofd. Wij zongen niets anders dan het lied van onze club; als we het uit hadden, begonnen wij weer van voren af aan. In minder dan een half uur waren wij het volkomen machtig. En wij zongen, dat de boomen er haast van schudden.

Eindelijk waren onze fietsen gereed. Zelfs met een vergrootglas was er geen roestplekje meer op te vinden, en het nikkel schitterde in de zonnestralen, dat het een lust was. Wij waren er zoo grootsch op, dat wij besloten, er dien dag niet op te rijden. We moesten ons maar op eene andere wijze vermaken, en dat deden wij dan ook.

's Avonds ging ik afscheid van Tante Dora nemen, en van de oude Hanna. En vol verwachting over het genot, dat de volgende dag ons verschaffen zou, sliepen wij dien avond in.

HOOFDSTUK XVI.

Op reis naar de Beemster.

's Morgens om vijf uur stapte ik mijn bed al uit, en zonder nog mijne kousen aan te trekken liep ik naar het raam, schoof het open en stak mijn hoofd naar buiten.

O, wat was het een prachtig weer! De zon was boven den oostelijken horizon verrezen, en deed met hare heerlijke morgenstralen langzaam de dauw optrekken, die nog over het landschap hing. Aan elk boomblad hing een dauwdruppel, heldere parelen schitterden tusschen de grassprietjes. Een heerlijke geur steeg van de kamperfoelie uit onzen tuin omhoog, en mengde zich met de geuren van het frissche groen en van de bloemen uit de perkjes. Met volle teugen ademde ik de frissche, gezonde morgenlucht naar binnen en snoof ik den heerlijken bloemengeur op. Boven mijn hoofd, op de dakgoot, sjilpten de musschen en floten de spreeuwen, en de vlugge zwaluwen vlogen pijlsnel langs mij heen. O, wat stemde dat alles mij gelukkig en vroolijk. Ik neuriede het lied van onze club reeds, toen ik mijne kousen

nog niet aangetrokken had. Wat kwam dien morgen de wereld mij schoon, het leven mij heerlijk voor! Ik kon bijna niet van mijn venster scheiden. Maar over een uur zouden mijne vrienden komen, en dan moest ik gereed zijn.

Ik nam dus een frisch bad en begon mij te kleeden. Dat laatste kostte niet veel tijd, want wij hadden afgesproken, slechts het allernoodzakelijkste mede te nemen.

Wij hielden niet van onnoodigen ballast. Wij zouden er immers maar hinder van hebben?

Zoodra ik gereed was, ging ik naar beneden. Mijne lieve Moe was reeds opgestaan, om mijn trommeltje van den noodigen mondvoorraad te voorzien en voor alles te zorgen.

„Goeden morgen, Moe!" zei ik met een hartelijken morgenkus. „Wat is 't een prachtig weer!"

„Heerlijk, Dorus! Jelui zult het treffen op je tochtje. Wat heb-je toch eene prettige vacantie, niet waar?"

„O Moe, ze kon niet prettiger wezen!"

„Kan ik er op rekenen, dat je voorzichtig zult zijn, Dorus?"

„Zeker, Moe! U kunt er op vertrouwen."

„Dan is het goed. Heb-je de schoone zakdoeken bij je gestoken?"

„Ja Moe, 't is alles in orde."

Ik gebruikte nu mijne boterham, en was er nog nauwelijks mede gereed, toen een oorverdoovend toeteren en schellen mij het bewijs was, dat het vijf

zesde deel van de club reisvaardig voor ons huis op mij stond te wachten.

Op dit oogenblik kwam Pa binnen, die reeds naar de werklieden op de tuinen geweest was.

Ik nam nu een hartelijk afscheid, liet mijne groeten achter voor de broertjes en zusjes, die nog op bed lagen, haalde mijne fiets uit het schuurtje, en voegde mij bij mijne makkers. Pa en Moe gingen mede tot aan het hekje van onzen tuin.

Ha, wat waren mijne vrienden vroolijk. 't Was hun aan te zien, dat zij voor pleizier op reis gingen. Zij gaven Pa en Moe hartelijk de hand.

Nu kwamen ook Jacobs ouders naar buiten, wat weer nieuwe drukte gaf.

„Goede reis en veel pleizier!" klonk het ons toe.

„En voorzichtig wezen!" riep Moe nog eens. „De complimenten aan Oom Jan doen, hoor!"

„Ik zal het niet vergeten, Moe! Adieu!"

„Adieu! Adieu!"

Onze President, die zich onder zooveel toeschouwers natuurlijk verbazend gewichtig vond, gaf het signaal tot opstijgen, en daar reden wij heen.

Karel begon te zingen.

»Ziet hier de wakk're leden". . . .

En dadelijk stemden wij met hem in:

Der club »Van zessen klaar."
Wij zijn steeds weltevreden.
Wij zijn steeds bij elkaar.
Geen stormwind kan ons deren.
Geen tocht is ons te zwaar,

Wij zijn zes sterke heren.
Wij zijn van zessen klaar!

Op de brug, waar wij een hoek moesten omslaan, keek ik nog eenmaal naar huis om, groette met een zwaai van mijn arm nog eens mijne ouders, die ons na stonden te kijken, en weldra hadden wij het dorp verlaten. In een gematigden gang werd de tocht aangevangen. Ons plan was eerst naar Haarlem te gaan, en vandaar langs den straatweg naar Amsterdam. Daar zouden wij ons over het IJ laten zetten en in het Tolhuis een glas melk koopen en wat uitrusten. En eindelijk zouden wij langs het Groot Noord-Hollandsch kanaal den tocht vervolgen. Haast behoefden wij niet te maken, want wij zouden vroeg genoeg in de Beemster aankomen.

Wij verkeerden in de vroolijkste stemming. Karels gezicht was één en al zonneschijn.

„Komt jongens, het tweede couplet van het lied van onze club!" riep hij ons toe.

En uit volle borst zongen wij:

Wij vormen met ons allen
De club »Van zessen klaar."
Met ons valt niet te mallen.
Wij steunen steeds elkaar.
Wij haten al wat slecht is.
Wij zijn oprecht en waar.
Wij doen steeds al wat recht is.
Wij zijn van zessen klaar.

Nauwelijks hadden wij ons lied ten einde, of pats! daar klonk ons iets als een pistoolschot in de ooren.

Een paar spreeuwen, die in een boom aan den kant van den weg zaten, sprongen van schrik op en vlogen weg.

„Daar springt een band!" riep Gerrit.

„Dat was een knal van belang!" zei Jacob. „'t Is de band van onzen President! Zie maar, hij ligt geheel plat!"

Van schrik vergat Gerrit het signaal van afstappen te geven. En wij sprongen uit den zadel zonder een signaal af te wachten.

Een band gesprongen! Dat was een ramp! Wat moesten wij nu beginnen? De binnen- zoowel als de buitenband was stuk en het gat was zoo groot, dat van repareeren geen sprake kon zijn.

Holland was in last! Wij waren nog vlak bij het dorp en daar woonde niemand, die ons helpen kon. Goede raad was dus duur.

„Jij dient achter te blijven," zei Karel met eene ijskoude uitdrukking op zijn gelaat, natuurlijk alleen maar om Gerrit te plagen. „Je begrijpt, dat wij ons reisje om jou niet kunnen opgeven. En hier is niemand, die je aan een anderen band kan helpen."

Wij begrepen zeer goed, dat het plagen van Karel was. Alleen Gerrit begreep dat niet, en hij zette daarom een heel lang gezicht.

„Natuurlijk! Jij moet achterblijven!" zeiden wij ook.

En Arnold voegde er bij:

„Jacob, dan moet jij maar zoo lang als President optreden."

Ach, dat was nog het ergste voor dien armen

Gerrit. Zijne lip hing hem bij het hooren van dien voorslag bijna op het derde knoopsgat. Hij werd er bleek van.

Maar nu kreeg Jacob weer medelijden met hem.

„Ik weet een beter voorstel," zei hij. „Ik kan wel met twee fietsen rijden, dat heb-je eergisteren gezien. Laat ik vooruit rijden en er een paar nieuwe banden om laten leggen. Of zou je Pa dat niet goedvinden?"

„O ja," zei Gerrit met een blos van vreugde. „Wij hebben er juist nog met Pa over gesproken, voor het geval, dat er onderweg iets gebeuren mocht. Je weet toch den winkel wel, waar onze fietsen gekocht zijn?"

„O ja, zeer goed. Geef maar hier, dan gaan wij vooruit, en jij volgt ons te voet. Dat is wel niet prettig voor je, maar ik weet er niets beters op."

„O, dat is niets!" zei Gerrit, wiens gezicht weer geheel opgeklaard was. „Je vriendelijkheid wordt bijzonder door mij *geapprécieerd*."

„En dacht je nu werkelijk, dat we je in den steek zouden laten?" vroeg Karel lachend. „Ons reglement zegt immers: De leden staan elkander in nood en dood bij? Komt jongens, vooruit, en nu het derde couplet van ons lied!"

Met ons vijven reden wij verder en wij zongen:

»Van twist wil nimmer hooren
De club »Van zessen klaar."
Geen tweedracht kan verstoren
De trouwe vriendenschaar.

Wij laten 't lied weerklinken
Bij 't rijden, paar na paar,
Wij zijn echt bij de pinken,
Wij zijn van zessen klaar."

Weldra hadden wij Haarlem bereikt en wij haastten ons nu, den rijwielhandelaar op te zoeken, die Gerrits fiets geleverd had. Deze nam dadelijk de banden van het achterwiel af, zette een flinken lap op den binnenband, die nog zeer goed hersteld kon worden, en legde, toen de lijm goed opgedroogd was, een nieuwen buitenband om het wiel. De voetpomp blies er de noodige lucht in, en Jacob spoedde zich weer met de beide fietsen langs denzelfden weg terug.

Een half uur later was de club weer voltallig en werd de reis voortgezet. Door Haarlem en op den straatweg naar Amsterdam werd zij door geen enkele bijzonderheid gekenmerkt. Wij reden de hoofdstad van ons land door de Haarlemmerpoort binnen en vervolgden geregeld onzen tocht door de Haarlemmerstraat en langs het centraal-station naar den Buitenkant. Jan was voor een grooten winkel afgestapt om chocolade te koopen. Zijne Moe had zeker zijne porte-monnaie van het noodige voorzien, en nu had hij natuurlijk geen rust, voordat de laatste cent weer verdwenen was. Hij was een bijzonder groot liefhebber van chocolade, en wist precies te vertellen, welke soort de lekkerste was. Maar van gierigheid konden wij hem niet beschuldigen, want hij verdeelde den gekochten voorraad met de grootste gulheid onder zijne clubgenooten, wat dezen zich gaarne lieten welgevallen.

Met de groote kettingboot lieten wij ons over het IJ brengen, waar wij met verwondering naar de drukke scheepvaart keken, en weldra hadden wij nu de groote uitspanningsplaats met hare heerlijke tuinen, het Tolhuis genaamd, bereikt. Wij zetten onze fietsen op eene veilige plaats, terwijl Gerrit de zijne nog met een ketting en een hangslot voor mogelijke dieven vrijwaarde, want de schrik zat er bij hem in, — en toen werden de trommeltjes geopend.

De glazen melk, die wij bestelden, werden spoedig gebracht en de inhoud van de trommeltjes liet zich uitstekend smaken. De rit had ons een flinken eetlust bezorgd.

Wat zaten wij daar heerlijk aan dat tafeltje, onder een grooten boom, die zijne takken beschermend over ons uitbreidde. En hoe prettig zag die tuin er uit met zijne muziektent, zijne heerlijke bloemperken en lanen, zijne schommels, wipplanken, draaimolen en slingertouwen.

Dames en heeren waren er zeer weinig; 't was daarvoor nog te vroeg op den dag, want die kwamen in den namiddag eerst. Doch kinderen waren er zooveel te meer. Wel een paar honderd waren er bezig, zich aan de verschillende toestellen te vermaken. Blijkbaar vierden deze kinderen dien dag een schoolfeest, want er waren onderwijzers en onderwijzeressen bij hen, die al het mogelijke deden, om

het den kinderen recht prettig te maken. Zij duwden ze op de schommels omhoog, om ze op gang te helpen, brachten den draaimolen in beweging en hielpen hen voort aan de slingertouwen, die aan een beweegbaar rad boven aan een hoogen paal bevestigd waren. Aan de kleeding van de schoolkinderen konden onze toeschouwers duidelijk opmerken, dat ze van een dorp afkomstig waren. Zij hadden recht veel pret.

Maar nu kwam een zestal jongeheeren den tuin binnen, van ongeveer veertienjarigen leeftijd. Waarschijnlijk kwamen zij uit Amsterdam, om zich hier enkele uren te vermaken. In elk geval waren zij in dezen tuin goede bekenden, dat kon men dadelijk opmerken aan hunne vrije bewegingen. Natuurlijk hadden zij het volste recht, zich ook aan de verschillende toestellen te vermaken, want die stonden daar ten gebruike van alle liefhebbers. Maar deze jongens begonnen zich al dadelijk aan te stellen, alsof zij er de eigenaars van waren. Hadden eenige schoolkinderen den draaimolen in bezit genomen en brachten zij die in beweging, dan vlogen die plaaggeesten er dadelijk op aan, hielden hem tegen en dreven de kinderen er met geweld uit. En als hun dat gelukte, hadden zij de meeste pret. Een oogenblik later weer trokken zij de slingertouwen uit de handen der andere kinderen, en deden net, alsof de tuin voor hen alleen was aangelegd. De schommels hielden zij tegen, om er zelf op te gaan zitten, zij maakten zich meester van de kegels, als andere

kinderen daarmede speelden, kortom, zij stelden zich buitengewoon onhebbelijk aan.

Natuurlijk kon een en ander niet geschieden, zonder dat de onderwijzers het opmerkten, en dezen maakten hen op hun onaangenaam gedrag opmerkzaam. Doch dat hielp niet veel, want waren de onderwijzers in den eenen hoek van den tuin, dan gingen zij in een ander gedeelte met hunne plagerijen voort. Zij bedierven het genot van de feestvierende kinderen geheel en al. En daar hadden zij pret in.

Onze club „Van zessen klaar" had het gedrag dier jongens al geruimen tijd met ergernis gadegeslagen. O, ik zag Karels oogen soms fonkelen van verontwaardiging, en Jacob de Haas, die vroeger zoo dikwijls getoond had, lang niet voor de poes te zijn, had ik al een paar malen de vuisten zien ballen.

Toen wij de boterhammen op hadden, stonden wij op, om ons ook wat aan de toestellen te vermaken. Het eerst gingen wij naar de zweeftouwen, die op dat oogenblik vrij waren. Wij wilden juist beginnen met gang te maken, toen wij zagen, hoe een der plaaggeesten op zulk eene ruwe wijze een schommel tegenhield, dat het meisje, hetwelk aan het schommelen was, er afviel en zich vrij erg bezeerde. Zij begon te schreien van pijn en schrik.

Maar nu was Karels geduld uitgeput.

Hij liep regelrecht naar den schommel, pakte den jongen, die het meisje er afgeworpen had en er nu

zelf op wilde stappen, bij den kraag, trok hem een paar passen achteruit, en wierp hem op een grasveld neer.

„Komt maar, meisjes!" riep Karel de schoolkinderen toe. „Gaat maar gerust schommelen. Als hij je weer durft plagen, zal ik hem zoo'n pak slaag geven, dat hij er zelf schik in krijgt."

Dat gaf den meisjes moed en zij namen den schommel weer in bezit. Een van de onderwijzeressen, die het geval uit de verte had aangezien, knikte Karel goedkeurend toe, wat hij beantwoordde door zijne pet voor haar af te nemen.

Maar de gestrafte plaaggeest was minder met Karels optreden ingenomen. Hij krabbelde uit het gras overeind, mat Karel van het hoofd tot de voeten, of hij hem zou aandurven, en bedacht waarschijnlijk, dat hij wijzer zou doen, door eerst hulptroepen te laten aanrukken. Nu, Karel zag er dan ook ver van gemakkelijk uit. Hij wachtte af, wat de vreemde jongen doen zou. Maar deze deed niets. Hij zeide alleen:

„Leelijke windbuil! Waar bemoei jij je mêe?"

„Met jou!" zei Karel leuk. „Heb-je dat niet gemerkt?"

„Windbuil!" zei de jongen nog eens. Hij scheen niet bijzonder woordenrijk te zijn.

„Dat is tweemaal!" lachte Karel. „Is er nog iets van je dienst?"

Karel draaide zich minachtend om en voegde zich weer bij ons.

„'t Heeft niet veel met hem te beduiden, jongens!" zei hij. „Komt, laten we eens draaien."

Wij grepen de touwen en zweefden met gang in het rond. Aan den jongen dachten wij spoedig al niet meer. Maar wij werden weldra aan hem herinnerd, want hij kwam met al zijne kameraden terug. Op eenigen afstand bleven zij staan, en spraken zacht onder elkander.

„Zij houden krijgsraad!" riep Jacob lachend.

„Zouden wij nu niet gaan vertrekken?" vroeg Gerrit, die niet bijzonder dapper was. „Aanstonds beginnen zij nog te vechten!"

„Dan beginnen wij ook!" zei Karel. „Maar we vertrekken nog niet, we hebben nog veel te veel pleizier, en bovendien, de dag duurt nog lang. Er is nog tijd genoeg."

Op dit oogenblik kwamen de vreemde jongens allen tegelijk op ons af, hielden ons met kracht tegen en riepen:

„Nu is het onze beurt! Laat de touwen los!"

Gerrit gehoorzaamde dadelijk en trok zich schielijk op een eerbiedigen afstand terug.

Maar wij hadden daar geen lust in. Wat verbeeldden die jongens zich wel?

Ik gaf een van hen, die mij het touw uit de hand wilde rukken, eene geduchte oorvijg. Mijne hand deed er pijn van. Maar o wee, wat had ik mij misrekend! In minder dan geen tijd had ik er wel drie terug ontvangen, zoodat mijne ooren er van gloeiden. Wat werd ik kwaad!

Ik vloog op hem aan en nu begonnen wij te worstelen. Ook mijne kameraden waren elk met een vijand handgemeen. 't Was eene algemeene vechtpartij. Alleen Karel had het er met twee te kwaad. Dat was Gerrits schuld, want zij waren met hun zessen en wij ook. Doch Gerrit stond het gevecht uit de verte aan te zien. Zoo'n lafaard!

Karel hield zich echter goed. Een van zijne vijanden, denzelfden jongen, dien hij van den schommel had getrokken, gaf hij met zeldzame vlugheid zooveel oorvijgen, dat hij op de vlucht ging, en den tweeden legde hij tegen den grond. Doch nu kwam de eerste terug en wierp zich weer op Karel. Deze kreeg daardoor natuurlijk handen te kort en zou stellig geducht slaag gekregen hebben, als plotseling Gerrit niet was komen opdagen om de behulpzame hand te bieden. Hij had berouw gekregen en schaamde zich over zijne lafheid. En hij maakte nu ten volle goed, wat hij eerst bedorven had, want nu hij zich eenmaal in den strijd had gemengd, kende hij geen vrees meer. Hij sloeg er geducht op los.

Ook Jacob deed wonderen, zooals wij trouwens van hem verwachten mochten. Uit onze schooljaren herinnerden wij ons nog levendig, hoe fel zijne slagen aankwamen. Wat Arnold betreft, hij wist zich met groote behendigheid zijn vijand van het lijf te houden. Maar Jan, ons jongste lid, kreeg het te kwaad. Hij lag op den grond en ontving meer slaag, dan hem aangenaam kon zijn. Gelukkig kwam Jacob hem te hulp. Diens vijand was met een bebloeden

neus op den loop gegaan, zoodat hij de handen vrijkreeg. Hij greep Jan's belager bij den kraag en legde hem achterover op de grond. Jan vloog overeind en wierp zich op hem. Dat de verliezer nu dubbel terugkreeg, wat hij Jan eerst had toegediend, behoeft niet te worden gezegd. Zoodra hij op de been kon komen, koos hij het hazenpad. Nu werd de strijd gemakkelijk voor ons, want het stond nu zes tegen vier. Dat dezen het niet konden volhouden, spreekt van zelf. Zij moesten wel een goed heenkomen zoeken.

Wij waren dus overwinnaars gebleven, en hieven vol trots een juichkreet aan.

„Komt jongens, het tweede couplet!" riep Karel, en luidkeels zongen wij:

Wij vormen met ons allen
De club „Van zessen klaar."
Met ons valt niet te mallen,
Wij steunen steeds elkaar.
Wij haten al wat slecht is,
Wij zijn oprecht en waar,
Wij doen steeds al wat recht is,
Wij zijn van zessen klaar.

De onderwijzers, die onzen twist natuurlijk hadden opgemerkt, moesten er braaf om lachen. Maar zij zeiden toch, dat wij kranige jongens waren en dat wij het recht aan onze zijde hadden. De plaaggeesten dropen met beschaamde kaken af en verlieten den tuin. Ook voor ons werd het nu tijd, de reis te vervolgen. Wij betaalden dus onze vertering en

zetten welgemoed onzen tocht voort. Het avontuurtje met de vreemde jongens had ons door den schitterenden afloop alle redenen gegeven tot tevredenheid. Zelfs Gerrit was uit den strijd te voorschijn getreden als een ridder zonder vrees en blaam.

Wij hieven het lied van onze club aan, en reden langs Buiksloot, Watergang en Ilpendam naar Purmerend. De scheepvaart in het Groot Noord-Hollandsch kanaal kwam ons voor van weinig beteekenis te zijn.

Bij Purmerend reden we de Beemster in. Ik was daar vroeger nog eens gelogeerd geweest en wist er daardoor goed den weg. Eerst reden wij op een straatweg, maar weldra konden we dien verlaten en voor een grindweg verwisselen.

Eindelijk zag ik Ooms huis boven het geboomte uitsteken. Ik wees het mijne makkers aan, die het met een vroolijk gejuich begroetten. Toen wij het bijna genaderd waren, hieven wij nog eenmaal ons geliefde lied aan, en reden zingend de ijzeren poort binnen.

Oom Jan kwam ons met uitgestoken hand tegemoet.

HOOFDSTUK XVII.

Eene onweêrsbui.

Bij de poort was een oude werkman van Oom Jan het erf aan het opharken. 't Was Arie Ploeg, die geloof ik zijn geheele leven lang al op de Klimop-hoeve, want zoo heette de boerderij, gewerkt had. Ik herinnerde mij hem nog zeer goed van mijn vorig bezoek. Toen wij onder luid gezang de poort binnenreden, sprong hij zoo vlug op zijde als zijne oude beenen hem dat veroorloofden, en de handen van verbazing in elkander slaande, riep hij uit in zijn Noord-Hollandsch dialect:

„Wel, heb ik van mijn leven, is dat skrikken! Mijne bienen trillen er van. Wat moeten die vreemde jongens hier doen?"

Trijntje, de meid, die met opgestroopte mouwen aan de stoep bezig was emmers af te boenen, zette de dikke, roode handen in de zijden en riep hem toe:

„Wel, Aorie, dat zain onze warskippers! [1]) Die komen hier een taidje lozeeren! Wist je dat nog niet?"

1) Waardschappers-logeergasten.

„Neen, 'k had er niets van 'hoord. Zoo, zoo, bennen dat onze warskippers? Nou, hoor, dat zal me een mooi leventje geven. 'k Weet niet, wat Mijnheer beginnen mag met zulke lawaoiskoppers! Weerom leet hij ze niet blaiven, waor ze thuishooren?"

Intusschen waren wij van de fiets gesprongen en drukten Oom Jan de hand. Hij heette ons op zijn gewonen gullen toon hartelijk welkom.

„En zegt me nu eerst eens, hoe jelui heet!" zei hij. „Jou Dorus, ken ik wel. Maar hoe heet jij?"

„Ik ben Gerrit Doreman, de President van onze club „Van zessen klaar."

„Sapperloot!" zei Oom met eene diepe buiging, terwijl hij eerbiedig zijn hoed voor Gerrit afnam. „Dat is geen kleinigheid! En hoe is jou naam?"

„Karel Holm, Mijnheer."

„Zoo, maar Karel, laat ik je dan eerst even zeggen, dat 'k geen Mijnheer genoemd wil worden. Je bent allemaal neven van me, en ik heet Oom Jan. Goed begrepen, Karel Holm?"

„'t Kon niet beter, Oom Jan," zei Karel lachend.

„En hoe heet jij?"

„Arnold Doreman, Oom Jan," klonk het antwoord.

„Goed zoo, en jij?"

„Jan Doreman, Oom Jan!"

„En jij?"

„Jacob de Haas, Oom Jan!"

„Mooi, nu weet ik, wie je bent! Komt neven, laten we nu eerst Juffrouw Mina gaan begroeten. En dan zullen we wel aan tafel moeten, denk ik.

Mijne maag begint ten minste oproerig te worden."

Wij volgden onzen gastheer naar binnen. Dat hij op mijne vrienden een prettigen indruk had gemaakt, behoefde ik niet te betwijfelen. Dat kon men aan hunne opgeruimde gezichten wel zien.

Ook juffrouw Mina ontving ons heel hartelijk. Zij scheen het wel prettig te vinden, dat wij het huis een poosje op stelten kwamen zetten.

„Jelui treft het, jongens," zei ze, „we zullen dadelijk aan tafel gaan. Dat zal je zeker niet onwelkom wezen? Ben-je niet moe van den tocht?"

Neen, moede waren we niet, maar eetlust hadden we daarentegen wel. Dat bewezen we met de daad, wat door Oom Jan lachend werd aangezien.

„In de eetkunst ben-je geen vreemdelingen, neefjes", riep hij ons toe, „en in het fietsen ook niet, dat bewijst de tocht, dien je gemaakt hebt. Maar hoe zal het met het hooien gaan?"

„Precies als met het eten, Oom Jan", zei Karel, die zich tot nog toe geen oogenblik tijd gegund had, om wat te zeggen.

„Dan zal het wel schikken, denk ik," zei Oom lachend.

Op dit oogenblik kwam Arie Ploeg binnen.

„Mijnheer," zei hij, „ik geloof, dat het hoog taid is om het hooi op roken te zetten, want er komt eene zwere donderbui opzetten in het zuid-oost. De lucht ziet déér miserabel zwart."

„Eene donderbui!" riep Oom Jan uit, mes en vork neerleggende. „Dan hebben we geen oogen-

blik te verliezen, want ik heb nog verscheidene akkers uitgespreid liggen. Allons, neefjes, 't spijt me wel, maar we hebben geen tijd meer om te eten. We moeten dadelijk naar het land!"

O jé, wat keek Gerrit met een paar begeerige oogen naar zijn bord, dat nog zoo rijk was aan lekkere beetjes. Maar er hielp niets aan. Oom Jan stond op en wij moesten volgen.

Vijf minuten later waren we op het land, waar verscheidene handen druk bezig waren, het hooi bij elkaar te harken en op hoopen te zetten. Wat rook dat hooi lekker, en wat zagen die aangeharkte velden er netjes uit!

De hooiers ontvingen ons met kwalijk verholen spot. Zij hadden blijkbaar zeer weinig verwachting van onze hulp. Maar toen Oom Jan ons maar eerst gewezen had, hoe wij doen moesten, gingen wij met mannenmoed aan het werk. En wij toonden den werklieden, dat wij er wezen mochten. Wij werkten, dat het een lust was om te zien. Oom Jan spoorde ons voortdurend tot spoed aan, en dat was ook noodig, want de lucht werd hoe langer hoe donkerder, en in de verte klonk de donder.

,,'t Gaat uitstekend, neefjes!" riep Oom ons toe. ,,Je doet evenveel werk als de hooiers van beroep!"

Dat lieten dezen zich niet zeggen, en zoo werd het een wedstrijd tusschen ons, wie het meeste werk zou verrichten, waar het Oom juist om te doen was.

Alleen Gerrit ging het te hard. Hij deed niet

anders dan zuchten van vermoeidheid en blazen van de warmte.

,,Laten we eens zingen, om onzen President wat op te vroolijken; hij zucht, om er medelijden mede te krijgen!" riep Arnold ons toe.

En lustig lieten wij het lied van onze club over het hooiland weerklinken.

Maar Gerrit bleef zuchten en blazen.

,,Oef! wat is dat een zwaar werk, en wat gaan mijne handen zeer doen van het vasthouden van de hark! Er beginnen zelfs blaren op te komen."

,,Daar is werken goed voor, Gerrit!" zei Oom Jan. ,,Houd maar moed, over een uur staat het hooi op roken, als de bui ons zoo lang met rust laat. Doch daar vrees ik voor!"

Inderdaad, de zuid-oostelijke hemel was nu geheel met blauw-zwarte wolken bedekt, en men hoorde den donder in de verte rommelen. Het scheen zwaar wêer te zullen worden.

Wij werkten zoo hard voort, als wij konden en juist, toen de eerste regendroppels begonnen te vallen, waren wij met onzen arbeid klaar.

,,Ferm gedaan!" riep Oom Jan ons toe. ,,Gaat nu maar spoedig naar huis, als je geen nat pak wilt krijgen. Want ik voorzie zwaar weer. Ik kom ook dadelijk, maar moet eerst nog even naar de maaiers achter op het land, die het laatste gras afmaaien. Tot straks!"

Hij verliet ons met groote schreden, en wij keerden naar huis terug. Het begon harder te regenen

en de wind stak op. 't Was duidelijk, dat de bui begon te naderen.

Toen wij de hoeve bereikt hadden, kwam Arie Ploeg naar ons toe, en vroeg:

„Wel, hoe is 't jullie op 't hooiland bevallen? Een wermen reg 'haold? Wel kaik, jou hangen de zweetdroppels zoo waorlijk aon je heer!"

Die laatste opmerking was tot Gerrit gericht, die haar evenwel in het geheel niet begreep.

„Wat blieft u?" vroeg hij.

„De zweetdroppels hangen je aon het heer!" herhaalde Arie.

„Aan je haar bedoelt hij, Gerrit!" zei ik lachend.

„Natuurlijk, aan je haar," zei Arie. „Jao, zie je, ik praot maor met mijne boersche taol. Eene aôre [1]) heb ik niet 'leerd. Er is zwaor weer op handen! De lucht wordt leelijk, en hoor den donder eens rommelen! Déér zullen we meer van hooren."

Arie liep eene schuur binnen, en wij begaven ons naar de woonkamer, waar Juffrouw Mina ons al met de thee wachtte.

Wij waren juist bij tijds in huis, want de regen begon bij stroomen te vallen, de wind kwam onder de bui, en het onweer stak in al zijne hevigheid op. Voortdurend doorkliefden de bliksemstralen de lucht en het rollen van den donder was zoo hevig, dat de ruiten er van rinkelden.

Wij zaten allen stil bij elkander. Niemand sprak.

1) Andere.

Plotseling ging de deur open en trad Oom Jan binnen.

Hij had hard geloopen, maar was toch doornat, zoodat hij genoodzaakt was, andere kleêren aan te trekken.

„Dat is zwaar weêr," zei hij, toen hij weer in de kamer kwam.

„Hè, wat een straal!" fluisterde Gerrit, die zoo wit zag als een tafellaken. Hij scheen erg bang voor onweer te zijn.

Nauwelijks had hij dat gezegd, of de slag rommelde reeds door het luchtruim.

Oom Jan stond op, om door het raam naar buiten te zien. Zeker vreesde hij, hier of daar brand te zullen ontdekken. De bliksem was niet van de lucht. Wij gevoelden ons geen van allen op ons gemak. 't Was dan ook noodweêr.

Daar ging de deur open en zagen wij het ontstelde gelaat van Arie Ploeg.

„Een ongeluk 'beurd, Mijnheer! O, 't is verskrikkelijk!"

Wij sprongen allen op.

„Wat dan?" vroeg Oom Jan. „Staat een van de schuren in brand?"

„Neen, Mijnheer, 't is erger!" zei Arie. „De twee maaiers zijn nog even aan het werk 'bleven, totdat de regen hen nee huis dreef. Onderweg zijn ze door den bliksem 'troffen . . ."

„Dood?" vroeg oom Jan, die bleek werd van schrik.

„Eén niet, Mijnheer, — Harmen is thuis 'komen,

wel erg 'skrokken, maor toch nog levend, — maor Jaocob is op 't land 'bleven. 't Vuur heeft hem raok'sloegen."

„Verschrikkelijk!" zei Oom. „Is hij dood?"

„'k Weet het niet, Mijnheer. Hij ligt nog op 't land."

„We gaan er dadelijk heen!" zei Oom beslist. „Had ik nu maar iemand om den dokter te halen, maar . . . ."

„Waar woont de dokter?" vroeg Jacob de Haas zacht.

„Op het dorp, een klein half uur van hier. De poort uit en dan links om. Durf jij door dit weer naar Midden-Beemster te rijden?" vroeg Oom, hem met een goedkeurenden blik aanziende.

„'t Is noodweer! Kan er niemand met een rijtuig gaan?" vroeg de Juffrouw.

„Onmogelijk! De paarden zouden op den hol slaan door den bliksem."

„Ik zal gaan," zei Jacob bedaard. „Waar op het dorp woont de dokter ongeveer?"

„Vlak naast de kerk!" zei Oom, de kamer verlatende, om den getroffen grasmaaier te gaan halen.

„Ik ga met je meê, Jacob!" riep Karel uit. „Ik laat je door dit weer niet alleen gaan."

Maar Juffrouw Mina verbood het hem nadrukkelijk. „'t Is al erg genoeg, dat er één door moet," zei ze.

Jacob liep door den stortregen naar het koetshuis, waar de fietsen opgeborgen waren. Hij haalde de zijne er uit en sprong er op.

Juist toen hij voorbij het raam reed, zette een hevige bliksemstraal alles in een blauwachtigen gloed. Ik zag, hoe Jacob onwillekeurig bij dat felle licht het hoofd boog. Maar hij reed vliegensvlug door, ons in angstige spanning achterlatende.

Zijne kleeren waren spoedig doornat van den regen en het onweer bleef even hevig doorwoeden. Hij kwam niemand op den weg tegen, en hij zag, hoe de koeien op de landerijen angstig met de koppen boven het water bij elkander geschoold waren. De weg reed erg zwaar, maar toch had hij in enkele minuten het dorp reeds bereikt. Hij reed naar de kerk, vond spoedig het huis van den dokter en belde aan.

De meid bracht zijne boodschap over en kwam terug om hem te zeggen, dat de dokter onverwijld komen zou.

Jacob sprong weer op zijne fiets, om terug te keeren. Nog altoos was het zwaar weer. Alleen de regen was wat verminderd. Hij reed snel door, want hij verlangde er naar, weer spoedig thuis te komen. Reeds zag hij in de verte het geboomte, dat de Klimop-hoeve omgaf, toen hij plotseling met een geweldigen smak tegen den grond viel. Hij was er een oogenblik suf van, zoo suf, dat hij er niet eens aan dacht, om op te staan. Hij bleef op den grond liggen. Gelukkig had men hem opgemerkt, want het gebeurde juist voor een klein, armoedig hutje. De deur werd daar geopend, en een meisje van ongeveer vijftien jaar trad naar buiten en kwam naar hem toe.

Zij boog zich over hem heen en lichtte zijn hoofd een weinig op, waardoor hij eenigermate tot zichzelven kwam. Hij keek het meisje vrij onnoozel aan, want hij herinnerde zich op dat oogenblik niet, wat er gebeurd was.

„Hebt ge u bezeerd?" vroeg het meisje medelijdend.

„Bezeerd?" vroeg Jacob. „Ik weet het niet, ik heb een vreemd gevoel in mijn hoofd."

„Kom, u moet opstaan en even bij ons binnen komen," zei het meisje vriendelijk.

Zij hielp hem opstaan en ondersteunde hem.

Jacob kon bijna niet loopen, zoo duizelig was hij.

Het meisje bracht hem in het hutje en gaf hem een stoel, waar hij op ging zitten zonder een enkel woord te spreken. Daarna haalde zij de fiets van den weg en zette die onder het afdak.

Zoodra zij binnen gekomen was, nam zij een doek met koud water en legde hem dien op het hoofd. Toen zij dat een paar malen herhaald had, voelde Jacob zich langzamerhand beter worden.

„Dank u wel," zeide hij. „Geef mij nu den doek maar, ik kan nu mijzelven wel helpen."

Doch het meisje ging er mede voort, en Jacob gevoelde er zich van opknappen. Eindelijk vond hij het niet meer noodig, het hoofd nog nat te maken.

„'t Begint al te bedaren, dank u wel," zeide hij tot het meisje. „Laat mij nog maar een oogenblik stil zitten, dan zal ik straks wel beter zijn."

Jacob keek het vertrek in het rond. Wat zag alles er daar vreeselijk armoedig uit.

Tegenover hem zag hij in de bedstede een zieken man liggen, ongetwijfeld de vader van het vriendelijke meisje. De zieke richtte zich op en keek naar Jacob.

Wat zag die man er ellendig uit. Zijne wangen waren doodsbleek en zijne oogen stonden hol; 't was haast een doode, naar Jacobs meening.

„Wordt het al wat beter?" vroeg de zieke met eene zwakke stem.

„O ja," zei Jacob, „ik geloof, dat ik er beter aan toe ben, dan u. U schijnt erg ziek te wezen?"

„Erg, heel erg," zei de man, en vermoeid liet hij het hoofd weer op het kussen zakken.

„Wat scheelt uw vader?" vroeg Jacob aan het meisje.

„Ach, 't is zoo treurig met hem," zei ze zacht. „Vader is uit de Beemster afkomstig, maar wij hebben jaren in de stad gewoond, Vader, Moeder en ik. Nu een paar jaren geleden is Moeder ziek geworden. Zij hoestte heel erg, en de dokter zei, dat ze veel versterkende middelen moest gebruiken. Doch Vader kon haar die niet verschaffen, omdat hij dikwijls weken lang geen werk had. O, dat was zoo verschrikkelijk! Wij zagen Moeder bij den dag achteruit gaan en hadden geen middelen, om haar in het leven te behouden. En wij hadden haar toch zoo lief, zoo innig lief."

Het meisje begon te schreien. Maar zij droogde hare tranen weer en vervolgde:

„Toen nam Vader een verschrikkelijk besluit. Hij

kon het lijden van Moeder niet langer aanzien, en is toen werkman geworden in eene vitrioolfabriek. O ja, daar verdiende hij veel geld, wel zooveel, dat hij mijne lieve Moeder alles geven kon, wat zij noodig had. Maar zijn eigen leven offerde hij op, want in die fabriek worden alle werklieden spoedig ziek en sterven zelfs, als zij er lang blijven. Doch Vader had geen andere keuze. Toch heeft zijne opoffering Moeder niet mogen baten. Dagelijks ging zij achteruit, en nu drie maanden geleden is zij gestorven."

Weer barstte het meisje in snikken uit.

„En toen werd ook Vader ziek," vervolgde zij na eene kleine pauze. „De giftige dampen hadden zijne gezondheid verwoest en zijne krachten gebroken. De dokter kon er niets aan doen. Hij raadde ons aan, buiten te gaan wonen en Vader moest krachtig voedsel gebruiken. Ach, hoe moet ik, arm meisje, daaraan komen?

Ons laatste geld is door het verhuizen versmolten en Vader ligt ziek te bed. Ik kan hem natuurlijk niet verlaten; wie zou dan over hem waken, als ik afwezig was?"

En fluisterend liet zij er op volgen:

„Ach, weldra zal ik ook hem moeten verliezen, want wij zijn te arm om te kunnen koopen, wat hij noodig heeft. O, 't is verschrikkelijk."

Op dit oogenblik klonk eene zwakke stem uit de bedstede:

„Anna, geef mij een kopje melk, — als er nog wat is."

Eene onuitsprekelijk droevige uitdrukking overtoog het gelaat van het meisje.

„Er is niet meer, Vader," zei ze. „Wil ik u wat water geven?"

„Ja, doe dat dan maar."

Anna gaf het hem.

Jacob stond op. Hij gevoelde zich nu sterk genoeg om verder te gaan. Maar zijn hart was vervuld van deernis met deze ongelukkigen. Hij ging naar de bedstede, en gaf den man eene hand.

„'t Beste, goede man, en eene spoedige beterschap!"

En tot Anna zeide hij:

„Ik heb veel medelijden met je, Anna, en zou je graag helpen als ik maar kon. Doch ik beloof je, dat ik alles, wat je me verteld hebt, aan Vader zal schrijven. Misschien hoor-je dan weldra nog van me. Hier, neem intusschen dezen gulden, meer kan ik niet missen. En wees overtuigd van mijne dankbaarheid voor je vriendelijke hulp."

Hij legde den gulden in de hand van het arme meisje, en ging heen. Het onweder was nu bijna geheel voorbijgetrokken, en regenen deed het niet meer. Alleen in de verte hoorde men nog een dof gerommel.

Zijne fiets was gelukkig niet gebroken, en toen hij op den weg kwam, zag hij al spoedig de oorzaak van zijn val. Hij was tegen een grooten steen gereden, die door den hevigen regen losgeraakt was en hem zijne geduchte tuimeling had doen maken.

Wel gevoelde hij zich nog wat licht in het hoofd, maar dat ging weldra over.

Toen hij thuis kwam, hoorde hij, dat de dokter er al geweest was, en dat de getroffene nog tot het land der levenden behoorde. De dokter gaf zelfs alle hoop op herstel. De zieke was naar eene bedstede gebracht in een van de stallen, waar hij door Harmen, zijn kameraad, werd verpleegd. 't Waren twee Geldersche grasmaaiers, die naar Holland gekomen waren, om wat te verdienen.

Over zijn val vond Jacob het niet noodig te spreken. Hem werd, naar hij meende, toch al te veel lof toegezwaaid over zijn tochtje naar den dokter. Want iedereen prees hem om zijn moed.

HOOFDSTUK XVIII.

In en om het koetshuis.

Den anderen morgen waren we al vroeg op. Oom Jan was al naar het land, om de noodige bevelen te geven aan de werklieden. Wij hadden nu eene mooie gelegenheid om de Klimop-hoeve eens goed in oogenschouw te nemen. Jacob nam aan onze rondwandeling in en om de boerderij geen deel. Wij hoorden hem aan Juffrouw Mina een velletje papier, eene enveloppe en schrijfgereedschap verzoeken, waarmede hij zich naar de slaapkamer begaf. Wàt hij te schrijven had, wisten wij natuurlijk niet, want hij sprak er geen woord over.

Waaraan de Klimop-hoeve haar eigenaardigen naam te danken had, begrepen wij al heel spoedig, want alle beukeboomen, die op het erf langs den wegkant stonden, waren met klimop begroeid. Dat gaf een heel aardig gezicht.

De boerderij was niet hoog, maar zeer uitgebreid. Het voorste gedeelte bestond uit het woonhuis, dat met zijne groote, breede spiegelruiten, zooals Gerrit dat zeide, een *royalen* indruk maakte. Vóór het huis

lag een bloementuin, waarin een groote zilverachtige bal prijkte. In dien tuin was een schat van heerlijke bloemen. Twee priëeltjes gaven er een zeer gezellig aanzien aan. Achter het heerenhuis, zooals het gewoonlijk genoemd werd, lagen de stallen en schuren. Eerst kwamen wij in den ruimen koestal, waar plaats was voor wel tachtig beesten. Dat die stal nu ledig was, spreekt van zelf, want de koeien liepen op het land.

Daarnaast was een gebouw, dat geheel ingericht was voor de zuivelbereiding. Diepe kelders bevatten de roomvaten, die op eene koele plaats moesten staan; één vertrek was ingericht voor de boterbereiding, en een ander voor de kazerij. Lange planken droegen de kaasjes, die stonden te „rijpen," en de persen kregen telkens nieuwen aanvoer. In eene andere kamer stonden de pekelbakken, waarin de kaasjes van het noodige zout werden voorzien. 't Was voor ons heel aardig, het karnen zoowel als het kaasmaken bij te wonen.

Achter deze inrichtingen lag de groote paardenstal, die nu natuurlijk ook onbewoond was. Oom Jan was een groot liefhebber van paarden; hij hield er zelfs twee harddravers op na, schoone dieren, die wij op het land gingen bekijken en bewonderen.

Verder was er nog eene verbazend groote schuur, waarin het hooi was opgeborgen. Deze was gebouwd onmiddellijk naast den koestal, waardoor het voederen van de dieren zeer werd vergemakkelijkt.

Verder was er nog een koetshuis, waarin Ooms rijtuigen stonden, eene schuur voor landbouwwerktuigen, kortom 't was eene verbazend groote inrichting, waar voor ons veel te zien en te leeren was.

Rondom het huis op het erf liepen wel een paar honderd kippen, die overal gelegenheid vonden nesten te maken, waar zij hare eieren konden leggen. Ook waren er kalkoenen en pauwen. Vooral deze laatsten wekten onze bewondering. Wat konden zij dien langen, fraaien staart sierlijk opzetten en wat zagen zij er dan trotsch uit! Maar de kalkoenen waren nijdige beesten. Een van hen had Gerrit al leelijk in zijn been gebeten. Gerrit had niet opgemerkt, dat het beest zat te broeien en was dichter bij het nest gekomen, dan het dier noodig vond. Vandaar zijn verwoede aanval. Wat wist onze President van beenen maken!

Het opzicht over al dat pluimgedierte was opgedragen aan den ouden Arie Ploeg. Hij was al te oud om nog veel werk te kunnen doen, en daarom hield Oom Jan hem voor gemakkelijke karweitjes, die niet veel kracht of inspanning vorderden. En Arie was daarvoor uitstekend geschikt. Hij wist precies de nesten van de kippen te vinden, hoe zorgvuldig die dieren ze ook verborgen hadden. Ook voor de broeierij en de jonge kuikentjes wist hij uitstekend zorg te dragen. Oom Jan vond, dat Arie Ploeg zijn loon nog best waard was, waarop de oude man niet weinig trotsch was.

Toen wij alles in oogenschouw genomen hadden,

besloten mijne vrienden Oom Jan op te zoeken, maar ik ging niet meê. Ik vreesde, dat Jacob naar ons zou zoeken, als hij met zijn brief klaar was, en daarom ging ik naar de slaapkamer.

„Ben-je klaar?" vroeg ik, daar ik hem juist zijn brief zag dichtplakken. „Ik kom je halen, om naar Oom Jan te gaan. Hij is achter op het land."

„Ja, ik zou wel willen, graag genoeg zelfs, maar ik moet mijne fiets nog opknappen. Je begrijpt, dat die door mijn tochtje van gisteravond er wel fraai zal uitzien!"

„Goed, dan zal ik je helpen," zei ik. „Des te vlugger is het afgeloopen. Zeg Jacob, wat vond ik het kranig van je, dat je door die hevige donderbui ging om den dokter te halen."

„Praat er niet van, jô; jij zoudt immers hetzelfde gedaan hebben, als ik er niet geweest was. Bovendien, zoo erg was het niet. Gelukkig, dat die man weer wat beter is, hê?"

„Dat geloof ik! Nu, of je het weten wilt of niet, wij hebben je allen bewonderd, hoor, Oom Jan en de Juffrouw even goed als wij. En wij werden wàt ongerust, toen je zoo lang wegbleef. Waar heb-je toch gezeten?"

„Dat zal ik je vertellen, Dorus, maar houd het stil, hoor."

En nu vertelde hij mij alles wat er gebeurd was, waardoor ik nog meer respect voor hem kreeg.

Wij gingen nu naar beneden, waar Juffrouw Mina bereidwillig de zorg voor den brief op zich nam.

Zij zou hem met den postbode meêgeven, als hij de courant bracht, want eene brievenbus was daar in den omtrek niet te vinden.

En toen begaven wij ons naar het koetshuis, waarvan de deur juist geopend werd, toen wij er voor stonden. Arie Ploeg kwam er uit, en hij keek ver van vroolijk. Diepe rimpels lagen op zijn voorhoofd en zijne grijze wenkbrauwen waren gefronst. Met een korten groet ging hij ons voorbij.

„Arie is niet in zijn humeur," zei ik. „Wat kijkt hij boos!"

„Ja," beaamde Jacob, „hij schijnt met zijn verkeerde been uit bed te zijn gestapt."

Wij gingen het koetshuis binnen en vonden daar reeds een jongen bezig met het opknappen van de beslijkte fiets. 't Was een boerenknechtje, ongeveer van onzen leeftijd. Maar hij keek ook al lang niet vroolijk en wij zagen, dat hij zelfs tranen in de oogen had.

„Goeden morgen!" zeiden we vriendelijk, en Jacob voegde er bij: „Ben-je mijne fiets zoo aan het schoonmaken? Dat vind ik vriendelijk van je."

„Ook goêmergen saomen!" klonk het antwoord op somberen toon. „Mijnheer heit het me belast om deze vilesepé skoon te maoken."

„Je doet het heel goed," zei Jacob aanmoedigend. „Heb-je het wel eens meer gedaan?"

„Neen, maor de raituigen moet ik ook altaid skoonmaken," zei de jongen met een diepen zucht.

Wij konden duidelijk opmerken, dat hij verdriet had.

„Hoe heet je?" vroeg Jacob,

„Piet Jansen hiet ik," zei hij, terwijl hij de spaken met een lap een voor een van de slijkspatten ontdeed. Wij zagen hoe bij dien arbeid de tranen op den steenen vloer vielen.

„Scheelt er wat aan?" vroeg ik. „Je hebt de tranen in de oogen?"

„Dat gaot jullie niks ân!" klonk het kortaf.

„Dat is waar, Piet Jansen," zei ik, „wij hebben er niets mede noodig. Ik vraag het je ook alleen, omdat ik medelijden met je heb, en graag iets zou willen doen, om je te helpen, als ik kon."

Piet keek ons met zijne betraande oogen eventjes aan en zeide toen:

„Neen, jullie kan niks voor me doen, maar zie je, als het zóó staot, wil ik het wel zeggen. Heb-je Aorie Ploeg niet uit het koetshuis zien komen, juist toen jullie er in kwam?"

„Ja wel! Heeft die je dan iets gedaan?"

„'Daon? — 'Daon, zeg je? Neen, dat niet, maar hij heeft me wat 'zaid, [1]) dat me zeer doet, weet-je, zeer, hier!"

Bij die woorden wees hij op zijn hart, en de tranen kwamen hem in de oogen.

„Wat heeft hij je dan gezegd?" vroeg Jacob medelijdend.

„Wat hij me 'zaid heeft?" herhaalde Piet, terwijl hij in gedachten met den vuilen poetslap de tranen

1) Gezegd.

uit zijne oogen veegde, zoodat hij een erg zwart gezicht kreeg: „Wat hij me 'zaid heeft? Hij zait, dat ik een dief ben, en — en — dat heeft hij 'logen!"

Wij keken den armen jongen, die blijkbaar geheel van streek was door de tegen hem uitgebrachte beschuldiging, een oogenblik zwijgend aan. 't Was dan ook een moeilijk geval voor ons, want wij wisten van de geheele zaak niets af. Piet stond nu overluid te snikken, met den poetslap tegen de oogen.

„Maar wat heb je dan gestolen?" vroeg ik na een oogenblik.

„Niks! Niemendal, waarachtig niet!" zei Piet driftig. „Maor ik zal het je wel zeggen, weet je. Die ienmaol steelt is altaid een dief, zegt het spreekwoord, en zoo is het met main ook! Ienmaol heb ik 'stolen, dat is waor! Ienmaol heb ik appelen en peren hier achter uit den boomgaord 'stolen, en dat heeft Aorie 'zien. Maor dat is al twee jaor 'leden, en laoter heb ik het nooit weer 'deen, [1]) waarachtig niet. Maor zie je, omdat hij me toen 'snapt heeft, moet ik nu weer de dief zain, en dat is niet eerlijk! 'k Heb het niet 'deen, echt niet! O, had ik het maar nooit 'deen, dan kon ik gerust iedereen in de oogen kaiken, maar die iens [2]) steelt, is altaid een dief!"

„Weet Mijnheer het, dat je toen vruchten gestolen hebt?"

„Jao, dat weet hij, ik heb het hem zelf 'zaid, en

1) Gedaan. 2) Eens.

ik heb hem beloofd, dat ik het nooit weer zou doen. En ik heb woord 'houden, dat durf ik zeggen. Gien appel of gien peer heb ik meer weg'nomen, 'k mag het besterven, als het niet waor is. En nou komt op iens Aorie, en zait, dat ik een dief ben, dat ik aieren 'stolen heb, al meer dan iens. Maor 't is 'logen, dat heb ik hem in zijn gezicht 'zaid!"

„En geloofde hij je niet, toen je het hem zoo nadrukkelijk verzekerde?" vroeg ik.

„Neen, hij geloofde me niet. Hij zaide tegen me: „die iens steelt, is altaid een dief, en een vos verliest wel zijne heren, [1]) maar niet zijn steert. En toch heb ik het niet déén, vast niet!"

„Dat is naar voor je, om zoo onschuldig verdacht te worden," troostte Jacob. „Ik wil je vertellen, dat *ik* niet aan je schuld geloof, Pieter, nu je zoo stellig verzekert, dat je het niet gedaan hebt."

„Geloof jai het niet?" vroeg Pieter min of meer ongeloovig, maar toch met een glimlach op de lippen.

„Neen, ik geloof het niet!" bevestigde Jacob.

„En ik ook niet, Pieter," zei ik. „Maar waarom zeg je niet alles aan Mijnheer? Ik weet zeker, dat hij je ook wel op je woord gelooven zal."

„Zou hij?" vroeg Pieter, met een greintje hoop in zijne stem. „Zou hij ook niet zeggen, dat een vos wel zijne heren, maar nooit zijn steert verliest?"

„Ik denk van niet, Pieter. Daarvoor is Oom een te braaf mensch. Hij zal je wel op je woord gelooven."

1) Haren.

Op dit oogenblik werd de deur van het koetshuis geopend, en trad Oom Jan, vergezeld van Arie Ploeg, binnen.

„Goeden morgen, neefjes!" riep hij ons toe. „Goed geslapen?"

„Best Oom, u ook?"

„Uitstekend. En Jacob, heeft de tocht door de onweersbui je geen verkoudheid bezorgd?"

„In het geheel niet, Oom, ik ben zoo frisch als een hoentje," zei Jacob.

„Mooi, dat doet me genoegen. Maar nu moet jelui eens gaan kijken, of Juffrouw Mina met het ontbijt gereed is. Ik kom ook dadelijk!"

Wij begrepen zeer goed, dat Oom dit slechts als een voorwendseltje gebruikte, om ons uit het koetshuis te krijgen. Al praatte hij nog zoo luchtig met ons, toch had ik opgemerkt, dat er een rimpel op zijn voorhoofd lag. Zeker had Arie hem over den diefstal gesproken, en wilde hij den verdachten Pieter een gestreng verhoor doen ondergaan. Jacob en ik twijfelden echter niet, of Pieter zou eervol uit deze treurige geschiedenis te voorschijn komen.

Wij gingen naar binnen en namen aan de ontbijttafel plaats, waar de overige clubleden ons reeds wachtten.

Het duurde echter geruimen tijd, eer Oom Jan binnenkwam, en zijn gezicht stond zeer ernstig. Doch langzamerhand kreeg het de gewone opgeruimde uitdrukking weer, en onder gezelligen kout werd het ontbijt gebruikt. Daar Oom over het ge-

beurde niet sprak, durfden wij er hem niet naar vragen.

Toen het ontbijt afgeloopen was, zei Oom:

„Zeg, neefjes, hoe zou je het vinden, als wij eens een mooien rijtoer gingen maken?"

Dat voorstel viel in goede aarde.

„Graag, Oom! Dolgraag!" riepen zes monden tegelijk. „Waar gaan we heen?"

„Eerst naar Alkmaar en vandaar naar Egmond aan zee. Dat is een mooi ritje, als we den weg over Bergen nemen."

„Op de fiets, oom?" vroeg ik.

„Jelui kunt op de fiets gaan, maar ik zal Witvoet voor de dogcart zetten. Je begrijpt toch wel, dat ik geen lust heb, om achter te blijven?"

„Is Witvoet de harddraver?" vroeg Karel.

„Ja, een harddraver," zei Oom. „Maar hij behoeft den geheelen weg zijne kunst niet te vertoonen, dat begrijp-je zeker wel. Dat zou hij niet uithouden, en ik zou het niet willen ook, want ik houd veel van mijne paarden."

„Dus U op de dogcart en wij op de fiets, dat zal een mooi tochtje geven!" zei ik opgetogen.

„Ja, maar wie van jelui graag wil, en de kunst van rijden machtig is, mag ook wel op het losse paard. Dan krijgen wij een heelen optocht, met de noodige verscheidenheid. Wie heeft daar lust in?"

„Ik, — dolgraag!" zei Gerrit. „Ik doe niets liever, dan op het losse paard rijden."

„Op een harddraver?" lachte Oom.

„Met alle pleizier," zei Gerrit trotsch. „Ik kan rijden als de beste."

„En mag-je paardrijden van je ouders?" informeerde Oom. „Ik zou voor geen geld willen, dat je hier door mijne schuld een ongeluk kreeg."

„O ja, ik breng thuis dikwijls de paarden naar het land, en Pa vindt het heel goed."

„Goed! Dan zal ik een paard voor je laten zadelen," zei Oom. „Maar den harddraver niet, want die zou je stellig te snel gaan. Bovendien is hij wat schichtig en zou je een ongeluk met hem kunnen krijgen."

„Ik zou anders gerust durven, hoor!" zei Gerrit op hoogen toon.

„Maar ik niet," zei Oom lachend. „Ik zal je een heel mak beestje geven, dat voor niets bang is en goed loopt. Dat is dus afgesproken. Over een uur rijden we af."

Dat was een voorstel naar onzen zin, en wij begaven ons dadelijk naar de fietsen, om alles na te kijken en nog eens heel eventjes op te poetsen.

Pieter Jansen zagen wij niet meer. Jacobs fiets was geheel in orde en stond kant en klaar tegen den muur.

Een half uur later werd Witvoet uit het land gehaald en trok Arie de dogcart uit het koetshuis naar buiten. Wat zagen de tuigen, die Witvoet bij het inspannen werden aangedaan, er keurig netjes uit. Bij Oom scheen alles in de puntjes te zijn.

Witvoet stond te trappelen van ongeduld, en hij

brieschte telkens, om zijne vreugde te kennen te geven over den aanstaanden tocht.

„Hij hait er zinnighaid in," zei Arie, terwijl hij hem zacht op den fieren hals klopte. „O, 't is zoo'n lief peerd, en loopen dat hij kan, neen maor, miraokel! Er is er gien ien op de baon, die het van hem wint!"

Nu kwam ook Gerrits paard op het erf. Een knecht had het uit het land gehaald. Onze President beschouwde het met een kennersblik, en gaf tegen ons zijne goedkeuring over den bouw van het dier te kennen.

Het zadel werd er opgelegd en het gebit aangedaan. 't Was een allerliefst paard, dat zich heel rustig liet optuigen.

„Wat moet jij met die stijgbeugels doen, Gerrit?" vroeg Arnold. „Je hebt er immers nog nooit mede gereden?"

„O, laat dat maar aan mij over en wees maar niet *geagiteerd*. Ik zal me wel redden. Bovendien, het rijdt mèt stijgbeugels veel vaster, dan zonder. Ik ga nu op zijn Engelsch rijden, dat staat *elegant*."

„Als je er maar niet elegant afrolt," zei Arnold lachend.

„Geen nood, broertje. Met stijgbeugels kan men niet vallen."

Eindelijk was alles voor het pleiziertochtje gereed. Oom Jan kwam naar buiten, keek de tuigage van de paarden na, of alles wel in orde was, stapte op de dogcart, en riep:

„Allons, neefjes! Wij gaan! Voorwaarts!"

Wij hieven ons lied aan en verlieten in de prettigste stemming de Klimop-hoeve.

„Ho, ho!" riep Gerrit. „Ho, wacht eventjes! Ik ga ook meê, Oom Jan! Wie helpt mij even op mijn paard?"

Maar Oom Jan deed net of hij Gerrit niet hoorde, en had er braaf schik in, dat hij daar zoo mal bleef staan. Gelukkig dat Arie Ploeg er nog was. Deze hielp onzen President op het paard en gaf het dier een tikje.

Gerrit verliet stapvoets het erf. Blijkbaar wilde hij eerst eens kennis maken met zijn ros. Het dier stapte evenwel goedig voort, zoodat zijn berijder er den draf in bracht.

HOOFDSTUK XIX.

Onze rijtoer.

Wij hadden het mooiste weêr van de wereld, ook om te fietsen. 't Was niet buitengewoon warm en er was ook geen wind, zoodat wij, wielrijders, ons volstrekt niet behoefden in te spannen, om Oom Jan bij te houden.

Want oom reed voorop. Ten eerste was hij de eenige, die den weg wist, en bovendien konden wij ons beter naar den gang van het paard regelen dan omgekeerd.

Maar Gerrit had aanvankelijk niet veel redenen tot tevredenheid over zijne keuze. Hij kon inderdaad vrij goed paardrijden en het beest was bijzonder mak en gehoorzaam. Het had slechts één gebrek, wanneer het althans een gebrek mag heeten. Het kon namelijk niet verdragen, dat een ander paard voor hem uitreed. Wat de berijder dan ook mocht doen om het dier tot kalmte aan te sporen, niets hielp. Zoodra bemerkte het niet een ander paard voor zich uit, of het begon uit alle macht te loopen en rustte niet, voordat het was ingehaald. Dan ging

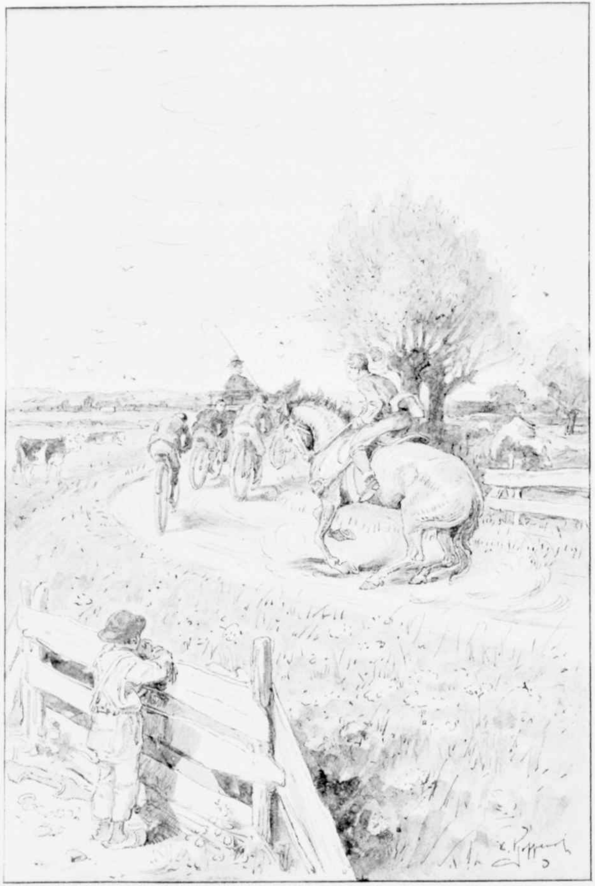

het er verder heel bedaard achter loopen, zonder ooit pogingen aan te wenden, om het voorbij te gaan. Indien het voorste paard slechts was ingehaald vond ons Blesje, want zoo werd het genoemd, dat aan de eer voldaan was en dat het verder zijn gemak wel kon houden. Gerrit had al dadelijk gelegenheid, om met deze eigenaardigheid van Bles kennis te maken, want niet zoodra kwam het op den weg of hij hoorde het hoefgetrappel van Witvoet in de verte, wat hij volstrekt niet kon uitstaan. Zonder dat Gerrit hem met woord of gebaar daartoe aanspoorde, begon het ineens uit alle macht te loopen, veel harder, dan Gerrit lief was. Want het rijden op een zadel viel hem in het geheel niet meê. Hij hotste veel harder op en neer, dan hij prettig vond, en liep meer dan eens gevaar, er af te hotsen. Soms greep hij met beide handen de manen van Bles, om zich vast te houden, en de stijgbeugels was hij al lang kwijt, zoodat het te begrijpen is, dat hij ver van een *elegant* figuur maakte.

„Ho Bles! Ho Bles! Ho dan! Ho!" klonk het op min of meer angstigen toon achter ons, en wij konden ons levendig voorstellen, hoe Gerrit aan de teugels zat te trekken om Bles wat kalmer te stemmen. Maar zijne pogingen waren vergeefsch. Integendeel, Bles werd er kwaad om. Hij wierp driftig een paar malen zijn kop omhoog, om zijn ongenoegen te kennen te geven en begon te brieschen. Maar tegelijkertijd ging hij nog hoe langer hoe harder loopen, ten einde Witvoet in te halen.

„Ho dan, Bles, akelige knol! Ho dan!" schreeuwde Gerrit. „Ho, zeg ik je!"

Maar Bles stoorde er zich niet aan. Hij draafde maar voort. Ik geloof, dat hij net zoo boos was op Gerrit, als deze op hem.

Oom Jan keek eens achterom, om te zien hoe Gerrit te paard zat. En toen hij nu opmerkte, dat onze President in het geheel niet op zijn gemak was, maar toch vrij goed zijn evenwicht wist te bewaren, kreeg hij er pret in.

„Wij zullen hem eens een beetje plagen, onzen pikeur!" riep hij ons toe, en nu gaf hij zijn harddraver een klein tikje met de zweep.

Meer had Witvoet niet noodig; dadelijk spitste hij de ooren en begon te loopen, dat het een lust was. Om Jan gaf hem echter den vrijen teugel niet, want dan kon Bles het niet volhouden. Ons kostte het geen inspanning, om dicht bij de dogcart te blijven.

Bles bemerkte spoedig, dat Witvoet hem vooruit ging, wat hem geweldig prikkelde. Hij spande al zijne krachten in om hem in te halen, zoodat Gerrit, die geen tijd kon vinden om zijne voeten in de stijgbeugels te zetten, luchtsprongen maakte van belang.

„Hij rijdt op zijn Engelsch!" lachte Arnold, en inderdaad, het geleek er bijzonder veel op.

„Hij springt Bles bijna over den kop," zei Karel, die er heel veel pret in had. „Wat zal onze President in den angst zitten!"

„Ho, dan toch! Ho dan, ellendig beest! Ho! Ho knol!"

Wij hoorden duidelijk, dat Gerrit de wanhopigste pogingen deed, om Bles tot staan te krijgen. Maar het dier was Oost-Indisch doof, het stoorde er zich niet aan. Het zou geen rust vinden, vóór en aleer het Witvoet had ingehaald.

Wij konden zien, dat Gerrit ten einde raad was, maar nu vond Oom Jan, dat de grap lang genoeg geduurd had. Hij hield de teugels in, zoodat Witvoet zijn gang aanmerkelijk ging vertragen en nu had Bles ons spoedig ingehaald. Van dat oogenblik af kwam het dier tot kalmte.

En Gerrit ook!

„Pfff!" riep hij ons toe, met vuurroode wangen van de inspanning en een zweetdroppel aan elk haartje, vanwege den angst, dien hij had uitgestaan. „Wat loopt dat dier geweldig hard!"

„Bevalt het je goed op het losse paard?" riep Karel hem toe. „'t Gaat wel prettig, hè?"

Wij lachten in ons vuistje. Oom Jan had er ook schik in.

„Je hebt je eerste les te pakken, Gerrit!" zeide hij, en Gerrit kon hem zeer goed verstaan, want Bles liep nu bijna met zijn kop tegen de dogcart aan. „Maar je hebt je goed gehouden, en zult nu niet gemakkelijk meer uit den zadel geworpen worden. Zet nu je voeten in de stijgbeugels en neem eene flinke houding aan. Dat behoort zoo voor een ruiter en niet het allerminst voor iemand, die tevens President van eene club is!"

Gerrit deed wat hem gezegd werd, en hij maakte nu een veel beter figuur te paard, dan enkele oogenblikken geleden. Hij begon zelfs al min of meer overmoedig in het rond te zien en blikte van uit de hoogte triomfantelijk op ons neer.

„Dat is wat anders, dan met dit warme weêr op eene fiets te zitten trappen!" riep hij ons toe, terwijl hij Bles op den schouder klopte. „O, 't is zoo'n lief dier!"

„Straks scheen je Bles anders te noemen!" klonk ons antwoord. „Ho, akelige knol! Ho, ellendig dier!"

„O, straks!" zei Gerrit. „Toen was hij ook finaal aan den hol, maar nu, neen hoor, 't is een *magnifiek* beest. En wat loopt het *elegant*, 't is een lust, om er op te zitten."

Wij hadden nu Schermerhorn al achter ons en reden de Schermer in. In de verte zagen wij de stad Alkmaar, welke plaats wel eenige overeenkomst heeft met Haarlem. De bouw van de groote kerk gelijkt veel op dien van de St. Bavo in Haarlem en evenals deze stad heeft ook Alkmaar een bosch in de onmiddellijke nabijheid.

Na een heel aangenaam ritje, aangenaam ook voor Gerrit, die heel prettig achter de dogcart reed, kwamen wij in de stad aan. Nu bleek het ons, dat Oom Jan met voordacht naar deze plaats gereden was, omdat ons hier eene verrassing wachtte. Er was namelijk kermis in Alkmaar. Overal zagen wij tenten, kramen, spellen, draaimolens en andere vermakelijkheden, en 't was zeer druk op de straten.

Wij hadden al ons beleid noodig, om de stad, zonder ongelukken te krijgen of te veroorzaken, door te rijden.

Bij den Bergerhout spanden wij uit. De paarden en fietsen werden in den stal gezet, en wij verfrischten ons door het drinken van een glas limonade.

„Zeg jongens, wat doe je nu liever," vroeg Oom Jan, „eerst de kermis gaan bekijken en daarna naar Egmond rijden, of eerst naar Egmond en daarna de kermis? Je kunt doen, wat je wilt; ik ben voor pleizier uit en vind alles goed."

Wij kozen het eerste, zoodat wij met ons allen de stad inwandelden. Gerrit viel het loopen wel een beetje moeilijk, want hij was het paardrijden niet gewoon, maar hij hield zich toch heel best.

Jan stond al spoedig stil bij eene kraam met confituren, die hij onmogelijk voorbij kon loopen zonder iets te koopen. En als hij eenmaal aan het koopen was kon hij er moeilijk mede ophouden, want dan viel zijn oog telkens weer op iets anders, dat er toch ook zoo lekker uitzag. Ja, hij was een echte snoeper. In het eerste uur deed hij bijna niet anders dan inslag doen, tot hij plotseling naar geen kraam meer omzag en geen cent meer uitgaf, waarover Karel, Jacob en ik ons niet weinig verwonderden. Maar Arnold loste het raadsel voor ons op.

„Zijne portemonnaie is leêg," fluisterde hij ons toe, waarover wij niet weinig pret hadden.

„Nu zullen wij hem te pakken nemen," zei Karel zacht. En luid riep hij ons toe:

„Komt jongens, nu gaan we met ons allen in den stoomdraaimolen, dat zal aardig wezen!"

Oom Jan knipoogde even tegen ons. Hij begreep, hoe de vork in den steel zat.

„Dat is goed!" zei hij. „Wij gaan met ons allen in den stoomdraaimolen."

Wij stapten allen de groote tent binnen. Alleen Jan bleef buiten staan.

„Kom Jantje, kom edele naamgenoot!" zei Oom Jan. „Je moet geen spelbreker wezen; wij gaan met ons allen, dus jij behoort er ook bij."

Hij nam Jan bij de hand en trok hem mede naar binnen. Het was hier wel de gewoonte om vooruit te betalen, maar ons uiterlijk scheen nog al vertrouwen in te boezemen. Althans, de Directeur nam den hoed voor ons af en liet ons stil plaatsnemen.

De stoomfluit gierde en onder een oorverdoovend lawaai kwam de machinerie in beweging. Eerst ging het langzaam, maar spoedig al sneller en sneller. Wij vonden het wel grappig. Maar lang draaiden wij niet voor ons dubbeltje, daar zorgde de „Directeur" wel voor.

„Dat doen we nog eens!" riep Oom Jan ons toe, wat wij allen heel goed vonden, behalve Jan. Deze keek ver van vroolijk en schoof zoo onrustig op zijne bank heen en weer, of hij op spelden zat. Maar er hielp niets aan, hij moest ook meêdoen.

„Driemaal is scheepsrecht," zei Oom Jan, toen we voor de tweede maal stil stonden. Maar nu werd het ons jongste lid te erg. Hij sprong uit het

schuitje, juist toen de stoomfluit zich weer liet hooren, en liep in zijne verwarring naar den uitgang.

Doch nauwelijks bemerkte de Directeur dat, of hij liep snel op hem toe en vroeg hem om de verschuldigde twintig centen. Jantje kreeg eene kleur tot achter zijne ooren en schaamde zich niet weinig; dat konden wij duidelijk opmerken. Had hij nu maar met chocolade en andere lekkernijen kunnen betalen, dan zou hem dat gemakkelijk genoeg gevallen zijn, want zijne zakken stonden er bol van, doch de Directeur was daarmede niet tevreden te stellen. Och, och, wat keek Jan ons smeekend aan, en wat was die Directeur boos. Deze plaatste zich vlak voor den uitgang, om te maken dat Jantje niet ontsnappen kon. En wat hij zeide was zeker niet bijzonder vriendelijk, want o, hij zag Jan zoo barsch aan.

Nu hield de draaimolen weer stil en wij stapten uit.

„Mijn geld!" zei de Directeur, „of je komt er niet uit! Dat zou wat moois wezen, om je hier maar te laten draaien en dan zonder betalen heen te gaan. Foei, en dat nog wel van een jongeheer! Ik zal de politie laten halen!"

Jan zei niets, maar hij keek ons zóó smeekend aan, dat wij alle medelijden met hem kregen. Zelfs Karel, die de grap bedacht had, kreeg er spijt van en greep naar zijne portemonnaie. Maar Oom Jan wenkte ons toe, dat wij er ons niet in moesten mengen.

„Betalen, neefje!" zei Oom Jan. „Wij gaan vertrekken."

„Ik heb geen geld meer," zuchtte Jan.

„Juist," zei Oom, niet onvriendelijk, maar toch op eenigszins gestrengen toon. „Juist, je hebt alles wat je bezat, voor snoeperij uitgegeven. Vind je dat nu wel erg flink voor een jongen van jou leeftijd?"

„Neen Oom, ik heb er spijt van," zei Jan zacht.

„Meen je dat?" vroeg Oom.

„Ja, ik meen het en ik zal het ook nooit weer doen."

„Zoo, dan zal ik je uit den nood helpen. Geef mij dan die snoeperij maar hier, dan zal ik je het geld teruggeven. Misschien weet Juffrouw Mina wel raad met dat goedje. Willen we dat doen?"

Jans gelaat klaarde geheel en al op. 't Was of het zonnetje bij hem door de wolken brak.

„Asjeblieft, Oom, asjeblieft!" riep hij Oom toe, terwijl hij dadelijk de in zilverpapier verpakte tabletten uit zijne zakken haalde. Oom Jan betaalde hem, wat ze gekost hadden, en hij deed dat in het geheel niet zuinig, zoodat Jan er nog een voordeeltje bij had, en nu wilde Jantje zijne schuld aan den Directeur betalen. Doch dat wilde Oom niet hebben; hij betaalde voor ons allen, zoodat het ons nu volkomen duidelijk werd, dat hij ons jongste lid eens een lesje had willen geven, om hem eene leelijke gewoonte af te leeren. En dat de les doel trof, weet ik zeker, want Jan was totaal van zijn snoeplust genezen.

Oom nam den arm van Jan in den zijne en wist hem onder gezellige scherts spoedig zijn onaangenaam avontuurtje te doen vergeten. Eenige minuten later waren de twee Jannen, de groote en de kleine, al weer zeer vertrouwelijk met elkander.

Na nog een paar uurtjes over de kermis te hebben gewandeld en van alles te hebben genoten, want Oom was een zeer gul gastheer, die ons zooveel genoegen aandeed als in zijn vermogen was, besloten wij de reis naar Egmond te vervolgen. Wij keerden dus naar de uitspanning in den Bergerhout terug en verlieten weldra in de beste stemming het vriendelijk stadje Alkmaar.

Wij reden weer in dezelfde volgorde. Voorop ging Witvoet met Oom Jan op de dogcart, onmiddellijk daarachter volgde Gerrit, die nu werkelijk op zijn Engelsch reed en glom van trots, en dan op eenigen afstand onze club. Alles ging heel goed, zelfs toen wij bij een overweg over het spoor van de H. IJ. S. een oogenblik moesten wachten, omdat er juist een trein voorbij reed. Ook zou alles wel in orde gebleven zijn, want wij waren den spoorweg reeds over, maar toen deed plotseling de locomotief een langgerekt gefluit hooren, en nu was Witvoet voor niets zoo bang als voor zulk oorverdoovend gillen. Nauwelijks had het geluid zijne gehoorvliezen in trilling gebracht, of hij hief woest zijn kop op, legde de ooren in den nek en — sloeg aan het hollen.

O, o, wat rende dat verschrikte dier daar woest heen! 't Stof van den uitgedroogden weg dwarrelde hoog op, waar hij ging. Een hevige angst maakte zich van ons meester. Hoe vreesden wij, dat Oom

een ongeluk zou krijgen. 't Was verschrikkelijk om aan te zien, in welk een woesten galop het ontstelde dier daar langs den weg vloog! En dat het niet naar den teugel luisterde, konden wij duidelijk zien.

Ook voor Gerrit nam de zaak plotseling eene bedenkelijke wending, want Bles, die weer niet verdragen kon, dat zijn kameraad hem zoo plotseling vooruitging, zette het ook op een loopen! Met Gerrits elegantie en zijne prachtige Engelsche methode was het ineens geheel gedaan. Hij maakte weer luchtsprongen van belang en had blijkbaar alle moeite, om zich in den zadel te houden.

't Was oorspronkelijk ons plan geweest, om over Bergen naar Egmond te gaan, daar die weg zoo rijk is aan natuurschoon. Maar Witvoet beschikte het anders. Zonder naar den toom te luisteren, holde hij den weg naar Bergen voorbij en den anderen weg op, die regelrecht naar Egmond voerde. Bles rende hem achterna, en wij reden wat wij konden, om hen bij te houden. 't Was een smalle weg en er behoefde maar weinig te gebeuren, om in het water terecht te komen.

Wat trok Oom Jan met kracht aan de teugels. Hij had zijne voeten tegen het slijkbord gezet en hing geheel achterover, om meer kracht te kunnen ontwikkelen. Maar in blinden angst holde Witvoet voort, met Bles en den verschrikten Gerrit achter hem aan.

Eindelijk, Goddank, zagen wij, dat Witvoet iets

langzamer begon te loopen en dat Oom Jan hem weer in zijne macht kreeg. Het grootste gevaar was voorbij. Het hollen werd meer draven en eindelijk kwam het verschrikte dier tot kalmte. Een zucht van verlichting ontsnapte onze borst, en ook Gerrit begon weer te herademen.

Oom Jan wenkte ons lachend met de zweep toe, om ons gerust te stellen, maar onze President zag zoo bleek als karnemelk van den angst, dien hij had doorgestaan.

't Is te begrijpen, dat wij door dezen dollen rit spoedig te Egmond aankwamen. Wat vonden wij het heerlijk aan het koele strand. Eerst vermaakten wij ons met de aanrollende baren, die ons heel dikwijls te vlug waren en ons een voetbad bezorgden, maar Oom Jan vond het prettiger, dat wij allen tegelijk een zeebad namen.

Wij huurden twee aan twee een badkoetsje, terwijl Oom er een voor zich alleen nam, en weldra spartelden wij in het zoute nat. O, wat was het heerlijk in de branding, als de met schuim bedekte golven over ons heen rolden en ons geheel bedolven. En wat bliezen en proestten wij dan, als wij weer boven water kwamen. 't Was verrukkelijk. Wij konden bijna niet besluiten, het bad te verlaten, maar Oom Jan wilde het niet langer toestaan.

„Niet te lang, neefjes, dat is niet gezond!" riep hij ons toe, en toen wij weer in de koetsjes geklommen waren, verliet hij het zoute nat ook.

't Was eene heerlijke verfrissching geweest, die

ons echt goed gedaan had. 't Werd nu ook langzamerhand tijd, om naar huis terug te keeren.

Die terugtocht kenmerkte zich gelukkig door niets bijzonders. Witvoet was weer geheel tot kalmte gekomen en toonde zich den geheelen weg over zoo mak als een lammetje, en Bles was dientengevolge ook heel bedaard, tot groote vreugde van Gerrit, die voor geen geld van de wereld weer aan het hollen wilde. Hij reed nu zelfs weer heel elegant op zijn Engelsch.

Maar wij moesten hem toch de eer geven, dat hij zich goed gehouden had. Dat vond Oom Jan ook.

't Was ongeveer acht uur in den avond toen wij het erf van de „Klimop-hoeve" opreden, waar Arie Ploeg nog op ons wachtte, om de paarden naar het land te brengen.

„Wel," vroeg hij aan ons, „is het een prettig toertje 'weest ?"

„Heerlijk !" riepen wij uit.

„*Charmant !*" zei Gerrit.

HOOFDSTUK XX.

Op verkenning.

Al vroeg in den morgen gingen Jacob en ik naar buiten, om Piet Jansen te zoeken. Wij waren nieuwsgierig, hoe den vorigen morgen zijn onderhoud met Oom Jan afgeloopen was. Wij vonden hem al spoedig, want hij was in het koetshuis bezig, de tuigen van Witvoet op te knappen. Maar bij den eersten blik merkten wij al op, dat zijn gelaat nog even somber stond. Op eenigen afstand hoorden wij hem al zuchten. Wij liepen het koetshuis binnen.

„Dag Piet !" klonk onze groet. „Wel, is de dief al gevonden ?"

„Goèdag saomen !" zei Piet. „Neen, hij is nog niet 'vonden, en toch is hij er weer 'weest, want er zain weer aieren weg. En ik word er voor aan-'zien, dat is het ergste. Aorie spreekt bijna gien woord tegen me en ik kan duidelijk aan hem zien, dat hij me het liefst van het erf zou jaogen, om er nooit weer terug te komen. O, als dat 'beurt, als ik als een dief met skande weg'jaogd wordt, den

weet ik compleet gien raod. Maor ik zal het wel uitvinden, wie de dief is, wacht maar!"

„En wat heeft Oom van de zaak gezegd?" vroeg ik.

„Hij hait niks 'zaid, maor heel veel 'vraogd, o zoo veel, en hij keek me in mijne oogen, om er raor van te worden. Maar ik heb hem toch ook flink aon'keken, want ik ben onskuldig, en ik zeg maor, als je 't niet déén hebbe, behoef je de oogen niet neer te slaon, voor gien mensch. Maar 't is toch een miseraobele boel, zie je, om zoo onskuldig verdacht te worden."

„Dat is het zeker, Pieter," zei Jacob. „Doch houd maar goeden moed; het zal wel eenmaal uitkomen, wie de dief is, en Oom zal je heusch niet wegjagen, als hij niet zeker weet, dat jij schuldig bent."

„O neen, stellig niet!" zei ik met overtuiging.

„Dat kan waor wezen, maor 't is toch alles behalve prettig, dat hij me bijnao zonder spreken voorbai loopt, en eerst was hij altaid zoo vriendelijk tegen me, en Aorie loopt den heelen dag te spionneeren, of hij me ook ergens op betrappen kan. Zoo houd ik het niet langer uit, want al ben ik maor een arme boerenknecht, ik heb toch ook mijne eer, zie je."

Pieter kreeg de tranen weer in de oogen; wij hadden werkelijk innig medelijden met hem.

„'t Zal wel uitkomen, heb maar geduld," troostte ik.

„Jao, dat zal het zeker!" zei Piet met overtuiging. „Wacht maor, ik zal den dader wel snappen. Hij zal main niet te slim wezen!"

„En zeg me eens," vroeg Jacob, „waar worden die eieren toch gestolen? Haalt de dief ze uit het huis of uit eene schuur?"

„Wel neen, hij haolt ze uit de legnesten, bai de riet- en hooiklampen, hier achter de skuur. Aorie weet die nesten precies te liggen en ik weet ze ook wel, want ik moet hem dikwijls helpen bij het aieren zoeken. Maar ien of twee aieren léten we altaid in de nesten liggen, om er de kippen weer op te lokken, en die aieren worden nu telkens 'stolen, zeker wel al eene week lang. Zoo'n gemiene dief! Zelf eet hij ze lekker op en een aôr [1]) kraigt er den naom van. Maar ik zal hem wel vinden, wacht maar!"

„Dat hopen we ook, Pieter!" zei ik van harte.

Wij verlieten nu het koetshuis en ontmoetten op het erf de overige clubleden, die het plan gevormd hadden, een tochtje te gaan maken. Op het hooiland waren we niet noodig, want oom had werklieden genoeg, had hij gezegd. Wij konden gerust een flinken rijtoer gaan maken. Zelf kon hij echter niet medegaan, want zijne tegenwoordigheid was op dien dag op het land hoog noodig.

Wij namen dus afscheid van de huisgenooten en stapten op de fiets.

Eerst reden wij naar de Rijp, welk oud dorp grooter was, dan wij ons voorgesteld hadden. En vandaar zetten wij den tocht voort naar Knollen-

1) Ander.

dam, een klein plaatsje, en vervolgens naar Wormerveer. Die plaats viel ons bijzonder mede, want het is een fraai dorp met nette huizen. Wij reden nu verder langs de Zaan door Zaandijk en Koog en bereikten na een heerlijken rit de stad Zaandam. Dat vonden wij eene mooie plaats. Wat waren de straten flink breed, welke keurige tuintjes lagen er voor de fraaie huizen!

Toen wij hier eenmaal waren konden wij niet besluiten verder te gaan, zonder ook het Czaar Peter-huisje te hebben bezichtigd. Wij hadden het spoedig gevonden, want zelfs de kleinste jongen wist ons den weg naar het beroemde gebouwtje te wijzen, dat door zoo vele Nederlanders en vreemdelingen wordt bezocht. Ons viel het niet meê. 't Was een klein bouwvallig huisje, dat uit slechts één kamer bestond. Om het voor instorten te behoeden, had men er een ander huis omheengebouwd. Er was niet veel bijzonders te zien, alleen nog enkele meubelen, die nog door den beroemden Czaar aller Russen waren gebruikt, toen hij in deze stad vertoefde. Maar toch vonden wij het prettig, dat wij in de gelegenheid geweest waren, het te bezichtigen.

Van Zaandam vervolgden wij onzen rit langs de Wormer en bereikten de stad Purmerend, waar wij het zeer stil vonden. Alleen op de marktdagen heerscht hier veel drukte, want het heeft eene zeer gunstige ligging, zoo te midden van de vele vruchtbare polders, die het omringen. De handel in kaas,

boter, eieren, vee en pluimgedierte is er op marktdagen dan ook zeer levendig. Maar nu vonden wij het er vervelend stil. Wij reden de Beemster in en bereikten nog voor het middagmaal, dat om twee uur gebruikt werd, de Klimop-hoeve.

's Middags hielpen wij voor ons pleizier een handje op het hooiland, waar het laatste hooi uitgespreid lag en geschud moest worden. Sommige vakken waren al droog genoeg om op roken gezet te worden.

Wij vonden het wel een prettig werkje. Met de arbeiders waren wij nu reeds de beste vrienden geworden. Onder het zingen van ons lijfdeuntje ging het werk vlug van de hand.

„Over een paar dagen zullen wij het laatste voer hooi binnenhalen, neefjes!" riep Oom ons toe. „Dat geeft ouder gewoonte een feestje tot besluit."

„Wie krijgen dan feest?" vroeg Gerrit.

„Al de werklieden," zei Oom, „dat zijn ze zoo gewoon. En jelui moogt meêdoen, als je lust hebt, dat spreekt van zelf."

Nu, lust hadden wij wel, daar behoefde Oom niet bang voor te zijn.

Jacob en ik hadden afgesproken 's avonds bij het vertrekken van de arbeiders eens een oogje in het zeil te houden, in de hoop dat het ons gelukken zou, den dief te snappen. Wij werden daartoe geleid door ons medelijden met Pieter Jansen, dien wij beslist voor onschuldig hielden. 't Stond bij ons vast, dat hij òf ten onrechte verdacht werd, òf een buitengewoon groote huichelaar moest zijn. Want

als hij inderdaad de dief was, had hij ons verschrikkelijk voorgelogen. Maar wij geloofden daar niets van.

Om acht uur ongeveer zou het volk van het land komen en naar huis gaan. Een kwartier van te voren begaven wij ons dus onopgemerkt naar eene schuur, vanwaar wij door eene reet tusschen een paar planken een uitstekend uitzicht hadden op de riet- en hooiklampen daarachter. 's Middags hadden wij daar de legnesten van de kippen bekeken, die niet heel moeilijk te vinden waren. Wij wisten nu dus precies, waar wij de oogen op gericht moesten houden.

Wij hadden daar nog niet lang op schildwacht gestaan, toen wij het geritsel van voetstappen hoorden. Wij konden niet zien, wie het was, die daar naderde, maar wij konden duidelijk opmerken, dat hij niet gezien of gehoord wilde worden. Ons hart klopte van spanning. Langzaam kwam het geluid nader en eindelijk konden wij zien, wie het was.

En tot onze verbazing ontdekten wij, dat het Pieter Jansen was en niemand anders. Hij liep ons op zijne kousen voorbij, wierp een blik op de nesten, waarin wij de eieren duidelijk konden zien liggen, en klom toen zoo behendig als eene kat op een van de schelven. Daar bedekte hij zich met riet, zoodat wij alleen een klein tipje van zijn hoofd konden zien, en bleef toen stil liggen.

„Zou hij toch de dief wezen, Dorus?" fluisterde Jacob mij toe.

„Als dat waar is, is hij door en door slecht."

„Ja," zei ik, „dat is zoo. Toch kan ik er nu bijna niet langer aan twijfelen. Zeker heeft hij zich daar verborgen om het vertrek van de werklieden af te wachten, en als die verdwenen zijn, zal hij het oogenblik waarnemen, om zich toe te eigenen, wat van een ander is. Zoo'n schijnheilige huichelaar!"

„Wij zullen wel zien, hoe dit zaakje afloopt," fluisterde Jacob mij toe. „Ik blijf hier net zoo lang, tot ik er alles van weet. Maar ongelukkig voor ons Pietje, als hij ons bedrogen heeft. Ik zeg dan alles dadelijk aan Oom."

„Natuurlijk."

Wij bleven op onze post en hielden ons doodstil. Onze oogen waren bijna voortdurend op Pieter gericht, die onbeweeglijk op de schelf lag.

Opeens greep Jacob mij bij den arm.

„Zie eens, dáár tusschen die twee schelven in!" fluisterde hij mij opgewonden toe. „Dat riet beweegt! Er moet daar iemand zijn, dat kan niet anders."

Waarlijk, hij had gelijk. 't Scheen mij toe, dat iemand zich daar verborgen hield en heel langzaam naderbij kwam. Die twee schelven stonden zoo, dat Pieter hem niet kon zien. Het riet bleef in beweging, eindelijk zagen wij duidelijk eene hand, en nog even later een hoofd, dat omhoog gericht was naar de schelf, waarop Pieter lag.

„'t Is Arie Ploeg!" zei ik met de grootste verbazing. „Wat moet die man daar nu doen?"

„Ik begrijp het al," zei Jakob. „Zeker heeft hij

Pieter bespied en gezien, dat hij op de schelf geklommen is, en nu ligt hij evenals wij op de loer, wat er verder gebeuren zal."

„Juist, zoo zal het zijn," stemde ik toe. „Kijk maar, hij heeft voortdurend het oog op Pieters schuilplaats gericht."

Weer gingen nu enkele minuten voorbij, zonder dat er iets bijzonders gebeurde.

Toen kwamen de hooiers van het land. Pratende en schertsende liepen zij langs de schelven heen, zonder Pieter of Arie op te merken, en weldra werd het weer stil. Neen, daar kwamen nog een paar werklieden aan, en eindelijk nog een. Deze laatste bleef bij de nesten wel een klein oogenblik stilstaan, om er even in te kijken, maar hij liet de eieren liggen. 't Was blijkbaar alleen nieuwsgierigheid, die hem daartoe aandreef, geen lust tot diefstal. Spoedig volgde hij zijne kameraden. Nu kwam ook Oom Jan. Hij liep heel zacht en bleef achter een van de schelven onbeweeglijk staan.

„Nòg al iemand, die op verkenning is," zei Jacob lachend. „De dief zal van eene koude kermis thuiskomen, als hij de eieren komt halen."

Doch er kwam niemand. Alle werklieden waren vertrokken en het bleef doodstil op dit gedeelte van het erf. Na eenigen tijd hoorden wij geritsel op de schelf, en wij zagen, dat Piet Jansen zich oprichtte. Opmerkzaam keek hij een oogenblik in het rond en toen hij niemand zag, liet hij zich vlug naar beneden glijden. Daar trok hij zijne klompen aan, die hij onder het riet verborgen had. Wij zagen hoe Arie den hals rekte, om hem in al zijne bewegingen te bespieden, en ook hoe Oom Jan om den hoek van de schelf keek, wat Pieter nu ging doen. Deze liep naar de nesten en telde de eieren, die er in waren. Wij zagen duidelijk, dat hij er droevig en moedeloos uitzag. Toen hij alle nesten nageteld had, ging hij langzaam heen, zonder iets mede te nemen.

„Hij is de dief niet," zei ik tegen Jacob. „Hij is evenals wij allen, op verkenning geweest en heeft den dief willen betrappen. Ik weet nu zeker dat hij onschuldig is."

Zoodra Pieter weg was, kwam ook Arie uit zijn schuilhoek. Wij konden het hem aanzien, dat hij dezen afloop van de zaak niet verwacht had. Of hij wilde of niet, hij moest nu Pieter wel voor onschuldig houden. Toen Arie vertrokken was, kwam ook Oom Jan voor den dag. Deze begaf zich naar huis. Even later verlieten ook wij onze schuilplaats. Wij moesten er smakelijk om lachen, hoe wij daar met ons allen aan het spionneeren geweest waren, zonder dat de meesten van elkander iets afwisten. Ook Oom Jan had het grappig gevonden, dat konden wij zien aan den glimlach, die hem om den mond speelde, toen hij de schelf verliet. Wij twijfelden geen oogenblik, of hij zou voortaan Pieter wel weer even vriendelijk bejegenen als vroeger, want aan zijne schuld zou hij nu moeilijk meer kunnen gelooven.

Maar met dat al was het toch eene vreemde geschiedenis. Nu Pieter de dief niet was en ook de werklieden onschuldig bleken te zijn, wie kon dan toch de dader zijn? Wij, Jacob en ik, stelden heel veel belang in deze zaak. Den volgenden morgen waren wij het eerst van allen op. Zelfs Oom Jan sliep nog en Arie was nog niet op het erf. Wij kleedden ons vlug aan en begaven ons heel stil naar buiten om te zien, of de eieren er nog waren. Wij wisten hoeveel er wezen moesten. Wie beschrijft echter onze verbazing toen wij zagen, dat de dief er weer geweest moest zijn. Er waren weer zes eieren verdwenen. Er moest dus laat op den avond of 's nachts iemand op het erf gekomen zijn, om ze weg te halen.

Kort voor het ontbijt zagen wij Oom Jan en Arie Ploeg in een druk gesprek gewikkeld, op het zijpad heen en weêr loopen. Arie vertelde Oom zeker, wat er gebeurd was. Dat Oom even goed als hij op verkenning geweest was, kon hij natuurlijk niet weten.

In den loop van den dag merkten wij duidelijk op, dat Oom weer heel vriendelijk tegen Pieter Jansen was. Wat was de arme jongen daar verheugd over.

„Hoe hij het weten kan, begraip ik niet," zei Pieter tegen ons, „maor hij zaide, dat hij nu zeker wist, dat ik het niet 'daon had en dat hij me voor een eerlijken jongen hield. O, ik had wel 'docht, dat het uit zou komen. Zelf heb ik ook op den dief 'loerd, maor ik heb hem niet 'zien, tot mijne spait."

Wij waren blij om den goeden jongen, dat Oom hem in zijne eer hersteld had. Den geheelen dag hoorden wij hem zingen. Wie hem voor het een of ander noodig had, behoefde niet te vragen, waar hij was. Men kon hem in de verte wel hooren.

In den loop van den dag sprak Oom er met geen enkel woord over, maar 's avonds, toen het donker begon te worden en alle werklieden vertrokken waren, zei hij:

„Luistert eens, neefjes, ik heb je wat te vertellen."

Wij vormden een kringetje om hem heen en waren hoogst nieuwsgierig wat hij ons te zeggen zou hebben.

HOOFDSTUK XXI.

Op heeterdaad betrapt.

„Ik begrijp, dat je nieuwsgierig zijt naar hetgeen ik ga meêdeelen, jongens," begon oom ernstig. Ik kon duidelijk zien, dat hij het eene nare geschiedenis vond. Want dat hij over den diefstal zou beginnen, stond bij mij vast. Dat bleek ook inderdaad het geval te zijn, want Oom vervolgde :

„'t Is evenwel niets moois of prettigs, wat ik je te zeggen heb, en behalve mij zijn er maar twee, die het weten."

Nu, dat was niet waar, want Jacob en ik wisten er ook alles van, maar dat kon Oom niet weten. Wij knipoogden even tegen elkander en luisterden verder.

„Er wordt namelijk gestolen, jongens. Elken dag worden er eieren gemist uit de legnesten, die achter de schuur liggen. Eerst meenden Arie Ploeg en ik vrij zeker te weten, wie de schuldige was, want ik heb een jongen in mijn dienst, die vroeger wel eens vruchten stal. Dat is echter al een paar jaren geleden. Ik heb dien jongen een zeer gestreng verhoor doen ondergaan in de vrij stellige meening,

dat hij de dader was, doch hij ontkende alle schuld met de grootste beslistheid, zoodat ik de overtuiging kreeg, dat ik mij vergist had. In die overtuiging ben ik gisteren avond nog versterkt, doordien ik hem zorgvuldig heb gadegeslagen. Het is mij toen ten duidelijkste gebleken, dat hij aan den diefstal geheel onschuldig is. Het is nu echter de vraag, wie dan wèl de dader is en om dat aan de weet te komen ben ik van plan, mij van avond verdekt op te stellen ergens achter de schuur, ten einde te trachten, den dief op heeterdaad te betrappen. En nu noodig ik jelui uit, mij bij die hoogst onaangename campagne behulpzaam te zijn."

„Met alle genoegen, Oom," riepen wij bijna allen tegelijk.

Wij vonden het volstrekt niet onprettig om gezamenlijk op de dievenjacht te gaan, integendeel, wij beschouwden het als een heel aangenaam avontuur.

Alleen Gerrit was er niet bijzonder mede ingenomen.

„'t Is eene hoogst gevaarlijke onderneming," zei hij met een bedenkelijk gezicht. „'t Zou best kunnen gebeuren, dat er menschenlevens mede gemoeid waren."

Wij begonnen allen onbedaarlijk te lachen. Wat was die Gerrit eigenlijk toch een bange jongen en wat zag hij overal gevaren, die niet bestonden.

„Ja, ja, zeker!" riep hij ons toe, min of meer beschaamd, omdat wij hem zoo uitlachten, „menschenlevens kunnen er mede gemoeid zijn, wat ik je zeg! Je begrijpt toch zeker wel, dat zoo'n dief

er niet ongewapend op uitgaat; hij heeft zonder twijfel een pistool of een revolver bij zich. En als hij dan ziet, dat hij ontdekt is, zal hij zich nergens meer aan storen en iedereen neerschieten, die hem in den weg komt. Zulke menschen zijn hoogst gevaarlijk!"

„Gerrit is bang!" lachte Karel. „Weet je wat, Gerrit, ga jij van avond juffrouw Mina maar gezelschap houden."

„Ja," zei ik, „en doe de deuren goed op slot. Als wij dan den dief gegrepen hebben, zullen wij driemaal het hanengekraai nabootsen als een teeken, dat je de deur zonder gevaar voor je leven ontsluiten kunt."

„Ja, ja! Dat is afgesproken!" zeiden de anderen lachend.

En Jacob de Haas voegde er bij:

„Wij kunnen toch Juffrouw Mina ook niet geheel zonder bescherming laten, en wien zou zij dan liever hebben om haar te verdedigen, dan onzen dapperen President?"

„Jelui spot er mede, jongens!" zei Oom ondeugend lachend.

„Maar toch is Jacobs idée zoo kwaad niet, dus als Gerrit liever binnenshuis blijft, kan dat op die wijze heel goed geschieden. Dan heeft de Juffrouw ook iemand bij zich, op wien zij in de ure des gevaars rekenen kan."

„O neen," zei Gerrit op den toon van een beleedigde. „Jelui moet volstrekt niet denken, dat ik

bang ben, of dat ik mij aan de zaak onttrekken wil. Waar jelui heengaat, zal ik wel volgen, want vrees ken ik niet."

„Ook goed," zei Oom. „Dat is dan afgesproken. 't Is nu donker genoeg geworden voor den dief, om zijne kans waar te nemen en dus is het voor ons tijd, dat wij op schildwacht gaan staan. Wat mij betreft, al moet ik er ook blijven tot van nacht twaalf uur, ik ga niet naar huis, voordat ik den dief gesnapt heb."

„En wij natuurlijk ook niet. Wij zullen u gezelschap houden, Oom!" zeiden wij.

„Mooi, dat is goed. Wij moeten ons echter twee aan twee verschuilen op verschillende plaatsen van het erf, doch allen achter de schuren, dat spreekt van zelf. Immers, als wij den dief grijpen, zal dat dáár geschieden, en wij moeten elkander kunnen bijspringen, als dat noodig is. Laten wij dus eenige plaatsjes opzoeken, waar men ons niet zien kan, geen leven maken, want anders valt de geheele onderneming in duigen, en goed opletten. Laten we gaan!"

„Ongewapend, Oom?" vroeg Gerrit, die een beetje bleek zag.

„Wie zich wapenen wil, heeft daartoe de noodige vrijheid," gaf Oom ten antwoord. „In de schuur zijn hooivorken, zeisen en dorschvlegels in overvloed. Je kunt daarvan nemen, wat je wilt."

„Dan neem ik een dorschvlegel," zei Gerrit.

„Ik ook!" zei Karel, die verbazend veel pret had in Gerrits angst.

„Zeg Gerrit, kom jij maar bij mij zitten, dan zullen wij den dief samen wel klein krijgen.”

Nu, dat wilde Gerrit wel, want hij wist, dat Karel voor niets bang was. Aan hem zou hij dus veel steun kunnen hebben als de nood aan den man kwam.

De anderen vonden het niet noodig zich van wapens te voorzien. En zoo zochten wij allen een plaatsje op, waar wij alles goed konden zien en toch zelf niet gezien konden worden. Oom Jan kroop achter een paar bossen riet, heel dicht bij de legnesten. Arnold en Jan vonden eene geschikte plaats achter eenige planken, Jacob en ik verborgen ons in een leeg varkenshok, en Gerrit en Karel namen de plaats in tusschen de twee schelven, waar Arie Ploeg zich den vorigen avond verborgen had.

't Was nu geheel donker geworden, althans zoo donker, als het op een zomeravond worden kan. De sterretjes flonkerden aan den hemel, maar de maan was niet te zien. Er was weinig of geen wind. Slechts een klein zuchtje deed de bladeren der boomen ritselen en speelde met de verdroogde rietbladen rondom ons. Ik moet zeggen, dat er toch wel iets ijzigs in was, om daar in de duisternis, verborgen in onze schuilhoeken, op een dief te zitten loeren. En nu wij, Jacob en ik, er eenmaal zaten, kwam ons varkenshok ons toch niet bijzonder geschikt voor, want in de eerste plaats waren wij wat te ver van de legnesten, en in de tweede plaats konden wij er niet vlug en gemakkelijk uitkomen. Wij klommen er dus uit en voegden ons, zonder

leven te maken, bij Karel en Gerrit tusschen de schelven.

Gerrit schrikte van ons. Wij hoorden, dat zijne stem beefde, toen hij zeide:

„Hè — hè, — wat — is — dat?”

„Niets, wees maar stil!” fluisterden wij. „We zaten daar niet goed, en komen liever hier.”

Verder spraken wij geen woord, maar met gespannen aandacht luisterden wij naar elk geluid, dat ons oor trof.

„St!” zei Karel opeens. „Hoor ik daar niets?”

Wij luisterden, maar hoorden niets. Doch nu voelden we, dat Karel ons een duwtje gaf, en wij zagen hem een teeken met zijne oogen geven.

„Ik — ik hoor niets!” fluisterde Gerrit angstig. „Hoor jij wat, Karel?”

„St, zacht praten! Houd je dorschvlegel gereed, Gerrit, want het was me precies, of ik den haan van een pistool over hoorde halen. Hoor, — daar is het weer!”

Nu begrepen wij den ondeugd. Hij wilde Gerrit eens goed bang maken.

„Den — haan — van een pistool?” stamelde Gerrit, terwijl hij een weinig naar achteren kroop.

„Pas op, jô,” zei ik, „je komt haast op mijn schoot zitten. Maar ik geloof ook, dat ik iets hoorde.”

„Ja, ik ook!” fluisterde Jacob.

Och, och, wat zag die Gerrit doodsbleek. Wij zagen duidelijk dat zijne handen beefden.

„Oef!” zuchtte hij, „wat vind ik zoo'n dieven-

jacht een akelig werk. Hoor je het nog, Karel?"

„Neen, nu niet meer," fluisterde deze terug. Wij zagen, dat hij zijn lachlust bijna niet kon bedwingen.

„Hij schijnt niet te komen," zei Jacob. „'t Wordt al laat."

„Zouden wij niet naar huis gaan?" vroeg Gerrit met eene opflikkering van hoop, dat er aan zijn gevaarlijken toestand een einde zou komen.

„Niet vóór we den dief hebben!" fluisterde Karel.

„Als het maar geen moordenaar is," zuchtte Gerrit.

„Ja, dat is best mogelijk," antwoordde zijn plaaggeest, wiens woorden ten gevolge hadden, dat Gerrit nog dichter tegen het riet kroop.

„Kijk eens, Gerrit, dáár!" zei Karel, met de hand naar een dikken boom wijzende.

„Wat dan? — Wat zie je dan?" vroeg Gerrit met hokkende stem.

„Dáár in dien boom! Zit daar niet iets?"

„Waar dan? Ik — ik — zie niets!"

„Daar achter dien dikken tak, tusschen de bladeren," fluisterde Karel. „Zie ik daar niet de loop van een geweer glinsteren? Kijk — nu beweegt het!"

Gerrit wist van angst niet, waar hij het zoeken zou.

„Eene loop — van — een — ge — weer?" kwam het stamelend over zijne lippen. „Groote hemel, in — in welk een gevaarlijken toestand bevinden wij ons toch!"

„Ik geloof ook, dat ik het zie. Zeg Gerrit, buig jij je eens wat voorover, dan kun-je het beter zien."

„Ik — vooroverbuigen? — O neen, — voor geen geld van de wereld! Voor geen honderdduizend gulden!" zei Gerrit.

„Neen, 't is toch niet zoo," fluisterde Karel, die inwendig lachte van de pret, dat hij Gerrit zoo te pakken had. „'t Is een tak van een boom. Kijk maar, Gerrit."

„Dank-je hartelijk!" was het antwoord. „Maar zeg, laten we naar huis gaan. De dief komt toch niet meer."

„Nog niet!" zeiden wij. „Wij blijven net zoo lang als Oom Jan, en die schijnt nog geen aanstalten te maken om heen te gaan."

Wij bleven nu luisteren, maar hoorden niets dan het suizen van den wind en het ritselen van de bladeren.

Opeens begon er een paard te hinneken, niet ver achter ons op het land. Ik moet eerlijk zeggen, dat wij er allen van schrikten, en dat was geen wonder, want als men zoo in de duisternis op een dief zit te loeren, wordt men onwillekeurig een beetje zenuwachtig. Maar het was vermakelijk om te zien, hoezeer zich de angst van Gerrit meester maakte. Hij gaf een gil van den schrik en kroop van angst tusschen ons in. Als de dief op dat oogenblik dicht bij ons geweest was, zou Gerrits beweging ongetwijfeld eene waarschuwing voor hem geweest zijn, zoodat hij zich nog gemakkelijk uit de voeten had kunnen maken.

„Maak toch zoo'n leven niet!" zeiden wij tegen hem. „'t Is immers maar een paard, dat hinnikt!"

„O — een — paard — dat — hin — nikt?" stotterde Gerrit. „Hè, ik ben niet bang, lang niet, hoor, maar nu schrikte ik toch!"

Nu konden wij ons echter langer niet bedwingen, zoodat wij het uitproestten van het lachen. Gerrit niet bang!

„Niet zoo'n leven maken daar!" werd ons zacht toegeroepen. 't Was de stem van Oom Jan.

Wij hielden ons nu zeer bedaard.

Langzaam gingen eenige minuten voorbij.

„St!" zei Jacob. „Ik hoor wat!"

Wij luisterden met gespannen aandacht.

Inderdaad, er scheen iets te naderen. Wij hoorden het alle vier. Gerrit beefde als een espeblad. 't Geluid kwam langzaam nader. 't Waren lichte voetstappen, bijna te licht voor een man. Wij verkeerden nu in de grootste spanning. Wie zou het zijn? Niemand van ons bewoog zich, om den dief door geen enkel teeken te verraden, dat wij op hem loerden.

De voetstappen kwamen van de landzijde. De dief moest dus hier of daar over eene sloot gegaan zijn, ten einde het erf te kunnen vermijden.

Nu hoorden wij de voetstappen al zeer duidelijk. De dief zou spoedig zichtbaar moeten worden. Maar wat klonken die schreden zacht!

Nog een klein oogenblik van spanning, en daar verscheen eene gestalte om den hoek van een schuurtje. Karel lag met uitgerekten hals langs de schelf te kijken. Opeens trok hij het hoofd terug.

„Hemel!" zeide hij verrast, „'t is geen dief! 't Is eene vrouw!"

„Eene vrouw?" fluisterden wij met de grootste verbazing. „Eene vrouw?"

„Ja, eene vrouw!"

Gerrit schepte weder moed. Hij greep met beide handen den dorschvlegel aan, en zeide:

„Nu, wie het ook zij, wij zullen hem wel krijgen."

„Laat dat ding maar liggen!" zei Jacob gebiedend. „Dat zullen wij niet noodig hebben."

„St, daar is ze!" fluisterde Karel.

Ja, daar kwam ze behoedzaam nader. Zij liep op de teenen naar de nesten toe en knielde er bij neer.

„'t Is een meisje," zei Jacob bijna onhoorbaar. „Zie maar, zij is te klein voor eene vrouw."

Wij zagen, hoe zij de eieren in haar boezelaar legde.

Juist toen zij wilde opstaan om zich weer te verwijderen, kwamen wij allen tegelijk uit onze schuilhoeken te voorschijn, zoodat zij zich plotseling van alle kanten omsingeld zag en hevig schrikte.

Oom Jan trad naar haar toe en greep haar bij den arm.

„Dievegge!" klonk het gestreng. „Eindelijk hebben we je dan toch betrapt!"

Het meisje deed geen enkele poging om te ontvluchten. Wij zagen hoe zij verbleekte van schrik en ontsteltenis, en hoorden, hoe een snik aan hare borst ontsnapte. Zij bedekte haar gelaat met haar schort en barstte in tranen uit.

Op dit oogenblik boog Jacob zich tot haar over. Ik zag, dat hij bijna even bleek was als het meisje. Hij trok haar boezelaar weg, keek haar onderzoekend in het gelaat, en zeide toen zacht, blijkbaar verwonderd en bedroefd:

„Wat, Anna, ben jij het? — Jij?"

Maar het meisje antwoordde niet. Zij ging voort met schreien en bedekte haar gelaat geheel.

Oom liet haar los.

„Ga mede naar mijn huis!" gebood hij. „Daar zullen wij beraadslagen, wat ons te doen staat."

Het meisje volgde gewillig. En met ons allen begaven wij ons naar de woonkamer, waar Oom haar mede naar binnen nam.

Wij spraken geen woord. Ik zag, dat Jacob met gebogen hoofd naast mij liep.

HOOFDSTUK XXII.

Het vonnis.

„Hier hebben wij de dievegge!" zei Oom tegen Juffrouw Mina, die verwonderd opkeek, toen zij ons met het meisje zag binnenkomen. Wat zag Oom Jan er op dat oogenblik gestreng uit en wat klonk zijne stem hard en toornig. Ik had Oom nog nooit zoo gezien.

„Hoort neven," zei hij tegen ons. „Ik heb het volste recht om zelf te beslissen, wat mij met deze dievegge te doen staat. Maar omdat ik jelui nu eenmaal in de zaak heb gemoeid, wil ik ook je oordeel weten. Wij zullen dus als het ware eene rechtbank vormen, die een vonnis over deze schuldige zal uitspreken."

Wij zeiden niets, want wij verkeerden in eene te ernstige stemming om flauwe grappen te verkoopen. Wij waren geheel onder den indruk van Ooms buitengewone gestrengheid.

Hij plaatste eene tafel in het midden van de kamer, zette zijn stoel in het midden daarachter en plaatste aan weerskanten drie andere stoelen. Ter-

wijl hij daarmede bezig was, zagen wij hoe Juffrouw Mina Jacob toewenkte, dat hij even bij haar moest komen. Zij overhandigde hem een brief, met de woorden:

„Dien heeft de postbode zooeven gebracht."

Jacob bekeek vluchtig het postmerk, brak hem toen haastig open, las vliegensvlug den inhoud en stak hem daarna in den zak.

„Gaat zitten, neven!" zei Oom, die het meisje vóór de tafel had geplaatst. Hij zelf ging op den stoel in het midden zitten, zoodat hij aan elken kant er drie van ons had.

Wij begrepen niets van hetgeen Oom ging doen, maar het zou ons spoedig duidelijk worden.

„Wij vormen de rechtbank, die over deze dievegge het vonnis zal uitspreken. Gij allen zijt de rechters, en ik vertegenwoordig het openbaar ministerie," zei Oom.

En zich tot het meisje wendende, dat met neergeslagen oogen voor ons stond, vervolgde hij gestreng:

„Hoe is uw naam?"

„Ik heet Anna Mulder," zeide ze zacht met een half bedwongen snik.

„Juist, dat meende ik ook," zei Oom. „Je woont dus op eenigen afstand van hier, in dat kleine huisje aan den overkant van den weg?"

„Ja Mijnheer!"

Het meisje keek niemand aan. Vol schaamte hield zij de oogen op den vloer gericht. Hare vingers speelden zenuwachtig met de punten van haar boezelaar.

„Wat bewoog u, om bijna in den nacht en in het geheim hier op mijn erf te sluipen?"

Er kwam geen antwoord. Anna Mulder hield haar boezelaar voor haar gelaat en begon overluid te snikken.

Oom wachtte een oogenblik. Toen zeide hij:

„Kom Anna Mulder, geef antwoord. Wat moest je hier op mijn erf doen?"

Het meisje bleef hevig snikken, maar antwoordde niet.

„Ik gebied u te spreken!" hernam Oom met verheffing van stem.

En bijna onhoorbaar klonk het antwoord:

„Stelen!"

„Juist, je kwam hier om te stelen, en dat heb je al verscheidene malen gedaan, niet waar? Spreek de waarheid!"

„Ja mijnheer!"

„Hoe oud ben je?"

„Zestien jaar."

„Sedert hoe lang heb-je die diefstallen al gepleegd?"

„Een paar weken, mijnheer."

Het meisje sprak stamelend en zoo zacht, dat het bijna niet te hooren was. Maar opeens strekte zij de samengevouwen handen naar Oom uit en riep luider:

„Ach mijnheer, vergiffenis smeek ik u! Wij zijn zoo bitter arm en Vader is zoo ziek. Vergiffenis, mijnheer, ik zal het nooit weer doen, dat beloof ik u."

Maar Oom behield den ijskouden trek op zijn gelaat en zeide:

„Vergiffenis voor zulk eene volleerde dievegge, als jij bent? En dan nog pas zestien jaar oud? Ik denk er niet aan, wat mijzelven betreft. Doch niet ik zal uw vonnis uitspreken, hier zitten uwe rechters. Aan hun oordeel zal ik mij onderwerpen."

Oom wees bij die woorden op ons en vervolgde:

„Als vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie zal ik u, die thans de rechters over deze beschuldigde zijt, mijn eisch stellen. Want de tranen van deze dievegge hebben op mijn hart geen invloed, evenmin als hare beloften van beterschap. Zulke lieden stelen met een verstokt gemoed net zoo lang, tot zij eindelijk betrapt worden, en dan zoeken zij allen hunne toevlucht tot tranen en schoone beloften. Doch ik laat mij zoo gemakkelijk niet om den tuin leiden, en wijs er u op, hoe diep een meisje van zoo jeugdigen leeftijd reeds gezonken moet zijn, om avond aan avond bij vreemden op het erf te sluipen ten einde zich te vergrijpen aan den eigendom van anderen. Wanneer dit meisje niet door en door slecht was, hoe zou dan de gedachte in haar hoofd kunnen opkomen om hier te gaan stelen? En dan nog op zulk eene slimme manier? Neen, ik kan voor deze beschuldigde geen enkele verzachtende omstandigheid vinden, hoe gaarne ik ook zou willen. Ja, zeer gaarne zou ik dat willen, want is het in mijn oog altijd voor iedereen iets verschrikkelijks in de gevangenis te worden opgesloten, hoeveel te meer moet het dat zijn voor een jong meisje van nog nauwelijks zestienjarigen leeftijd! O, 't is verschrikkelijk, maar — toch noodzakelijk. Als ik bedenk, hoe wij nu reeds sedert dagen een onschuldige hebben verdacht, hoe deze gevaar heeft geloopen met schande, ja geheel onteerd uit mijn dienst te worden weggejaagd, daar kan mijn eisch niet anders dan gestreng zijn. Ongetwijfeld is deze beschuldigde te lui om te werken en tracht zij door diefstal aan den kost te komen. Ik acht haar hoogst gevaarlijk voor de maatschappij, en eisch, dat zij worde aangeklaagd wegens herhaaldelijk gepleegden diefstal, opdat de Officier van Justitie haar voor de rechtbank brenge."

Het meisje barstte opnieuw in een hevig snikken los.

„Wil Gerrit mij zijn oordeel laten hooren?" vervolgde Oom.

„Ik stem geheel in met hetgeen u gesproken heeft, Oom!" antwoordde Gerrit op zijn deftigsten toon. „Ook mijne *opinie* over deze dievegge kan niet anders dan zeer ongunstig zijn. Dat zij hier kwam om te stelen heeft zij zelve bekend, en bovendien hebben wij dat zelf gezien. Ook heeft zij ten volle geweten, dat het slecht was, wat zij deed, dat bewijst hare houding en haar verzoek om *clementie*. Ook volgens mij kan deze dievegge geen verschooning vinden in hare armoede, want zij had immers door handenarbeid in hare behoeften kunnen voorzien! Maar zij heeft dat niet gewild en ging liever bij anderen stelen wat zij noodig had. Ik acht

haar schadelijk voor hare omgeving en geloof ook, dat het noodig is, haar aan den Officier over te leveren. Die kwaad doet, moet gestraft worden."

Hier zweeg Gerrit, en Oom zeide:

„Nu uwe meening, Karel Holm."

Maar Karel had niet veel in te brengen. Eerst sprak hij in het geheel geen woord, en hij keek het schreiende meisje niet aan. Maar eindelijk zei hij:

„Ja Oom, ik zeg ook dat het slecht van haar is om uit stelen te gaan, maar toch heb ik medelijden met haar. U moest het haar voor dezen keer nog maar vergeven en haar niet bij den Officier aanklagen. 't Is toch zoo erg, om in de gevangenis gezet te worden!"

„Op dien grond kunnen alle misdadigers wel vrijgelaten worden," zei Oom kortaf.

„Uwe meening, Arnold?"

Maar Arnold had ook weinig te zeggen.

„Ik ben het met Karel eens, Oom," zei hij. „Stelen is erg slecht, maar nu zij beterschap belooft en blijkbaar berouw heeft over hetgeen zij misdreef, vind ik ook dat u haar vergiffenis moest schenken."

„Wel zoo," zei Oom, „dus moeten wij haar in de gelegenheid stellen, met hare dieverijen voort te gaan? En weet je wel, dat men van kwaad tot erger komt? Dat men eerst kleinigheden steelt en later zaken van groote waarde wegneemt? Moeten wij voortgaan met onschuldigen te verdenken en hun levensgeluk weg te nemen? Want dat alles is het gevolg van te groote zachtheid en te veel toegevendheid. Bovendien zal het hoogst moeilijk zijn, deze dievegge voor de tweede maal op heeterdaad te betrappen; zij zal daarvoor wel weten op te passen. Zachte meesters maken erge wonden, Arnold!"

„Dat is waar," zei hij zacht.

„Wat is de meening van Jan?" vroeg Oom.

„'t Is vreeselijk hard, Oom, om haar in de gevangenis te laten zetten, maar ik geloof toch ook, dat u het doen moet. Zij heeft het ten volle verdiend."

„En jij, Dorus?"

Ik wist waarlijk niet, wat ik zeggen moest. O ja, stelen vond ik erg slecht, maar toch had ik een innig medelijden met dat arme meisje. En als ik dan bedacht, hoe ik thuis zelf zoo menigmaal iets had gedaan, dat niet goed was, en hoe Moe toch altoos opnieuw getoond had, mij nog innig lief te hebben, dan vond ik, dat Oom ook vergiffenis moest geven.

„Ik vind, dat U haar voor dezen keer hare slechte daad vergeven moet, Oom, mits zij belooft, dat zij het nooit weer zal doen. Als zij dan haar woord breekt, moet zij er zelf de wrange vruchten van plukken."

„Dat is wel prettig voor haar, om er zoo gemakkelijk af te komen, Dorus," zei oom. „Heeft zij dan nu ook niet geweten, dat zij slecht was? Dat zij niet stelen mocht? Zij wist, dat het een groot en strafbaar kwaad is, en toch deed zij het! Welken waarborg hebben wij, dat zij morgen anders en beter zal handelen?

Nu jij, Jacob, wat heb-jij in deze zaak te zeggen?"

Ik zag, dat Jacob doodsbleek was. Zijne oogen waren bijna voortdurend op het meisje gericht en zijn gelaat teekende een diep medelijden. Tot onze verbazing stond hij nu plotseling op en ging naast de dievegge staan.

„Oom," riep hij uit, en het was duidelijk te hooren, dat zijne stem beefde. „Oom, 't is bij elke rechtbank gewoonte, dat aan den beschuldigde een verdediger wordt toegevoegd. Dat is hier niet geschied en dat komt mij onrechtvaardig voor. Heel toevallig heb ik dit meisje vroeger ontmoet en weet ik, in welke treurige omstandigheden zij verkeert. Wil u mij toestaan eene poging te doen om haar te verdedigen?"

„Met alle genoegen," zei Oom veel minder gestreng, dan eenige oogenblikken geleden. Ik merkte zelfs op, dat zijne oogen met welgevallen op Jacob rustten en dat hij hem goedkeurend toeknikte. „Je hebt gelijk, Jacob, elke beschuldigde heeft het recht op een verdediger, dus dit meisje ook. Wat kunt gij in haar voordeel zeggen?"

„Heel veel, Oom, heel veel!" riep Jacob met warmte. „O ja, ik ben het volkomen met u eens, dat stelen slecht is, en dat niemand er zijne toevlucht toe moest nemen, zelfs niet in den uitersten nood. Maar Oom, er kunnen toch wel oogenblikken in het leven voorkomen, dat de verleiding te sterk wordt, en dat men gaat doen wat men zelf in zijn hart verfoeit als laag en slecht. Oom, ik bid u, spreek haar vonnis nog niet uit, maar ga eerst naar

hare woning, of beter naar haar hutje, waar de bitterste armoede u aan alle kanten tegengrijnst. Dan zal u daar vinden in eene bedstede een doodzieken man, met ingevallen kaken en holle oogen. Het is hem aan te zien, dat hij worstelt met den dood, Oom, en wellicht spoedig sterven zal. Weet u, wat er gebeurd is, Oom? Die man heeft voor enkele maanden zijne vrouw verloren, de moeder van dit meisje. Zij waren toen vreeselijk arm, want de vader had geen werk en zij leden aan alles gebrek. De arme, zieke vrouw moest versterking hebben om in het leven te blijven, en de vader kon haar zelfs geen snede grof brood geven. Toen heeft hij tot eene wanhopige daad zijne toevlucht genomen. Hij is arbeider geworden op eene fabriek, waar hij wel veel geld verdiende, maar waar giftige dampen zijne gezondheid ondermijnden. Dat was geen slechte daad, Oom, 't zou misschien veel gemakkelijker geweest zijn, als hij was gaan stelen om zijne zieke vrouw van het voor haar onontbeerlijke voedsel te voorzien. Maar daarvoor was hij te braaf. Hij offerde liever zijn leven op, dan eene slechte daad te doen. Maar zijne edelmoedige zelfopoffering heeft hem niet mogen baten. Zijne vrouw is gestorven, en zijne gezondheid is verwoest. Op raad van den dokter heeft hij de stad verlaten. De frissche buitenlucht en veel versterkend voedsel zouden hem misschien de gezondheid terug kunnen geven, zei de dokter. Daarom zijn ze hier komen wonen, maar zooals te begrijpen is, ten prooi aan de bit-

terste armoede. De man ligt doodziek te bed, en kan alleen herstel vinden door het gebruik van veel eieren, melk en vleesch. Er is geen sprake van geldverdienen, Oom. Hoe kan dit meisje haar vader verlaten, om uit werken te gaan? Wie weet, hoezeer haar vader nu reeds naar hare terugkomst verlangt. Ach, wat moet het verschrikkelijk zijn voor eene dochter, die hare moeder sedert korten tijd verloren heeft, als zij haar vader ziet sterven door gebrek aan voedsel. Oom, kan u niet begrijpen, dat zij radeloos van smart is geworden en dat zij eindelijk hare toevlucht heeft genomen tot eene slechte daad? Neen, neen, Oom, ik weet het zeker, nu u dit alles gehoord heeft, is uwe gestrengheid verdwenen, en is uw hart vervuld van medelijden met dit arme meisje, dat slechts gestolen heeft uit liefde voor haar vader, dien zij zoo graag in het leven zou willen houden. Ja, 't is waar, zij had het niet moeten doen, zij had nog liever moeten gaan bedelen, — maar immers ook dat kon zij niet doen! Wie zou dan op haar vader hebben gepast tijdens hare afwezigheid? Oom, ik smeek u voor dit meisje om vergiffenis. Goddank, ik zie een traan in uw oog, Oom, en heb u dus niet tevergeefs dit alles medegedeeld. Neen, niet alleen vergiffenis vraag ik voor haar, maar ik vraag nog méér. Ik had zulk een innig medelijden met deze arme menschen en zooveel eerbied voor de zelfopoffering van den vader, dat ik alles naar huis heb geschreven en Pa om hulp heb gevraagd. Hier heb ik het antwoord, Oom!"

Jacob, wiens wangen thans rood zagen van opgewondenheid, nam den brief uit zijn zak en haalde er een muntje van tien gulden uit, dat zijne ouders hem voor dit arme gezin hadden gezonden. Hij legde het op de tafel, en zeide zacht:

„Wie doet er nog iets bij voor Anna Mulder en haar zieken vader?"

Zwijgend bleef hij naast het meisje staan, dat hem plotseling de beide handen drukte en in tranen uitbarstte. Op dit oogenblik was het haar onmogelijk te spreken.

Ook Oom Jan was ontroerd, evenals wij. Hij gaf Jacob een krachtigen handdruk, en zei toen tot Anna:

„Men had je geen beteren advocaat kunnen geven, kind. Is het alles waar, wat hij gezegd heeft?"

„Alles, Mijnheer!" snikte Anna.

„Luister dan, arme meid. Ik vergeef je, wat je misdaan hebt, maar — doe het nooit weer, ook niet in den uitersten nood. Waarom hebt je je niet bij mij vervoegd? Ik heb niet geweten, dat de toestand bij u zoo vreeselijk treurig was. Hier, neem het geld, dat op de tafel ligt, neem ook nog mede, wat Juffrouw Mina voor je gereed zal maken, en keer dan ten spoedigste terug naar je zieken vader, voor wien ik op mij neem te zorgen, tot hij weer geheel beter zal zijn. Maar kind, steel nooit weer, — nooit weer!"

„Dank, Mijnheer, o, ik zal het nooit weer doen! Ik deed het alleen in mijn angst dat Vader sterven

zou. O, ik zal bidden, dat God u allen zal zegenen."

Wij waren diep geroerd door de blijdschap van het meisje, van wie door Ooms goedheid eene groote zorg van de schouders was genomen. Wij gaven haar allen nog uit onze porte-monnaies, wat wij konden missen, en overladen met weldaden verliet de arme dievegge de Klimop-hoeve. Zij ging bijna gebukt onder de groote mand met levensmiddelen, die Juffrouw Mina haar medegaf. Jacob vergezelde haar daarom naar huis, ten einde haar te helpen dragen. Toen hij terug kwam, klopte Oom hem op den schouder, en zeide:

„Jij moet advocaat worden, jongen!"

„Niets liever dan dat, Oom!" was het antwoord.

Later heb ik van Oom Jan gehoord, dat Mulder langzamerhand is gaan herstellen en eindelijk zijne gezondheid geheel teruggekregen heeft. Tot welk eene wanhopige daad zijne dochter hare toevlucht genomen had, toen de nood het hoogst gestegen was, heeft hij nimmer vernomen. Maar Anna heeft nooit weer gestolen. Zij is op 't oogenblik getrouwd, en mag een sieraad voor de maatschappij worden genoemd.

HOOFDSTUK XXII.

De laatste avond op de Klimop-hoeve.

Wat gingen de dagen voor ons snel voorbij op de Klimop-hoeve, veel sneller dan ons lief was, want onze vacantie begon al leelijk naar het einde te loopen. Wij zagen met leedwezen het oogenblik naderen, waarop wij de gastvrije boerderij zouden moeten verlaten, maar wij begrepen toch ook zeer goed, dat aan ons bezoek een einde moest komen. Wij konden toch niet altijd in de Beemster blijven. Oom Jan sprak er nog wel niet van, dat er niet alleen een tijd van komen, maar ook van scheiden was, doch ook thuis verlangde men er naar ons te zien. Met Karel en mij mocht dat verlangen nu niet zoo buitengewoon groot wezen, de andere jongens, die op kostschool lagen en dientengevolge bijna het geheele jaar afwezig waren, werden hartelijk terugverlangd. Wij besloten daarom het hooifeest nog bij te wonen en dan den volgenden dag naar huis terug te keeren.

Want het laatste hooi stond nu op roken en kon spoedig worden binnengehaald. De maaier, die door

den bliksem getroffen was, was nu geheel hersteld. Hij en zijn makker zouden bij het inhalen van het laatste hooi nog de behulpzame hand bieden, en dan ook naar hunne haardsteden terugkeeren. Dat zij hartelijk naar hunne vrouw en kinderen terugverlangden, spreekt van zelf.

Intusschen brachten wij nog een paar hoogst aangename dagen bij Oom Jan door. Bijna elken dag maakten wij een flinken rit in den omtrek. Zoo hadden wij een prachtigen tocht gemaakt naar Hoorn, waar wij het West-Friesche museum gingen bekijken, wat wij heel belangrijk vonden. Ook reden wij over Edam naar Volendam, waar de menschen nog dezelfde kleederdracht van eeuwen geleden hebben. 't Was een grappig gezicht al die mannen in hunne wijde broeken te zien. Zelfs de kleine jongens waren er mede getooid, en ook de vrouwen en meisjes hadden eene heel eigenaardige kleederdracht. Wat moet het er in de school van dat dorp wel grappig uitzien! Wij hadden er wel graag een kijkje willen nemen, maar dat ging natuurlijk niet. Van Edam vervolgden wij over den dijk langs de Zuiderzee den tocht naar het Noorden. Maar dat tochtje viel ons in het geheel niet mede, want onderweg kwam er plotseling eene hevige bui opzetten, die gepaard ging met een halven storm uit het Noorden. Dat was ver van prettig voor ons, want wij waren nu gedwongen de reis te voet voort te zetten, daar wij onmogelijk tegen den wind in konden rijden. Maar voor de visschers op de Zuiderzee was het

nog veel onaangenamer, want zij waren met het mooiste weêr van de wereld uitgevaren en hadden nu plotseling met groote gevaren te kampen.

Ik bedoel niet de bemanning van de vele botters, zooals de visschersbooten van de Volendammers worden genoemd, neen, die vlugge vaartuigen loopen zoo spoedig geen gevaar. Maar er zijn daar ook vele kustvisschers, die in kleine booten uitvaren om de netten uit te zetten en in te halen, en voor die menschen was de zee wel degelijk gevaarlijk, want er liepen hooge golven, die hun met den dood bedreigden. Bij wild weêr gaan die menschen natuurlijk nooit op zee, maar nu waren zij door den storm overvallen en moesten zich zien te redden. Meer dan één bootje is toen uren ver afgedreven en moest eene toevlucht zoeken in vreemde havens.

Na eene vermoeiende wandeling tegen den wind in bereikten wij eindelijk het dorpje Warder, dat aan de zee ligt. Oef! Wat waaide het hard op dien dijk. Soms liepen wij gevaar door een rukwind finaal met fiets en al van den hoogen dijk geblazen te worden.

Nauwelijks waren wij dat dorp gepasseerd, of Karel riep ons toe:

„Ziet eens, daar ginds op zee! Daar vaart eene kleine boot met twee menschen er in! Zij schijnen ons een teeken te geven."

Wij stonden allen stil en tuurden naar de boot, die geducht slingerde op de wilde golven. Eén man zat op de riemen, de andere hield het roer. Maar

hoe de roeier zich ook inspande, om tegen den wind op te werken, het gelukte hem niet. Hij ging meer achter- dan vooruit. En telkens zagen wij hem de hand opsteken naar ons. Zeker verkeerden die menschen in gevaar.

„Ik ga naar dat dorp terug om hulp te halen!" zei Karel. En hij voegde de daad bij het woord. Weldra stonden er nu eenige mannen op den dijk, bij wie wij ons aansloten.

„'t Is Daams met zijn ouden vader," hoorden wij een van hen zeggen. „Zij wonen ginds te Schardam, maar kunnen niet tegen den wind oproeien!" voegde hij er tegen ons bij.

„Waarom komen zij dan hier niet aan land?" vroeg ik.

„Omkeeren kunnen zij niet, want dan slaat de boot om; zij moeten den steven steeds in den wind houden. Zie, nu laten zij zich langzaam afdrijven, naar dat verdronken land dáár. Komt mannen, wij moeten hen helpen."

Bij die woorden klom de spreker langs den dijk naar beneden en stapte moedig in het water. Enkele andere mannen volgden hem, en nu begaven zij zich, tot aan de heupen toe in het water, naar het einde van het verdronken land, waar de eigenlijke zee begon.

Weldra was de boot, door den roeier met bekwame hand bestuurd, zoover afgedreven, dat zij dicht in de nabijheid van de ter hulp toegesnelde mannen gekomen was. Juist op het oogenblik, dat zij tegen

de steenen glooiing te pletter dreigde te slaan, werd zij op het verdronken land getrokken. De beide vermoeide visschers werden er uitgetild, maar de oude man moest over den dijk gedragen worden. De strijd tegen de wilde golven had te veel van zijne krachten gevergd, en meer dood dan levend werd hij bij een van zijne redders in huis gebracht.

Wij vervolgden nu onzen tocht te voet tot Etersheim, een klein gehuchtje aan de Zuiderzee, en verlieten daar den dijk, om per fiets verder naar huis te gaan. Wij kregen den wind nu op zijde, zoodat wij weer rijden konden. Maar wij waren toch zeer vermoeid van onzen tocht, toen wij op de Klimop-hoeve aankwamen.

Twee dagen later werd het laatste hooi binnengebracht.

Alle werklieden waren present en verkeerden in eene feestelijke stemming, want zij wisten, dat de zware arbeid van de laatste weken bekroond zou worden met een prettig avondfeestje.

Piet Jansen had 's morgens al een langen tak uit een boom gehakt en dien van de zijtakken ontdaan. Daarna ging hij naar Juffrouw Mina om eene vlag van haar te verzoeken.

„Waarvoor moet die vlag dienen, Piet?" vroeg zij. „Je bent vandaag toch geen bruigom geworden?"

Nu, zij vroeg naar den bekenden weg, dat begrepen wij wel. Maar 't was kluchtig te zien, hoe grappig onze Piet de vraag van de Juffrouw vond, of hij bruigom geworden was.

„Ik — bruigom?” vroeg hij schaterend van het lachen, „nou juffrouw, dat moest er nog baikomen! De Hemel zal me er voor bewaren, juffrouw! Maar ziet u, die vlag is voor het laotste voer hooi, dat weet u toch wel? Déér hebben we immers altaid de vlag op en den kraigen we 's evonds feest? Maor dat weet juffrouw wel, ze wil me maor eens léten praoten.”

„Jongen, ja Piet, dat is waar ook, we krijgen van avond feest! Nu, ik ben nieuwsgierig, waar je ons op trakteeren zult!”

„Ik trakteeren, juffrouw, — ik?” vroeg Piet grinnekend van pleizier. „Dat is goed, juffrouw, den trakteer ik op alles wat je niet luste, hê-hê-hê, wat zegt u déérvan?”

„Goed, Pietje, dan beloof ik hetzelfde te doen.”

Juffrouw Mina gaf hem nu eene vlag en met een wenk tot ons om hem te volgen, verliet hij de kamer.

„Wel Piet, wat is er?” vroegen we, toen we in het koetshuis kwamen, waar hij de vlag aan den stok vastbond.

„Ken-jelui nou het liedje al, dat we moeten zingen, als het laotste voer binnen'haold wordt?” vroeg hij op den ernstigsten toon van de wereld.

„Neen Piet, moeten we dan een lied zingen?”

„Zeker, dat hoort er zoo bai! Maor dat is niks, hoor, ik zal het jelui wel leeren.”

En nu begon hij te zingen, dat het een lust was, en wij zongen uit den treure met hem meê. 't Was

een echt ouderwetsch boerenliedje, dat ongetwijfeld al meer dan honderd jaren dienst had gedaan. Wij hadden het heel spoedig in ons hoofd met de melodie er bij, want die was verbazend eenvoudig. Die de eerste twee regels kon zingen, kon het heele liedje zingen, want dezelfde wijs kwam telkens terug.

Middelerwijl waren de werklieden druk in de weer om het hooi binnen te halen. De volgeladen wagens kwamen langzaam binnenrijden en de leege werden in vollen draf naar het land teruggebracht. Toen wij het lied kenden, begaven ook wij ons naar het veld, om de behulpzame hand te bieden. Er moest nog hard gewerkt worden dien dag, want er stond nog heel wat hooi op de akkers, maar wij schoten flink op.

Eindelijk tegen den avond werden de laatste voeren opgeladen, het land werd keurig netjes aangeharkt en alles was nu gereed. Piet Jansen plantte zijne vlag midden op het voer, wij schaarden er ons om heen, Oom Jan ging op het krat zitten, om te mennen, en daar ging het heen. 't Was nu een lust ons te hooren zingen! Zelfs de werklieden, die de gebruikte vorken en harken over de schouders droegen, om ze mede naar huis te nemen, zongen uit volle borst mede. De paarden spitsten de ooren, want zij waren aan zulk eene drukte niet gewoon en zij werden er wild van, zoodat Oom de teugels stevig moest vasthouden. Vroolijk klonk ons lied over het veld. Piet Jansen overtrof zich zelven; hij alleen zong wel zoo hard als wij met ons allen, en

nauwelijks was het lied ten einde, of hij begon weer aan het begin. Hier is ons lied.

Hooiwagen,
Strooiwagen,
Wumpel,
Strumpel,
Karnemelksbier,
Sop over 't vier,
Vrouwtje, je laatste voer hooi komt hier!
Vrouw, vrouw,
Wat zeg je nou?
Het hooi in top,
Suiker in sop,
't Sop in 't lijf,
Is jou bedrijf.
De boer kan nu zijn vuurtje stoken,
De vrouw die kan geen melk verkoopen.
Loop vooruit,
Loop achteruit,
Loop in den boer zijn melkschuit.
Wat zal men daaruit halen?
Een klein kindje,
Hoe zal dat kindje hieten?
Inneke, sinneke Pieten,
Inneke, sinneke Trijne,
Laat de zon maar schijnen.

Wat de beteekenis van dit lied was, konden wij met geen mogelijkheid begrijpen, maar dat neemt niet weg, dat wij er toch braaf schik in hadden. Zingende reden wij het erf op en onder gezang werd het voer gelost. Toen knapten de werklieden zich vlug wat op, en weldra waren wij allen gezeten om eene lange tafel, die door de dienstmeisjes van

het noodige was voorzien. Eerst werd het beroemde sop voorgediend, hetwelk bestond uit brood in melk gekookt en rijkelijk met suiker bestrooid. Wij moesten erkennen, dat het na onzen vermoeienden arbeid uitstekend smaakte. Iedereen mocht er zooveel van eten als hij wilde, van welk verlof onze brave Piet een verbazend ruim gebruik maakte. Hij at zooveel, dat wij de verzoeking niet konden weerstaan om te gaan zingen:

Heb je wel gehoord van den hollen, bollen wagen,
Waar de holle bolle Gijs op zat?
Hij kon schrokken
Groote brokken,
Een koe en een kalf
En een heel paard half,
Een os en een stier,
Zeven tonnen bier,
En een schuit met schapen,
En nog kon Gijs van den honger niet slapen.

Dat liedje viel verbazend in den smaak, en iedereen zong het luid lachende meê, behalve Piet, die niet anders deed dan eten. Dat maakte de pret nog grooter. Eindelijk was zijn bord weer leeg.

„Scheelt er wat aan, Piet?" vroeg Oom ernstig.

„Neen mijnheer, wat dèn?"

„Dan zou ik nog een bordje sop nemen, jongen."

„Asjeblief, mijnheer?"

Piet at en wij zongen weer van den hollen, bollen Gijs! Wat hadden wij eene pret.

Maar eindelijk was toch ook ons Pietje verzadigd.

De borden werden opgeruimd, en nu kwam er heerlijke limonade op tafel. Sterke drank werd bij Oom nooit gebruikt, hij had daar een afkeer van. Nauwelijks waren de glazen vol geschonken, of Jacob, de herstelde grasmaaier stond op, en zeide:

„Mijnheer, ik zou wel een enkel woordje willen spreken, als ik mag."

„Wel zeker," zei Oom.

En nu klonk het rondom de tafel, „St-st, weest stil! Jacob wil wat zeggen!"

Het gepraat verstomde. Wij keken allen den eenvoudigen man aan, die er beschroomd uitzag en verlegen op de tafel staarde. Blijkbaar had hij wel iets op het hart, maar wist hij niet, hoe hij het zeggen moest. Wij werden ongerust, dat hij weer zonder iets gezegd te hebben, zou gaan zitten, want hij zei geen woord. 't Was werkelijk een pijnlijk oogenblik.

„Kom jong'! Begin nou!" zei zijn kameraad Harmen, die naast hem zat.

„Jao, dat zal ik!" zei hij met eene beweging met het hoofd. Hij richtte zich nu tot Oom, en sprak eenvoudig en zonder omhaal van woorden:

„Mijnheer! Nu wij morgen van hier zullen gaon om naor huis terug te keeren, gevoel ik in mijn hart eene groote dankbaorheid voor de liefderijke behandeling, die ik van oe heb mogen ondervinden. 't Had maor zoo weinig gescheeld, of mijne vrouw zou nooit haer man, en mijne kinderen zouden nooit hun vader hebben terug gezien. Dat ik op dit oogenblik hier nog voor oe stao, heb ik naost God aon oe te danken, Mijnheer, aon oe en aon de Juffrouw. Zonder de liefderijke behandeling van oe beiden en van Harmen, mijn kameraod, zou ik zeker gestorven zijn, ver van mijn huis en ver van allen, die ik liefheb. Ik zeg oe daarvoor dank, Mijnheer en Juffrouw. God zal er oe voor zegenen!"

Bij die woorden reikte hij Oom en Juffrouw Mina de hand. De tranen van dankbaarheid stonden den braven man in de oogen. Ik moet zeggen, dat wij allen min of meer geroerd waren. Nu richtte hij zich tot Jacob de Haas en vervolgde:

„Maar er is hier nog iemand, aon wien ik groote dankbaorheid verschuldigd ben, en dan bedoel ik oe, jongeheer! Door eene verschrikkelijke donderbui is oe zonder aorzelen naor het dorp gereden om den dokter te haolen. Menig volwassen man zou dat niet hebben gedurfd, jongeheer, en dat heeft oe gedaon voor een armen grasmaoier. Ik zal het nooit vergeten, en hier heb ik eene kleine gedachtenis voor oe."

Hij haalde nu uit zijn zak een eenvoudig mes te voorschijn, dat in eene lederen scheede stak. Op het heft van het mes had hij met bekwame hand eenige letters gesneden. Op de eene zijde stond „Uit dankbaarheid," en op de andere zijde „Jacob de Waard," de naam van den gever.

„'t Is weinig van waorde, jongeheer, maor ik geef het met een dankbaor hart."

Hij drukte nu ook Jacob de hand en ging weer zitten.

Jacob was zeer vereerd met zijn geschenk, dat van hand tot hand moest gaan, want iedereen wilde het zien.

Een oogenblik werd het nu stil in de groote kamer, waar wij zaten, maar spoedig begon een van de hooiers een liedje aan te heffen, wat weldra door allen meêgezongen werd. En nu kwam er aan het zingen bijna geen einde meer. O, wat wisten die menschen een tal van liedjes, waarvan wij nog nooit hadden gehoord. 't Waren meest alle mopjes uit de oude doos, maar iedereen kende ze; wij alleen niet, tot onze spijt. 't Werd er recht vroolijk, zelfs heele vertellingen werden op rijm met het grootste pleizier gezongen.

Maar wij wilden ook niet achterblijven, en daarom zongen wij het lied van onze club, dat het daverde. De anderen hadden er heel veel schik in. Jacob droeg ook nog het lied van den dapperen Heer van Papperlaan voor, dat ook verbazend in den smaak viel, kortom, wij hadden een allerprettigsten avond. De limonade smaakte heerlijk en Juffrouw Mina presenteerde lekkere gebakjes.

Eindelijk kwam een bakkersknecht met eene mand vol warme bollen. Die werden met gejuich begroet. De glazen werden opgeruimd, bordjes kwamen er in de plaats, en iedereen mocht bollen gaan eten. Zij werden geboterd en van eene groote hoeveelheid stroop voorzien en lieten zich heerlijk smaken. Ik geef de verzekering, dat Pieter Jansen ook de warme bollen eer aandeed. 't Was ongelooflijk, wat die jongen kon verslinden.

Nu kwam het uurtje van scheiden. Oom liet eenige hammen komen, die hij onder zijne werklieden verdeelde, gaf allen eene fooi in klinkenden munt, en toen gingen allen naar huis.

't Was ons eerst onmogelijk om in slaap te komen, want voortdurend klonk ons het gezang nog in de ooren, en wij hadden nog heel wat pleizier over Piets eetlust. Maar eindelijk gingen onze oogen toe en vielen wij in slaap. 't Was ons laatste nachtje op de Klimop-hoeve.

HOOFDSTUK XXIV.

Op den terugtocht.

't Zal ongeveer acht uur in den morgen geweest zijn, toen wij gereed stonden om te vertrekken. Onze trommeltjes waren rijkelijk van het noodige voorzien, daar had Juffrouw Mina wel voor gezorgd. De beide grasmaaiers waren al een paar uren vroeger heengegaan. Wij waren nog juist vroeg genoeg bij de hand geweest, om afscheid van hen te kunnen nemen.

Eindelijk was ook voor ons het uurtje van scheiden gekomen. 't Ging ons wel aan het hart, want wij hadden hier recht veel genoegen gehad, maar er was niets aan te veranderen. Er moet aan alles een einde komen.

„Dag Oom," zei ik, terwijl ik hem de hand drukte. „Ik dank u wel voor al het genoegen, dat ik hier gehad heb."

„Geen dank, neefje. Doe mijne hartelijke complimenten thuis en vooral ook aan Tante Dora. Zul-je dat niet vergeten?"

„Neen Oom, stellig niet."

„Dag Oom, dank u wel! Dag neef! Dag Oom! Dag neef!

„Dag Juffrouw! Dag jongens!"

't Was een afscheidnemen van belang.

„Tot de volgende zomervacantie, hoor! Dan verwacht ik je allen weer hier, als je lust hebt!" riep Oom.

„Wat graag! Dolgraag!" klonk het eenstemmige antwoord van al de leden onzer club.

Wij gingen nu naar het koetshuis, waar Arie Ploeg en Piet Jansen onze fietsen keurig netjes in orde hadden gemaakt.

„Dag Piet! Heb-je goed geslapen op al die warme bollen?" vroeg Karel.

„Ik heb niet op die bollen 'slépen!" lachte Piet. „Ik heb op mijn bed 'laid!" [1])

„Maar dan toch goed geslapen?"

„'t Kon niet beter!"

„Nu allen gereed?" vroeg onze President met zijne hand aan den signaalhoorn, om „opstijgen" te commandeeren.

„Dadelijk!" zeiden we. „Dag Arie! Dag Piet! Tot weerziens in het volgende jaar!" Wij gaven hun de hand.

„Dag jongeheeren! Goede rais en wel thuis!" klonk het antwoord.

Nu gaf Gerrit het signaal, wij sprongen op de fiets, en daar ging het heen. Dat wij het lied van

---

1) gelegen.

onze club lustig lieten weerklinken, spreekt van zelf.

Maar bij de deur stonden Oom Jan en Juffrouw Mina. Wij lieten ons lied in den steek en zwaaiden hun ons vaarwel toe.

„Adieu! Adieu!" riepen we.

„Adieu! Wel thuis! Adieu!" klonk het ons na.

Een paar minuten later reden wij voorbij het hutje van Mulder, Anna's vader. Wij zagen haar voor het raam zitten, waar wij blij om waren. Ook haar wuifden wij onzen groet toe, wat zij met een vriendelijk knikje beantwoordde.

Wij namen nu een anderen weg dan toen wij kwamen, want wij vonden het prettiger, niet tweemaal door dezelfde plaatsen te rijden. Onze tocht voerde nu langs de Rijp, over Uitgeest naar Beverwijk en vandaar langs Zandpoort en Bloemendaal naar Haarlem. 't Was een prachtige weg, bijzonder rijk aan natuurschoon, en bebouwd met vele villa's en zomerverblijven.

Wij hadden ons plan natuurlijk naar huis geschreven en in den brief tevens vermeld, welken weg wij zouden nemen en om hoe laat wij van huis zouden gaan. Moe had mij geantwoord, dat dit heel goed was, maar dat wij ons aan den gestelden tijd ook stipt moesten houden, daar zij zich erg ongerust zou maken, als wij niet op tijd aankwamen. „Maar dat zal mijn bedachtzame Dorus wel doen," schreef ze mij, „daarvoor ken ik hem te goed." Nu, dat is waar. Ik hield mij altijd stipt aan hetgeen ik beloofd had, en al zou het nu 's morgens

om acht uur ook keisteenen geregend hebben, ik zou toch op het afgesproken uur op reis gegaan zijn.

't Was ongeveer tien uur toen wij Bloemendaal bereikten, want wij hadden flink doorgereden en ons nergens opgehouden. Op Bloemendaal dachten wij een glas melk te koopen en iets uit de trommeltjes te gebruiken. Wij hadden al vroeg ontbeten en waren van eene boterham al weer lang niet afkeerig. In de verte zagen wij een flink, groot café, met eene ruime veranda aan den weg en een verbazend groot balkon daarboven. Op dat balkon was eene geheele familie gezeten, bestaande uit eenige dames en een heel troepje juichende kinderen.

Zoodra wij zichtbaar werden liepen zij allen naar de ballustrade en begonnen met de zakdoeken te wuiven.

„Kijk eens, wat een grappenmakers!" riep Karel.

„Zij houden ons voor den gek!" zei Jan. „Zij wuiven tegen ons! Wat is dat flauw!"

„Zeker een gezelschap, dat een pleiziertochtje maakt," meende Gerrit. „Kijk ze eens wuiven."

„Wij moeten ze met gelijken munt betalen," zei Jacob, die ook zijn zakdoek voor den dag haalde en er duchtig mede zwaaide. Wij volgden zijn voorbeeld getrouw na en begonnen daarbij uit alle macht ons lied te zingen.

Wij waren het café nu dicht genaderd, maar nu ontdekte ik opeens iets, dat mij zeer aangenaam verraste.

„Kijk eens, jongens," riep ik mijne kameraden

toe, „die ééne dame daar in het midden is Tante Dora! En kijk, vlak naast haar staat mijne Moe. En die kleintjes zijn mijne broertjes en zusjes!"

„Warempel, en mijne Moe is er ook!" riep Jacob de Haas verheugd uit.

„En de mijne ook!" riepen de Doremannetjes alle drie tegelijk uit.

„En de mijne ook!" schreeuwde Karel opgetogen. „Hoezee! Hoezee!"

„Hoezee! Hoezee!" riepen wij hun toe.

„Bonjour! Bonjour! Dag jongens!" klonk het van omhoog terug. En nu zag ik ook oude Hanna staan, de dienstbode van Tante Dora, met den horen in de hand natuurlijk. En nu vloog beneden de deur open en stormden al mijne broertjes en zusjes op ons af. Dat was eene pret!

Wij sprongen van de fiets en ik kreeg zooveel kussen voor welkom, dat ik er bijna mijn adem door kwijt raakte.

„Maar wat beteekent dat alles toch? Hoe komjelui allen toch hier?"

„Per rijtuig, broertje," zei mijne zus Caroline. „Wij zijn vandaag allen de gasten van Tante Dora en jelui ook. Wij maken een rijtoer! Heeft zij dat niet heerlijk bedacht en is 't geen prettige verrassing?"

„Dat geloof ik!" zei ik.

„'t Is een *lumineus* idée!" vond Gerrit.

„'t Is eenig prettig!" schreeuwde Karel, die in de vreugde zijns harten zijne sportpet in de hoogte

gooide, met het ongelukkig gevolg, dat zij terecht kwam in een glas Beiersch bier, dat een heer juist leêg wilde maken. Ons Kareltje was genoodzaakt, met een rood hoofd zijne excuus te maken, waar heel weinig nota van genomen werd, omdat de heer druk bezig was, de spatten van zijne jas te vegen.

„Heel vriendelijk van je!" hoorden wij hem mopperen.

Karel wist niets beters te doen, dan spoedig zijne fiets in den stal te brengen, waarheen wij hem volgden. Daar vonden wij den koetsier, die bezig was de paarden te drenken. En nu gingen wij de trap op naar boven, waar wij hartelijk verwelkomd werden. Och, och, wat was dat eene prettige verrassing. En wat hadden wij veel te vertellen over al het genoegen, dat wij gesmaakt hadden. Dat wij daarbij Jacobs naam telkens zoo eervol moesten vermelden, konden wij niet helpen; hij had het dubbel verdiend. Maar wij deden er hem in het geheel geen genoegen mede, dat konden wij wel opmerken. 't Was een echt fideele jongen. Wat waren wij in deze vacantie ontzaglijk veel van hem gaan houden. Nu, al wilde hij er niet veel van hooren, wij zagen toch, dat zijn Moe hem haar arm om den hals sloeg en hem hartelijk kuste, en dat vonden wij toch heusch niet kinderachtig. Ook de andere dames waren buitengewoon lief voor hem, toen zij alles gehoord hadden, en dat had hij verdiend.

Oude Hanna verstond er natuurlijk geen woord van, dat spreekt van zelf. Zij knikte ons met haar

goedig gezicht vriendelijk lachend toe, en vroeg aan Gerrit, terwijl zij den horen aan haar oor zette, om hem te kunnen verstaan:

„Veel pleizier gehad?" En bevestigend knikkend voegde zij er aan toe: „Ja?"

„Wij hebben ons dol *geamuseerd!*" schreeuwde Gerrit terug.

„Wel, wel, heelemaal ingesmeerd?" vroeg Hanna, vol verbazing het hoofd schuddende. Zij bekeek hem medelijdend van het hoofd tot de voeten, om te zien, of zij nog sporen van die zonderlinge daad kon ontdekken. Wat hadden wij het kwaad om ons lachen te houden.

Maar Gerrit bleef even deftig. Hij schreeuwde in den horen:

„*Pardon*, Hanna, u verstaat me niet goed, *pardon!*"

„In een ton?" zei Hanna boos, „maar dat was dan toch meer dan erg! Wie deed dat toch?"

„We zijn in het geheel niet ingesmeerd, Hanna, u verstaat me niet goed!"

„Aan je goed ook? Ja? Och, och, wat kunnen de menschen toch raar doen! 't Is een schandaal, dat zeg ik. Waarmede hebben ze dat gedaan?"

Gerrit was ten einde raad, nu de goede oude hem met alle geweld ingesmeerd wilde hebben, maar hij had er toch geen vrede meê. Hij verzamelde al zijne kracht en bulderde haar toe:

„U verstaat me niet, Hanna, er heerscht hier een misverstand. U is heelemaal abuis, dat is de kneep!"

„Och, och, je buis ook, en met zeep? Ja?"

De goede ziel was zeer verontwaardigd, en zij stond op om het dadelijk aan Tante Dora te vertellen.

„Daar hebben ze dien armen jongen waarlijk met groene zeep ingesmeerd," zei ze. „'t Is toch wat te zeggen!"

Nu, wij zaten allen te schudden van het lachen. Had Gerrit zich nu maar stil gehouden, dan zou Tante haar wel beter ingelicht hebben, want die was gewoon met haar om te gaan. Maar Gerrit wilde nu eenmaal niet ingezeept wezen, en hij schudde lachend tegen tante, dat er niets van waar was. Maar dat zag Hanna, en die werd nu erg boos. Zij legde zijn ontkennend gebaar geheel verkeerd uit.

„Wel, jou kwade bengel, is het niet waar? En moet je het mij dan eerst op de mouw gaan spelden? Schaam jij je niet, om een oud mensch leugens wijs te maken en voor den gek te houden? Foei, Gerrit, dat had ik van jou niet gedacht."

Och, och, wat was Hanna boos. Gerrit zag er uit als een arme zondaar, die op heeterdaad betrapt is.

Hij ging naar Hanna toe, en schreeuwde door het instrument:

„Dat heb ik niet gezegd, Hanna!"

Waarlijk, dezen keer verstond zij hem.

„Niet gezegd?" zei ze boos, „dat heb je wèl gezegd! Je moet niet denken, dat ik nu in het geheel niets meer versta. Je hebt het wèl gezegd, ik heb het met mijne eigen ooren gehoord. Neen man-

netje, jij valt me tegen, hoor! Foei, om een oud mensch te bespotten!"

't Was eene hopelooze zaak om haar aan het verstand te brengen, dat zij zich toch heusch vergiste. Gelukkig bemoeide Tante Dora er zich nu mede. En toen deze ook verklaarde, dat zij Gerrit toch inderdaad verkeerd had verstaan, begon hare boosheid te verdwijnen. Zelfs had zij daar later spijt van en wilde zij het bij Gerrit door een vriendelijk praatje goedmaken. Maar onze President was niet te bewegen, zich weer met haar in een gesprek te begeven. Telkens als hij Hanna zag naderen, koos hij het hazenpad, tot onze groote pret. Als hij gezellig met een van de dames zat te keuvelen over ons uitstapje naar de Beemster, hadden wij maar te fluisteren:

„Gerrit, pas op, Hanna komt naar je toe!"

Wat wist hij dan van beenen maken! 't Was bepaald koddig om het te zien.

„Maar zegt eens, jongens, hoe vind-je nu wel de verrassing, die we je bereid hebben, door je naar hier tegemoet te komen?" vroeg Tante Dora.

„Heerlijk, Tante!" zei ik, en mijne vrienden waren het volkomen met mij eens. „Daarom was Moe zeker zoo bang, dat wij een anderen weg zouden nemen of later dan het afgesproken uur van huis gaan?" vroeg ik lachend.

„Precies, mijn jongen, goed geraden!" gaf Moe ten antwoord.

„Wat zou het jammer geweest zijn, als we jelui

hier nu niet ontmoet hadden. Het pleizier van ons uitstapje zou er geheel door verloren gegaan zijn."

„Juist," zei Tante Dora. „Dat zou het zeker. Maar ik vind dat het nu tijd wordt om naar het eigenlijke doel van onze reis te gaan. Mij dunkt, de jongelui zullen wel honger krijgen."

„Het eigenlijke doel van onze reis?" vroegen wij nieuwsgierig.

„Zeker! Wij zijn niet van plan, den geheelen dag in dit café te blijven. Neen jongens, we gaan naar Kraantje-lek, en zullen daar eens recht pret maken. Wie wil den koetsier even gaan verzoeken, in te spannen?"

Dat wilden wij met ons allen wel, en we wilden er wel een handje aan helpen ook. In onze meening waren we heele boeren geworden en kon men moeilijk méér verstand hebben van paarden en van inspannen dan wij.

Maar Toon, de koetsier, was op onze hulp niet bijzonder gesteld, en hij beleedigde ons diep door te zeggen, dat hij veel liever had, dat wij er afbleven, want wij deden toch alles maar verkeerd. Wij namen ons heilig voor, den geheelen dag geen hand meer uit te steken, om hem te helpen.

Spoedig kwam het groote pleizier-rijtuig voor, bespannen met twee zwarte paarden. Onder gejuich stapten mijne broertjes en zusjes in en toen volgden de dames. Toon nam de teugels, klapte met de zweep, en daar ging het heen. Onze President gaf het gewone signaal, en weldra reden wij als eene

eerewacht rondom het groote rijtuig. Lustig zongen wij ons lied, waarbij de kleinen in den wagen, die het ook kenden, want zij hadden het van mij geleerd, dapper meêdeden. 't Was een echt prettig tochtje, dat ons veel te kort duurde, want Kraantjelek ligt niet heel ver van Bloemendaal, zoodat wij het spoedig bereikt hadden. 't Is een heele eenvoudige herberg in de onmiddellijke nabijheid der duinen, met heerlijke schommels en wipplanken. De paarden werden weer uitgespannen en op stal gebracht. Ook onze fietsen gaven wij eene veilige plaats.

De kastelein scheen vooraf van onze komst verwittigd te zijn, want hij bracht ons dadelijk naar eene lange gedekte tafel onder het geboomte en noodigde ons uit, plaats te nemen. Spoedig werden er nu schotels met verrukkelijke pannekoeken voorgediend, die wij van ganscher harte welkom heetten en met den noodigen eetlust den weg van alle pannekoeken deden gaan. Och, och, wat hebben wij er dien middag vele laten sneuvelen. Moe en de andere dames hadden er schik in. En wat hielpen de kleintjes ons! Zij schenen ze even graag te lusten als wij. Op de pannekoeken volgden pruimen, bessen en perziken, geheel naar keuze, zei Tante Dora. Wij mochten nemen, wat wij het liefst hadden, en smulden dientengevolge eerst aan de pruimen, vervolgens aan de bessen en ten slotte aan de perziken. 't Was een kostelijk maal, zoo in de open lucht.

En toen we allen verzadigd waren, stormden we op de schommels en wipplanken los. Dat we de kleintjes met onze meerdere krachten trouw ter zijde stonden, spreekt van zelf. Daar hadden zij recht op. O, wat ging de groote schommel hoog, toen Karel Holm en mijn zusje Carolina er op stonden. Het plankje raakte de takken der boomen aan weerskanten. 't Ging heerlijk. Ieder kreeg zijne beurt. Ook het wippen ging vermakelijk. Arnold liet nu en dan de plank met een schok op den grond komen, zoodat Gerrit, die aan het andere einde zat, telkens een luchtsprong maakte.

„Hij rijdt weer op zijn Engelsch!" riep Karel ons lachend toe, en het geleek er werkelijk veel op.

Eindelijk vlogen wij met ons allen de duinen op. Oef! Wat kostte dat eene moeite, om zoo'n hoogen top te beklimmen, maar wat konden wij ons dan heerlijk naar beneden laten rollen, — precies lawines. En wat zaten wij dan dik onder het zand! Heerlijk!

Toen kwamen wij op de gedachte verstoppertje te gaan spelen, want die heuvels gaven eene prachtige gelegenheid om weg te kruipen. Wat hadden wij dan soms eene moeite, om elkander te vinden. En onze kleine Marinus was eenmaal zoover weg gegaan, dat wij hem bijna niet terug konden vinden. Wat gaf dat eene opschudding. Eerst zochten wij, wat we konden, maar eindelijk werden wij ongerust en waarschuwden Moe. Toen gingen ook de dames aan het zoeken, berg op, berg af!

Wat werden wij moede, en wat waren wij ongerust. Onophoudelijk klonk ons geroep: „Marinus! Marinus!" Maar wij hoorden of zagen niets van hem.

„Als hij maar niet onder het zand bedolven is!" zuchtte Moe, doodsbleek van ontsteltenis.

„Onmogelijk, Mevrouw!" zei de kastelein. „Wees maar kalm, wij zullen den kleinen baas wel spoedig terugvinden. Een ongeluk kan hij hier niet krijgen."

Hij waarschuwde nu een paar knechts en met hun drieën gingen zij in verschillende richtingen de duinen in. Dat de club Van zessen klaar hen daarbij vergezelde, is zoo klaar als de dag. Voortdurend klonk ons geroep: Marinus! Marinus! Marinus!"

„Wat is er?" hoorden wij opeens dicht in onze nabijheid een kinderstemmetje antwoorden, en waarlijk, daar zat hij doodleuk onder wat braamstruiken, smullende aan de sappige, blauwe vruchten! Wat waren wij blij, Moe niet het minst! Wij keerden met den deugniet terug en hielden hem verder goed in het oog.

Wat was die middag spoedig om! Met leedwezen hoorden wij Tante het rijtuig bestellen, want wij hadden er gaarne nog wat langer willen blijven. Maar dat kon niet.

Na een heerlijken rit bereikten wij tegen den avond ons dorp. 't Was een pretttige dag geweest.

HOOFDSTUK XXV.

Eene verschrikkelijke gebeurtenis.

Er waren ons nu nog maar enkele dagen van onze vacantie overgebleven. Maar o, wat vlogen die spoedig om. 't Was telkens avond geworden, eer wij er aan dachten, wat trouwens geen wonder was, want wij verveelden ons nooit. Soms gingen wij een dag uit varen met de Zeemeeuw, die weer uit zijn vergeten schuitenhuisje te voorschijn werd gehaald, dan weer maakten wij allerprettigste fietstochtjes in den omtrek. 't Was bijna al die dagen mooi weer.

Op een van die tochtjes waren wij getuigen van een vreeselijk voorval. 't Gebeurde op een warmen middag.

Toen wij ongeveer een kwartier van het dorp verwijderd waren, ontdekten wij, dat er van uit een klein rieten hutje dikke rookwolken opstegen.

„Daar is brand!" riepen wij elkander toe, „ginds in dat hutje!"

Vliegensvlug reden wij er heen. Het huisje stond geheel afgezonderd op eene eenzame plaats en werd bewoond door een veldarbeider en diens gezin. Dat

het rieten stulpje tot den grond toe zou afbranden, liet geen twijfel over, want de brandspuit kon onmogelijk vroeg genoeg op deze plaats aankomen, om den brand te blusschen.

„Er schijnt niemand bij te zijn!" riep Karel ons onder het rijden toe.

En dat scheen waar te zijn, want wij zagen niemand. De rookwolken werden dikker, en wij zagen nu ook de vlammen uitslaan. Wij reden wat wij konden!

Eindelijk hadden wij het brandende huisje bereikt waar een meisje van ongeveer negen jaar luid jammerend op ons toekwam. Wij sprongen van onze fietsen.

„Wat is er? Wat is er?" vroegen we aan het kind.

„O, mijn broertje en zusje zijn er nog in! Zij zullen verbranden! O, o, helpt toch! Helpt toch! O, helpt toch!"

Radeloos staarden wij een oogenblik op de vlammen vóór ons. Wat klonk dat knetteren ons thans vreeselijk in de ooren! Wij stonden als verpletterd. Het kind ging voort met schreien en jammeren.

Opeens vloog Jacob het erf op, regelrecht naar het huisje. Karel volgde hem, en toen gingen ook Arnold, Jan en ik.

„Jongens, blijft hier! Blijft hier! Je zult stikken in dien rook en verbranden!" riep Gerrit ons na. Hij greep Jan bij den arm en trok hem tegen diens wil terug.

Maar wij lieten ons tevergeefs roepen en kwamen voor de deur.

„Blijft hier!" klonk het zacht van Jacobs lippen. Ik keek hem aan en zag, dat hij doodsbleek was.

Op hetzelfde oogenblik wierp hij de deur open en snelde naar binnen. 't Was een ontzettend oogenblik. De neerslaande rook deed ons de tranen in de oogen komen.

Toen ijlde Karel hem na.

„Ik laat hem niet alleen gaan!" hoorden wij hem roepen. Met die woorden verdween ook hij in den rook. Achter ons hoorden wij de jammerkreten van het kleine meisje, maar vóór ons, te midden van den rook en de vlammen, hoorden wij niets. Daar heerschte eene angstwekkende stilte, die mij deed sidderen. O God, als zij eens niet terugkwamen!

Hoe lang wij daar stonden, weet ik niet. Stellig slechts enkele seconden, maar die schenen ons eene eeuwigheid toe.

„Ik houd het hier niet langer uit!" zei ik tegen Arnold, die zwijgend met samengeperste lippen naast mij stond. „Ik ga er ook in!"

Maar op dit oogenblik verscheen eene gedaante in de opening van de deur. 't Was Karel. Daar kwam hij, zwart van den rook, met verzengde kleederen. Hij droeg een kind op den arm. Spreken kon hij niet, en ook het loopen viel hem moeilijk. Hij waggelde op zijne beenen. Eindelijk scheen hij niet verder te kunnen.

Wij ijlden op hem toe en hielpen hem naar buiten.

Arnold nam het kind van hem over, dat bewusteloos of dood was.

„Waar is Jacob?" vroeg ik bevend van angst.

Karel wees op de vlammen. Hij hijgde naar zijn adem.

„Dáár," zei hij. „Red — hem!"

Meer kon hij niet zeggen, maar 't was genoeg voor mij. Ik vloog naar binnen, doch eens bedwelmende rook sloeg mij op de longen. Ik moest mijn adem ophouden, wilde ik niet oogenblikkelijk door verstikking aan mijn einde komen. Eerst kwam ik in een klein portaaltje, en toen in eene kamer. Aan alle kanten was ik door vlammen omringd, maar toch kon ik niets zien door den rook. Spreken kon ik niet, ik voelde, dat ik weldra zou bezwijmen. O God, wáár was dan toch Jacob, mijn edele kameraad, onze trouwe, dappere vriend? Ik greep radeloos met mijne beide handen om mij heen. Brandende stukken hout en riet vielen naar beneden . . . O, ik kon het niet langer uithouden, ik moest terug, wilde ik niet sterven, zooals ongetwijfeld Jacob gestorven was. Maar daartoe kòn ik niet besluiten. Nog één poging moest ik doen, nog één schrede moest ik verder gaan. Groote hemel, daar stootte ik met mijn voet tegen iets aan . . . . Ik voelde . . . 't was een mensch! 't Was Jacob!

Ik greep hem met beide handen aan, maar optillen kon ik hem niet; ik sleepte hem naar buiten . . . . Nu kon ik niet meer! Alles draaide mij voor de oogen, ik gevoelde eene vreemde suizing in de ooren en stortte neder. Maar ik hoorde een verward gegons van stemmen . . . .

Toen ik weer tot mijn bewustzijn terugkeerde, zag ik vele menschen om mij heen. De brand had het halve dorp naar deze nootlottige plaats gelokt. Mijne vrienden omringden mij, ook de dappere Karel, met brandwonden in het gelaat. O, welk eene vreugde lag er op zijn trouw gezicht uitgedrukt, toen ik de oogen opende. Ik voelde, dat mijne armen neergedrukt en omhooggetrokken werden. Nu zag ik, dat Gerrit dit deed, die de methode voor drenkelingen op mij toepaste. Nu ik bij mijne kennis kwam, hield hij er mede op.

Allen grepen mijne handen. Ik zag de tranen in hunne oogen komen, maar het waren tranen van blijdschap.

Ik wilde spreken, maar ik kon niet. Ik hoorde de menschen om mij heen praten, doch ik verstond ze maar half. Opeens dacht ik aan Jacob. Ik richtte mij op en keek zoekend om mij heen. Karel begreep mij.

„Jacob is gered!" zei hij.

Ik gevoelde mij meer dan gelukkig! Jacob gered! Dat had ik gedaan. O, wat was ik blij!

Ik begon nu spoedig beter te worden. Brandwonden van ernstigen aard had ik niet; slechts enkele plekken op mijn gelaat en een paar groote blaren op mijne handen, die mij nu pijn begonnen te doen. Na een kwartiertje kon ik opstaan om naar Jacob te gaan. Hij was er slecht aan toe, de

dappere jongen. Hij had erge brandwonden, en zag doodsbleek. Ik vond hem met den rug leunende tegen een boom. Wij gaven elkander de hand, zonder te spreken. Wat stonden er een menschen om ons heen, en wat werden wij allen met bewondering aangestaard. Onze lof ging van mond tot mond, wat wij in het geheel niet prettig vonden.

Het kindje, dat Karel uit het huis gedragen had, was gered. Geruimen tijd had het bewusteloos op den grond gelegen, maar Gerrit, Arnold en Jan pasten zonder ophouden hunne uitstekende methode toe, wat zij wel eens van hun Pa hadden gezien, en zij smaakten de voldoening, hunne moeite met een gelukkigen uitslag bekroond te zien. Maar het andere kindje was in de vlammen omgekomen. Radeloos liepen de ouders rondom den puinhoop heen en weer, de handen wringende van smart en vertwijfeling. Maar helaas, hun kindje konden zij niet terug krijgen.

Wij hoorden nu ook, hoe alles gebeurd was. De moeder was voor enkele noodzakelijke boodschappen naar de stad gegaan, de zorg voor het armelijke hutje en de kinderen aan den vader overlatende. Maar 's middags was de man bij een boer ontboden, die zijne hulp niet missen kon. Hij gaf nu aan het negenjarige dochtertje de opdracht, op de twee kleintjes te passen, wat dit kind wel eens meer deed. Toen was er brand gekomen onder het afdak, waar een vuur brandde, en in de eerste onsteltenis was het kind naar buiten gevlucht. Eerst een oogenblik later, toen zij aan de twee kleine kinderen dacht, was zij teruggekeerd, maar de rook en de vlammen hadden haar weerhouden, de kleintjes naar buiten te brengen. Eenige minuten later waren wij gekomen.

Het gerucht van hetgeen er gebeurd was, had zich spoedig over het dorp verbreid en daar groote ontsteltenis onder onze ouders teweeggebracht. Het gevolg daarvan was, dat wij na eenigen tijd een rijtuig zagen naderen, het paard in vollen draf. Zoodra het stand hield, sprongen dokter Doreman, Pa, de Haas en de Heer Holm er uit. O, wat verkeerden zij in spanning!

Gelukkig was onze toestand lang zoo treurig niet, als zij zich dien hadden voorgesteld; want volgens de geruchten in het dorp moesten wij meer dood dan levend zijn. Alleen Jacobs toestand was min of meer zorgwekkend. Hij sprak geen woord en hield de oogen bijna voortdurend gesloten.

„Zie zoo, jongens! Je hebt je kranig gehouden! Uitstekend! Je bent jongens van zessen klaar! Maar nu direct in het rijtuig en naar huis. Jacob onmiddellijk naar bed. Ik kom zoo spoedig mogelijk!"

Zoo sprak dokter Doreman. En tot Dries, den koetsier, zei hij:

„Breng eerst deze jongens naar huis, en kom mij dan halen, maar vlug, hoor!"

„'t Zal gebeuren, dokter!" was het antwoord.

„Maar de fietsen?" vroeg ik.

„Heb daarvoor geen zorg, Dorus! Daar zullen

wij wel voor zorgen," zeiden enkele kennissen van ons uit het dorp. Inderdaad, er waren handen te veel. Iedereen wilde helpen.

Wij waren nu spoedig thuis. Karel, Jacob en ik zaten in het rijtuig, en de drie Doremannetjes vergezelden ons op de fiets.

O, o, wat werden wij hartelijk verwelkomd! Wat werden wij met de teederste zorg omringd! Wat werden wij vertroedeld! En wat was Tante Dora spoedig bij ons, om naar mij te komen zien.

„Wat ben ik trotsch op je, Dorus!" zei ze. „O, ik wist wel, dat jelui flinke jongens waart! Je hebt je allen zonder uitzondering flink gehouden. Jij, Karel en Jacob hebt je leven gewaagd in rook en vlammen, en de drie kleine dokters hebben jelui in het leven teruggeroepen! Je bent echte jongens van zessen klaar!"

Tante had dien avond heel wat visites te maken, want na mij bezocht ze eerst Jacob, die te bed lag en heel stil was, toen Karel, wiens geheele gelaat in de zalf zat, en daarna de Doremannetjes, die eigenlijk ook van den een naar den ander liepen. Dat ook de dokter een drukken dag had, is te begrijpen. Eerst verzorgde hij het geredde kindje, gaf den wanhopigen ouders een kalmeerend drankje, en wijdde daarna zijne zorgen aan ons.

Na een rustigen nacht voelden Karel en ik ons heel frisch. Alleen waren onze handen in dikke zwachtels verdwenen en glom Karels gelaat van de zalf. Maar Jacob was nog lang niet in orde. Hij ontving ons op zijn bed en begroette ons met een flauwen glimlach, doch hij sprak geen woord. Dokter Doreman kwam al heel vroeg naar hem kijken en was blijkbaar niet gerust over Jacobs toestand. Tegen de angstige ouders zeide hij, dat de gevolgen wel ernstig konden zijn, doch dat ook de mogelijkheid niet uitgesloten was, dat Jacob spoedig beter zou worden. Hij had hevige brandwonden, zoodat zijn gelaat geheel opgezwollen was.

Wij brachten met ons allen een angstigen dag door, en waren meer bij de Haas dan thuis. Ja, op dien dag gevoelden wij pas goed, hoeveel wij in deze weken van Jacob waren gaan houden, hoezeer wij hem lief hadden gekregen. Wat was hij goed, wat was hij behulpzaam, wat had hij een edel karakter! Neen, in die angstige uren konden wij niet zingen, zelfs hadden wij geen lust, om iets te doen. Ook zijne ouders waren over hun eenig kind in de grootste ongerustheid.

„Was toch die brand maar niet gekomen," zuchtte Jacobs Moe. Maar zijn Vader keek haar een oogenblik ernstig aan, en vroeg toen:

„Zou je dan wenschen, dat hij *niet* in het brandende huis was gegaan, om die kinderen te redden?"

„O neen, honderdmaal neen, zelfs niet, al moest ik mijn kind daardoor verliezen," was het moedige antwoord.

Doch, Goddank, zoover kwam het niet. Tegen den avond begon Jacobs geest helderder te worden.

Hij keek met meer lust om zich heen en verheugde zich over onze tegenwoordigheid.

„Ik begin mij veel beter te gevoelen," zei hij.

Wat waren wij daar blij om! Wij putten ons uit om aardigheden te bedenken, die hem vermaken konden.

„Zeg jô," zei Karel, „wij glimmen nu niet van pleizier, maar van de zalf! Wij zien er mooi uit!"

Maar Jacobs ouders vonden het nu beter, dat wij hem alleen lieten, wat wij dan ook deden.

Hij werd spoedig geheel beter, en zou nog gelijk met ons naar school kunnen gaan. Want onze vacanties eindigden op denzelfden dag.

Onze goede dagen waren voorbij. 's Maandags zouden wij moeten scheiden.

De Zondag, de laatste dag, dien wij bij elkander zouden zijn, brak aan.

HOOFDSTUK XXVI.

Besluit.

Eerst gingen wij oudergewoonte naar de kerk, maar na het koffiedrinken kwamen wij bij elkander, om de noodige afscheidsbezoeken af te leggen. Dat was nu voor Karel en mij strikt genomen wel niet noodig, want wij bleven op ons dorp en gingen alleen enkele uren per dag naar de school te Haarlem. Maar de Doremannetjes en Jacob de Haas gingen naar de kostschool terug en zouden niet voor de Kerstvacantie weer thuiskomen. Zij achtten zich daarom terecht verplicht, bij de kennissen afscheid te gaan nemen, en wij gingen voor pleizier meê. Eerst was de familie Holm aan de beurt, die ons in het priëel achter hare woning ontving. Bij deze gelegenheid werd ons zeer plechtig een kopje thee gepresenteerd, wat wij dankbaar aanvaardden. Toen liet Karel ons nog even zijne konijnen en duiven zien, en daarna had het afscheid plaats. 't Was in het geheel niet aandoenlijk.

Nu waren mijne ouders aan de beurt, waar wij meer drukte maakten, dan noodig was. Daarvan

was Carolina de schuld, want zij begon de jongens te plagen, en daardoor werd het een gestoei van belang. Tegen den avond gingen wij naar Jacobs ouders, die het niets prettig vonden, dat hun zoon weer voor geruimen tijd wegging. Zij waren in het geheel niet opgeruimd, en zouden hem dezen laatsten avond wel graag thuis gehouden hebben.

Daarna gingen wij naar Tante Dora, die het verbazend prettig vond, dat wij kwamen. Zij had al op ons bezoek gerekend, zoodat wij onder de veranda, achter „Klein, maar rein" werden opgewacht met lekkere limonade gazeuse. Wat smaakte dat heerlijk bij die warmte, want het was broeiig weêr. Oude Hanna kwam ook even een glaasje drinken.

„Dag jongens, ben-je allen weer geheel hersteld, ja?" vroeg zij. „Daar ben ik blij om."

„Toe Gerrit, geef jij nu even antwoord," zei Karel plagend.

„*Merci!*" zei Gerrit met eene beweging van schrik, nog denkende aan hetgeen er te Bloemendaal gebeurd was.

Daarom besloot Karel zelf maar te antwoorden. Hij plaatste zich aan het andere einde van den horen en riep haar toe:

„Weer ge-heel be-ter! De zalf van den dok-ter heeft ons goed ge-hol-pen!"

Hij drukte op elke lettergreep, om zich toch maar verstaanbaar te maken. Doch tot zijne verbazing sloeg de oude ziel de handen vol verwondering in elkaar en riep hoofdschuddend uit:

„Bijna gesmolten? Och, och, wat moet jelui dan eene pijn uitgestaan hebben. Bijna gesmolten, welwel!"

Zij dronk haar glas leeg en gaf ons allen de hand tot afscheid. Daarna keerde zij weer naar haar département, alias de keuken, terug, maar onder het heengaan mompelde zij nog:

„Bijna gesmolten, wel — wel! In zoo'n hitte ook!" Wij lachten, dat wij er van schudden, Tante Dora even goed als wij.

Na een uurtje bij haar geweest te zijn, vertrokken wij naar de familie Doreman, en toen was het hoog tijd om te gaan eten. Wij besloten om zeven uur in het tuinhuisje van den dokter bij elkaar te komen, om onze laatste vergadering te houden.

't Is te begrijpen, dat wij op tijd present waren, en onze fietsen hadden wij bij ons. Wij hadden geen lust, weer door Karel beboet te worden. Zij werden netjes tegen de drie wanden van het tuinhuisje geplaatst, en wij namen om de vermolmde tafel plaats. De spijkerhamer lag gereed.

Toen wij allen gezeten waren, stond Gerrit op, gaf een doffen slag op het verrotte hout, dat onmogelijk meer dreunen kon, en zeide op zijn deftigsten toon:

„Leden van de club „Van zessen klaar!" Ik heet u allen hartelijk welkom op deze, onze laatste vergadering! Met aandoening denk ik aan de heerlijke dagen die achter ons liggen, dagen, rijk aan genot en vreugde, rijk aan prettige tochtjes, rijk aan avon-

turen. Zeker, wanneer wij al die genoegens in onze gedachten nog eens de *revue* laten *passeeren*, dan verblijden wij ons in . . . in . . . in —, och ik zeg, dan verblijden wij ons in . . . hm, hm, . . in M."

„In de schooldagen, die komen zullen!" viel Karel leuk in, zoodat wij allen in den lach schoten.

Gerrit gaf nu zulk een hevigen slag op het tafeltje, dat de hamer er doorzakte. Hij had moeite, om hem er weer uit te krijgen.

„Het woord is nog aan den President!" schreeuwde hij.

„Juist, maar je hadt geen woorden meer, Gerrit!" zei Arnold plagend. „Je spreekt best, dat geef ik toe, maar nu kon je toch geen goed slot vinden."

„Dat kan niemand, als hij telkens in de rede wordt gevallen," meende Gerrit. Hij gaf nu een bescheiden tikje op de tafel, uit vrees, dat hij er anders nog meer gaten in zou slaan, en vervolgde:

„Ik open de vergadering en noodig den Secretaris uit, de notulen te lezen."

Ik bracht mijn verslag uit, waarvan het opmaken mij menig zweetdroppeltje gekost had, en smaakte de voldoening, dat men het heel mooi vond. Toen waren wij eigenlijk aan het einde van onze besprekingen, want daar wij dezen zelfden avond voor langen tijd van elkander zouden scheiden, hadden wij, volgens mijne meening, niets meer te behandelen.

„Wat is er nu aan de orde?" vroeg de President.

„Het sluiten van de vergadering," zei Karel.

„En wat moet er dan met de boeten gebeuren,

die je ontvangen hebt, Kareltje?" vroeg Arnold.

„Dat is slechts een bedrag van zestig centen," was het antwoord.

„Moeten wij die verdeelen?" vroeg Jan.

Maar daar was Karel sterk tegen.

„Als wij dat geld verdeelen, krijgt ieder zijn eigen geld terug, want wij hebben allen één dubbeltje boete betaald. Ik ben er tegen!" zei hij.

„Ik ook!" riep Gerrit uit. „Als wij ons geld terugkrijgen, verliezen wij het *respect* voor ons reglement, en raakt dit zijn *prestige* kwijt. Niet verdeelen!"

„Ik heb een voorstel!" zei Jacob.

Bom, daar raakte de spijkerhamer voor de tweede maal door het tafeltje heen. De onbedachtzame President had weer een veel te harden slag gegeven.

„Pas op, jô," zei Karel, „straks valt het nog in elkaar."

„Jacob heeft een voorstel!" riep Gerrit. „Stilte!"

„Je schreeuwt zelf het hardst!" meende Arnold.

„Stilte!" gebood Gerrit nogmaals. „Jacob heeft het woord!"

„Ik ben het volkomen met Gerrit en Karel eens, dat wij die zestig centen niet moeten verdeelen, want dan verliest de boete haar karakter en wordt het reglement niet gehandhaafd. Maar de menschen, wier hutje de vorige week is afgebrand, zijn doodarm. Zij hebben door het ongeval, dat hun getroffen heeft, alles verloren, wat zij bezaten. Ik stel daarom

voor, dat wij die zestig centen aan hen geven. 't Is wel niet veel, maar toch meer dan niets."

„Bravo! Bravo! Aangenomen!" klonk het uit ons aller mond. En Gerrit voegde er bij:

„Dat is een *subliem idée*. Je bent een *eminente* Jacob."

„Wij moeten er morgen toch voorbij, Dorus, en kunnen het geld dan meteen wel even aanbrengen," zei Karel.

„Dat is dus afgesproken," besloot Gerrit. „Wat moet er met onze club gebeuren, jongens? Moeten wij haar ontbinden, of de vergaderingen schorsen tot eene volgende vacantie?"

„Neen, neen, niet ontbinden, — schorsen!" riepen wij om het hardst. „De club moet blijven leven."

En als uit één mond klonk het lied:

Lang zal ze leven,
Lang zal ze leven,
Lang zal ze leven
In gloria!"

Gerrit stond op.

„Dan zal ze leven, jongens! Het uur van scheiden is aangebroken. De laatste uren van onze vacantie dienen wij in de ouderlijke woning door te brengen. Maar wij gaan van hier met de overtuiging, niet waar, dat wij met ons zessen trouwe vrienden zijn, en dat wij dat zullen blijven zoo lang wij leven. Het ga u allen goed! Met een vaarwel, maar ook met een hartelijk tot weerziens sluit ik deze vergadering!"

Bom, daar zakte de hamer voor de derde maal door het tafeltje heen.

Wij stonden op en gaven elkander de hand tot afscheid. De fietsen werden buiten het prieël gebracht, en wij stonden gereed om te scheiden. Maar dat kon zoo niet.

„Het lied van onze club tot besluit!" riep Karel. En lustig zongen wij:

„Zie hier de wakk're leden
Der club „Van zessen klaar."
Wij zijn steeds weltevreden,
Wij zijn steeds bij elkaar.
Geen stormwind kan ons deren,
Geen tocht is ons te zwaar,
Wij zijn zes sterke heren,
Wij zijn van zessen klaar!

Wij vormen met ons allen
De club „Van zessen klaar."
Met ons valt niet te mallen,
Wij steunen steeds elkaar.
Wij haten al wat slecht is,
Wij zijn oprecht en waar.
Wij doen steeds al wat recht is,
Wij zijn van zessen klaar!

Van twist wil nimmer hooren
De club „Van zessen klaar.";
Geen tweedracht kan verstoren
De trouwe vriendenschaar.
Wij laten 't lied weerklinken,
Bij 't rijden, paar na paar,
Wij zijn echt bij de pinken,
Wij zijn van zessen klaar!"

Bij het einde van ons lied gaf Karel een geduchten klap op Jacobs schouder, en riep uit:

„Maar jij bent de beste van ons allen!"

INHOUD.

Eene prettige thuiskomst	5
Een heerlijke morgen	17
Een angstige middag	31
Nog een avontuur	43
Tante Dora	56
Een prettig begin en een droevig slot	68
Mijn verdriet en mijn nieuwe vriend	83
Ons boottochtje	93
Mijn verjaardag	110
Met ons vijven	121
Van zessen klaar	133
Eene moeilijke keuze	150
Naar het bloemencorso	161
Op den terugtocht	172
De poetsdag	183
Op reis naar de Beemster	194
Eene onweêrsbui	209
In en om het koetshuis	223
Onze rijtoer	236
Op verkenning	249
Op heeterdaad betrapt	260
Het vonnis	271
De laatste avond op de Klimop-hoeve	283
Op den terugtocht	296
Eene verschrikkelijke gebeurtenis	309
Besluit	319

Bij de Uitgevers dezes verscheen mede:

HET SLOT OP DEN HOEF

Oorspronkelijk Jongensboek

DOOR

C. JOH. KIEVIET

Geïllustreerd door C. Koppenol.

Prijs: In geill. omslag f 1.50; — In prachtigen stempelb. f 1.90.

OORDEEL DER PERS:

Een flink stuk geschiedenis in den vorm van een boeiend verhaal, ziedaar de inhoud van „Het Slot op den Hoef." Een 13 jarig lezer riep na de lectuur van het werk uit: „Dat boek is prachtig, prachtig!" Ofschoon het oordeel der jeugd in een dergelijk geval niet al te zwaar mag wegen, moeten wij er toch rekening meê houden, vooral ook, wanneer ons oordeel eveneens zeer gunstig is. En dat is het, zonder eenige restrictie!

Is het nog noodig te zeggen, dat we het werk ook voor schoolbibliotheken uitstekend geschikt achten?

De Schoolwereld, 18 Nov. '97.

Met het krijgsmans- en politiek leven der Middeleeuwen, worden de jonge lezers op zoo boeiende en historisch getrouwe wijze bekend gemaakt, dat wij dit boek met warmte aanbevelen.

Het Nieuwe Schoolblad, 29 Jan. '98.

Een uitstekend geslaagde proeve van een historisch verhaal voor de jeugd. Het behandelt den strijd om Holland tusschen Graaf Willem I en den Graaf van Loon.

We kunnen het in alle opzichten voor onze schoolbibliotheek ten zeerste aanbevelen.

Rapport der Commissie voor Schoolbibliotheken.

Dit historisch verhaal zal zeker door onze jongens met genoegen worden gelezen. De schrijver weet den geest der jongens goed te pakken en de wel uitgevoerde illustraties van den Heer Koppenol verhoogen de aantrekkelijkheid van dit boek in niet geringe mate.

De Tijdspiegel, Dec. '97

De Heer C. Joh. Kieviet houdt er van het bloed onzer jongens aan 't koken te brengen door verhalen van moedige daden, gevaarlijke tochten uit vervlogen dagen. De historische gebeurtenissen uit den tijd van Ada van Holland zijn de elementen geweest tot het opgewekt en boeiend jongensverhaal.

Nieuwe Rotterd. Courant, 3 Dec. '97.

Het Slot op den Hoef speelt in den tijd van Ada van Holland en bevat eene bewerking van de Zwaardsage. De historie is trouw gevolgd. Het is een zeer boeiend verhaal.

Het Nieuws van den Dag, 27 Nov. '97.

Hoewel in de eerste plaats voor de jeugd bestemd, zullen zeker ook volwassenen zich nog wel na inzage verleiden laten, dit boek te lezen, dat ons op onderhoudende wijze het leven van Ada van Holland schetst. De geschiedenis is zoo getrouw mogelijk gevolgd, en gestoken in een bevallig kleed. De Heer Kieviet mag nog meer zulke boeken schrijven!

Friso, 16 Febr. 98.

Het „Slot op den Hoef" is juist iets voor jongelui, die een boek met handeling en spanning verlangen, iets heel boeiends. De schrijver is geen nieuweling op het gebied der historie, doch hij schijnt ons ditmaal al heel gelukkig te zijn geweest. Steeds weet hij de aandacht gespannen te houden.

Rotterd. Nieuwsblad, 2 Dec. '97.